SFÂRŞITURI CONCOMITENTE

Ioan COMAN

Putem spune chiar: la o sfârşală, alta. Pentrucă aşa este. Odată cu alegerea lui Reagan, după cum noi Românii am constatat în scris instantaneu, s'a încheiat "epoca Roosevelt", cea mai nefastă epocă mondială pentru poporul nostru, dela căderea Constantinopolei încoace. Dar un eveniment de asemenea natură, şi anume schimbarea cursului istoric într'o parte a lumii de importanţă axială, azi Statele Unite, nu poate să nu aibă ecoul ei în cealaltă parte a lumii.

Concomitent cu dezagregarea moştenirii rooseveltiene în Statele Unite, a început un straniu fenomen de disoluţie în sistemul satelit european de Est, şi anume un fel de topire a absolutismului comunist în Polonia, unde în ultimele şase luni, peste 20 la sută din membri au părăsit partidul, deci peste o cincime. Şi în acelaşi timp se fac tot felul de asociaţii, necomuniste bine înţeles. Iar în România, unde stalinismul nu cedează un milimetru, în realitate nu mai funcţionează nimic şi funcţionari de peste tot se "acoperă" pentru "viitor". Se ajunge la o totală "înfundare de canale", paralel cu penuria alimentară care se anunţă catastrofală. România, să ţinem seamă, este azi mai stalinistă chiar decât Rusia.

"Epoca rooseveltiană", sau cum zicea Roosevelt "eră", a venit pe când în Rusia se definitiva stalinismul şi pe urmă "rooseveltismul" şi "stalinismul" au mers împreună până în 1980.

"Rooseveltismul" a fost în intern o redresare economică şi înfiinţarea unei politici de securitate socială, iar extern ridicarea Statelor Unite la rangul de primă putere mondială, prin susţinerea în război şi după a tuturor forţelor existente în lume împotriva influenţei europene pe glob, ceea ce a fost exclusiv în favoarea Sovietelor, ridicate prin rooseveltianism la rangul de a doua putere mondială, cu care a fost împărţită lumea la Teheran, Yalta şi Potsdam. Noi suntem printre victimele tragice ale acestei politici. "Stalinismul" a fost în intern mizeria colectivizării şi a industrializării paralele, şi în extern conspiraţia comunistă mondială susţinută cu mult aur, iar când a fost posibil expansiune maximală, ca la Teheran, Yalta şi Potsdam.

Interesant este că şi pentru Americani şi pentru Ruşi, s'a rupt coarda într'un punct central pentru Orientul continental, în Afganistan. Staliniştii au întins cureaua până s'a rupt, iar Americanii după acest flagrant abuz nu s'au mai simţit legaţi de obligaţiile luate la fosta împărţire a lumii decât în sensul pe care urmează să îl determine ei.

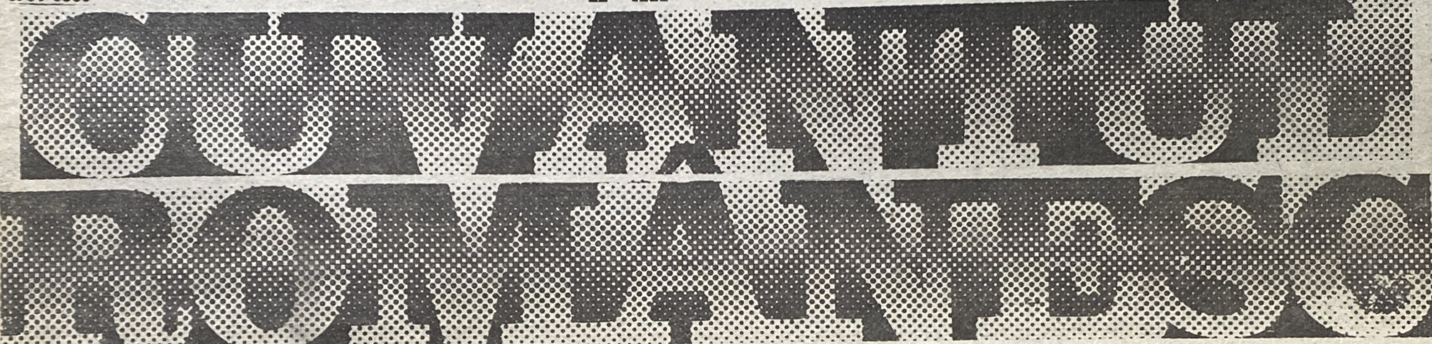
Stalinismul din România, ţară care nu dispune de sursele Sovietelor, a fost aşa de surprins de schimbarea din America încât nici acum reprezentanţii lui, în cap cu "Preşedintele", nu pot să-şi vină în fire. Ajunşi la anaghie şi din cauza foametei şi din cauza falimentului general economic, acum aceştia recurg din nou la subterfugiul "politicei externe". Numai că de astă dată totul este şi mai cusut cu aţă albă ca până acum. Ceea ce arată disperarea în care sunt comuniştii din R.S.R. Ca să se devieze atenţia lumii dela "foame", după vizita unui strateg sovietic s'au organizat "stante pede", mişcări de stradă, aşa zise pentru "pace", însă în care se cere "interzicerea bombei neutronice", adică tocmai a armei care să asigure apărarea Europei, iar în acelaşi timp, schizofrenic ca de obicei, "Preşedintele" ţine discursuri şi dă interviuri în care cere ca Europa, nu se ştie ce Europă, să fie reprezentată la discuţiile dintre U.S.A. şi U.R.S.S., dela Geneva.

Toate acestea în Noembrie 1981, în ajunul deschiderii discuţiilor, care au fost de mult programate. În orice caz, "tezele pacifistice" ale staliniştilor din R.S.R. sunt "mâna'n mână, gura'n gură" cu ceea ce vor Sovietele: să nu se producă bomba neutronică şi să se pună beţe în roate Americei cu. . . "Europa", care prin Franţa şi Anglia este putere atomică, doar că obiectivul discuţiei dela Geneva este liberarea Europei de şantajul sovietic, nu liberarea Rusiei de Europa. În acest

Continuare în pag. 3

ISSN 0705-8365

Printed in Canada
Imprimé au Canada

THE ROMANIAN VOICE

THE LARGEST ROMANIAN NEWSPAPER IN THE FREE WORLD

ANUL 7 Nr. 69 - IANUARIE - 1982 PUBLICAŢIE LUNARĂ DIRECTOR: GEORGE BĂLAŞU

CIRCULATIE IN AFARA CANADEI: AFRICA DE SUD, ARGENTINA, ANGLIA, AUSTRIA, AUSTRALIA, BRAZILIA, BELGIA, CHILE, DANEMARCA, ELVETIA, GERMANIA, GRECIA, FRANTA, ITALIA, MONACO, OLANDA, ROMANIA, YUGOSLAVIA, S.U.A., SUEDIA, TURCIA, NOUA ZELANDA

VÂNTURILE ISTORIEI

Eugen BÂRSAN

Istoria îşi are vânturile ei care pot fi calde sau reci, ori în alte cuvinte bune sau rele. Un lucru pe care-l demonstrează bătaia şi efectele lor.

Pe plan istoric acest început de an se scaldă în valurile tulburi ale unor straşnice vânturi mai mult reci decât calde. Vânturi care dela al doilea război mondial încoace ţin omenirea într'o parte în disperare şi în cealaltă parte în tensiune. Astfel disperarea şi tensiunea sunt cele două stări care domină epoca istoriei zilelor noastre, prinsă în marea încleştare dintre vânturile urgiei despotice şi cel al libertăţii. E simplu a vedea şi a înţelege despre ce este vorba, căci doar e destul de bine cunoscut că vântul dela Răsărit sau cel al urgiei, în înţelesul de care vorbim, e una cu politica Moscovei. Pe când vântul dulce şi plăcut, e vântul libertăţii umane care se identifică cu civilizaţia apuseană.

Istorice sau pur şi simplu naturale, vânturile din Răsărit n'au fost pentru România şi Europa niciodată bune. În prezent sute de milioane de oameni experimentează pe piele proprie că vântul politic moscovit e mai abitir decât năstruşnicul crivăţ. Răsăritul e originea şi monstrul barbarismelor, pustiirilor şi ameninţărilor de pradă, cuceriri şi anticivilizaţie. Aşa a fost şi aşa se arată şi azi sub mască comunistă.

Il vedem cum lucrează. Atmosfera atât de încărcată şi chiar de supraîncărcată care stăpâneşte în unele părţi din Europa Occidentală de câteva luni, e rezultatul fierberii provocate de Cremlin şi de agenţii şi aliaţii lui din toate "socialismele" şi "stângile". În miezul acestei atmosfere de fierbere - cum am arătat într'un articol precedent - sunt armele nucleare şi în special bomba neutronică. Adică arma care ia Sovietelor posibilitatea de şantaj. Şi foarte interesant: ceea ce

Continuare în pag. 3

ORA ADEVĂRULUI ÎN POLONIA

George BRANA

În politică nu există "ultimul cuvânt". Nici chiar în cele mai disproporţionate conflicate, ca în Afganistan. Aceste rânduri pe care le scriem la 48 de ore după lovitura de stat militară din Polonia, ar putea să devină până la apariţia lor niste "pagini de jurnal", cu data de 15 Decembrie 1981.

Primele comentarii după acest "putsch" cum spun unii, nu exprimă în presa europeană decât indignarea şi speranţa că el nu se va solda cu un mascaru. Indignarea şi speranţa sunt şi ele ale noastre, şi credem că dorinţa de a nu se ajunge la tragedie, ne va fi împlinită de Aotoputernicul. Dar ce putem spune "critic" ?

Să încercăm. În primul rând explosivul principal de care s'a folosit mişcarea "Solidaritatea" a fost, cum se spune la armată "desamortizat". În ţara sub stare de asediu, ocupată de armată. de-o cam dată "naţională", greva a devenit o armă asemănătoare puştii cu alice pentru vânătoarea de prepeliţe şi iepuri, în cazul în care ar fi folosită sub apă pentru vânătoarea de rechini. În al doilea rând, starea de fapt creată prin ocupaţia militară este de aşa fel încât nici nu se poate întreprinde nicio mişcare în comun, deoarece toate legăturile între oameni sunt tăiate. Este un asediu în toată regula. Operaţia lui Iaruselski, la care s'a ajuns din disperare de cauză, este de fapt un fel înfundătură în surzenie şi orbecăială, pentrucă armata nu poate face nimic, absolut nimic pentru a duce oamenii la lucru, sau cu alte cuvinte : ce să facă armata "activă", împotriva rezistenţei "pasive", pe care de altfel a şi anunţat-o Walesa, de care la această oră nu se mai ştie pe unde ar fi.

În India, acum vreo 50 de ani, Englezii au tăiat mâna dreaptă la zeci de mii de femei, bătrâni şi tineri, care urmând pe Gandhi sabotau ţesăturile engleze, ţesând cu mâna pentru consumul lor de textile. Armata poloneză însă nu poate să împuşte oamenii care stau cu braţele încrucişate, umblând din casă în casă, cum au făcut Turcii în preajma primului război mondial, asasinând cam două milioane de Armeni. La rândul ei nici populaţia muncitoare, în aceste condiţii de "înfundare a tuturor canalurilor", nu mai poate ţine braţele încrucişate, decât pentru a ajunge obligator la o grevă a foamei de proporţii naţionale.

În Polonia s'a dat pe faţă fără ascunziş posibil după nicio foaie de viţă, tot dezastrul sistemului comunist ca atare şi chiar dacă ar fi judecaţi şi osândiţi oricâţi Giereck, nu se poate ieşi cu atâta din faliment, şi singura soluţie este renunţarea la sistemul comunist care nu mai are de ce căpăt să se apuce ca să înceapă din nou. Adică în primul rând nu ar mai avea ce să strice, în afară de cazul în care s'ar apuca să arunce în aer monumentele industrializării de tip sovietic, cum au aruncat în aer societatea normală pe când au fost instalaţi la putere de Soviete, cu asistenţa înţelegătoare şi generoasă a blânzilor aliaţi occidentali, care în afară de aceasta mai "despăgubiseră" Sovietele de prima împărţire a Poloniei dintre Stalin şi Hitler, luând teritorii întregi Poloniei ca să le dea Rusiei şi luând Germaniei ca să le dea Poloniei.

O ieşire violentă a "Solidarităţii" nu ar duce decât la un inutil măcel, visat de patronul dela Est, şi ar fi o mare pierdere de prestigiu şi încredere a principalilor animatori ai noului sindicat naţional. Până la o primă etapă viitoare ar fi de intrat într'o relativă normalitate exterioară şi la o adâncire a sentimentului de solidaritate între oameni, pentrucă numai astfel nu se va atinge nimeni de el. Poate că la un moment dat, acum peste 40 de ani, şi soarta României s'ar fi putut întoarce altfel, dacă s'ar fi procedat în sensul cerut de omul cu cel mai mare simţ al răspunderii din România de atunci. Noi sperăm că Walesa va putea să-şi valorifice marele simţ de răspundere de care a dat dovadă de 18 luni, şi sperăm că bunul simţ general va strica jocul agenţilor provocatori, care au existat şi în România, înainte de-a ajunge ce e azi. Profeţii nu putem face, dar putem doar să ne afirmăm o convingere: viitorul Poloniei, aşa sau altfel, este în funcţie de "Solidaritatea", fără de care în orice caz ne îndoim că va mai exista o Polonie.

editorial

ANUL CEL NOU

Am intrat în anul cel nou, aproape, fără să ne dăm seama că îl părăsim pe cel vechi. Faptele și evenimentele s'au înlănțuit unele după altele în așa fel că nu putem marca punctul de trecere. Trecerea spre anul cel nou o simțim numai în sufletele noastre, care își au ritmul lor diferit de cel al calendarelor. Am sperat zile mai bune, pentru anul pe care l-am părăsit, dar ele nu au venit. Dimpotrivă, parcă, zările s'au tulburat și mai mult, peste tot în lume.

La fel, și în țara noastră de origine, căci și ea este supusă istoriei contemporane, în ciuda tuturor eforturilor comuniste de a schimba fața lumii românești.

În fața numeroaselor evenimente care stăpânesc lumea de azi, noi stăm neclintiți pe stâncile noastre de credință și speranță.

Nu vrem să ne lăsăm atinși de scepticism, îndoială sau indiferență. Ne vrem prezenți, cu toate puterile noastre morale, de a face ceeace putem pentru luminarea căilor viitorului. Nu este nimic forțat sau deliberat în acțiunea noastră, ci noi urmăm îndemnul firesc al simțirilor noastre față de poporul din care ne-am desprins, pentru o bucată de vreme, oricâte bunuri materiale și bogății ale civilizației occidentale ne ademenesc, în viața exilului nostru, în sufletele noastre, noi purtăm bogățiile spirituale ale lumii românești, și suntem aprinși de arderile de dragoste, pentru poporul român.

Acolo, în adâncimile sufletești ne regăsim identitatea noastră reală și pricepem mai bine rostul vieții noastre. De acolo, vin bucuriile amintirilor legănate de frumusețea legendelor, basmelor, obiceiurilor și tradițiilor. De acolo, vin sunetele zurgălăilor dela săniile românești, farmecul colindelor și ale sărbătoririi Sfintei Nașteri. De acolo, vin bogatele speranțe pentru un an mai bun, la auzul urărilor făcute cu Plugușorul, de cetele de copii, feciori și țărani, în inimile cărora era numai puritate.

De acolo, vin și gemetele surde ale durerilor și suferințelor de azi, pe care le trăiește poporul român, în sclavia străinilor marxiști. Si, acolo, în adâncimile vaste ale sufletelor noastre, ne regăsim cu cei de acasă, și îngenunghem în rugăciuni fierbinți, pentru mântuirea pe care o așteptăm dela Dumnezeu. Căci, nu putem uita neamul nostru. Nu putem face acte de trădare. Nu-l putem lăsa fără rugăciunile noastre, fără faptele și apelurile noastre de ajutor, unde putem și acolo unde nu putem.

Am pus suflet -toți cei adunați în jurul ziarului- mult suflet, pentru a face bine, pentru a ajuta pe alții, și a ne ajuta pe noi înșine, să pricepem mai bine lucrurile, evenimentele și întâmplările istoriei contemporane. Ne-am atașat complect luptei noastre, căci ne-am dăruit acesteia, în credința că poporul român are dreptul la o soartă mai bună.

Am întreținut inimile noastre fierbinți, cu focul convingerilor și speranțelor că viitorul se va lumina. Am fost cu mintea lucidă, căutând să alegem căile și mijloacele cele mai bune, cele morale și de omenie, în tot ceeace facem și scriem. Nu ne-am lăsat amăgiți de polemici inutile și sterile, care ar putea să ne distragă dela obiectivele noastre. Noi polemizăm numai cu comuniștii și dușmanii poporului român. Nu avem timp pentru ceilalți, care încearcă să ne încalcească mersul pașilor noștri, cu ambițiile lor personale, de satisfacție minoră.

Punctul de plecare în orice luptă națională și naționalistă este conștiința. Adică, locul unde se menține trează unitatea de viață a unui popor, a unui neam și a unui luptător.

Acesta este rostul gazetei noastre. Să contribuim pentru a păstra vie conștiința românească a celor din lumea pribegiei. Să polarizăm energii românești, pentru lupta, pe care mulți, peste tot în lume, o duc pentru eliberarea poporului nostru, din sclavia lui. Noi, venim cu contribuția noastră modestă, dar sinceră și respectuoasă față de strădania altora.

Undeva, însă, ne regăsim cu toții, în aceeași dragoste pentru neam, în aceeași dăruire pentru salvarea lui și în același șuvoi de sacrificii pentru care suntem gata să le facem. Lumina sacrificiilor pentru neamul românesc ne va ajuta pe toți să ne iubim unii pe alții, căci toți iubim aceiași eroi, aceleași morminte, aceleași valori și aceleași idealuri.

George BĂLAȘU

POZIȚIA NOASTRĂ

În fața evenimentelor de azi, care îngrijorează pe toată lumea, pentru caracterul lor periculos, căci pun în joc toată pacea lumii, noi revenim și afirmăm încă odată poziția noastră.

Comunismul -de oriunde vine el și orice haine înșelătoare îmbracă- este sub dominația sovietică dela Moscova și amenință lumea să fie cucerită de ideologia lui. Toate punctele nevralgice ale omenirii de astăzi, au fost orientate de Moscova, în tendința și ambiția ei de a cuceri lumea. De a impune valorile marxismului ateist, ca valori de credință și adevăr.

În această tendință moscovită, sovietică și ateistă, de a domina lumea, nu există limite și scrupule morale. Cu lumea comunismului nu este posibilă nici un fel de co-existență. Nu sunt posibile pacturile de neagresiune și armistițiu.

Aceste pacturi nu au făcut decât să creeze o stare de falsă euforie a co-existenței, care a adormit vigilența lumii libere.

Cazul din Polonia, demonstrează, odată în plus, validitatea vederilor noastre.

Comunismul este înplină ofensivă, nu abdică dela obiectivele sale, și nu i se poate acorda nici un fel de încredere.

Nu există comunism uman, nu există umanism marxist. Tot ce generează din ideologia marxistă este ură, dispreț și iobăgie morală, fizică și socială.

Noi, niciodată nu am încetat să ne expunem aceste vederi, care isvorau din caracterul tragic al existenței pe care o trăiește azi poporul român.

Măsurile brutale, teroarea, prezența sovietică în viața poporului polonez de astăzi, demonstrează din plin valoarea comunismului marxist și confirmă valoarea tezelor noastre. Poziția noastră n'a putut fi răsturnată de faptele comuniste. Dimpotrivă, continuăm să credem mai departe că, comunismul este cel mai mare pericol al lumii. Cu el nu este posibilă nici un fel de împăcare.

REDACȚIA

CĂTRE REDACȚIE

* CALGARY, CANADA - Citind numărul din Noembrie al ziarului C.R. și mai ales articolul "Dacă-i bal, bal să fie" îmi vine mereu în minte întrebarea -Ce-i de făcut ? Constatăm, scriem, dar soluții nu dăm. Din când în când în ziar apare într'un colț un îndemn, care nu știu de ce nu apare regulat. Era "Citiți și răspândiți ziarul C.R. Luptați împotriva dușmanului comunist !" Pentru cel ce a părăsit România ieri și azi citește acest lucru, efectul e de nedescris. E drept că tot nu știe cum și în ce fel, dar vede gândul tipărit. Ziarul a fost neclar și este încă atunci când se referă la organizații românești în lumea liberă. Care e (sau care sunt acelea) C.N.R. din Franța, C.N.R. din Statele Unite, Congresul Național Român, Liga, Uniunea, sau mă rog, care ? În ultimele luni au venit o mulțime de români, care sincer vă spun sun complet dezorientați....Mulți dintre noi dorim să ne încadrăm într'o organizație care luptă împotriva comunismului. Noi, cei care am trăit în comunism știm exact cât tot ce e rău în această lume, dela ei vine, dar lumea liberă nu vede acest lucru, a ajuns să fie manevrată de KGB. Vă spunem deschis, nu ne interesează trecutul, ne interesează viitorul. De aceea îi condamn pe toți cei care n'au fost în stare să dea naștere unei organizații puternice naționale care să cuprindă năzuințele românilor de pretutindeni. O atare organizație, indiferent de numele ei, să-i zicem CNR ar trebui să aibe următoarele caracteristici:
(1) să fie net anticomunistă. (2) să se afilieze la Liga Internațională Anticomunistă. (3) să intervină la ONU și guvernele din occident pentru a fi recunoscută ca organizația românilor din afara României. Trebue să ajungă a fi cu același statut internațional cum e Org. pt. elib. Palestinei. (4) să lupte pe toate căile pentru a obține acces la un post de radio adresat românilor din România. Acest lucru este vital în privința informării fraților din țară.

Alex.CONSTANTINESCU

* MILANO, ITALIA -...La sfârșit de an doresc să vă exprim cele mai vii mulțumiri pentru generozitatea cu care îmi trimiteți regulat prețioasa Dv publicație, cerând scuze că vârsta (în pragul a 80 de ani), sănătatea și condițiunile economice nu-mi permit a vă fi de folos în niciun fel. Felicit pe toți pentru admirabilele rânduri dedicate cu pasiune suferințelor Patriei noastre de origină. Personal, nu mai pot publica nimic. Tulburările vasocirculatorii de care sufăr, dar mai cu seamă cei 80 de ani ce-i port pe umeri, sunt esențiali în retragerea mea din ale scrisului. Continui cu serioase eforturi activitatea la școala unde în anii trecuți am fost profesor de limbi străine și unde azi funcționez ca modest impiegat la Secretariat. Imi câștig în felul acesta cea mai modestă existență, după o viață încărcată de succese și înfrângeri, de drame și bucurii. Stiu că nu ne vom mai întâlni. În ce mă privește aștept decesul ca pe o mântuire, spre a fi scutit de suferințe majore (hemoragie cerebrală). În pragul anului 1982 și de Sărbătorile Crăciunului vă urez multă sănătate și succes, odată cu forța necesară de a continua bătălia la care v'ați înhămat. Rămân cu cele mai sincere sentimente de prietenie și devotament, al Dv al tuturor.

J.N.MANZATTI

* GIESSEN, GERMANIA DE VEST - "Am citit cu atenție articolul dlui Amzăr și m'a mirat faptul că dânsul nu a comentat deloc critic unele exagerări nelalocul lor. Asupra unui pasaj vă rog foarte mult să reveniți fiindcă constituie o confuzie regretabilă. Si anume se afirmă că Fritz Storck și Carol împreună cu sora lor Cecilia s'au încadrat în masa poporului român (pagina 11, coloana a doua, șirul 8-12). Greșala este uriașă fiindcă Cecilia Cuțescu Storck a fost soția lui Fritz și nu sora lui, mare și autentică română despre care am și scris la timpul său în Cuvântul Românesc.

Ovidiu VUIA

* GLENDALE, STATELE UNITE -... Citind ziarul Cuvântul Românesc, vă pot spune la drept cuvânt că este excelent de minunat absolut în toate, fapt care m'a făcut nu numai să vă scriu, dar să-l și difuzez arătând la mulți români noi veniți în USA și spunându-le că este cel mai bun ziar... Nu am făcut politică în trecut, dar am citit de asasinarea nemiloasă a lui Zelea Codreanu, și a altora și mă tot întreb mereu: Veni-va oare ziua aceea în care comuniștii din România să dea socoteală de faptele lor?. Eu sper că da.

Gregory MANEA

* MUNCHEN, GERMANIA DE VEST - Mă numescu Ilie Moțu și mă aflu în acest moment în R.F.Germania, cu azil politic. Printr'un adevărat miracol am intrat în posesia unui număr al ziarului "Cuvântul Românesc", care citindu-l pur și simplu m'a fascinat. Sunt plecat din România de aproximativ 6 luni și mă găsesc încă sub influența presiunii psihice și morale la care întreaga țară este supusă, astfel încât la primul contact cu pasajele ziarului d-stră, care redă adevărata realitate în care se află poporul român, am simțit o ușurare sufletească, legată de faptul că undeva, cineva, printr'o publicație oficială încearcă și reușește să spună lucrurile pe nume... Am scris acest prolog sincer și din toată inima, subliniind prin el adeziunea mea la nobilele idealuri la care ziarul Cuvântul Românesc este ancorat.

Ilie MOTU

* PARIS, FRANTA - Aștept cu nerăbdare la fiecare început de lună primirea ziarului "Cuvântul Românesc". Ziarul Dvs. este de o excepțională varietate, adresându-se tuturor românilor, de la copii la scriitori și politicieni. Citesc acest ziar din scoarță în scoarță, transpunându-mă de fiecare dată în locul celui pentru care este scris fiecare articol. De asemenea, articolele sunt foarte bine echilibrate. Mi-aș permite însă să vă fac o sugestie: ar fi foarte bine dacă ați putea acorda în fiecare lună spațiu rubricii "Dela români adunate și la Cuvântul Românesc date" a Dlui Av. Cornel Dumitrescu. Stirile exacte și cu lux de amănunte ale acestei rubrici ne țin la curent cu tot ce se întâmplă în țară. Vorbesc despre noi cei ce nu avem aceleași posibilități ca Dvs., cei de la redacție, de a primi ultimile știri din România.

George PETRESCU

* HAID, AUSTRIA - Doresc să vă mulțumesc din inimă pentru nr.67 al ziarului pe care mi l-ați trimis, ziar extrem de important și eficace în lupta anticomunistă, de eliberare a neamului român de sub tirania ceaușistă-moscovită. De asemenea mulțumiri colectivului de redacție pe care îl conduceți pentru munca plină de abnegație și pasiunea plină de dăruire pe care o depun la editarea acestui bun ziar al exilului. La Mulți Ani!

FLORIAN

CĂTRE CITITORI

SPRE CUNOȘTINȚĂ: Ținem să facem cunoscut că- REDACȚIA ACESTUI ZIAR- Nu împărtășește totdeauna ideile și punctele de vedere ale colaboratorilor din articolele semnate.

SUB SEMNUL ȘOBOLANULUI

Radu DUNAREANU

Conform calendarului tradițional Chinez, fiecare an are un nume dat conform unui ciclu. Poate fi anul "Dragonului" sau al pisicii sau altcumva. Cred că e ceva similar cu Astrologia, cu zodiile. Unii trăim sub semnul Scorpiei, alții sub cel al Leului și așa mereu.

S'ar zice că fiecare eveniment, epocă, e marcat de un semn.

Marinarii, pe vremuri, aveau o altă superstiție bazată pe instinctul unor animale. De aceea a rămas zicala - de altfel și în engleză - că șobolanii fug singuri când corabia se scufundă.

Aș remarca faptul că Societatea socialistă, multilateral aruncată înapoi pe scara istoriei, de mai mulți ani trăiește sub semnul șobolanilor care fug. Și când spun aceasta nu mă refer la cei care încearcă și pot scăpa, cu riscul vieții, ci la cei care fug pentrucă regimul de ocupație nu le mai oferă vaca grasă de muls. Acesta fiind semnalul corăbiei ce scârțâie, șobolanii caută să fugă primii.

Simptomul a început mai demult, s'a manifestat discret, dar acum a luat proporții care-i alarmează pe vătafii numiți de Ruși la București.

Desigur, fiecare caută să supraviețuiască. La început prin luptă. Românii nu au fost un popor capitulard, până la 23 August 1944. După această dată cei care au comis capitularea, căutând să mai salveze ce se putea salva, și-au salvat prețioasele lor persoane, în frunte cu posesorul Ordinului Victoria dat de unchiul Joe.

Au rămas profitorii ocupantului: minoritatea colorată din Groapa lui Ouatu și Ferentari, deveniți gardieni de lagăre și execuționiști.

Dar peste ei, împânzind Securitatea și aparatul de cadre al filialei Comintern din România, s'au așezat minoritățile "persecutate de fostele regimuri fasciste": germanicii și urmașii lui Atilla. Ce vremuri, ce timpuri. . . Te duceai în patria strămoșilor tăi, acolo unde au fost trași pe roată Horia și alții, intrai în prăvălie, cereai o pâine, te asculta o ureche surdă. Insistai. Puteai să mori de foame și sete, răspunsul era: "nem tudom romanom".

Vremurile s'au schimbat. Acum nu mai e bine. Fug șobolanii. Fug și protestează că tovul Karol Kiraly care ne mai fiind la baza ciolanului a devenit paladin al drepturilor umane. Si ca alți tovi din Regiunea Autonomă Huno-Avară care vor o nouă Republică Socialistă pe pământul îmbibat de sângele Românilor.

Semnul șobolanului l-am perceput clar cu vreo șapte ani în urmă când, încă fiind în România, am ascultat la Europa Liberă un interviu, luat unui fost ministru de comerț ajuns consilier guvernamental în Israel, de către fostul meu coleg de lopată Max Bănuș (văr cu Maria Bănuș, fost publicist al presei partinice, nu de aceeași amploare cu J. Popper).

Cei care din minoritățile "persecutate" au devenit mari potentați ai Cominternului, ministrii, dar mai ales securiștii care au tăiat și spânzurat vor să plece. Si nu înțeleg de ce? Doar și partidul și securitatea au rămas aceleași, nu?

Da, dar corabia se scufundă.

Ion, Gheorghe, Vasile și alții rămân. Iar dacă pleacă o fac cu riscul vieții. Sobolanii fug însă comod, elegant, cu pașapoarte (unele de serviciu). E plină lumea de foști ingineri trimiși în delegație, foști funcționari superiori "de minister", foști procurori, foști profitori de tot felul. Si apoi își aduc (repede) familia, rudele, își fac concedii "pe litoral".

Fug scriitori partinici, artiști emeriți pe bază de naționalitate, minoritară și politică. Si nu înțeleg de ce? Doar ei nu stăteau la coadă pentru carne și ulei: aveau magazinele lor "speciale".

Da, dar șobolanii simt când corabia se scufundă. Instinctul lor de supraviețuire, un instinct de intelectual rafinat, devenit cocota ocupantului, e mai puternic decât la Ion și Gheorghe care trec granița prin sârma ghimpată și mine.

De ce scriu toate acestea? Când am scăpat din țară, ca Ion și Gheorghe, eram mângăiat în ura mea că cei care m'au chinuit sau au contribuit, social, la chinurile detenției mele de ani de zile erau într'un fel pedepsiți: rămăseseră cu socialismul lor victorios. Acum nu mai am nici această mângâiere.

După ce-am fost arestat, eu și o serie întreagă de studenți și foști studenți, tovul Leonte Răutu - mare ideolog - dă telefon și ordonă să se facă curățenie în acea pepinieră de reacționari "universitatea". Și s'a făcut. Unii nu s'au mai întors. Pe alții îi caut prin lume și lagăre de refugiați, pe acei de care sunt legat cu inima prin ani de gratii și lanțuri. Si nu-i găsesc. "Unde sunt cei care nu mai sunt?"

În locul lor îl voi găsi la Paris pe tovul Leonte Răutu, nu m'aș mira pe post de disident.

Nu m'aș mira căci trăim sub semnul șobolanului. ●

VÂNTURILE ISTORIEI

Urmare din pag. 1

este cusut cu ață albă la "protestatarii antiatomici" din Europa, este faptul că ei protestează tocmai contra acestei arme defensive, care ajută să facă războiul imposibil, dat fiind că primejdia de război în primul rând în Europa, o reprezintă Sovietele, cu zecile de mii de tancuri cu care amenință.

Sovietele sunt în plină ofensivă propagandistică. O ofensivă de mari agitații cu scopul de tulburare a apelor. Și au pus și România lui Ceaușescu la treabă: Securitatea a organizat "proteste antiatomice" la Galați și la București. La fel, Sovietele, au pus la cale și "mișcarea pacifistă" din Germania de Est. La Vest de "Cortina de fier" se organizează un fel de "război civil", cu agresiuni sălbatice contra bunurilor publice și private, iar dincolo de "Cortină" polițiile scot cu sila oamenii pe străzi să demonstreze. Vântul politic moscovit e teribil. El crează un capitol de istorie mondială. În chip foarte vădit țelul este distrugerea unei părți din umanitate.

Cum ar putea vântul politic dulce (din Apus) câștiga partida, în fața teribilei realități confruntante? Întreprinzând un război cu mijloace pacifice, adică un boicot mondial, economic, diplomatic, tehnologic, propagandistic și cultural, împotriva Sovietelor și a regimurilor care sunt în puterea lor. Acesta ar fi ceea ce se cheamă "războiul rece" împins până la ultimele extreme.

În ciuda atmosferei încărcate și manevrată de vântul sovietic, se pare că vântul istoric din Apus începe să-și facă loc acolo unde trebue. Propunerea Președintelui Reagan cu privire la eliminarea armelor nucleare din Europa, a cam pus la încurcătură pe sovieticii care erau obișnuiți să aibă monopolul inițiativelor. Cât de bună și de oportună a fost inițiativa acestei propuneri, se poate vedea și din faptul că Reagan a fost atacat de zbirii Cremlinului foarte sever pe chestiunea ei.

Istoria este plină de imprevizibile, dar mai are și ea ceva ca niște "unde" foarte mari, și care ar fi epocile, cu sub-epocile, și fazele istorice. Epoca noastră este creștină, sub-epoca modernă, și faza în care ne aflăm de vreo 50 de ani (rooseveltiană și sovietică), e faza în care două forțe au mers împreună, până când a venit momentul să se decidă "care pe care" . . . Cu Reagan s'a încheiat faza Roosevelt, și așa se va continua indiferent ce partid sau persoană va veni după el.

Vorbind de vânturile istoriei, când infanteria a fost la culmea dezvoltării ei, cu Romanii, a venit Imperiul Roman. Când cavaleria a avut primatul a fost Imperiul Roman Creștin. Când marina combinată cu artileria a ajuns la apogeu a venit hegemonia Imperiului Englez. Iar acum când se apropie de apogeu arma cosmică, mergem spre Timpul American.

Între vânturile care au loc, problema noastră e problema românească, și pe noi ne interesează, aceștia din Exil, ce contribuție putem da la supraviețuirea națională și spirituală a poporului nostru, ce putem aduna și pune la o parte pentru el. Dar mai avem și datoria de a contribui la contrapartea spirituală a timpului care este în pregătire. Avem destule elemente originale pentru o asemenea contribuție. Si mai înainte de toate să căutăm să ne profilăm cât mai bine identitatea.

Eugen BÂRSAN

Pățania unui submarin sovietic:

A FĂCUT PLAJE CU BURTA PE-O STÂNCĂ

Generalul Georghe Marshall, autorul planului care-i poartă numele, vorbind despre năravurile Moscovei, le-a descris clar și precis în șapte cuvinte.

Comuniștii te acuză de ce fac ei!

Comuniștii dau libertate popoarelor însclăvite (zidul dela Berlin); ridică standardul de viață al cetățenilor exploatați (cozile din fața magazinelor, munci "voluntare", etc.).

URSS nu se amestecă în treburile interne ale altor țări (Angola, Cuba, Etiopia, Afghanistan, etc.)

Ultima salvă oratorică a Oficiului de Dezinformare din Moscova: Capitaliștii imperialiști și agresori se pregătesc să atace pe iubitorii de pace care dorm pe saltelele Kremlinului cu frică 'n sân că strănută preș. Reagan.

Un exemplu care întărește afirmația Generalului G. Marshall.

Recent, un submarin sovietic căutând să pătrundă într'un port militar suedez, a nimerit-o cu oiștea 'n stâncă.

Guvernul din Stockholm s'a arătat dârz! A respins scuzele Moscovei că submarinul s'a rătăcit umblând să vâneze scrumbii în Marea Baltică, și a cerut să inspecteze submarinul și să-l interogheze pe căpitanul care a confundat scrumbiile cu vapoarele de război suedeze.

Brejnev a fost silit să accepte propunerea deoarece fusesă prins cu lapte pe bot.

Inspectorii suedezi au găsit aparatele de ghidare "defectate", dar au mai aflat ceva ce nu se putea "defecta" în grabă: Submarinul poseda torpile încărcate cu bombe atomice.

Suedezii plănuiau să experimenteze (în apele lor teritoriale) o nouă torpilă, iar vânarea scrumbiilor s'a întâmplat să coincidă cu data și locul unde trebuiau executate manevrele forțelor navale suedeze.

O simplă coincidență neintenționată, a declarat Brejnev, amanetându-și cel de al miilea cuvânt de onoare.

Inchipuiți-vă ce s'ar fi întâmplat, dacă în timp ce marinarii suedezi făceau manevre, ar fi explodat o torpilă atomică!

Cine ar fi crezut mărturia suedezilor că ei sunt nevinovați?

Cine ar fi acuzat mai vârtos pe suedezi că vor să cucerească Rusia?

Toate aceste planuri ce ar fi furnizat Moscovei un motiv pentru afghanistarea Suediei au fost sfărâmate de o simplă stâncă.

O piatră pe care forțele Iadului n'au putut s'o distrugă!

Stroe MOLDOVANU

Opriți-i și dați-i înapoi Domnule Haig!

Statele Unite ale Americii și lumea liberă, în general, au acum șansa unică, în istoria contemporană, de a avea în fruntea politicii externe a Americii, un general și în același timp și diplomat, în persoana Secretarului de Stat, Alexander Haig.

Conducerea politicii externe a Statelor Unite a fost încredințată de Președintele Reagan lui Haig, ținând seamă că acesta posedă calități alese de diplomat, dar și de comandant de oști, și în felul acesta Statele Unite ale Americii vor putea înfățișa omologului sovietic, pentru convorbiri și clarificări, o puternică personalitate care este decisă să facă ordine în lume.

Europa îl cunoaște pe Haig, de când a fost Comandantul NATO-pentru Europa. Ca și Președintele Reagan, Alexander Haig a fost prevăzut de Forțele oculte ale imperiului roșu ca să fie asasinat, pe când era în Europa, dar bomba teroriștilor marxiști a explodat la o fracțiune de secundă după trecerea automobilului în care se afla, fiind astfel protejat de Providență, spre a i se încredința, puțin mai târziu, conducerea politicii externe a Americii, care înseamnă și a lumii libere.

Suntem convinși că îți cunoști bine adeversarii, Domnule Secretar de Stat Haig. Ei sunt aceia care au îngropat în pământul țării lor zeci de milioane de cadavre omenești, de toate naționalitățile, pentru un motiv sau altul, de nesupunare și împotrivire la diavolescul lor sistem politic.

Ei sunt aceia care au îngropat la Katyn floarea ofițerimii poloneze, împușcându-i în ceafă și aruncându-i în groapă comună. Ei sunt aceia care au băgat groază în sufletele popoarelor din Europa de Est, după ultimul război mondial, spre a le înfricoșa ca să le poată supune. Tot ei sunt aceia care au intrat peste bieții afgani și-i căsăpesc ca pe vitele din abatoare, și iarăși tot ei sunt aceia care înaintează fără teamă în inima țărilor din Continentele african și asiatic, spre a le supune și exploata.

Până când așa? Steagurile lor flutură la hotarele de miază-zi ale Statelor Unite: Cuba, Nicaragua, Guatemala, El Salvador, Costa Rica și altele.

Lumea toată este în pericol, până când și Statele Unite ale Americii sunt roase pe dinăuntru de cancerul marxist.

Aveți datoria și aveți puterea, Domnule Haig, să-i opriți și să-i dați înapoi, în hotarele țării lor. Să lase celelalte popoare în pace, ca să-și croiască la ei acasă viața pe care o doresc și o visează. Dacă nu-i puteți opri ca diplomat, opriți-i ca general, aveți amândouă virtuțile, folosiți-le după nevoie. Aveți mână liberă din partea Președintelui Reagan, aveți încrederea poporului american și a întregii lumi libere, nu zăboviți o clipă, opriți-i și dați-i înapoi și veți împlini astfel porunca Celui de Sus care v'a ocrotit viața, în împrejurările cunoscute.

Eliberând popoarele de acest flagel al Secolului 20 și aducând din nou liniștea și bucuria în casele miliardelor de oameni ai Terrei, veți întoarce o filă a istoriei omenirii spre pace și progres, care nu va mai fi dată înapoi de nimeni.

Eugen POPESCU

SFÂRȘITURI CONCOMITENTE

Urmare din pag. 1

fel de . . . "politică externă", "Președintele" speră probabil să mai scoată dela Soviete ceva petrol și de mâncare, ceea ce este absurd pentrucă Sovietele nu au.

Lumea este azi alta decât la apogeul rooseveltismului și al stalinismului, între 1940 și 1945. Sau: în 1981 lumea este alta decât în 1940. In 1980 s'a definit o putere central-axială a lumii, America, flancată de Japonia și Europa Occidentală. Din momentul în care America, prin noua epocă începută în 1980 ia conștiință de sine ca forță central-axială a lumii, stalinismul intră și el în deconfitură. Iar în România vine ceva cam analog cu sfârșitul lui Carol II. Cu stalinismul vor cădea și "stalinoizii". Iar stalinismul nu va putea supraviețui sfârșitului epocii rooseveltiene. Care l-a susținut și pe Brejnev și pe fiul primarului din Scornicești.

Ion COMAN

PERSPECTIVE

Alexandru BERCEANU

Opinia generală a specialiştilor de politică internaţională, de altfel perfect justificabilă, este că Sovietele vor menţine Europa de Est la nesfârşit, prin forţă, prin înfeudarea economică şi prin interesele "noii clase", a "nomenclaturii", fără să se ţină seamă că la popoarele asuprite nu există nici urmă de sentimente "prosovietice", cu excepţia Bulgariei care ar vrea să fie încorporată de Rusia. In general se discută însă prea puţin asupra celui mai mare interes care determină această politică în răspăr a Sovietelor, moştenită dela Stalin. Acest interes major ar fi următorul: relativ largul cordon al Europei de Est satelizate, serveşte Sovietelor în primul rând ca izolant faţă de orice influenţe occidentale directe asupra Rusiei Sovietice. De asemenea se pare că şi sorţii unei "finlandizări" a acestei părţi din Europa sunt cel puţin îndoelnici, pentrucă, aşa cum s'a văzut în răscoalele dela Berlin, Potsdam, Budapesta, Praga şi Dantzig, atracţia Vestului asupra ţărilor comunizate este aşa de puternică, încât după "finlandizarea" lor principială, ele ar trece, de facto, imediat în tabăra Occidentului, a cărui influenţă s'ar apropia astfel simţitor de Rusia.

Toată lumea criticilor politici occidentali, este de acord că actualele mijloace sovietice de dominaţie, deci forţa fizică, înfeudarea economică şi interesele "nomenclaturilor", vor înceta să mai fie eficiente într'o bună zi.

Contrar celor ce se crede, prima tărie a Sovietelor nu este supra-înarmarea, după cum nici autonomia lor economică relativa, pentrucă Vestul poate fi calitativ, deci mai eficient, oricând mai bine înarmat şi foarte repede, iar economic şi calitativ şi cantitativ este pe departe superior. Tăria acestui "colos cu picioarele de lut", cum numea Rusia scriitoral român Leon Donici, descendent dintr'o veche familie moldovenească, este de ordin negativ, dar nu mai puţin tărie, şi anume inerţia nativă a Ruşilor, care nu arată deloc că vor să-şi răstoarne regimul. Acesta le-a creat artificial, după cele mai diabolice formule care se aplică drastic şi în România, un fel de "a doua natură", în care se află un straniu hibrid, compus din "sclavul comunist" şi "supraomul sovietic". Ruşii, pe cât par de amorfi, cred orbeşte în superioritatea lor, cred în imperialismul mesianic al Rusiei oricum ar fi această Rusie, şi să nu ne mirăm dacă la un moment dat, poate nu prea departe, Rusul va fi creştin cum era sub ultimul ţar şi în acelaşi timp leninist până în vârful unghiilor. De aceea este imposibil să mizăm pe slăbiciunile Ruşilor, ci trebue să mizăm pe inerţia lor, care le dă o enormă stabilitate şi până la urmă chiar o forţă agresivă de element natural deslănţuit.

Faţă de această ameninţătoare stabilitate rusească, se pune cu toată acuitatea problema "Românilor faţă de Români", a "Românilor între ei", la ei acasă şi în libertate, deci problema "stabilităţii" lor, nu prin inerţia unei imense mase, ci prin luciditatea unui mic popor, ameninţat să fie înghiţit. Termenul magic, adus în 1980 de lumea altei ţări asuprite, este acela al "solidarităţii". Pentrucă numai în măsura în care Românii vor ţine împreună încă o generaţie vor mai avea sorţi să fie un popor, altfel poporul român dispare, pentrucă trăim în alte vremi decât acelea în care tradiţia era vie şi nealterată, nestingherită până la dizolvare, prin presă, radio, televiziune, cinematografie şi mijloacele mecanice de transport care au dus repede agitatori cu mare repeziciune dela un cap la altul al ţărilor. Datorită acestor mijloace numite în general "moderne", popoarele care nu au la baza lor cel puţin un mileniu de cultură superioară, ca toate marile sau chiar micile naţiuni occidentale din Europa, sunt transformate relativ repede, li se răpeste identitatea şi devin străine pe propriul lor pământ, şi nici nu au susţinerea prin inerţia de masă ca la vecinii Ruşi. De altfel s'a văzut că Românii care şi-au părăsit la o vârstă destul de tânără, dar nu chiar copii sau adolescenţi ci în orice caz după ce îşi făcuseră armata, deci după cel puţin 23 de ani, pe cât erau mai puţin şcoliţi, pe atât îşi uitau mai repede propria limbă, fără s'o înveţe ca lumea pe cealaltă, mai ales în cazul în care nu trăiau în comunităţi româneşti. Exilul de după cel de-al doilea război mondial, arată că nu se întâmplă aşa ceva cu cei care-au venit foarte tineri, dar trecuseră prin şcoli în România, şi oricât de izolaţi ar fi trăit, limba nu li-s'a ştirbit în niciun fel.

Solidaritatea Românilor unii faţă de alţii şi faţă de tradiţia lor, rămâne ca o ultimă posibilitate de rezistenţă în vederea unui viitor care poate fi de încă o generaţie. Aceasta înseamnă: solidaritate între oameni cu implicita desolidarizare faţă de "nomenclatură" şi de servitorii ei, după cum şi solidaritate faţă de tradiţie cu inclusiva desolidarizare faţă de ideologia şi de toate deformările sistemului de opresiune. Sunt multe indicaţii că în România acest proces de solidarizare a asupriţilor, în rândurile largi ale lumii româneşti, începe să fie din ce în ce mai vizibilă, în vreme ce solidaritatea celor suiţi în capul poporului începe şi ea să se relativizeze, şi tot felul de ordine care de care mai demenţiale se execută din ce în ce mai relativ.

S'ar părea că în acest război împotriva poporului român, cei din exil nu ar reprezenta nicio forţă. Nu este adevărat. Românii din exil ar putea fi o forţă, mereu alimentată de rândurile tinerilor care părăsesc ţara, dacă ne gândim bine înţeles la cei serioşi, nu la hoţii de buzunare sau diversii delicvenţi, trimişi de poliţie.

Din nefericire, frontul românesc din exil, suferă de două mari slăbiciuni care îi anulează orice pretenţie de a fi o forţă: 1) infiltrarea comunistă în lumea exilului românesc, fie prin influenţe directe, personale, fie prin intervenţii indirecte, este aşa de mare încât solidaritatea exilului a devenit foarte relativă, şi 2) felul de a gândi care domină exilul în termeni anacronici, adică ai divizării politice a Românilor prin partidele şi gupările de acum CINCIZECI DE ANI, desfiinţează orice posibilitate de acţiune românească eficientă în exil.

Cu privire la prima slăbiciune, putem spune că ea este alimentată în primul rând de o coincidenţă de opinii şi interese care incontestabil există între factorii guvernamentali din Occident şi pseudo-guvernele satelite sau matricea moscovită. De aceea comuniştii influenţează indirect în primul rând exilul prin autorităţile statelor occidentale, numai că această influenţă ar fi mult mai redusă în efectele ei, dacă Românii nu ar fi aşa de maleabili şi de meschini în ambiţiile unora. Această mizerie se vede şi în diverse iniţiative culturale, şi în altele politice. Din prima categorie putem aminti cazul unei instituţii academice din exil, care cu anii ajunsese să aibă o mare importanţă fiind singura organizare românească din lumea liberă care timp de 12 ani, an după an, a organizat în diferite centre din Europa şi chiar din America odată, singurele congrese la care se întâlneau şi discutau la cel mai înalt nivel cultural Români din toate părţile lumii, profesori, scriitori, intelectuali de tot felul, artişti. Această Societate, a cărei funcţie devenise de importanţă naţională, a fost dizolvată în 1970, când venea marele val al "destinderii", de propriul ei iniţiator, pe motivul că "aşa i-s'a ordonat de sus". Acel de "sus", într'adevăr chiar foarte sus, nu era însă Kremlinul cu Lublianka respectivă, aşa că dacă Românul în chestiune ar fi spus că nu se poate desfiinţa o asemenea Instituţie, nu ar fi păţit nimic. Dacă nu ar fi fost aşa, Societatea ar fi trăit şi azi, în acest Occident în care "nesupuşii" nu sunt băgaţi la "secret" sau trimişi la Vorkuta. Acesta este doar un exemplu de lipsă a oricărei solidarităţi cu soarta poporului român, dar ar fi multe, şi dacă le-am face pomelnicul nu am ajunge la mare lucru. Am dat un exemplu, foarte grav e drept, ca să vedem cum nu trebue să facem.

In ceea ce priveşte cea de-a doua slăbiciune de care am vorbit, ce să mai spunem decât că nici azi, după 33 de ani de exil, deci dela instituirea Republicei Populare, Românii nu au niciun for reprezentativ pentru lupta libertăţii, din simpul motiv că în 1981 gândesc în termeni din 1931 ! Dar în mare măsură gândesc în acest fel din motive de mic oportunism personal şi din servilitate faţă de "mai mari". Dacă arivismul este un rău omenesc foarte general, tare ne temem că pierderea solidarităţii naţionale, din motive de servilitate faţă de "mai mari" este un foarte grav defect românesc, aciuat la noi probabil în perioada decadenţei Principatelor şi desvoltat în ulterioara România, prin excesul de politică externă, în dauna dreptei şi sănătoasei politici interne. Românii trebue să se lepede odată de "săru'mâna Coane, să trăieşti şi la mai mare !".

Dacă oamenii s'ar întemeia pe un sentiment clar de solidaritate, exilul românesc ar fi o plămadă sigură pentru viitor. Fiindcă într'o Românie redevenită liberă, trebue să vină din afară şi nişte Români. Da, şi nişte Români, care să pună experienţa lor de lume în slujba refacerii ţării lor. Aşa că SOLIDARITATEA ESTE DE INVATAT CHIAR SI DELA ALTII, iar această solidaritate nu ar fi împotriva nimănui, ci pentru binele Românilor care nu are cum să fie răul altora decât în minţi bolnave de agresivitate. Deci este de învăţat ceva ca INVATATURA FUNDAMENTALA, şi pentru odată ar fi prilejul să se arate şi Românii capabili de o "imitaţie" care să nu fie "maimuţărie", ci tocmai bază la o contribuţie originală, a lor, la refacerea lumii. Chiar dacă "iubirea" nu este ceva aşa de "original", ea ţine însă toate încheeturile văzutelor şi nevăzutelor. ■

SUNT GREU MINIERII DE PORNIT...

Camil UDREA

De foarte mulţi ani n'am mai primit nici o veste bună din România. Totul decurgea după canoanele clasice ale indicaţiilor preţioase servite din belşug de un retardat paranoic.

Generaţia mea a încercat să protesteze cumva cu ocazia revoltei maghiare. Replica a fost cruntă, rusească: oasele noastre au albit pământul lagărelor şi alte văi ale plângerii.

Prima rază de speranţă, abea mijită, mi-a răsărit în inimă în 1977, cu ocazia grevei minerilor de pe Jiu. Am fost mândru că Românii au început să se organizeze în sindicate înaintea Polonezilor.

Dar şi atunci răspunsul logofătului rusesc - handicapat fizic şi intelectual- a fost cumplit. Conform perfidiei slave învăţată la Academia de securitate, "marele fiu al poporului" a venit, a promis, minerii s'au păcălit crezând, apoi tancurile au vorbit şi mii de mineri au fost dislocaţi în Bărăgan.

Stirile primite azi despre România, prin intermediul agenţiilor de presă vestice m'au umplut de bucurie şi de mândrie totodată. Înseamnă că în inima Ţării, ce-i de un sânge cu mine nu au complect creierele spălate şi grumazul pe vecie îndoit.

Si sunt mulţumit să văd că până şi vesticii constată că în România situaţia e chiar mai rea decât în Polonia unde - zic comentatorii - răul economic a atins paroxismul.

Dar Polonia are cel puţin o speranţă: sindicatul atât de puternic. Din acest punct de vedere România n'are nimic. În Polonia Biserica e în spatele revoltaţilor. În România liderii ortodocşi sunt bine de partea opusă a baricadei.

Aşa cum patru ani în urmă cei de pe Jiu au protestat, acum în Octombrie, Valea Motrului şi cei dela Centrala Rogojelu s'au răsculat susţinuţi de grevele din capitala judeţului, unde au fost ocupate clădirile oficiale. După unele ştiri Ceausescu "personal" a încercat să vorbească cu răsculaţii, dar elicopterul a fost primit cu pietre şi n'a putut ateriza.

Mai mult chiar, la Giurgiu, pietrele au zburat cu dragoste spre reprezentanţii PECERE şi unul din ei m'a făcut mai fericit: a fost omorît ! ! (Judeţul Giurgiu a fost special creat ca să i se ofere odraslei Nicu post de Primsecretar.)

De necrezut: greve, pietroaie contra "celui mai măreţ", ocupare de oficii guvernamentale etc.

Bineînţeles presa Română tace iar băieţii veseli dela Securitate sunt galbeni peste tot şi vor trage cu dinţii (şi armele) ca să păstreze "cuceririile" păturei minoritare profitoare. Bineînţeles că "justiţia poporului" formată din ţigani îngalonaţi va lucra din plin şi bineînţeles blamul va fi aruncat pe agenţi străni contrarevoluţionari şi alte elemente "declasate".

Nu va fi blamată idioţenia congenitală peceristă care - după 37 ani de victorii claie peste grămadă a reintrodus cartele de pâine !

Cretinitatea Sa va ţine "neşte descursuri" şi va da "endicaţii" ca lumea să intre la dietă, iar ţăranii să nu mai vină la oraş după pâine ci să cultive ciuperci în latrinele personale, să se distrugă aleile dintre case şi trotuare şi să semănăm dovlecei şi păstârnac, precum şi alte geniale indicaţii.

Şi se vor mai trece pe sub semnătura lui analfabetă 59 de legi şi 376 decrete în zece zile numai.

Însă nimeni nu va decide să schimbe falimentarul sistem economic copiat 125% procente dela Ruşi.

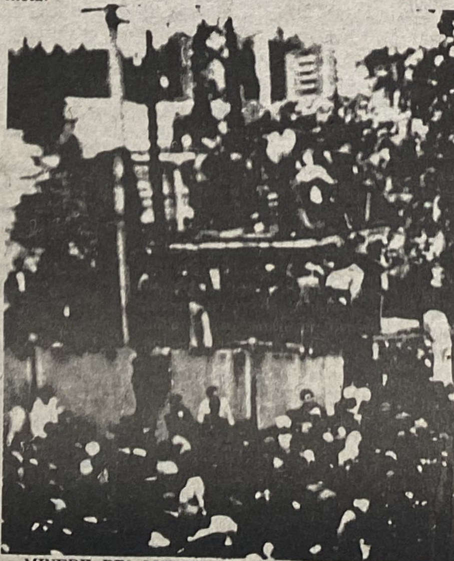
Ca de obicei vor vorbi tancurile şi celulele de anchetă.

Oricum pentru prima oară în ultimii 37 de ani Moş Crăciun mi-a făcut un nesperat cadou, arătându-mi că flacăra mândriei naţionale nu a fost strivită. Noi "Ţara turmelor şi-a pâinii" am ajuns la cartelă şi mai rău decât în Bulgaria şi Polonia.

Dar începutul e bun. Ura naturală, organică poporului nostru contra comunismului a început să lucreze. Asta mă face fericit.

Parodiind poezia, am zis că sunt greu minerii de pornit, dar de-i porneşti sunt greu de oprit.

Noroc bun fraţi mineri. Şi mulţam. ■

MINERII DIN LUPENI DE PE VALEA JIULUI IN GREVA DIN 1 AUGUST, 1977

Fotografie trimisă de un participant

ÎNTRE MITUL DESTRUCTIV ȘI REALITATEA CREATOARE

Horia STAMATU

In războiul trecut au existat câteva mituri fatale, ca mitul “persoanei providență”, mitul rasei, mitul geopoliticei de-o parte, și de cealaltă parte mitul fericirii asigurate și mitul transformării “iadului colonial” într'un “paradis democratic”. Acestea din urmă au biruit, din păcate însă numai cu armele. Intre cele trei mituri biruite este și mitul geopoliticei, care în cel de-al Treilea Reich ajunsese ca un fel de magie, al cărei maestru vrăjitor era Karl Haushofer, fost general-maior în cel de-al Doilea Reich, și din 1921 profesor de geopolitică, disciplină întemeiată de un Suedez, Kjellen, la începutul acestui secol. Dar dela Suedez la ofițerul Germaniei wilhelmine era o mare distanță. Suedezul a conceput “geopolitica” într'un fel pasiv, adică definind-o ca o constatare a influențelor geografiei fizice asupra istoriei, pe când ofițerul german a conceput geopolitica activ, deci prin istoria care decide geografia în concordanță cu datele ei fizice, ajungând până la urmă la sensul strict de “geografie politică”, de influențare a geografiei prin politică. Si astfel geopolitica a devenit dintr'o disciplină științifică secundară, un instrument politic, iar din “geopolitică” a rămas “politică” pur și simplu, și anume o politică a extensiunei pe teren. Aici a fost origina tragediei germane cu cel de-al Treilea Reich. Geopolitica, în realitate “politică expansivă” a trecut peste realitatea istorică fundamentală, care este aceea a popoarelor. Spațiile nu mai erau goluri de umplut, nici la Est nici la Vest în Europa, și geografia lumii nu mai putea fi unilateral trasată. Din cauza totalei deraeri a “persoanei-providență”, Haushofer a trecut spre sfârșitul războiului în opoziție, a fost arestat, și nu s'a sinucis împreună cu soția, decât în 1946, când în orice caz era pus sub acuzare de “cruciații” altei geopolitici nedeclarate dar aplicată, și ale cărei efecte le suportă azi popoarele din Europa de Est. Geopolitica celui de-al Treilea Reich, în care ea juca rol de mit, era ca pentru dominarea lumii de pe uscat, continentale, să se stabilească un Imperiu al Europei Centrale, iar geopolitica biruitorilor, la care ea nu era nici mit, nici declarată, a constat în organizarea “terenului” prin stabilirea cu forța, împotriva voinței popoarelor, a unei “Europe intermediare”, Europa de Est, care practic să iasă din istorie, pentrucă în realitate nu ar fi fost niciodată propriu zis “democratică”, din Prusia Orientală până în Valachia, și i-se cuvine deci să se facă abstracție de popoare, pentru exploatarea pasivă a “teritoriului” ca “izolator”, între lumea civilizată, democratică, și Eurasia staliniană. Ambele geopolitici, adică ambele politici de expansiune, se aseamănă prin excluderea realității istorice fundamentale, deci a popoarelor fără de care nu există niciun “teritoriu” în Europa. Influența geografiei asupra istoriei întoarsă în influența istoriei asupra geografiei sau influența geografiei asupra politicei întoarsă în influența politicei asupra geografiei, ne-a dat catastrofa conjugată a fostului război mondial și a după-războiului corespunzător, în vederea catastrofei de mâine. Pentrucă “desenarea pământului”, ceea ce înseamnă geo-grafie, sau dacă vrem “circumscrierea” lui, ca să nu înțelegem “desene pe pământ”, efectuată exclusiv prin forță și tăind în carnea vie a popoarelor, nu va rămâne idefinit posibilă, în ciuda monstruoaselor mijloace pe care le oferă toate technicele de azi.

Pământul este un element pasiv, pe când oamenii sunt elementul activ din cadrul oricărei “geo-grafii”, și numai cu amândouă elementele se face orice politică normală, nu contra-natură, lucru pe care autorii geopoliticei, adică a politicii geografiei, l-au uitat din ce în ce mai total dela prima împărțire “geopolitică” în Europa interbelică, împărțirea Poloniei între Hitler și Stalin. De aceea un prim deziderat românesc în actualitate este să ne ferească Dumnezeu de geopolitică, pentrucă aceasta ne-a dus unde suntem și de ea trebue să ne liberăm pentru a eși de unde suntem, contra naturii, din 1940 încoace. Ceea ce noi trebue să dorim este să vină și ceva corespunzător “antroposferei”, nu doar unei “sfere de influență” sau alta, deci să se ajungă la un fel de “anthropo-politică”, ceea ce nu se poate consacra ca termen, dar întrucât concept este valabil, și am fi în cea de-a treia mare fază politică a lumii, pentrucă prima a fost o “geopolitică în stare pură”, cât se întindea un trib, un popor, un imperiu, iar după aceasta a venit era “theopolitică”, pentru cât se întindea o credință, așa că azi am ajunge la ceea ce nu sună bine dar are o realitate puternică, la “anthropo-politică”.

Desigur impulsia geopolitică există și va exista mereu, dar trebue mereu depășită, impulsia theopolitică există și ea azi în forma de “ideo-politică”, dar trebue s'o depășim, ca să ajungem la ceea ar corespunde timpului nostru după experiența mileniilor de istorie implinită. O politică “anthropofilă” nu “geofilă”, deci nu expansionistă cantitativ, ar fi o politică expansionistă calitativ, în care nu este spațiul o finalitate, nici nivelarea printr'o credință sau alta, printr'o ideologie sau alta, impuse de sus în jos, ci libertatea popoarelor de-a fi ceea ce pot în intimitatea lor cu spațiul în care s'au format și pe care l-au consfințit cu umanitatea lor în ultimele milenii.

Schelling constată în cercetarea lui filosofică asupra miturilor, că nimic nu este mai nociv decât reluarea unui mit căzut în desuetudine, ceea ce s'a verificat chiar la Germanii lui cu rasismul lui Hitler, care se întoarce cu trei mii de ani înapoi, la originile Vechiului Testament. Schelling se referă la mitul religios, dar cel puțin dela Revoluția Franceză încoace, mitul profan, mitul politic, a început să joace un rol important în societățile create de Occidentali. Tot nociv este însă și mitul profan, politic, care odată răcit este reîncălzit prin propagandă. Mitul geopoliticei a fost desființat și prin înfrângerea celui de-al Treilea Reich și prin crima care s'a făcut împotriva Europei de Est, redusă la “teritoriu”, în care indigenii să fie sterilizați de ideea lor proprie. O înviere a acestui mit oferă Românilor una sau alta: sau altă încercare de Imperiu Euro-Central, în care să intre și Transilvania iar Românii ei să fie aruncați în Transnistria, cum s'a văzut până la urmă că ar fi fost vorba, ori, în actualele condiții de presiune geopolitică, Imperiul Eurasiatic să meargă și mai spre Vest. Aceasta pentrucă “mitul geopoliticei” este un mit dinamizator al expansionismului în spațiu, și cine are azi putere expansivă, putere materială?

Dar când nu se mai aștepta nimeni la ceva nou, s'a petrecut totuși ceva, și anume o “expansiune verticală” înlăuntrul “teritoriului” condamnat de geopolitica cruciaților învingători în fostul război, la sterilizarea ideii poporului de-acolo. In Polonia s'a manifestat o expansiune verticală în sensul credinței care întărește și constiința de sine, și în sensul refuzului definitiv al violenței.

Ce s'a întâmplat în Polonia, este un fenomen de geocultură, în vederea unei deschideri către un real “anthropism politic”. Fenomen de geocultură întrucât creștinismul milenar depe pământul Poloniei a făcut o unitate așa de strânsă între pământ și poporul care îl lucrează, încât acest popor nu a putut fi “aculturat” de comunism. Si tot fenomen de geocultură este ireductibilitatea unui popor geografic așezat între două lumi antagonice. Geocultura este origina oricăror forțe ale popoarelor, spirituale, culturale, economice, politice, militare, diplomatice, de coheziune socială și de integrare în cazul nostru în Europa. In ce ne privește, noi am semnalat din primul moment, anul trecut, faptul că Papa le-a vorbit Polonezilor lui de “cultura lor”, așa că este normal să ne gândim și noi la “expansiunea verticală”, ca posibilitate de revoltă împotriva geopoloticei care din 1940 ne transformă teritoriile în “tere-nuri”. Cu atât mai mult ne gândim la “expansiunea verticală”, pentrucă la noi au fost oameni de mare avânt și curățenie interioară care s'au jertfit pentru ea. România a avut un tineret crestin care nu avea de propus țării lor nicio ofensivă în extensiune, ci numai una INTERIOARA, în sensul de viață interioară nu de politică internă, o ofensivă a unei intensivate geoculturi în care acum ar intra atât liberarea fâșiei geografice anihilată istoric, blocată istoric, în Europa de Est, cât și lucrarea de sine ca ființă umană pe măsura greutăților de azi. In trecutul apropiat, tineretul expansiunei verticale dela noi nu s'a gândit niciun moment la cucerirea Ucrainei, a Ungariei, a Bulgariei sau Cehoslovaciei, cu alte cuvinte nu era deloc contaminat de “dinamismul” de posedați ai vrăjitorilor geopoliticei din Germania. Tineretul român nu a vrut de loc să modifice politic geografia lumii, prin mistica în gol a geopoliticei. Iar azi, în condițiile create de geopolitica învingătoare, poporul român nu mai are de partea lui decât realitatea geoculturală proprie, prin care e drept că nu poate să desființeze nici Eurasia nici Euramerica, dar IN SPIRIT POATE SA LE INTREACA PE AMANDOUA, așa cum de departe i-a întrecut în spirit înainte de război, pe cei cu pasiunea dinamismului geopoliticei.

Polonia a dat un exemplu de elevație care ar trebui să rușineze pe cei care eventual ar mai exista ca să se rușineze, pentrucă lumea actualei geopolitici din Europa de Est a murit de mult, este la rând altă generație, dar ceva a mai rămas de atunci, ca Reagan, care parcă ar începe să înteleagă ce rău s'a făcut. Este foarte grea mostenirea lăsată urmașilor de către cruciații care au făcut războiul plecând dela liberarea Poloniei ca s'o crucifice la biruință “geopolitic”, așa cum a fost pus Christos pe Cruce. Cu toate acestea, misterul credinței rămâne insondabil și activează forțe creatoare, spre deosebire de atracția miturilor magice, cum este și geopolitica, și care nu duc decât la activarea forțelor destructive. Dacă lupta dintre “thalasocrație” și “geocrație” s'a soldat de două ori, în două războaie mondiale din acest secol cu victoria “thalasocrației”, nu înseamnă că trebue să ne facem o superstiție din acest aspect al disputei geopolitice și cu ea să ne creem un erzaț de credință. Singura credință care duse la ceva nu este în geopolitică, în thalasocrație sau geocrație, ci în ceea ce este deasupra lor. Polonezii sunt de 41 de ani victime ale unor geopolitici succesive, pe care și în viitor tot alții le vor manipula. De ce Românii uită că și ei sunt la fel victimele acelorași geopolitici succesive, după ce guvernele mastere din scurta viață a României Mari, nu au făcut decât să practice “revoluția de sus în jos”, împotriva geoculturii românești care este singura sursă de energie îndiferent în ce domeniu al desfășurării forțelor istorice. ■

SI VIS PACEM, PARA BELLUM!

Marcel NICOLAU

“Uniunea Sovietică nu amenință pe nimeni, nici nu caută confruntarea cu vreun stat din vest sau est”, afirma pompos și cu nerușinare Leonid Brejnev, la 23 Iunie trecut, într'un “Apel de pace” adresat guvernelor din lumea întreagă.

Pe oricare cetățean bine informat și de bună credință l-ar bufni râsul auzind această declarație tocmai din gura lui Brejnev. Căci, după cum informa nu de mult prestigioasa “Brookings Institution” (americană), conducerea Kremlinului a folosit - dela terminarea celui de-al 2-lea război mondial - de 190 de ori forțele sale armate ca mijloc de constrângere și intimidare politică. Exemplele încep cu Blocada Berlinului, în 1948, se continuă atingând un moment culminant cu instalarea de rachete atomice în Cuba (1962), iar mai recent cu invazia în Afganistan.

Pasnica Uniune Sovietică - Belicoasa America (St.-Unite)!

La Această formulă propagandistică reduc pacifiștii din întreagă Europa discuțiile de dezarmare. Cursa de înarmare dintre cele două Supraputeri și staționarea de noi rachete în Europa măresc teama a tot mai mulți cetățeni. Această teamă este speculată de Moscova care încurajează și sprijină mișcările pacifiste, în care mărșăluesc reprezentanți ai diferitelor ideologii: începând dela pseudo pacifiștii credincioși Moscovei, care cer dezarmarea doar a Vestului, aprobând intervenția sovietică în Afghanistan ca pe “o măsură spre asigurarea păcii” și până la creștinii care invocă porunca a cincea și predica de munte. De netăgăduit este că tonul îl dau pacifiștii stângiști, care dispun de o organizație consolidată de zeci de ani. Acești neghiobi utili Moscovei fac mare tămbălău, dar succesul lor este nul, după cum nulă este și încercarea lor de a ocupa un loc în politică. Căci, realitatea politică este alta, chiar dacă nu fiecare o acceptă:

Astăzi, Uniunea Sovietică este, din punct de vedere militar, mai puternică decât toate Democrațiile laolaltă și avansul sovietic crește an de an. Dar, Occidentul liber este mult mai puternic decât el însuși crede. Este neîndoelnic că pentru eventualitatea unui atac - surpriză asupra Europei occidentale, Moscova are planurile deja elaborate. Se impune, însă, întrebarea, dacă Moscova mai poate avea vreo speranță să-și mențină superioritatea militară, ținându-se seama de criza economică prin care trece. Ne întrebăm chiar, dece Europa n'a fost încă finlandizată? De ce, oare, Uniunea Sovietică n'a invadat încă lumea întreagă? Răspunsul este simplu:

Sovieticii nu sunt niste aventurieri; ci vor să meargă la sigur, vor o victorie fără riscuri. Este prea recentă înfrângerea lui Hitler, pentruca Uniunea Sovietică să riște o aventură similară. Pentruce, deci, să riște un război, mai ales când nu există perspectiva unei dezagregări subite a imperiului său colonialist? -In eventualitatea izbucnirii unui război în Europa, Uniunea Sovietică știe că, dacă Europa occidentală va rezista câteva săptămâni, n'ar mai putea fi împiedicată o răscoală din Estonia până în Germania de est. Moscova este conștientă de această posibilitate și tocmai acesta este un factor care o determină să evite deocamdată războiul.

Ce, oare, trebue să facă Vestul pentru a preîntâmpina primejdia?

Există o șansă și anume, tendința actuală a lucrurilor să fie influențată în favoarea Occidentului.

Se pune deseori întrebarea dacă Occidentul este în stare să-i ajungă din urmă pe Sovietici în cursa înarmării. Ceea ce se înțelege în mod obișnuit printr'o cursă de înarmare nu mai corespunde nicidecum realităților. Dacă la începutul secolului se compara câte vase de război avea Anglia cu numărul de vase de care dispunea Germania, astăzi - pe scena tehnologică în progres dela o zi la alta - nu se mai poate vorbi de numere, sau numai de numere, ci mai ales de calitate, de noutăți tehnice. Astăzi, cursa de înarmare este o

Continuare in pag. 6

DECENIUL FATAL

M.F. ENESCU

Am așteptat și am citit cu interes cartea D. lui Penescu Nicolae apărută în limba franceză cu titlul: ''La Roumanie de la Democratie au Totalitarisme''. Narațiunea D. lui Penescu cuprinde anii dintre 1938 și 1948, adică cei 10 ani cari au decis destinul României până cine știe când. Deceniul Fatal.

Domnul Nicolae Penescu aparține la ceea ce am putea numi generația după războiul prim mondial. O generație subdivizată în două: generația noilor cadre în partidele politice și generația dela 1922. Domnul Penescu este mezinul printre cadrele primei fracțiuni. Cei mai în vârstă din această generație politică au fost: Gheorghe Tătărăscu, Richard Franasovici, Armand Călinescu și apoi Victor Iamandi, Mitiță Constantinescu, Pamfil Șeicaru, Ilie Lazăr, Virgil Solomon, George Brătianu, I. G. Vântu Aurelian Bentoiu, Constantin Vișoianu și alții pe care nu-i mai numim aici.

Domnul Nicolae Penescu, unul dintre cei mai tineri printre aceștia, când să iasă pe primul plan al Democrației Românești de atunci, a fost respins în umbră de regimurile de dictatură de după 1938. Abia în scurtul antract dintre 1944 și 1946, Domnul Penescu a apărut printre fruntașii de primă categorie ca ministru de interne și secretar general al celui mai mare partid de mase, Partidul Național-Țărănesc. Dar recunoașterea în categoria națională a Politicii Românești, a plătit-o scump cu 17 ani de temniță grea a sistemului comunist. Eliberat în 1964 cu ceilalți deținuți politici, a reușit datorită presiunii suedeze, să ajungă la Paris în 1968. Aici nu s'a gândit la odihnă cum ar fi fost poate firesc după atâția ani de regim penitenciar comunist.

Domnul Penescu provine din Argeș, județul de spadă al muntenilor duri, al căpitanilor de oaste, de haiduci și de panduri. Ei au luptat în cursul secolelor fără răgaz contra năvălitorilor și jefuitorilor străini. În ERA procesului de renaștere națională, Argeșul datorită tot spiritului său combativ, este județul cel mai politic din România Modernă.

Argeșul a dat țării în bine sau în rău, cel mai mare număr de înalți demnitari; șase Prim-Miniștri și un mare număr de miniștri, ca nici un alt județ. Printre acești înalți Diriguitori veniți din Argeș, distingem patru Prim-Miniștri și doi miniștri-Brătieni.

Prin obârșie și în continuarea tradiției argeșene de luptă politică, Domnul Penescu a purces îndată la încercările de organizare a ''Exilului Românesc''. După alți 10 ani de sforțări, inițiativa Domnului Penescu pe o bază nouă și luminată, fără discriminări, a reușit odată cu constituirea Consiliului Național Român la 3 Iunie 1978.

Dar să ne întoarcem la -Deceniul Fatal: La 1 Ianuarie 1938, Țara s'a trezit cu un Guvern pestriț având doi poli opuși: naționaliștii lui Goga-Cuza și transfugii ultra-democrați ai lui Armand Călinescu, convertiți în adepți ai lui Carol II. Guvernul Goga-Cuza, mai bine zis Goga-Călinescu, va servi de punte spre dictatura regală. La 1 Ianuarie 1948 Țara s'a trezit monarhie după ce aceasta a servit drept punte spre Dictatura Stalinistă.

Deceniul Fatal decurge între aceste două date, zile de an nou.

Domnul Penescu începe cartea cu ce i-a spus un mare om de stat, Ionel Brătianu, puțin timp înainte de moarte: ''Să presupunem că Principele Carol se va întoarce într'o zi (. .) Ei bine, el va pleca din nou, este sigur, dar Țara pe care o va lăsa nu va mai fi aceea pe care a găsit-o''. Ionel Brătianu a văzut bine și departe cum este privilegiul omului de Stat, care îl deosebește de obișnuiții oameni politici. Și în adevăr Țara lăsată de Carol II, când a fost gonit de mânia națională, nu mai semăna cu România Regilor Carol I și Ferdinand. Carol al doilea și Carlismul cu Terorismul de Stat și Regimul de bun plac și corupție, au pregătit puntea de trecere a României în sfera comunistă.

Dictatura Generalului Antonescu are meritul Războiului de Reîntregire cel puțin parțială a României. Caracterul popular și național al acestui Război de reîntregire se pare că a fost înțeles diferit de Dl. Penescu. Și așa ne poticnim iarăși vrând nevrând de Actul nefast dela 23 August. Amintim cum în micul nostru studiu publicat acum doi ani în ''Vatra'' am făcut distincția între necesitatea de a degaja România de Alianța cu Germania și modul de execuție al degajării de această alianță la 23 August 1944. Oricum ar fi sucit și răsucit sensul acestui Act de către puținii săi partizani din Exil, nimeni nu poate contesta caracterul său adevărat, când în fiecare an Regimul Comunist îl comemorează cu tot fastul unei zile de mare sărbătoare.

Nu avem destul loc pentru a comenta pe larg cartea D-lui Penescu. Ne rezumăm la esențe. Nu întreaga Democrație Românească s'a opus la Dictatura Regală. Din contră, cea mai mare parte a fruntașilor ''democrați'', Tătărăscu, Dr. Angelescu, Vaida Voivod, Mironescu, Iorga, Averescu, Argetoianu, pentru a menționa numai vedetele, au intrat în Guvernul care a dizolvat partidele politice și au girat Dictatura lui Carol II, fără rezerve fățișe chiar și în momentul celor mai mari crime de sânge. Astfel ei înșăși au sabordat Democrația Românească în favoarea unei Dictaturi sângeroase. Numai o minoritate restrânsă, e adevărat cu Șefii celor două mari partide, Iuliu Maniu și Brătienii, nu au acceptat Dictatura. Dar nici aceștia nu au făcut o opoziție activă ci s'au limitat la o contestare pasivă.

Domnul Penescu nu stăruie, dar recunoaște printre rânduri sau cu o aluzie în fugă, slăbiciunile clasei Politice. Și când au venit ceasurile marilor adevăruri de după 23 Aug. 44 tot o frântură a Democrației în cap cu Tătărăscu, a pactat cu prologul unei Dictaturi mai primejdioase decât toate, aceea a interpușilor lui Stalin. De data aceasta, este iarăși adevărat, cea mai mare parte a Democrației a încercat să reziste la presiunea stalinistă. Dar ce puteau face niște oameni politici de tradiție burgheză, adevărați diletanți față de profesioniștii instruiți la Moscova ? Pe deasupra le-a mai lipsit și o adevărată susținere din partea Puterilor Occidentale.

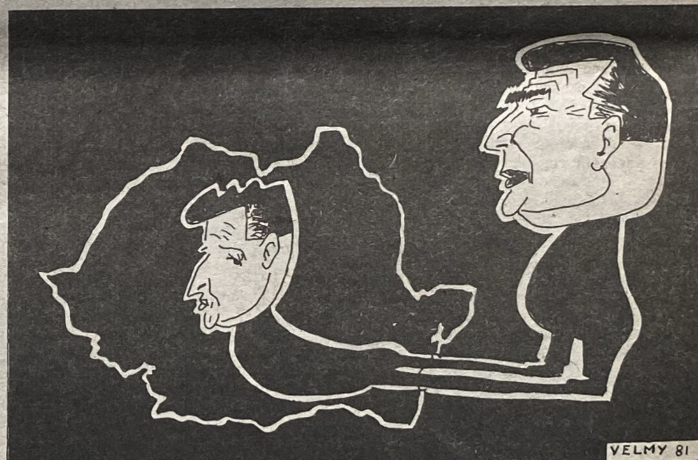
Astfel o nouă slăbiciune au dovedit Șefii Democrați când au acceptat acel ridicol tertip de legalizare a Guvernului Groza cu participarea câte unui reprezentant de fiecare partid democratic, Național Țărănesc și Național Liberal, ca miniștrii fără portofoliu. Cât despre diletantism, ce să mai zicem de căderea în cursă dela Tămădău, când în locul avioanelor promise de niște quasi-necunoscuți, fugarii au găsit Securitatea comunistă ! Nu mai insistăm. Clasa Politică și-a răscumpărat greșelile, imprudențele și ușurințele cu mari suferințe, primite de cei mai mulți cu demnitate. Șefii Democrației Românești, atâta cât a fost, Iuliu Maniu, Brătienii, Mihalache, au pierit în închisorile comuniste.

Dar lecțiile Deceniului Fatal nu au fost înțelese de toți în Exil. Neo-Carlismul și Neo-Secesionismul cu intrigile și diversiunile lor sterpe, continuă să otrăvească rândurile Românilor. Astfe, acești otrăvitori de minți și suflete pot contribui la prelungirea metehnelor într'un secol fatal pentru România.

Cartea D-lui Penescu este scrisă într'un stil cursiv și ușor de citit. Chiar dacă nu pune accente prea apăsate, menajează pe unii și nu citează prea multe nume vinovate, ea poate servi de îndreptar pentru noile generații, pentru a înțelege ce nu trebue să mai fie în România de mâine.

NOTĂ INFORMATIVĂ

Cartea D-lui Nicolae Penescu ''La Romanie de la Democratie au Totalitarism'' se poate procura la următoarea adresă: Contrepoint (S.E.R.C.), 4 rue de Stockholm, 75008 Paris, Franța, contra unei comenzi și a unui cec de 10 dolari.

UMBRA LUI BREJNEV ÎN ROMÂNIA

PSALM

Intr'o zi Domnul
A căutat începutul
Și s'a întrebat
Care e semnul cu care pornit
Ar putea să întruchipeze omul
Cu cerul
Cu apele
Cu lighioanele pământului, mărilor și văzduhului
Și a încercat să prindă drumul
Doar că omul nu răspundea la chemare
Și rămânea ascuns în umbre
Până când în nemărginita Lui înțelepciune
Într'a șaptea zi
A dat răsunet vorbei
Și omul s'a sculat din întuneric
Și a căutat răspuns cuvântului
Și a umblat apoi pe cărările raiului
Printre arbori și viețuitoare
Până a ajuns la poarta de foc
Unde s'a izbit de întrebare
Și a început răspuns
Iar Domnul l-a gonit din grădină
Și l-a svârlit în glod
Ca să-și găsească singur calea
Și de atunci, cu toate semnele date
De foc, de binecuvântare și jertfelnicie a fiului
Omul a rămas străin de chemare
Și n'a găsit drumul înapoi din noapte la livezile cu flori și miere
Dar drumul e încă deschis, poarta nu are lacăt
Lumina v'a crește din rugăciune și trudă
Iar omul, uitând întrebarea, va putea găsi începutul
Vieții, de totdeauna, în Domnul.

Nicolae PETRA

SI VIS PACEM, PARA BELLUM!

Urmare din pag. 5

cursă tehnologică și - în acest domeniu - Vestul poate fi optimist, căci tehnologia americană este superioară celei rusești. Ceea ce îi lipsește Occidentului în cantitate suplinește cu calitatea. Un exemplu în acest sens, în domeniul electronicii, îl constituie misilele Cruisse.

În planurile Occidentului pentru o apărare eficientă a Europei ar trebui să se țină seamă de următoarele trei puncte:

- Tendința inițiată cu ieșirea Franței din NATO și care s'a continuat cu intrarea ezitândă a Turciei și Greciei în sânul Organizației Atlantice, tendință care este sprijinită de comuniști și în alte Democrații europene (cazul Spaniei, la ora actuală), ar trebui combătută dârz, pentru a da naștere unei tendințe contrarii.

- Nici o măsură concretă nu trebue considerată ca sigură. Obiectivul nu este victoria într'un eventual război, ci evitarea conflagrației: a-i face pe Ruși să-și dea seama de nesiguranța reușitei într'un război pe care ar vrea să-l declanșeze.

- Europa de est stă pe jar: o revoluție poate izbucni oricând. Sunt încă proaspete în mintea tuturor revoltele din Ungaria și Cehoslovacia, revolte înăbușite de tancurile rusești. Fiecare dintările subjugate este gata să lepede jugul la momentul oportun. Dar, nimeni nu este dispus să înceapă războiul. Urmărim, zi de zi, cu câtă prudență se procedează în Polonia. Dacă totuși Uniunea Sovietică ar provoca un război, Occidentul ar trebui să fie pregătit să vină în sprijinul popoarelor subjugate din Europa de est, care au suferit și suferă oprimarea. Moscova trebuie să știe că dacă provoacă un război în Europa își riscă imperiul colonial.

Europa occidentală poate fi apărată în cazul unei conflagrații, cu condiția ca Occidentul să nu piardă cursa înarmării. Și se pare că președintele Reagan este ferm hotărît în acest sens: astfel se explică intensificarea înarmării Organizației Atlantice (NATO), precum și decizia guvernului american de a fabrica bomba cu neutroni.

Si vis pacem, para bellum !

Marcel NICOLAU

OUĂLE INFERNALE

Adrian B. COSMA

Sovietele duc din plin un război mondial, cu mijooace militare și civile, fără să fie stânjenite nicăeri de niciun fel de contraofensivă. Nu e niclo noutate dacă vorbim de un regim al militarilor care domină lumea, numai că deficitar la Vest și până acum beneficiar la Est. Trebue să recunoaștem că la noi militarii își mai apără civilii prin informații pe care, în ciuda opoziției politicienilor, mai pot să le strecoare, și astfel mai aflăm de ce e vorba. Lupta surdă care se dă între ei și politicienii diabolizați nu de idei ci mai ales de boala de-a fi cineva, încă nu e pierdută de miltari, dar nici mult nu mai are. De cealaltă parte nu există probabil asemenea tensiune și politicienii se servesc de militari cu toate profiturile posibile, interne și externe, până în iad. Cum și cât nu am ști deloc, dacă militarii noștri nu ne-ar mai da pe față câte ceva. Felul în care presa civilă cocoloșește afacerea "Whiski, 137" din Suedia, în preajma vizitei de intimidare a lui Brejnev în Germania de Vest, la 22 Noembrie 1981, arată că lumea noastră este bolnavă de un dor fără margini al sinuciderii, doar pentruca astfel să ajute cariera de politicaștri a câtorva mediocre mațe pestrițe care sug democrația ca niște ploșnițe de proporții cosmice. Deci: ce aflăm dela militari în legătură cu "Whisky 137" ?

Ei bine, am aflat că Sovietele, posesoare a celei mai mari flote de submarine de când există submarinele, pot să-și echipeze unitățile care circulă pe tot globul, cu mine atomice, pe care să le depună, ca pe niște ouă infernale, la intrarea oricăror porturi din lume. "Whisky 137" a făcut cea mai îndrăzneață manevră posibilă, apropiindu-se de coasta suedeză până la 30 de metri, într'un fel de fiord a cărui intrare nu trecea de 200 de metri. Lângă țărm deci, putea să-și depună în toată liniștea ouăle infernale. Din necunoașterea terenului, s'ar presupune, și vom vedea de ce doar "s'ar", că submarinul a eșuat brusc pe o ridicătură din fundul mării, fără șoc însă, așa că nu a explodat "cloșca cu pui" a tătucilor sovietici. La rândul lor Suedezii dându-și seama de "încărcătură" au repus submarinul pe linia de plutire și l-au scos la repezeală din apele lor. Dar nu mai puțin toată lumea știe acum că Sovietele au mine atomice. Concluzia este la mintea oricui fără să fie niciun fel de stratego-politolog amator sau profesional: datorită imensei flote de submarine pe care o au Sovietele, pot să blocheze cu aceste ouă infernale toate intrările porturilor importante ale Pactului Atlantic sau neutre din lume, fără să intre în apele teritoriale pentrucă aceste mine pot fi teleghidate, ca vaporașele electronice ale copiilor, după cum și explozia poate fi provocată dela distanță, cum fac teroriștii irlandezi sau alții.

După socoteala specialiștilor militar, o asemenea mină are cel puțin forța bombei dela Hiroșima. Desigur că la origina acestor posibiltăți sovietice sunt niște trădători internaționali care le-au dat secretul construcției bombelor atomice, dar acest amănunt trecut nu ne scoate în niciun fel din încurcătura actuală. Datorită flotei de submarine și a minelor atomice, toată gălăgia în jurul rachetelor cu bătae medie, e doar gălăgie. Strategii propriu ziși, militarii, ne învață că datorită acestor ouă infernale tot sistemul logistic al Pactului Atlantic poate fi scos din uz, pentrucă se tae toate legăturile pe mare, adică transporturile vitale, de oameni și material. Si astfel într'o a treia conflagrație totală, invincibila putere maritimă a Occidentului ar putea fi învinsă, chiar pe mare, dacă în prealabil nu blochează ea cu ouă infernale toată flota sovietică, la ea acasă, ceea ce ar fi mai ușor de altfel.

Este cazul să ne întrebăm dacă la malul Suediei a fost un accident, a eșuat un vas, dacă a fost o trădare, adică s'a făcut eșuat un submarin, sau a fost un avertisment al Sovietelor, ca să înspăimânte și mai rău masele de gură-cască ale pacifismului occidental? In orice caz, Sovietele ar avea de blocat pe tot globul, pe când Pactul Atlantic ar avea mult mai puțin. Nu cumva totuși este adevărat că oricât de mare ar fi o forță continentală ea nu poate cuceri lumea? Hipertrofia armatei sovietice poate fi rezultatul unei claustrofobii, dar nenorocirea este că dacă Sovietele ar renuța la atâta înarmare s'ar prăbuși sistemul comunist din lume, care nu stă decât pe forța armată sovietică. Cu toate ouăle lor infernale, sovietele vor fi învinse mai rău cu hiperînarmare, decât dacă ar da libertate popoarelor. Nu vor fi lăsate să facă război, și forța lor pur materială va putrezi. Cine n'a învățat nici după două războae mondiale că războiul mondial se face ca să se piardă de către pretendentul la hegemonia mondială sau continentală, nu a învățat nimic, a trecut ca gâsca prin apă. Iar pentru noi problema rămâne una: ce se mai alege de poporul român până la capătul acestei competiții, care poate nici nu e mai departe de o semi-generație? Pentru cei asupriți de comunism principalul este să nu iasă pui din ouăle infernale clocite de comunism în societățile ocupate de ei. Spaima de ouăle atomice e mai mult deviere dela devărata problemă. Pentruca, între altele, să ne lipsească de militarii care efectiv ne apără, dar numai material. Așa că trebue să vină și pentru partea cealaltă ceva nou. Sovietismul pierde ca și hitlerismul, care în loc să dea libertate Rusiei comuniste, voia s'o . . . colonizeze. Dacă a eșuat, ca "Whisky 137" an "Drang nach Osten", de ce să reușească un "Drang nach Westen"? ■

CUM S'AU RĂSCULAT ȘI AU MURIT MUNCITORII SOVIETICI ÎN 1962

In urma studierii unor acte ale Departamentului de Stat American, s'a aflat despre o rebeliune înnecată în sânge în Uniunea Sovietică, acum 20 de ani.

Deși la vremea aceea sovietele erau conduse oficial de Hrușciov, în Sud, era Președinte Brejnev, care dispunea de puteri discreționare.

In primăvara anului 1962, muncitorilor din Novocercask - o localitate situată la circa 40 Km. nord de Rostou-li s'a cerut un program drastic de economii. salariile au fost reduse cu 10% și norma de lucru care trebuia îndeplinită în șapte ore a fost redusă la șase ore. In luna Iunie a aceluiași an, au crescut vertiginos prețurile la unt și carne, alimente folosite ca hrană de bază de muncitorii din această regiune încadrați în categoria de muncă grea. Scumpirea și criza de alimente se datora faptului că aceste alimente erau trimise de ruși, lui Fidel Castro.

Nemulțumiții muncitori dela Uzina de locomotive Budenny, au fost chemați la o întrunire unde directorul uzinei, trebuia să le explice marile avantaje ale socialismului, prin privațiunile făcute de ei. Muncitorii au ripostat că n'au ce pune în "piroșcă" un fel de plăcintă rusească. "Puneți varză în loc de carne" le-a răspuns directorul. A urmat o învălmășeală, directorul a fost bătut și muncitorii au porinit în grup spre Primăria Orașului spre a-și exprima nemulțumirea lor.

Organele partidului alertate de manifestația muncitorilor, au chemat trupele din garnizoană să tragă în muncitori. Când trupele s'au întâlnit cu muncitorii, comandantul militar a ieșit în fața celor două tabere și a declarat că el ca militar este obligat să execute ordinul primit, dar conștiința nu-l lasă să tragă în muncitori. Drept urmare, a scos pistolul dela centură și s'a împușcat. In urma acestei întâmplări, o parte din soldați a trecur de partea muncitorilor, iar ceilalți s'au răspândit.

Brejnev, raportează la centru și iritat de mișcarea muncitorilor, Nichita Hrușciov a trimis la Novocercask pe Frol Kozlov, membru al biroului politic. Pe când încerca să le vorbească muncitorilor, Kozlov a fost atins la cap de o sticlă aruncată din mulțime. Văzând că situația este proastă, Kozlov a raportat comitetului central că trebue folosită forța.

Neavând încredere în garnizoana locală, autoritățile centrale au adus la Novocercask, trupe de origine "neslavă" dintre "națiunile conlocuitoare" ale sovietelor. Din acest punct de vedere, sistemul comunist întreține o cvasi-conștiință națională a națiunilor subjugate, pentru ca la momentul convenabil să folosească falsul naționalism împotriva altui naționalism pentru a-i slăbi pe amândoi. Exemplul folosirii naționalismului unguresc împotriva românilor ca și pe acela al ucrainenilor împotriva românilor din Basarabia este elocvent.

Trupele de neslavi, aduse din cine știe ce fund al Siberiei, nu cunoșteau nici limba, nici alfabetul rusesc.

Bieții muncitori, pentru a nu fi acuzați de "contrarevoluționari" au organizat o altă demonstrație, pașnică, mergând cu placarde și steaguri. Copiii și adolescenții din oraș, curioși cum se vor desfășura evenimentele, s'au urcat în pomii de pe marginea străzii pentru a vedea mai bine.

Când trupele înarmate cu echipament de război, susținute de tancuri s'au întâlnit cu coloana de manifestanți, n'au citit nici lozincile de pe placarde - că nu știau rusește- și nici nu înțelegeau ce scandau muncitorii. Ofițerul "neslav" n'a mai avut tăria predecesorului său. El a ordonat: Foc ! Prima salvă a fost trasă în sus și din pomi au început să cadă ca niște uriașe poame date în pârg, trupurile nefericiților copii morți sau răniți. Văzându-și copiii împușcați, muncitorii au alergat să-i salveze, iar soldații pregătiți pentru atac, au tras în plin.

Câți au murit la Novocercask în 1962, nu se știe precis. Este vorba de câteva sute. In săptămânile ce au urmat, peste 3000 de persoane au fost arestate și deportate, iar orașul a fost închis accesului străinilor.

După aproape 20 de ani, drama din Novocercask, a ieșit la lumină. Cum vor ieși mai devreme sau mai târziu, toate ororile săvârșite sub comunism. Presa vestică, deși a fost informată la timp, n'a scris nimic despre aceste evenimente, cum a rămas oarbă și surdă la cele ce se întâmplau pe vremea aceea în închisorile și lagărele din România.

Represiunea din Novocercask, a netezit drumul lui Brejnev spre cea mai înaltă funcție comunistă. Acum este confruntat cu muncitorimea poloneză. Desigur, conchide presa americană, că Brejnev se gândește că nu avea nici un succes dacă va încerca să repete același procedeu în Polonia.

după Daily News

S.FUMAGALI

punct și virgulă ;

CRIMA LECTURII

Stim că animalele nu citesc; câinele doct al ciobanului e doar o poveste ca oricare alta. Oamenii citesc chiar și acum, în epoca televiziunii, temuta concurență a cărții.

Excesul lecturii duce la un fel de lene, meditativă și, mai ales, la deformări în optica realității. Cititul cu măsură, selectând lectura, nu face nici un rău; ba dimpotrivă.

Iată însă că într'o intreprindere, un salariat este îndepărtat pentrucă citea. Și nu o făcea în timpul lucrului, ci în pauza legală, când fiecare poate face orice vrea cu timpul lui. Ce i-a spus șeful lui, explicând concedierea?. . .

- Citești pe banii intreprinderii, pentrucă, prins de lectură, depășești timpul pauzei. - "Poate cu 5-6 minute, a ripostat el. Să le recuperez după sau înainte de program"? !. . .

- Nu. Programul e lege!

Și-a fost dat afară.

Stupid și rău voitor, vor spune unii, - de vreme ce niciun salariat nu-și respectă programul la exactitatea minutelor. În general, salariații prelungesc, (în mod tacit), pauzele, și nu suferă nici o întreprindere din atâta lucru.

Vezi că ei, bând cafele, stau la taifas, sunt sociabili, nu se țin de-oparte cu nasul vârît în carte, arătând indirect, superioritate. Pentrucă aici e buba !

Mulțimea nu suferă singuraticii, introvertiții, taciturnii. Ea cere participare, prezență, numitor comun; altfel își arată puterea ei subterană, îndepărtând "persona non grata" (chit că respectiva rămâne pe drumuri. N'a fost simpatică și populară, deci, n'are decât să crape !)

În țările unde se fac cozi la magazine, multă lume citește în lungile așteptări. In timp ce alții, clevetesc, spun "bancuri", omorînd astfel timpul și plictiseala. Atunci, săgețile lor pornesc spre cei câțiva lectori, care "fac pe deștepții". Căci, deși modești, în fond, ei "deranjează" ordinea societății.

O femeie, făcând curat în casa unor cărturari, s'a revoltat: "Ce faceți cu atâtea cărți în casă, că doar nu le-oți citi pe toate?"

- "Ba da !"

- "Păi de aia nu v'ați făcut un rost în viață". (Rostul însemnând: casă, mașină, petreceri).

S'a cam dus vremea cititului; școlarii și studenții, restul la treabă, viața nu se află în cărți. (Sic).

Face fiecare ce și cum vrea; e liber să fie școlit sau spoit cu școli, nimeni nu-l trage la răspundere, dar un lucru trebue înțeles: cărțile bune, (atenție la invazia buruienilor tipărite la nesfârșit), nu înseamnă nici timp pierdut, nici lene; înseamnă INFORMARE.

Cui nu-i place, folosește mijloace audio-video, și dacă asta îi dă mulțumirea de sine, e semn că putem pune punct problemei, (ca inutilă de discutat). ●

ŢARA

N'AU PAT N'AU VATRĂ...

N'au pat, n'au vatră și n'au masă
Si-o spuză de copii în casă

Sunt multe guri de săturat,
Sunt multe spate de'mbrăcat.

Munceste gol o săptămână
Să vad'un leușor în mână.

Si când să-l puie la chimir
I-l cere călărașul bir.

Stau, nene, singur și mă mir
La ce plătesc atâta bir.

Atunci să vezi! Ce trai:
N'au foc în vatră, n'au mălai.

Si flămânzesc, și'ngheață,
Blăstem pe ei așa viață!

Si subprefectul e un câine -
Sărmanului ce-i mai rămâne?

George COŞBUC

Cheile Turzii.

E-O PATRIE ÎN LACRIMI...

Când munţii noştri -dragi- îi evoc,
conturul lor, în piatră vindecat,
răsfrânge'n piept un relief baroc -
cu mult mai greu şi mult mai zbuciumat.

Iar şesul ţării nu-i doar un ogor
topind osteníi îngropaţi în pântec -
foşneste'n noi un şes mai roditor,
el ne preschimbă sângele în cântec.

E-o patrie în suflet -înaltă şi reală,
ea ni se-arată, Doamne, şi în vis,
e-o patrie în lacrimi şi'n cerneală -
altfel nici nu m'aş apuca de scris.

Vasile VERSAVIA

ANTOLOGIE

PUIUL

de I. Al. Brătescu Voinesti

Intr'o primăvară o prepeliță aproape moartă de oboseală, -că venea de departe, tocmai din Africa,- s'a lăsat din zbor într'un lan verde de grâu, la marginea unui lăstar. După ce s'a odihnit vreo câteva zile, a început să adune bețigașe, foi uscate, paie și fire de fân și și-a făcut un cuib pe un mușuroi de pământ, mai sus, ca să nu i-l înece ploile; pe urmă, șapte zile de-a rândul a ouat câte un ou, în total șapte ouă mici ca niște cofeturi și a început să le clocească. Ai văzut cum stă găina pe ou? Așa sta și ea, doar că ea în loc să stea în coteț, sta afară în grâu; și ploua, ploua de vărsa și ea nu se mișca, ca nu cumva să pătrundă o picătură de ploaie lo ouă. După trei săptămâni i-au ieșit niște pui drăguți, nu goi ca puii de vrabie, ci îmbrăcați cu puf galben ca puii de găină, dar mici; parcă erau șapte gogoși de mătase și au început să umble prin grâu după mâncare. Prepelița prindea câte o furnică ori câte o lăcustă, le-o fărâmița în bucățele mici și ei, pic! pic! cu cioculețele lor, o mâncau numaidecât. Si erau frumoși, cuminți și ascultători; se plimbau prin prejurul mamei lor și când îi striga: pitpalac! repede veneau lângă ea... Odată, prin Iunie când au venit țăranii să secere grâul, ăl mai mare pui n'a alergat repede la chemarea mă-si, și cum nu știa să zboare, haț! l-a prins un flăcău sub căciulă. Ce frică a pățit, când s'a simțit strâns în palma flăcăului, numai el a știut; îi bătea inima ca ceasornicul meu din buzunar; dar a avut noroc de un țăran bătrân, care s'a rugat pentru el.

-Lasă-l jos, mă Marine, că e păcat de el, moare. Nu-l vezi că de-abea e cât lulealua.

Când s'a văzut scăpat, fuga la prepeliță să-i spuie ce-a pățit. Ea l-a luat, l-a mângâiat și i-a spus: "Vezi ce va să zică să nu mă asculți? Când te-i face mare, o să faci cum ăi vrea tu, dar acum că ești mic, să nu ieși niciodată din vorba mea, că poți să pățești și mai rău".

Si așa trăiau acolo liniștiți și fericiți. Din seceratul grâului și din ridicarea snopilor, se scuturase pe miriște o groază de boabe, cu care se hrăneau și măcar că nu era vreo apă prin apropiere, nu sufereau de sete, că beau dimineața picături de rouă de pe firile de iarbă. Ziua, când căldura era mare, stau la umbră în lăstare; după amiază, când se potolea văpaia, ieșeau cu toții pe miriște; iar în nopțile răcoroase se adunau grămadă ca sub un cort, sub aripile ocrotitoare ale prepeliței. Incet, încet, puful de pe ei s'a schimbat în pene și cu ajutorul mamei lor au început să zboare.

Lecțiile de zbor se făceau dimineața spre răsăritul soarelui, când se îngâna ziua cu noaptea și seara în amurg, căci ziua era primejdios din pricina heretilor, care dădeau târcoale miriștei.

Mama lor îi așeza la rând și îi întreba: "Gata?" Da, răspundeau ei; "Una, două, trei!" Și când zicea: "trei", frrr! zburau cu toții dela marginea lăstarului tocmai colo lângă cantonul de pe șosea și tot așa îndărăt. Si mama lor le spunea că-i învață să zboare pentru o călătorie lungă, pe care trebuiau să o facă încurând, când o trece vara. "Si o să zburăm pe sus de tot, zile și nopți și o să vedem dedesubtul nostru orașe mari și râuri și marea".

Într'o după-amiază pe la sfârșitul lui August, pe când puii se jucau frumos în miriște împrejurul prepeliței, aud o căruță venind și oprindu-se în drumeagul de pe marginea lăstarului.

Au ridicat toți în sus capetele cu ochișorii ca niște mărgele negre și ascultau.

-"Nero! înapoi!" s'a auzit un glas strigând. Puii n'au priceput; dar mama lor, care înțelesese că e un vânător, a rămas încremenită. Scăparea lor era lăstarul, dar tocmai dintr'acolo venea vânătorul. După o clipă de socoteală, le-a poruncit să se pitulească jos, lipiți cu pământul și cu nici un preț să nu se miște.

-Eu o să zbor; voi să rămâneți nemișcați, care zboară e pierdut. Ați înțeles?

Puii au clipit din ochi c'au înțeles și au rămas așteptând în tăcere.

Se auzea fâșâitul unui câine care alerga prin miriște și din când în când glasul omului:

- Unde fugi? înapoi, Nero!

Fâșâitul se apropia; uite câinele: a rămas împietrit cu o labă în sus, cu ochii țintă înspre ei.

- Nu vă mișcați, le șoptește prepelița și se strecoară binișor mai departe. Câinele pășește încet după ea. Se apropie grăbit și vânătorul. Uite, piciorul lui e acum așa de aproape de ei, încât văd cum se urcă o furnică pe carâmbul cismei. Vai! cum le bate inima. După câteva clipe, prepelița zboară ras cu pământul, la doi pași dela botul câinelui, care o urmărește; vânătorul se depărtează strigând: "Înapoi! Înapoi!". Nu poate trage de frică să nu-și împuște câinele; dar prepelița se preface atât de bine că e rănită, încât câinele vrea cu orice preț s'o prindă; iar când socotește ea că e în afară de bătaia puști, zboară repede spre lăstar.

In vremea asta, puiul ăl mai mare, în loc să stea nemișcat ca frații lui, după cum le poruncise mă-sa, zboară; vânătorul îi aude pârâitul zborului, se întoarce și trage. Era cam departe. O singură alice l-a ajuns la aripă. N'a picat; a putut zbura până la lăstar; dar acolo, de mișcarea aripei, osul - la început numai plesnit- a crăpat de tot și puiul a căzut cu o aripă moartă. Vânătorul cunoscând desimea lăstarului și văzând că trăsese într'un pui, nu s'a luat după dânsul, socotind că nu face truda de a-l căuta prin lăstar.

Ceilalți pui nu s'au mișcat din locul unde îi lăsase prepelița. Ascultau în tăcere. Din când în când se auzeau pocnete de pușcă și glasul vânătorului strigând: "apporte!" Mai târziu căruța s'a depărtat înspre vânător pe drumeagul lăstarului; încet, încet pocnetele și strigătele s'au pierdut, s'au stins și în tăcerea serii care se lăsa, nu se mai auzia decât cântecul greerilor; iar când s'a înnoptat, și răsărea luna dinspre Cornățel, au auzit deslușit glasul mamei lor chemându-i din capul miriștei: "Pitpalac! Pitpalac!"

Repede au zburat înspre ea și au găsit-o. Ea i-a numărat; lipsea unul.

-Unde e nenea?

-Nu știm, a zburat.

Atunci prepelița disperată a început să-l strige tare, mai tare, ascultând din toate părțile. Din lăstar, i-a răspuns un glas stins: "piu! piu!"

Când l-a găsit, când i-a văzut aripa ruptă, a înțeles că era pierdut; dar și-a ascuns durerea, ca să nu-l deznădăjduiască pe el...

De-atunci au început zile triste pentru bietul pui; se uita cu ochii plânși cum frații lui se învățau la zbor dimineața și seara; iar noaptea, când ceilalți dormeau sub aripa mamei, el o întreba cu spaimă:

-Mamă, nu e asa că o să mă fac bine? Nu e asa c'o să merg și eu să-mi arăți cetăți mari și râuri și marea?

-Da, mamă, răspundea prepelița silindu-se să nu plângă.

Si a trecut vara. Au venit țăranii cu plugurile de au arat miriștea. Prepelița s'a mutat cu puii într'un lan de porumb de alături; dar peste câtăva vreme, au venit oamenii de au cules porumbul, au tăiat cocenii și au întors locul; atunci s'au mutat în niște pârloage din marginea lăstarului.

In locul zilelor mari și frumoase au venit zile mici și posomorîte, a început să cadă bruma și să se rărească frunza lăstarului. Pe înserate se vedeau rândunici întârziate zburând în rasul pământului, ori pâlcuri de alte păsări călătoare, iar în tăcerea nopților friguroase se auziau strigătele cocorilor, mergând toate în aceeași parte, către miazăzi.

În inima bietei prepelițe era o luptă sfâșietoare. Ar fi vrut să se rupă în două: jumătate să plece cu copiii sănătoși, care sufereau de frigul toamnei înaintate; iar jumătate să rămână cu puiul schilod, care se agăța de ea cu disperare. Suflarea dușmănoasă a Crivățului, pornită fără veste într'o zi, a hotărît-o. Decât să-i piară toți puii, mai bine numai unul, și fără să se uite înapoi, ca să nu-i slăbească hotărîrea, a zburat cu puii zdraveni, pe când ăl rănit striga cu deznădejde:

-Nu mă lăsați! Nu mă lăsați!

A încercat să se târască după ei, dar n'a putut și a rămas în loc, urmărindu-i cu ochii până au pierit în zarea dinspre miazăzi.

Peste trei zile, toată preajma era îmbrăcată în haina albă și rece a iernii. După o ninsoare cu viscol, urmă un senin ca sticla, aducând cu dânsul un ger aprig.

La marginea lăstarului, un pui de prepeliță, cu aripa ruptă, stă zgribulit de frig.

După durerile grozave de până adineaori, urmează acum o piroteală plăcută. Prin mintea lui fulgeră crâmpee de vedenii. . .miriștea. . . un carâmb de cizmă pe care se urcă o furnică. . .aripa caldă a mamei. Se clatină într'o parte și într'alta, și pică mort, cu degetele ghiarei împreunate ca pentru rugăciune.

PAGINĂ REALIZATĂ DE: NICOLAE NOVAC

Figuri de luptători pentru salvarea României

IONEL STOICA

Băiat de C.F.R-ist, Ionuț Stoica, era student la Politehnica din București. Instaurarea regimului comunist și declanșarea teroarei îl găsește prezent în lupta pe viață și pe moarte contra celor ce vindeau țarina strămoșească.

Din 1946 de când a spus un "Nu" categoric regimului pe care rușii îl impuseseră în România, tânărul băiat al Griviței n'a avut odihnă. Văzându-și Tara părăsită de marile puteri care luptaseră pentru salvarea popoarelor de sub jugul dictaturii, Ionuț cu prietenii lui s'au angajat în marea luptă.

In luna August 1947 a intreprins o acțiune ce a uluit ministerul de interne. De acum înainte se va ocupa de un sector al studenților legionari din București și de ajutorarea celor retrași în munți.

Odată cu anul 1948 când mișcarea de rezistență se instala în codrii Carpaților, Ionuț Stoica intră definitiv în clandestinitate. De fapt pe acasă pe la părinți nu mai trecuse din primăvara lui 1947. Dar cum odată cu Iuda nu s'a înmormântat și practica, s'a mai găsit unul și pentru tânărul Ionuț.

De Crăciunul lui 1948 i s'a dat de urmă în munții Bucegi. A reușit să scape. Revenit în București simțea cercul strângându-se în juru-i. Cu toate acestea Ionuț Stoica continua activitatea pe multiple planuri: ajutorarea familiilor celor arestați, sprijinirea celor ce activau în București fără să facă deosebire de partid, ajutorarea celor din munți și bineînțeles încurajarea la rezistență împotriva asupritorilor.

Pentru el Tara era în pericol și toți Românii trebuiau să lupte umăr la umăr.

La sfârșitul lunii Ianuarie 1949 a fost încolțit în cartierul Obor. Somat să se predea, a refuzat. La focul ce s'a deschis împotriva lui, a răspuns cu foc. A tras până la ultimul cartuș dar nu s'a predat.

Ministerul de interne a predat trupul ciuruit de gloanțe ca să-l îngroape familia. Era în același timp și o momeală. Să vadă cine va participa la dureroasa despărțire.

Inmormântarea i-a fost de Român sărac și pribeag în propria-i Țară. Singură natura se dezlănțuise. Fanfară i-a fost vuietul viforului ce a ținut 3-4 zile. Tricolor i-a fost zăpada imaculată ce s'a așternut din belșug.

Bolovanii de pământ înghețat nu apucaseră să acopere sicriul și sora lui a fost ridicată, smulsă cu sălbăticie din mijlocul familiei istovite de durere. Seara, sora lui cernită'n negru, aștepta rândul în fața boxerului Brânzaru pentru a i se face fișa de încarcerare.

-Tu ești sora criminalului? -

-Nu ! Eu sunt sora Românului Ion Stoica pe care l-ați omorât -

La acest răspuns ușa beciului s'a deschis și a fost îmbrâncită de vie spre un alt cavou.

Acesta a fost Ionuț Stoica, nume ce va rămâne deapururi printre cei ce s'au jertfit pentru apărarea ființei Neamului Românesc.

Cicerone IONIȚOIU

Succese românești

Ing. Aurel ȘEITAN

Ne-am obisnuit cu oftatul multor refugiați, că nu pot să activeze în domeniul specialității lor. Însușirea limbii, a experienței americane, a modului de a gândi și a coordona lucrările într'o întreprindere particulară, sunt o parte din piedicile de care se izbesc cei mai mulți dintre intelectualii români, veniți în lumea liberă. Disperarea la care au ajuns în țară, nu le-a permis să cântărească toate aceste greutăți pentru a fi pregătiți în a le înfrunta. Unii însă au avut curajul s'o ia dela capăt și s'au realizat mai mult decât se așteptau. Printre cei care au reușit, muncind serios, este și inginerul Iuliu-Aurel Seitan.

Mi-a căzut în mână o revistă din Houston și spre uimirea mea, am văzut mai multe pagini închinate inginerului Român Iuliu Seitan. Mai multe fotografii îl înfățisau în diferite faze ale profesiunii. Am recunoscut în ele pe Aurel Seitan, cum îl cunosteam noi la colonia de muncă Peninsula de pe blestematul Canal Dunărea-Marea Neagră. In revistă apare sub numele de Julius A. Seitan.

La Canal, datorită calificării de inginer, a fost repartizat pe un santier de construcții, unde lucrau brigăzile de studenți venite dela Pitești. Conduse de criminalii brigadieri Bogdănescu și Patrica, în aceste brigăzi a fost dus Dr. Simionescu, să fie chinuit, până a ales drumul morții. Erau celebrele brigăzi 13 și 14. Pe peretele frontal al barăcii unde erau cazați studenții, era scris cu litere mari "SCOALA DE ZIDARI". Despre semnificația ocultă a acestei firme încă nu s'a scris, dar ea făcea parte din treptele de inițiere, cunoscute doar de cei care au proiectat și pus în aplicare "Sistemul Pitești".

Să revenim însă la Aurel Seitan ! După ocuparea țării de ruși, intră în lupta de rezistență. Urmărit de autorități, se refugiază în munți. Securitatea din Brasov i-a arestat întrega familie ca să-l forțeze se se predea. Mama, sora, frații, au fost ridicați dela casele lor și azvârliți în temnițe. Peste puțin timp, în 1949, este prins și Aurel și băgat în masina de tortură a Securității. Este anchetat în special în legătură cu loturile de luptători din Munții Făgărașului și ai Oituzului.

Cunoaște pe proprie piele ancheta condusă personal de "românii" Col. Kalouschek - fost comandant al Securității din Brașov - iar la Ministerul de Interne, generalul Dullberger zis Dulgheru și generalul-colonel Laurean Rechter zis Zamfir, desăvârșesc ancheta.

După condamnare, trece prin Jilava, de unde este trimis la Canal. Aici, alături de alți ingineri cu inimă și curaj, prin funcția pe care avut-o, a putut ajusta normele de muncă pentru a ocroti pe cât îi sta în putință, pe cei mai slăbiți.

Este "raportat" de brigadierii Administrației si face nenumărate nopți de carceră, pedepsit de ofițerul politic, Chirion.

Printre brigadierii care nu-l aveau la inimă, era unul, Bancovschi, care l-a aranjat să fie trimis în brigada disciplinară condusă de bătăușul Zubrinski, unul din cei mai răi brigadieri care terorizau pe deținuții politici. (Zubrinski, se găsește liber la New York, dar crimele împotriva umanității, făcute sub comuniști, nu le urmărește nimeni).

Acolo, pe santierul "Mustață", A. Seitan, împreună cu toți camarazii de suferință din brigadă, spărgeau de dimineață până seara cu baroase grele de fier, bolovanii aduși dintr'o carieră, pe unde trebuia să treacă albia Canalului.

Mai târziu, când a luat ființă stația de concasoare, Aurel Seitan, este mutat la această stație, unde are ocazia să ajute pe foarte mulți deținuți bolnavi și bătrâni, adusi la Peninsula în toamna anului 1952 dela Colonia Coasta Galeș.

Fire neastâmpărată, este prins că ajută printre sârme pe cei izolați "în țarc", este pus în lanțuri în 1954 si trimis disciplinar la Gherla, ca să cunoască Zarca Gherlei și celula lui Rozsa Sandor. La Gherla face de trei ori greva foamei, iar în anul 1955, este pus în libertate.

Rearestat în 1958, mai execută ani de temniță până în anul 1964, când a fost eliberat cu decretul general de eliberare. Nu se împacă însă cu regimul comunist. O tentativă de trecere a frontierei esuează în 1967 și este închis din nou. Se eliberează în 1971 și încearcă din nou o trecere a frontierei. De data aceasta norocul i-a venit în ajutor. Descoperit pe când trecea Dunărea înnot, se trage asupra lui, dar reușește să ajungă pe malul iugoslav, cu o împușcătură în picior. Își bandajează cum poate rana și străbate printr'o mulțime de peripeții, Jugoslavia, până ajunge în Italia. Aici este internat într'un spital și organism sănătos - se rafače repede.

După ce ajunge în Statele Unite, se apucă de studiu și reusește să-și ia Doctoratul în Inginerie, (Ph. D. la Universitatea din Texas) specialitatea Construcții și instalații nucleare.

Cea mai importantă lucrare a inginerului Aurel Seitan de până acum, rămâne fără îndoială construcția primei centrale nucleare din America Latină. Centrala a fost ridicată la Laguna Verde din Mexic și compatriotul nostru a fost felicitat personal de Presedintele Mexicului, Jose Lopez Portillo, care a rămas surprins pe lângă vastele cunostințe ale inginerului american de origine română, și de ușurința cu care acesta vorbea limba spaniolă. Ziarele și revistele spaniole din luna Mai 1979, au consacrat largi pagini, prestigioasei lucrări și au adus elogii inginerului Julius A. Seitan.

Intrebat de un ziarist cum s'a adaptat la noul mod de viață din America, Aurel Seitan i-a răspuns: "Dacă muncești serios, aici ai toate posibilitățile din lume deschise pentru a te putea realiza".

Zahu PANĂ

CRONICI

Literare-Artistice-Culturale din exil și din țară

VASILE VERSAVIA

NEGRANE

Editura Facla

Timișoara, 1980

M'am oprit la această carte apărută în țară, "Editura Facla", Timișoara, 1980 ca la un argument grăitor al impotenței materialismului de a distruge spiritualitatea românească. După aproape patru decade ale tăvălugului de asfalt, troscotul condeielor tinere sparg placa de ciment.

Ei nu vor putea blama pe cenzori. Titlul era "Lacrima bufniței" și foarfeca l-a tăiat. E un semnal de alarmă când chiar numai dacă un fir de iarbă apare pe ruinele unei filosofii atee, și Versavia nu este primul, ruina nedeclarată și susținută cu proptelele securiștilor își știe soarta. Iarba nu poate fi învinsă, chiar dacă a trecut tancul peste ea.

Dece i-a deranjat pe comuniști titlul "Lacrima bufniței"? În primul rând de frică să nu le cânte pe casă, în al doilea rând simbolul. Bufnița e simbolul înțelepciunii. Dece? Moartea și noaptea au fost privite ca niste stări de trecere. Iisus Hristos e numit într'un poem liturgic "Soarele dreptății" care ne-a răsărit nouă celor "din întuneric și din umbra morții" cum spune Isaia. Bufnița, pasărea înțelepciunii, vede prin întuneric. E un fel de oracol. Dela "orao" însemnând "a vedea" grecii numeau prin oracol o persoană care prevestește viitorul. În credințele populare se zice că celui care i-a cântat bufnița pe acoperiș va muri, dar să nu uităm că bufnița vede prin noapte dincolo, de aceea nu e oracolul morții ci al înțelepciunii, prevestind o stare de trecere.

Dacă ne gândim la "Pasărea sfântă" a lui Blaga: "Înalță-te fără sfârșit,/dar să nu ne descoperi niciodată ce vezi", înțelegem lacrima din ochiul păsării simbolizând înțelepciunea.

E interesantă legătura între a vedea și a cunoaste. Grecii vechi dintr'un trecut al verbului "a vedea dincolo "idon" ori "eidon" ne-au dat rădăcina substantivului idee cum sublinia Horia Stamatu. A avea idee de ceva înseamnă a cunoaște ceva, urcându-te pe scărița văzutului și privind dincolo.

Între gnoză și ousia adeseori sunt punțile rupte. Un surd îți poate nega cuvintele ca sunet, dar ele există. La un concert el vede miscarea arcușurilor, dar pierde esențialul - simfonia, care există dincolo de puterea de cunoaștere a surdului.

Pentru un orb lumea există prin ceea ce se poate pipăi. Tu nu poți să-l convingi că e o deosebire între un tablou de Rafael și o scândură de tocat carne pentru că el îți vine cu argumente "raționale". Din punct de vedere "stiințific" are dreptate, dar în lumea pipăirii lui există o altă lume pe care o vezi numai tu: culori, nuanțe, dansuri de lumini și umbre, perspective.

Pentru un ateu nu există suflet nemuritor, Dumnezeu sau continuare a vieții după moarte. Lumea în care trăim e văzută "științific", materialist, adică cunoaștem prin simțuri. Dar pentru a ajunge la cunoașterea esențială avem nevoie de toate simțurile. Nimeni nu a văzut dragostea, dar ea există, nimeni nu a văzut spiritul, dar el există, nimeni nu a cunoscut pe Dumnezeu, a cunoaște înseamnă a cuprinde, a fi stăpân pe. Care oală poate înțelege olarul? Cum poate creatura să definească pe Creator?

În acest context al amărăciunii gnoseologice Versavia exclamă:

"Si iar întind spre lucruri degetul încet
ca în copilărie și mă mir:
cu carnea ochiului le văd,
cu carnea degetului -nu." pg.7

Scritorul Vasile Versavia nu e de profesie teolog. Kerygma pentru el e dintr'un Vechi Testament descoperit de ceruri unor magi păgâni. Orice poet care nu a citit Vechiul Testament ajunge să trăiască în kairos citind psalmii revelației naturale care duc în Logos: "Ciresii calzi au înflorit în șes / ce frumusețe fără suferință !/Lucrează'n ei un logos ne'nțeles./ Îl întrevezi și nu-l crezi cu putință./Ciresii calzi prin lumea vinovată / se duc firesc spre fructele din mit, / ei nu-și greșesc în vreme niciodată / nici floarea lor, nici rodul potrivit./ Dar ce erori, o Doamne, și dezastre /ar roade'n soiuri și le-am pierde'n cale, / de-am coborî, cu sufletele noastre / la rădăcina lumii vegetale !" pg. 11

Rilke vorbea de pământul care vrea să se ridice prin noi spre divin. La Versavia: "Sporește pământul în noi / și vin amintirile de-acum să trăiască;" pg. 19. "Când Versavia a zis în continuare: "Tinerii fac steaguri, bătrânii biserici" cenzura a tăiat versurile. Pe bună dreptate. Idealul tinerilor și idealul părinților de a lăsa moștenirea copiilor - spiritualitatea românească culmina în versul următor: "lemnul crucilor dă'n mugur încă o dată." ceea ce pentru comuniști însemna că le cântă bufnița pe casă. Continuă autorul: "Totuși nu-i îngăduită nicicum părerea de rău în amurg / când trecerea care ne duce ne-a adus, / când trecerea e ochiul nostru / și mâna, / și picioarele, -/ plăcerea de pe oasele noastre e trecere/ și trecere e verdeața care mișună'n noi / cât sângele încă pășeste / ca un păstor pe plai." Lacrima bufniței, pg. 19.

Țăranul, omul pământului, cel care produce cultură din moșia stră-moșească și cultură din moșia divină e văzut de târgoveț în poezia sugestiv intitulată "Pământul în formă de om", ca: "Țăranul era prost, / țăranul era urât, / țăranul era murdar / după mintea lor." Imaginea apologetică a țăranului văzut de Versavia merge la acele esențe ale realității legăturii omului cu Viața. În natură el se simte prieten cu firea. Din crucificarea mâinilor lui pe plug și pe sapă el oferă oamenilor pâine pe masă și pe altar. El e "calea prin care / ființa noastră se hrănește cu Univers." pg. 48 Atunci dece e prost țăranul ? "Pentrucă a cunoscut și a iubit firea grâului ? Pentrucă a cunoscut și a iubit firea Soarelui? Pentrucă a privit oul în soare și nu l-a strivit dacă purta sămânță?" pg. 47.

Ideea din poemul de mai sus o găsim în "Rod" exprimată pe un plan filosofic. Moartea e înțeleasă ca un prag al vieții, cum ar fi spus Tarsianul că bobul de grâu trebue să putrezească întâi pentru a putea încolți. "Sevele'n rod s'au preschimbat cu'ncetul, / e mai puțin pământ în univers . . . Așa se'ntâmplă cred și cu poetul / mutat puțin câte puțin în vers. Ce semn să fie-acesta dacă lutul / plecat din sine moare'n fructe vii?" pg. 57

"Ca'ntr'un cătun de ceară" stihul poetului Vasile Versavia "deșurubă muguru'n uluc", când "putregaiul cald împinge viață", oferind cititorului o parte din Marea Taină, luminată cu făclii din "Îngerul a strigat. . .".

Dumitru ICHIM

G. BĂLTEANU

POLONIA.

EXPERIENȚĂ ȘI EXEMPLU

Editura Ion Dumitru

München 1981

Polonia, Solidaritatea, Lech Walesa, Kania, Jaruzelski, sunt nume care de aproape un an și jumătate le întâlnim în ziarele occidentale, le auzim aproape zilnic la posturile de radio din Apus, le zărim de multe ori pe micul ecran al televizoarelor noastre. Polonia clocotește, Polonia fierbe, Polonia este în efervescență ! Și aceasta de când în acea zi de sfârșit de August 1980, în baza acordurilor semnate la Gdansk de reprezentanții muncitorilor grevisti și guvern, lua ființă primul sindicat liber într'o țară comunistă. S'au trezit speranțe, s'au exprimat temeri, s'au făcut rezerve. Totul a apărut deodată posibil, o rază de lumină a străpuns de atunci cenusiul cotidian de dincolo de Cortina de Fier, cei ce își țin privirile ațintite spre țările din Răsăritul Europei, au început din nou să creadă într'un miracol, într'o prefacere și reînoire a unui sistem politic și social osificat și demodat și să creadă poate în ceva și mai mult. . .

Un compatriot din Exil, Gh. Bălteanu, a socotit că n'ar strica să întocmească un bilanț - desigur provizoriu- să prezinte o sinteză a ceea ce se petrece în Polonia din vara anului 1980 încoace și a scris o broșură intitulată "Polonia - Experiență și Exemplu" (63 de pagini), care a apărut în Editura Ion Dumitru din Munchen. Românii care trăiesc în exil și care nu au putut urmări în deaproape desfășurarea evenimentelor din Polonia, pot parcurge cu folos această expunere clară, solidă, care începe cu greva dela Șantierele Lenin din Gdansk și înfățișează evoluția situației până la Congresul Solidarității din Septembrie 1981, la care între altele s'au cerut alegeri libere și o justiție cu adevărat independentă.

Un paragraf interesant din această carte este acela în care se vorbește de extinderea mișcării sindicale libere și în alte țări din Răsăritul Europei, în lumina apelului sansat de Lech Walesa pentru constituirea de sindicate libere în restul țărilor cu regim comunist. În pofida specificului național, al tradițiilor, al problemelor proprii. Așa cum era de așteptat, Moscova, Praga, Berlinul răsăritean au reacționat și reacționează cu indignare și aprehensiune față de o astfel de eventualitate. Teama de "bacilul" polonez a cuprins întregul imperiu sovietic dela Elba până la Vladivostock.

În România, regimul lui Nicolae Ceaușescu a întâmpinat evenimentele din Polonia, printr'o tăcere absolută. Regimul a preferat să le ignoreze. Pentru mijloacele de informare din România, evenimentele din Polonia nu există. Pur și simplu. Lech Walesa - nu cunoaștem ! Solidaritatea - nu știm ce este ! Sindicatul liber - ce o mai fi și aia ! Și așa mai departe. Despre ce nu vorbim, nu există, aceasta pare să fie tactica autorităților comuniste. O dată sau de două ori, Nicolae Ceausescu a încercat să dea lecții fruntașilor comuniști polonezi, cum să facă față situației, punându-le în fața ochilor greșelile comise de ei în trecut.

Aceasta nu înseamna însă că populația țării nu a fost informată fără încetare despre ce se petrece în Polonia. În această privință, postul de Radio Europa Liberă, în emisiunile sale în limba română, a jucat un rol important transmițând zilnic știri relatări și comentarii despre evoluția situației din Polonia. Regimul dela București nu a putut și nu poate ține informațiile sub obroc. Odată mai mult s'a dovedit cât de absurdă este încercarea comuniștilor de a ține neinformată și în izolare populația țării, într'o lume și o epocă în care un eveniment petrecut într'o parte a planetei face încojurul pământului cu iuțeala fulgerului.

Așa dar evenimentele din Polonia au fost și sunt cunoscute de populația României și nu este greu de ghicit reacția ei. Un muncitor din Cluj, Filip Juiliu, a adresat o scrisoare Solidarității din Polonia, care a fost citită la o ședință a primului Congres al acestui sindicat liber în luna Septembrie. Fragmente din această scrisoare, în care muncitorul român mulțumește Solidarității pentru acțiunea ei și îi dorește noi succese, au fost publicate în ziarul parizian "Le Monde" cu data de 29 Septembrie 1981.

Evident că, în momentul în care aștern pe hârtie aceste rânduri despre cartea lui G. Bălteanu, nimeni nu poate spune cum vor evolua evenimentele poloneze, ce va face Kremlinul, ce se va întâmpla în țările comuniste vecine etc. Chiar și autorul cărții de față evită să se transforme în viitorolog. În carte se pune accentul pe tacticile folosite, pe ceea ce este general valabil și ce poate fi generalizat, pe ceea ce reprezintă un tezaur în mișcarea muncitorească, sindicală și socială.

Dar oricare ar fi sensul acestei evoluții, evenimentele poloneze din anii 1980-81, rămân-așa cum o subliniază Bălteanu,- o experiență și un exemplu pentru noi toți. Si aceasta, după revoluția maghiară din 1956 și după primavara dela Praga din 1968. În mod hotărît, imperiul sovietic dă din ce în ce mai mult semne de oboseală și de destrămare.

Mihai CISMĂRESCU

FATA DIN PĂDURE

A trecut pe-aici, odată
Îmbrăcată'n verde-o fată;
A trecut pe-aici pe munte,
Voia liniștea s'asculte;
Se urcase printre brazi,
Îi strigase vântul: "Arzi !"
Furioși torenți s'o'nece
Au căzut din stânci; s'o plece,
Vrej subțire din rea plantă,
Curmeziș stătea pe pantă.
Dar trecându-le'n sfârșit,
Sus în pisc s'a odihnit
Si'n sfârșit a ascultat
Glasul lumii'npovărat,
De ecourile - absurde,
Din străfundurile surde.
Însă a plecat de mult,
Coborînd un vechi tumult,
Iar în pisc, din când în când,
Cântă un ecou plângând:
"A trecut pe-aici, odată,
Îmbrăcată'n negru-o fată. . ."

Elisabeta A. CRISTESCU

Al. Gregorian: Poeme pentru cruciați.

Editura Cugetarea. Georgescu Delafras 1943

Ovidiu VUIA

Românii fac parte dintre popoarele ce nu reprezintă ceea ce se chiamă o mare putere, în consecință nu vor hotărî nicicând decisiv mersul istoriei universale. În schimb, de când s'au născut pe plaiurile daco-romane întinse dela Nistru la Tisa și dela Ceremuș la Dunăre au fost îndeosebi aplecați asupra propriului destin, s'au bătut pentru a-și apăra "nevoile și neamul".

Din aceste binecuvântate motive războaiele, purtate pe viață și moarte, fiind întotdeauna de apărare, s'au înscris în modul lor de existență, devenit orizont de spirit și cultură.

Așa de pildă războiul Independenței din 1877, trăește în pânzele lui Grigorescu, poezia lui Coșbuc și romanele lui Duiliu Zamfirescu, pe când cel al făuririi României mari, din 1918, a intrat el însuși în legendă și epopee, Mărășeștii și Oituz, venerați cu nimb și coroană de laur, monumente și altare naționale. Din el purcede romanul modern al lui Rebreanu, Cezar Petrescu precum și marea Renaștere românească interbelică.

În contrast, vitregit și impins în anonimitate de oficialități ne apare războiul ultim din 1940, viu doar în cadențele de marș wagnerian din Rapsodia Dacă a lui Aron Cotruș cât și în unele versuri ale lui Radu Gyr; acestea din urmă scrise pe aripile Crivățului de Răsărit, circulă din gură în gură, dela inimă la inimă, până se fac, într'un colț depărtat al lumii, faptă și statuie nemuritoare. Poezia lui Radu Gyr, repetă geneza Pasărei Măiastre, reînviată din cenușa graiului șoptit pe ascuns, dela frate la frate, un fel de cale a robilor presărată cu stele.

Lângă aceste creații, laudă a jertfei supreme, pe cruce răstignindu-se un neam, alaturăm volumul, Poeme pentru cruciați, al lui Al. Gregorian. Publicat în 1943, datorită evenimentelor exterioare ce-au urmat, el rămâne puțin cunoscut, de unde analiza noastră după aproape patru decenii. Reconstituim itinerarul Spiritual al unui om și cu el o sfântă parte a Istoriei Românilor.

Dela artiștii expresioniști, apatrizi, majoritatea clienți de cabarete și cafenele, înapoi cu mult de liniile frontului ne-am învățat să tratăm războiul ca pe un morman de orori, demonstrații absurde, cu lipsă totală de logică, manieră cu roade la noi să zicem în poezia lui Camil Petrescu sau unele afișe-manifest ale lui Tonitza.

Al. Gregorian, nu este un apologet al războiului desigur, mai ales că îl confruntă direct, în transeele cele mai înaintate, și nu dela masa de scris, pe cât la adăpost de mirosul prafului de pușcă pe atât de incendiar revoluționară.

Deci vom citi relatări ca acestea: „Același iad de două zile ne ține'n gropi și în noroaie cu sufletul sub mușuroaie de disperări și de argile." Bate "greaua" în Valea Ciornaia. Sau în continuare: Casca mi-e de plumb trupul de jar. Dospesc nădușeli în cămașe, bandaje de fier mă înfașă, gândul tare mi-e trist și amar. Un alt fragment scuturat de apocaliptice friguri: "ce duh rău, ce duh greu ne vămuește din rânduri? Orbecăim cu ochii arși prin pulberi de calcar, prin gropi, prin amintiri, sângerăm, ne legăm și iar așteptăm. Ni se dau rații duble de granade, dar noi am vrea apă, apă: sunt treizeci de grade și dogorile ne ard, ne scorojesc buzele. sângele'nvârtoșat în vine, e ca spuzele și în cazne de tuci, Doamne, ni-l fierbi: mugim, mugim ca o turmă de cerbi.

În versurile de mai sus ni se derulează aspecte ce numai pledoarii pentru război nu sunt, evident mult mai veridice decât cele deformate și îngroșate ale lui Beckmann și ale confraților săi, jucării de plumb imaginate în ochi prismatici de atelier.

Dar realitățile oricât ar fi de crude și sălbatice nu rezumă scopul în sine numit ideal, rostul atacului în noapte. Pentru Al. Gregorian ca pentru întreg neamul românesc nu este vorba de un război propriu zis ci de o cruciadă dusă pentru salvarea cetății amenințate a lui Dumnezeu: Pe vrestele Rusiei, într'acest pustiu, noi ne batem pentru Hristos și pentru glorie, pentru zidirea cea nouă a lumii, pentru durată, pentru roadele cerului și ale lumii, pentru ev înalt și frumos pentru pâinea curată, pentru plug, pentru boi, pentru turmele noastre de oi, pentru morți, pentru vii, pentru cei nenăscuți, pentru îngeri, pentru copii, pentru suflet, pentru pământ, pentru soare și pentru cuvânt. La care adaogăm mărturia duhovnicească, simplă dar solemnă ca orice rugă franciscană: Sunt tristul pelerin si sluga Ta, Iisuse. Mag singur fără cin, pe stelele apuse sunt tristul peregrin.

Cartea dedicată "eroilor pe care i-am văzut luptând, căzând și biruind la porțile Sevastopolului" întruchipează un suflet ce nu mai vrea să fie al lui ci al celorlalți, deci simbol al Crucii și al bătăliei duse în numele ei: Cântecele mele sunt curcubee, peste vâltori pentru Dumnezeu și cruciații Lui jertfitori.

Cruciatul când pornește la atac ia platoșă pe Domnul, percepându-i peste tot prezența: Doamne, în groapa asta de arșiți și var Te simt culcat pe pusca mea, pândar. Daca va muri știe prea bine "că peste ochii mei deschiși în toamne Tu vei zidi altare, și din icoana Ta împărătească am să revărs mereu, cleștare, tot cerul Tău, pe'nsângerata-Ți gropniță lumească. Și va fi atunci calea, iar în Tine, Doamne, te-aud cum urci în mine. Te simt în vântul pe care îl abați pe tâmplele-mi de piatră, încinse în atac. Hai, suflete, închină-te-eu/tac.

Comuniunea intimă a eroului cu Domnul cuprinde în ea armonii mistice de slujbă religioasă, urcă treptile eucharistiei, în loc de vin și pâine se înalță gândul și spovedania soldatului pregătit de atac.

Avem în Hai suflete, închinăte, una din rugăciunile cele mai profunde ale limbii române, aparținând credinciosului dela margine de drumuri, biserică și firidă de închinare fiind cerul și pământul, mai precis spus nemărginirea lor. Prin credința în Dumnezeu poetul împrumută scenelor de război o unică aureolă, le purifică pe un zenit de cleștar și azur, Triumf al morții preaslăvit de fericiții raiului alb.

Transfigurarea privește pe războinicii oieri și daci, fiind demnă de o frescă de Reflectoriu gândirist, unde autohtonismul împrăștie mirosuri biblice, artistul socotindu-se a fi "chipul și pasul lor": toți sunt ai Lui, toți: heruvimi sub ranițe, biruitori cu frunți de soare, cu brațe de stei, cu zâmbet de flori.

Rănile cruciatului primesc cu adevărat irizări de coline urbinate, parcă ar corespunde Cavalerului de Rafael în luptă cu balaurul: Cerul, ah ! mi-au împușcat cerul! Heruvimii aleargă să-i adune schijele, sus, cu panerul și mi-i culcă pe targă de alge în mare. Dumnezeu, Dumnezeu L-ați văzut? O fi teafăr? . . . Schija trimisă Lui, crește'n umărul meu un rubin, un luceafăr.

Chiar și în moarte cadavrul livid, ca cel al lui Christ mort de Mantegna, este ridicat pe catafalcuri de cer, actul învins sună dezrobit precum o cantantă divină: Zace cu arșiți pe buze cruciat spart de obuze. Sângele-i curgecismele de rubine și de soare, fruntea'ncinsă de lingoare cerul și-l face inele de agate și de rouă.

Poposim în sfârsit la caracteristica fundamentală a operei. Al. Gregorian a trecut la porțile Sevastopolului prin foc și pară, în primul rând ca poet, turnând pe vatra inimii trăirile sale în vers, de unde acel dublu contur al lor, nelipsind oricât ar fi fost întunerecul de negru, lumina cu argintul ei: Miroase a pliță. Departe răsare luna dinspre Calmuci.

Autorul nostru dă războiului o perspectivă mioritică, dacă ne vom reaminti că ciobanul moldovan înaintea morții violente nu se gândește la degradarea lui pământească - asta fiindcă sufletul românesc dela originile sale nu are nimica în comun cu vicisitudinile expresionismului- ci privește înspre nunta sa cosmică, asistată de lună și luceferi. Adică doresc să susțin că păstorul Mioriței nu este un învins al morții cum ar zice unii, ci învingătorul acesteia, prin metafora stăpânită de alesul muzelor, locuitor al Parnasului, Poetul.

Precum sunt un Al. Gregorian sau fratele său Radu Gyr, gemeni ai lirei în aceleași împrejurări de înfruntare a fărădesfârșitului, dorul lor paradisiac după perfecțiune nu poate fi nicicând înăbușit: Iar voi veți găsi în fiecare carte în pumnii strânși, în ploi, în fulger, în cremeni curcubeu, rotindu-le în lumini osiile pământului greu cu pârghii mari de gânduri, ca un triumf în moarte.

Oprindu-ne deci la poetul Gregorian nu ne va fi greu să-i ghicim drumul așa cum ne este el cunoscut astăzi. Calitatea de pictor impresionist al cuvântului-artă, descoperită în Pete de lumină, o avem exprimată și în poeziile Rusia, sau Noapte mongolică, ambele inspirate de necunoscutul Gealman: Foioasă, noaptea din pământ îmi crește, Rusia plină de dudae, în care -Volga- timpul șerpuește sorbind din bezne și din ploae.

In "Stepă" relatarea este atât de autentică încât nu putem să nu mergem dealungul ei până în Bărăgan și chiar Teleorman, patria boilor lui Carducci, locul de baștină al poetului: Dumnezeu nu e în umbra nici unui pom. În nici o îndurare de apă. Si, albă, stepa își mână dogorile, subțiri și oloage, c'o singură vâslă. Așa fâlfâe greu și se lasă pe mărăcini și pe noi ca o pâslă.

Tara trăeste si plânge, profilându-și silueta din negurile doliului în Moarte de vânător: Zeu frumos întins pe-o parte cu parânguri stinse'n pleoape: ce departe, ce departe urcă Tara peste ape !

Spre marea lui cinste nu este uitat camaradul de luptă german: Este frumos și e senin: cu capul dat pe-o parte, lin. ascultă parcă svonul unui lied. Il luăm ușor, să nu-l trezim din reveria lui din nord, îl legănăm și-l învelim în giulgiul foilor de cort (și'n ele e tot sumbrul cer din balticul Marienburg). Apoi pe Crucea lui de fire, boltim pământ si bulgări de amurg. Pornim din nou pe drumul lung, pornim și blondul nostru Nibelung își doarme-acum singurătatea și-i cântă liedul demiurg pe valuri, marea și cetatea.

Balada Niebulungului, dacă ar fi tradusă în germană s'ar constata câte ecouri profund goethiene închide în ea, precum scoica taina din adâncul oceanului.

Poezie-viziune ar putea fi considerată Cad liniști mari: Si cerul lui mediteran boltește-i-l aci cupolă cu nostalgii ritmate lin pe zvon de valuri, de gondolă.

Meditația pe mormântul piemontezilor exprimă dragostea, după cum vedem, pentru cerul mediteran și Italia, precum o va cânta în viitoarele Poeme pentru frații mei.

În Castelul hanilor, dela Bacci-Saraj, remontează din țara de mărgean al basmului, imaginea unui castel tătar: Dintre vitralii se topesc lumini de borangic și mreji pe mari chilimuri policrome. Miroase a harem cu tari arome de mirodenii și de trupuri calde.

Un preludiu, din predilecția pentru miresmele și culorile Algerienelor lui Delacroix, regăsite mulți ani mai târziu în muzica de vis a maurei Andaluzii din Pete de lumină.

Dar până atunci poetul redescoperă peisajul de lut, comun cu al lui Gogol, Turgheniev și Puskin, demonstrând că peste dușmănii politice, întunecate de șirul prizionerilor, al "Samaliotului", al "Stukăi" al tancurilor există permanențe ce nu pot fi distruse de leviatanii ideologiei.

Creștinismul poetului-nici nu se putea altfel- înseamnă omenie și umanism în primul rând.

Câteva popasuri poetice, insule ale Arcadiei, pe lacul de smoală și pucioasă al războiului le constituie Nostalgică, sborul cocorilor pe vânătul orizont amintindu-i de anii și iluziile copilăriei: Tu camarade, știi: când ne soseau cocorii prin ani cu colilii, legam la porți ușorii cu vrejuri din gârlici, ne desfăceam călțunii de vis și de panglici și căutam cărbunii norocului naiv întâi și'ntâi în vânt apoi în prundul griv, sub talpă, în pământ și îl găseam oricând: Semn bun.

Aceiași cocori trec și astăzi dar cărbunii de ieri nu vor fi regăsiți decât de unii: Si trec în zori cocori peste cireșii verii vâslind peste vâltori cu vâslele tăcerii.

Sugestiile duc la monotonia calda de interior de vis, sfârșitul crescând nesigur și obtuz, mai ales în coșmar. Și până atunci aburii glauci ai aducerii aminte curg dulci și aromitori, ca mierea unor stupi ai conștiinței: Piu, piu, ne vin prin vară arome de pelin, de țară . . .

Cântec pentru un arbust, reprezintă o revoltă contra stării barbare impuse dar rostită pe limbajul propriu al clavecinului din suflet, fără utilajul brutal al imprecațiilor ci cu referință la aceiași simbolistică magică a simțirii, suavă și prerafaelită, tocmai din această cauză insuportabil de dureroasă: Scrâșnim și împingem în mal și ne trec sudori, umerii ne dor, sunt vineți ca niște tumori. Un trăsnet, și țăr cascade. O, anii, anii noștri de vis, camarade ! Dar moartea nu vru să ne muște. Trecu, trecu . . . Eu ridic priviri pe marginea gropii-și tu privim amândoi. Ni-s ochii în lacrimi. Ce trist ! Arbustul de sus sângeră sânge alb. Ce trist ! Muri-ce tânăr și el-pentru noi ca un Christ.

Acest poem întrebuințează acorduri mozartiene pentru a defini o crimă, tragismul reiese prin contrast, sfâșietor și absurd, Antigonă în negru, sub magnolii înflorite.

Cântă Balaclava, cântă, încheie ciclul cu un imn și o apoteoză, aceluiași dac războinic: Imn de slavă, svon de rouă pentru dorobanții mei din Napoca și Celei, ctitori de lume nouă. Cântă Balaclava, cântă.

Dacă momentul istoric s'a consumat, ca a lui Homer, rămâne săpat în Veșnicia neamului.

Închei comentarul volumului Poeme pentru cruciați cu bucuria de a fi făcut un lucru așa precum mi l-a dictat îngerul păzitor al duhului meu. Poate-ca unul ce nu am făcut niciun război - că nu am putut pe de-a'ntregul scăpa de influența livrescului și a formei frumoase în pretractarea mea. Tocmai de aceia consider că ar fi bine dacă și alții se vor simți datori să se aplece mai cu atenție asupra acestor versuri de cruciat scrise pentru alți cruciați, armii ale spațiului mioritic românesc.

Volumul ce-l am, cuprinde un gând al autorului, soției sale, Ana:

"Anei, care mi-a dat chiurasa rugilor și a sufletului ei de heruv în marea mea încumetare pe lizierra dintre viață și moarte la porțile de foc ale Sevastopolului, -această a treia (și cea mai scumpă) carte peste care a priveghiat iubirea ei fecundă și luminoasă din Altarul căminului nostru fericit." 23 Martie 1943.

Am citat aceste rânduri de cerneală, sineală a cerului din suflet, fiindcă prin ele artistul vrea fără să ne spună, că până la urmă în afara oricăror teorii, lurea reușește să învingă Totul. Chiar și moartea.

■

"FENOMENUL PITEŞTI"

Mihai CISMĂRESCU

In arhipelagul GULAG din lumea comunistă, una din cele mai odioase insule s'a numit Piteşti. Poate cea mai odioasă. Aceasta este concluzia la care ajunge Virgil Ierunca într'o broşură pe care o consacră închisorii de la Piteşti şi ororilor ce s'au petrecut acolo între 1949 şi 1952 când stalinismul se afla în toiul lui, când tortura, schingiuirea şi cruzimea la care era supus omul, devenise normă de lege. In zidurile acestei închisori s'a desfăşurat timp de aproape 3 ani o experienţă de o sumbră originalitate denumită reeducarea şi tinzând la distrugerea psihică a individului, la lichidarea rezistenţei morale a tinerilor deţinuţi politici. Originalitatea acestei experienţe - dacă se poate spune aşa - a constat în faptul că la Piteşti victimele deveneau la rândul lor torţionari, că deţinuţii erau puşi rând pe rând să se tortureze unii pe alţii. Tortura permanentă, la care, cum spunea Malraux, nimeni nu poate rezista, nu era deajuns pentru cei care au organizat experienţa dela Piteşti; acolo abjecţiunea şi degradarea omului trebuiau depăşite silindu-se deţinutul politic să devină călăul celorlalţi. În acest sens, închisoarea dela Piteşti rămâne poate unică în peisajul dezolant al torturei şi represiunii staliniste.

La Piteşti, reeducarea-începută la 6 Decembrie 1949 în camera 4 Spital-trecea prin 4 faze: prima era demascarea externă în cursul căreia deţinutul trebuia să-şi arate loialitatea faţă de Partid spunând tot ce ascunseseră la anchetele dela Securitate, denunţând toate legăturile pe care le păstra în afara închisorii ca şi complicităţile de care beneficiase. A doua fază era aşa zisa demascare internă: Studentul schingiuit trebuia să demaşte pe acei care îl ajutaseră să reziste în interiorul închisorii. În faza a treia, denumită demascarea morală publică, deţinutul era nevoit să calce în picioare tot ce are mai sfânt şi, în primul rând, familia, Dumnezeu, dacă era credincios, soţia sau iubita, prietenii, pe el însuşi. În cea de-a patra şi ultimă fază, reeducatul era pus să conducă el însuşi procesul de reeducare al celui mai bun prieten al său schingiuindu-l cu mâinile lui şi devenind astfel, la rândul său, călău.

Aceasta era desfăşurarea ordaliei inventată la mijlocul secolului nostru şi nu într'un îndepărtat şi obscurantist Ev Mediu. Bătăile, "spălarea creierelor", punerea pe rotativă, răsucirea mâinilor etc . . erau floare la ureche pe lângă cele imaginate de torţionarii dela Piteşti. Niciodată în distrugerea omului nu s'a mers atât de departe, căci torturatului nu numai că i se refuza martiriul, dar el era silit să martirizeze la rândul său.

Ierunca evocă episoadele cele mai îngrozitoare ale experienţei, citează nume de victime devenite călăi, de călăi deveniţi victime, în acest infern de 3 ani pe care mintea omenească cu greu îl poate concepe.

Evocă pe Nikolski, General Comandant Suprem al Securităţii româneşti, cel mai cumplit torţionar al acelor vremuri, cinstit după ani şi ani de regimul Ceauşescu în felul său; pe Eugen Ţurcanu, cu grupul lui, pe sinistrul Ţurcanu, care "oricât de multe infamii ar fi inventat nu era niciodată mulţumit." Imaginaţia delirantă a lui Ţurcanu - desigur un caz specific de patologie mintală - se deslănţuia mai ales atunci când avea de a face cu studenţi care credeau în Dumnezeu şi se străduiau să nu se renege. În legătură cu Ţurcanu, Ierunca evocă pe Verkovensky, cunoscutul personaj din Posedaţii lui Dostoiewski şi pe marchizul De Sade "care şi-ar fi scris opera nu pe hârtie ci pe trupuri omeneşti, filă după filă, trup după trup". Alături de Ţurcanu, adjunctul său Popa Alexandru, zis Popa Tanu, Livinski, Mărtinaş, Nuţi Pătrăşcanu, Morărescu, Bogdănescu, Enăchescu, Titus Leonida, Dan Diaca, Cori Gherman, Fuchs, Steier, Paul Caravia, Corneliu Pop. Alţi torţionari: colonelul Zeller din Direcţia Generală a Penitenciarilor, apoi adjuncţii lui Nikolski, colonelul Dulgheru şi colonelul Sepeanu, pe urmă Căpitanul Dumitrescu, Directorul Inchisorii dela Piteşti, locotenentul politic Marina etc. . . .Printre cei mai schingiuiţi de Ţurcanu, uneori până la moarte: Cantemir dela Facultatea de Chimie din Iaşi, Nedelcu, mort în postură de crucificat, Gafencu, tot dela Iaşi, torturat cu patimă sporită din pricina misticismului său, Paul Limberea din Piteşti şi Gheorghescu care au murit în cursul demascării externe, Costache Oprişan, fost student în filosofie la Cluj, şeful Frăţiilor de Cruce, Huică, unul dintre cei mai inteligenţi studenţi dela Facultatea de teologie din Bucureşti, Sandu Angelescu, arestat ca regalist, prin care Ţurcanu şi-a început "experienţa". Şi alţii, şi alţii . . . Experienţa dela Piteşti urma să fie extinsă la Gherla, la Canal, la Târgu Ocna, la Ocnele Mari . . . . "Insula Piteşti" era menită să devină "Arhipelagul" Piteşti. Apăruse un nou tip de om - "reeducatul", care trebuia să-şi desfăşoare activitatea şi în alte închisori şi lagăre de deţinuţi.

Sfârşitul "experienţei" dela Piteşti este cunoscut. În 1952, teribila experienţă i-a sfârşit. Trebuia găsită o explicaţie, un ţap ispăşitor, trebuia stabilită o răspundere. Si în 1954 a fost înscenat clasicul proces după metode comuniste cu o versiune oficială a fenomenului Piteşti cu totul neverosimilă şi anume că tinerii legionari din închisori - "agenţi ai imperialismului american mistici, habotnici, şi retrograzi" - primiseră ordin dela conducerea mişcării din străinătate să introducă o acţiune de teroare pentru a discredita partidul comunist, regimul. Acţiunea lor a fost posibilă, chipurile, din cauza lipsei de vigilenţă a unor organe ale administraţiei închisorii Piteşti. . .

Dar să lăsăm de-o parte desfăşurarea evenimentelor, enumerarea torţionarilor, a victimelor, a epilogului dela "proces". Despre Fenomenul Piteşti au mai adus mărturii Dumitru Bacu şi Grigore Dumitrescu. Mărturia lui Virgil Ierunca bazată pe un dosar nou asupra reeducării dela Piteşti, are alt scop şi altă semnificaţie. El subliniază,-făcând comparaţii cu Uniunea Sovietică şi cu China,-că acest fenomen,-prin încercarea lui de transformare sistematică a victimei în călău şi dezagregarea ei psihică prin schingiuirea deţinuţilor de către alţi deţinuţi,-este aproape fără pereche. În arsenalul cruzimii din Imperiul Sovietic, din stepele ruseşti şi până în centrul Europei, metodele de tortură folosite la Piteşti sunt unice. Aşa cum spune autorul: "Procesul fenomenului Piteşti nu s'a încheiat. De fapt adevăratul proces al reeducării dela Piteşti nu a avut încă loc şi nu va avea atâta vreme cât nu va putea fi implicată răspunderea PCR, cât nu va fi chemat la bara acuzării adevăratul vinovat: regimul comunist din România." Şi aşa cum spune Nadejda Mandelstan, citată de Ierunca: "Problema de căpetenie este de a învinge amnezia. . . Trebue ca totul să se plătească, altfel nu există viitor. Pierderea adevăratei memorii echivalează cu o pierdere a simţului realului. . . . .Trecutul nu poate fi falsificat. . . Fiecare dintre cei care au fost exterminaţi are mai departe cuvântul lui de spus." Căci nu este vorba de erori, de greşeli comise pe parcurs, ci de o parte integrantă a unui sistem politic şi social, inuman.

Meritul lui Virgil Ierunca este de a fi smuls din nou uitării ororile dela Piteşti si de a le reaminti astăzi fără patetism literar - nouă - contemporanilor acestui fenomen, Fenomen fără seamăn - nouă, adică Români care trebue să veghem ca el să nu se repete şi care, orice s'ar spune, purtăm o parte din vină a tot ce s'a întâmplat şi se întâmplă de câteva decenii în ţara noastră. Fără incidenţe, accente sau aluzii politice. Pur şi simplu răspunderea pe care o avem ca oameni într'o lume dezorientată, o lume a fricii, a imposturii si meschinăriilor, o lume în care iubirea aproapelui devine o sarcină prea grea de purtat pentru umerii noştri prea fragili şi pentru inimile noastre prea timorate. ■

DINCOLO DE ZĂBRELE

Rubrică editată de "Asociaţia Foştilor deţinuţi politici Români"

GENERALUL NEGREI

- "Mişcă mai repede !"

Imperiul lui Vasile Maier, etajul trei al Celularului din Aiud. Cheia se întoarse în broască, zăvorul a sunat scurt, uşa celulei 253 s'a căscat ca o gaură de cavou şi împins puternic din spate abia am reuşit să mă opresc în priciul unde am fost repezit.

De pe patul de fier ce se întindea de-a curmezişul celulei, acoperit cu o rogojină ruptă, patru stafii ridicară capul ca să-mi spuie bun venit. Cât eram eu de slăbit de mă sufla vântul dar, când m'am uitat la cei patru oameni ce-i aveam în faţă, parcă apăruseră de undeva dintr'un cimitir părăsit, strecuraţi printre cruci.

- Mă numesc . . . şi vin de pe latura de Est al acestui etaj, mă prezint eu.

Rând pe rând îşi spune fiecare numele şi ultimul care îmi întinse o mână care atunci când am strâns-o mi-au trecut niste fiori reci prin şira spinării de rece şi slăbită ce era, s'a recomandant: Generalul Negrei ! Mi-au făcut loc trăgându-şi fiecare picioarele şi înghesuindu-se unul în altul. In câteva cuvinte ne-am spus fiecare cine suntem, cum am căzut şi am tăcut obosiţi, căci fiecare cuvânt rostit, cerea un efort.

Am rămas cu ochii aţintiţi asupra Generalului. Înalt, brunet, cu o figură distinsă, cu ochii mari şi negri, strălucind straniu. Era liniştit şi împăcat sufleteşte. Avea 83 de ani, ne spunea că în curând va muri, dar socotea Aiudul un front, un câmp de bătaie, unde va cădea luptând cu faţa la duşman . . . . Seara când ne-am culcat, am observat că şoldurile îi erau numai răni, din cauza scândurii pe care dormise direct, căci rogojina o căpătase doar cu câteva zile în urmă.

În puţinul timp cât am stat împreună, Generalul mi-a vorbit de primul război mondial, de bătăliile din Moldova, dela Mărăşeşti, Mărăşti, Oituz, Răzoare. Ochii i se luminau, vorbea cu atâta însufleţire, de parcă trăia aievea pe câmpul de bătaie. Când l-au arestat, şi-a pus în sacul cu rufe şi pelerina pe care o primise odată cu decoraţia Mihai Viteazul. Nu se putuse despărţi de ea dar acum putrezea undeva în magazia închisorii. De ziua de 8 August 1917, şi bătălia dela Mărăşeşti din acea zi, mi-a vorbit în chip deosebit. Evoca patetic felul în care a căzut Generalul Eremia Grigorescu, pe locul unde mai târziu s'a ridicat Mausoleul Eroilor, pe care îl putem vedea şi astăzi. În bocceluţa cu rufe, avea o cămaşă kaki, pe care o scotea, o mângâia şi o punea la loc. Ii respectam taina cu sfinţenie.

Într'o zi de Luni, 11 Mai 1951, vizeta celulei se dă la o parte şi gardianul mă anunţă să-mi fac bagajele că plec în fabrică. Cuvântul fabrică, avea puteri miraculoase. Poate soare, lumină, aer şi mai multă zeamă, chioară cum o fi dar să fie mai multă.

Am privit trist, la cei care rămâneau. Bătrânul general m'a chemat lângă el şi mi-a zis: - "Dumneata vei scăpa, eu însă mor aici ! Du-te când vei putea la Mărăşeşti, căci mi-ai spus că nu ai trecut niciodată pe la Mausoleu. Aprinde o lumânare la căpătâiul lui Eremia Grigorescu şi mai aprinde una şi pentru mine. Pronunţă încet numele nostru, gândeşte-te la noi şi rogă-te Lui Dumnezeu pentru noi. Ai să te duci, nu? Dumnezeu să te ajute !"

- Vă promit, i-am răspuns înghiţindu-mi lacrimile ! Am părăsit celula fără a mă mai întoarce vreodată în ea. . . . .

Trecuse mai bine de o lună de când eram în fabrică. Într'o zi mă întorceam din fabrică la celular, când dintr'un grup de deţinuţi care trebăluiau prin curte, unul se desprinde tiptil şi se apropie de mine. -Sunteţi Dl. . .? Vă caut de câteva zile. Scoate în grabă de sub zeghea vărgată ceva de culoare kaki, ce semăna cu o cămaşă. Am tresărit imediat şi cu vocea sugrumată am întrebat:

- A murit?
- Da !
- Când ?
- Acum o săptămână. M'a rugat să vă caut, să vă dau cămaşa asta şi să vă spun să nu-l uitaţi.

Am strâns pumnii tare şi mi-am încleştat dinţii ca să nu pot deschide gura să urlu. Îmi muşcam buzele să nu plâng până nu ajung la celulă. Şi repetem într'una în gând: Niciodată, niciodată, niciodată. . . . .

Un general Român, făuritor al României Mari, a murit la Aiud în vârstă de 83 ani. În celula 253. In închisoare clădită pentru răufăcători, pentru criminali, mor eroii unei ţări, iar adevăraţii răufăcători, conduc ţara. . . . Şi eram închis şi nu puteam să fac nimic. . . . .nimic. . . . .a murit bolnav, de foame, de subnutriţie, îi căzuseră toţi dinţii şi părul din cap iar unghiile îi erau moi şi se decojeau. . . . şi cum l-a ocolit moartea pe front. . . . .

Au trecut ani. Inchisoare, domiciliu obligatoriu în Bărăgan, iar închisoare, . . nu dă Doamne omului cât poate răbda. După o eliberare târzie, drumul vieţii m'a dus odată pe linia Bucureşti-Suceava. Eram în tren şi urmăream şirul Carpaţilor Răsăriteni, mai mult în gând decât aievea. Intrasem în Munţii Vrancei, iată Măgura Odobeştilor, Cota 1001 şi încetinind viteza trenul intră în Gara Mărăşesti. Ca din altă lume, îmi apare în faţă Mausoleul Eroilor. . Ce gânduri mă năpădesc în tumultoasă revărsare? Aiud . . primăvara, 1951. . . Negrei. . Eremia Grigorescu. . . . . . Sar din tren înainte de a se opri şi paşii mă duc la Panteonul Armatei Române. Intru înăuntru în liniştea în care îşi dorm somnul de veci oasele celor care au mai putut fi culese.

Citesc nume de localităţi unde istoria s'a scris cu baioneta şi cu sânge: Mărăşti, Mărăşeşti, Oituz, Răzoare, Cozmeşti, Cireşoaia, Măgura-Odobeştilor, Cota 1001 şi multe altele.

Plăci cu numele soldaţilor, ofiţerilor şi generalilor cu date şi localităţi. O placă îmi atrage atenţia: Erou la vârsta de 12 ani. Patria recunuscătoare ! Istoricul e scurt: văzând un ostaş român care se chinuia să se caţere în copac pentru observaţie, s'a oferit el să facă acest lucru. De sus din copac a dat toate datele necesare ofiţerului de comunicaţii. A fost descoperit de inamic, luat la ţintă şi doborât. Îngenunchez la mormântul lui şi rămân un timp dus de gânduri. Mă ridic încet şi mă îndrept spre mijlocul Mausoleului. Un mormânt acoperit cu o placă de marmoră neagră, încrustat cu litere aurite, îmi atrage atenţia. Mă îndrept spre el şi mi se taie respiraţia. Citesc epitaful: General Eremia Grigorescu, mort la data de 8 August 1917, exact pe acest loc. Patria recunoscătoare !

Cad în genunchi şi cu fruntea lipită de piatra funerară şoptesc:

"Am venit ca să-mi respect cuvântul dat unui camarad de-al tău, căruia i-a fost sortit să scape de grindina de gloanţe, de schije şi de baionetele inamicului, la Mărăşeşti şi pe alte câmpuri de bătălie, dar nu a scăpat de dezastrul din Aiud, unde i-a fost sorocul să moară ucis de acei pentru care tu şi toţi cei care te înconjoară aici aţi murit, ca să ne salvaţi pe noi, de urgia lor şi să făuriţi o Românie Mare" !

Ig. ROGER

BISERICA CREȘTINĂ

ECLESIOCENTRISM SAU CHRISTOCENTRISM?

Sergiu GROSSU

" Pe El îl propovăduim noi, și sfătuim pe orice om, și învățăm pe orice om în toată înțelepciunea, ca să înfățișăm pe orice om desăvârșit în Hristos."

COLOSENI, 1. 28

Impunând lumii idealul eclesiocentric și spiritul său "paternal" de protecție și cenzură - pe care istoria le-a înregistrat așa cum se cuvine și ale căror sechele negative nu pot fi tăgăduite --, Biserica instituțională s'a rupt pe nesimțite și, uneori, printr'o fățișă opoziție social-politică a maselor populare, de chintesența nevoilor spirituale și materiale ale acestei lumi neliniștite, pentru care Dumnezeu este mort, iar Isus Hristos constituie doar un pretext al continuității privilegiilor clericale sau un stimulent de circumstanță al derizoriilor corpuscule misionare concurente.

Ideea fundamentală a mântuirii lumii în Isus (deoarece, cum citim în Faptele Apostolilor, 4.12, "în nimeni altul nu este mântuire: căci nu este supt cer nici un alt Nume dat oamenilor, în care trebue să fim mântuiți"), a fost substituită cu axioma totalitară "extra Ecclesiam nulla salus" - în afara Bisericii nu există mântuire. Pe plan teoretic, bătălia s'a dat, ca urmare a definițiilor contradictorii privitoare la FIINȚA BISERICII, mai întâi între "Mărturisirile de credință" catolice și ortodoxe, iar mai târziu, între "Mărturisirile" de mai sus, conciliate oarecum, și cele protestante sau neoprotestante, fiecare doctrină crestină vorbind ca din partea "adevăratei Biserici a lui Hristos" și făgăduind, de pe poziția non-evenghelică a confesionalizării mijloacelor de mântuire, adevărata mântuire posibilă.

Nu mai suntem împăcați cu Dumnezeu "prin moartea Fiului Său" și mântuiți "prin viața Lui" (Romani, 5.10), ci numai prin ascultarea față de Biserică și prin integrarea noastră supusă în viața dogmatică și liturgică a Bisericii. Nu mai suntem răscumpărați "cu sângele scump al lui Hristos, Mielul fără cusur și fără prihană" (1 Petru, 1.18-19), ci numai "cu lucruri pieritoare", cu "argintul" sau cu "aurul" unor noi învățături exclusiviste, a unor noi confesiuni desprinse din matricea "revolută" a altor foste "ecclesiolae" mântuitoare; numai cu prețul vagabondării confesionale și a aderării entuziaste la firma creștină cu cea mai promițătoare reclamă.

De aceea Isus Hristos, pretins în mod arbitrar de către una sau alta dintre confesiunile competitoare, este considerat astăzi, de marea majoritate a oamenilor care nu-L cunosc sau care refuză să-L cunoască, mai mult o nălucă, decât Fiul lui Dumnezeu și Mântuitorul lumii - o nălucă inaccesibilă, umblând pe valurile înfuriate ale Istoriei, fără putință de a schimba cursul ei și de a-i da o nouă și palpabilă orientare.

Creștinismul zilelor noastre a ajuns o religie fără putere, pentrucă a devenit o religie eclesiocentrică, adică o religie centrată pe spiritul clerical și confesional, și nu christocentrică, o religie care să-și tragă seva din măgura Golgotei și care să aibă în centrul preocupărilor sale o singură valoare absolută: Isus Hristos.

Adevărată și cutremurătoare este proorocia lui Isaia: "Disprețuit și părăsit de oameni, om al durerii și obișnuit cu suferința, era așa de disprețuit, că îți întorceai fața dela El, și noi nu L-am băgat în seamă"(Isaia,53.3) Isus Hristos și-a dat viața pentru izbăvirea lumii întregi și lumea nu L-a băgat în seamă, răspunzând la chemarea Lui cu indiferență, cu răceală, cu nepăsare, cu împietrire de inimă și, nu odată, cu revoltă chiar, cu ostentație și dezgust. Isus Hristos a trecut, îngrijorat de viitorul Bisericii, pe lângă poarta tuturor confesiunilor, a bătut la ușa tuturor adunărilor creștine și-a poruncit tuturor credinciosilor să se iubească unii pe alții, pentru ca să poată rămâne una în credință și în dragoste, dar creștinii nu L-au băgat în seamă, jucându-se de-a "Mărturisirile de credință" și reducând, până și dragostea lui Hristos, la un sistem de dogme și ceremoniale religioase neconcludente.

"Noi nu L-am băgat în seamă" pe Domnul și Mântuitorul nostru - iată învinuirea care planează asupra lumii creștine. Nu L-a băgat în seamă o bună parte din preoțime, susținând, cu habotnicie, un formalism sec și neviabil. Nu L-au băgat în seamă filosofii, zăvorîți în foișorul streinei lor înțelepciuni omenești. Nu L-au băgat în seamă politicienii, vânturători de ideologii și de idealuri perisabile. Nu L-au băgat în seamă intelectualii bisericoși, dar plini de suspiciune în ce privește adevărurile supranaturale revelate în Cuvântul lui Dumnezeu. Nu L-au băgat în seamă "fariseii" moraliști, amatori ai unei religii convenabile și ai unei Evanghelii care să nu fie potrivnică meschinelor interese confesionale. Dar mai ales, nu L-am băgat în seamă noi, datornicii Crucii, cei care am făcut și facem caz de moartea și învierea Domnului, trăind mai departe în moartea păcatelor și înviați doar prin certificatele noastre de botez.

Isus Hristos este hrana indispensabilă a umanității, "pâinea care s'a pogorît din cer" pentru toți păcătoșii pământului, pentru toți flămânzii și însetații lumii. Si lumea are o mistuitoare, incomensurabilă nevoie de certitudine, de mântuire, de Isus Hristos, "nădejdea slavei", și nu de nădejdi înșelătoare care nu slujesc la nimic" (Ieremia, 7.8), nu de confesiuni monopoliste sau de inoportuni Isuși dogmatici. Da, această stearpă și dezunită lume creștină, amenințată, din ce în ce mai mult, de cultul materialist al marxism-leninismului, are nevoie nu de interminabile dicuții despre schizme sau erezii și nici de zeloși reformatori scizioniști, ci exclusiv de Isus Hristos, Fiul lui Dumnezeu, Cel ce "plinește totul în toți" (Efeseni, 1.23).

Făcând abstracție de haina confesională, orice creștin militant, fie preot sau laic, este dator să mărturisească lumii "despre adevăr", să-L propovăduiască pe Isus Hristos, întruchiparea Adevărului veșnic, în mijlocul unei societăți neopăgâne ostile, pentru a-L înălța în sufletele împovărate de păcat și a-l fixa în conștiințele îndoielnice, pentru a da vieții un sens nou și o dimensiune nouă, pentru a-L oferi nealterat culturii decadente a acestui veac recalcitrant și mizerabil.

Isus Hristos trebue propovăduit "cu îndrăzneală" poporului, fără a ține cont de insultele și huiduielile ateilor, de îndoiala, oportunismul sau jena "căldiceilor", de atitudinea indiferentă a autorităților bisericești, de opoziția guvernelor și de sforăriile partidelor politice. Prin propovăduire, Isus trebue dezabstractizat și coborît, din transcendență și mit, pe pământ, în clocotul real al vieții, ca o prezență reală, care participă, alături de noi, conform promisiunii, "în toate zilele", la toate întâmplările, la toate prăbușirile și ridicările noastre cotidiene. În joc este sufletul omenesc, mântuirea sau pierzarea lumii, și nu apoteozarea unor înguste concepții ecleziastice. Ca niște străjeri ai lui Dumnezeu pe pământ, să trâmbițăm vestea cea bună a mântuirii peste barierele artificiale care frânează răspândirea creștinismului, strigând în gura mare și dând în vileag nelegiuirile societății în care trăiam, mărturisindu-L pe Isus înaintea oamenilor și arătând tuturor că numai El poate transforma corupta natură umană, că numai El are cuvintele vieții veșnice și puterea reabilitării celor mai decăzute ființe, a celei mai inechitabile orânduiri sociale.

Dacă știm calea cea nouă și vie, și vedem mulțimi dezorientate, la răspântii de drumuri sau rătăcite pe drumurile păcatului, nu se cade să le vorbim despre Isus, calea care duce la viață? Dacă recunoaștem în Isus pe Doctorul cel mare și întâlnim pe străzi sau în birouri oameni cu sufletul bolnav, nu este normal să-i trimitem la Isus, sursa universală a oricărei vindecări? Dacă suntem bine încredințați de ușurarea ce-o aduce Isus și trecem pe lângă șirurile nesfârșite de împovărați și chinuiți, nu trebue să le atragem luarea aminte că odihna sufletului o pot afla în Isus, care este pacea lumii? Dacă auzim la tot pasul vaietele păcătosilor ce se consideră iremediabil pierduți, nu avem oare obligația morală să-i chemăm la Isus, Mântuitorul îngăduitor al tuturor oamenilor pierduți și păcătoși? Si dacă dăm peste oameni morți sufletește din cauza nelegiuirilor, nu se cade să le strigăm, asemenea Apostolului Pavel: "Deșteaptă-te tu, care dormi, scoală-te din morți și Hristos te va lumina" (Efeseni, 5.14)?

Isus ne cere, cu insistență, să-L mărturisim, să-L propovăduim pe El și Evanghelia Lui, cunoscută tuturor. Cunoștința la măsluire. Un Isus pur și o Evanghelie pură. Un Isus viu și adevărat, propovăduit printr'o Evanghelie vie și adevărată, într'o Biserică creștină autentică, neconformistă și tolerantă.

Să-L propovăduim pe Isus fără nicio rezervă. Să nu ținem, ascunsă în noi, taina propriei noastre vindecări sufletești, ci s'o răsfrângem în afară, s'o facem cunoscută tuturor. Cunoștința la care am ajuns s'o dăm și altora, pentruca nu cumva umanitatea să piară din lipsă de cunoștință. În orice clipă, în orice împrejurare, în legăturile ce le avem cu semenii noștri, să-L propovăduim pe Isus cel răstignit și înviat, arborându-L, pe meterezele gândirii umane, ca pe un steag de luptă și fluturându-L, deasupra popoarelor, ca pe un cântec al triumfului, ca pe un curcubeu al renașterii noastre spirituale.

Un creștinism christocentric activ, al cărei finalitate este Isus, va fi în stare să înoiască lumea, apropiind oamenii și unificând Bisericile. Fiindcă în Hristos Isus, ne învață același Apostol Pavel, "voi care odinioară erați depărtați, ați fost apropiați prin sângele lui Hristos" (Efeseni, 2.13).

Când viața noastră, a creștinilor, rămâne ascunsă în El și El devine viața noastră, când ne-am îmbrăcat cu omul cel nou peste veșmântul peticit al confesiunii, având ochii ațintiți la Isus și modelându-ne caracterul după chipul Său, atunci "nu mai este nici Grec, nici Iudeu, nici tăiere împrejur, nici netăiere împrejur, nici Barbar, nici Scit, nici rob, nici slobod, ci Hristos este totul și în toți" (Coloseni, 3.11). Atunci, abia, dispar toate diferențierile existente între oameni: diferențierile rasiale (Grec și Iudeu), diferențierile sociale (rob și slobod), diferențierile de cultură și civilizație (Barbar și Scit), și, mai presus de toate, diferențierile confesionale (tăiere împrejur și netăiere împrejur), creându-se premiza unei creștinătăți uniforme, neîmpărțite, pentru care "Hristos este totul", trăind și acționând "în toți".

O, dacă pentru toate confesiunile Isus Hristos ar fi TOTUL, dacă în toți conducătorii de culte ar prima substanța unificatoare a Fiului, prin Duhul Sfânt, în pofida oricărui duh sectar și a oricărei hegemonii dogmatice! Am ajunge, cu adevărat, "un singur trup". Am fi, cu adevărat, "în chip desăvârșit una". Întrucât clădindu-ne Templele pe unica temelie valabilă, care este Isus Hristos (și nu pe nisipul inconsistent al "învățăturilor deosebite", al "cercetărilor fără rost", al "certurilor de cuvinte" și ale "zădarnicelor ciocniri de vorbe", despre care se pomenește în 1 Timotei, 6.3-5), credința noastră va lucra prin dragoste. Iar dragostea creștină - această dumnezeiască legătură a desăvârșirii, care poate unifica "oile" în jurul unui singur "Păstor" - va rodi, din sângele lui Hristos, o societate transfigurată, surpând zidurile de despărțire dintre oameni și înlăturând vrăjmășiile interconfesionale.

Lumea creștină încă nu este UNA, pentru că Isus Hristos încă nu este TOTUL în viața spirituală a acestei lumi. Pentrucă Bisericile continuă să-și facă publicitate ("Iată, Hristos este aici, la noi!") și să se laude cu "Hristoși mincinoși", cu "prooroci mincinoși" și cu o "altă Evanghelie" decât Evanghelia puterii, propovăduită de Isus în vederea împăcării tuturor oamenilor și a înfrățirii tuturor creștinilor.

Imperativul ceasului de față este HRISTOS. Fiecare Biserică trebue să spună: "Hristos este totul". Fiecare confesiune trebue să creadă: "Hristos este totul". Fiecare șef de cult trebue să acționeze în aceeași direcție: "Hristos este totul". Ca să ne putem iubi, ierta și ajuta unii pe alții. Ca să ne putem purta sarcinile în mod reciproc, împlinind astfel "legea lui Hristos". Ca să suprapunem această universală lege a iubirii tuturor legilor și regulamentelor confesionale, în scopul biruinței cauzei lui Isus pe pământ.

CARTEA ROMÂNEASCĂ ÎN EXIL

- trei decenii, zeci de edituri, sute de titluri -

1971 - MIRCEA ELIADE: "NOAPTEA DE SÂNZIENE"

ed. Ioan Cuşa (ETHOS)

("La Forêt Interdite, ed GALLIMARD, 1955)

V. TĂNASE

Oricare ar fi prudența cu care se cade gândită opera unui scriitor în măsură să răstoarne prin textele sale viitoare sau prin dezvăluirea unor pagini inedite decupajele critice, oricare ar fi, deci, prudența cu care se cuvin orânduite volumele lui Mircea Eliade, nu se poate să nu băgăm de seamă că NOAPTEA DE SANZIENE (1) este ultimul său roman. Cel puțin ultimul de un anume fel. De altfel o eventuală întoarcere astăzi, după mai bine de douăzeci și cinci de ani, la acest gen care l-a consacrat pe vremuri, ar fi tot atât de spectaculoasă (așadar semnificativă) ca și, odinioară, desprinderea lui Eliade de tradițiile literare românești. Căci de la această carte înainte, din 1954, deci, și până astăzi, literatura lui Mircea Eliade s'a desfășurat după un protocol estetic diferit de cel al începuturilor sale. Iată ce ne îndreptățește să credem că NOAPTEA DE SANZIENE este opera de cumpănă a unui itinerar spiritual prea bogat pentru a fi uniform, univoc, unidirecțional.

Fără a intra într'o discuție amplă de teorie literară, nu se poate să nu remarcăm că prin experiența acestui text obiectele lumii, lumea ea însăși, tot universul consistent, dens, compact pe care miile de cuvinte ale unui roman clasic le reflectă ca și cum menirea scriitorului n'ar fi fost alta dacât abila potrivire a acestei imense oglinzi fragmentate și mobile: limbajul, toată realitatea înfățișată își pierde de această dată rostul și dacă, dela Balzac la Tolstoi, cuvintele măsurau concretul, ele capătă dintr'odată o vocație cu mult mai subtilă. Privirea autorului se lasă acoperită de o cortină chemată să șteargă realul, ochiul având a vedea lucruri mai însemnate decât măruntul palpabil: fața internă a pleoapei devine ecranul unde ajung să se miste fantasmele izvorîte dinlăuntrul nostru înspre lume. Ca și cum psihicul nostru n'ar fi decât un aparat de proiecție acoperind cu imaginile filmului nostru intim orice obiect capabil să suporte lumina, ca și cum, retrăgând pânza albă dintr'o sală de cinematograf, peisajele captate pe celuloid s'ar resfira pe pereți împrumutând forma și accidentele acestora, pagina albă pare a nu fi decât ecranul ideal pentru proiecțiile noastre psihice, altmiteri deformate atunci când se așează pe obiectele lumii. Așa cum va spune mai târziu unul din eroii lui Mircea Eliade: "ceea ce voi fi născocit va fi, prin însuși acest fapt, mai adevărat decât tot ceea ce se va fi întâmplat vreodată".

Ori această modificare a viziunii, această a-plecare către luminile somnului cel dintotdeauna, deprecierea definitivă a realului anunțată încă din DOMNISOARA CRISTINA sau SARPELE (2), texte dinainte de război, are loc sub chiar ochii noștri în paginile romanului. Iată de ce NOAPTEA DE SANZIENE se dovedește a fi piatra de boltă fără de care ne va fi greu să înțelegem atât un ciclu românesc pornit dela primele cărți ale lui Eliade, ciclu încheiat aici, cât și filonul ocult care de aici înainte va purta singur literatura STRAZII MANTULEASA (3) SAU A UNIFORMELOR DE GENERAL (4).

Nu ne vom opri la ceea ce ni se pare a fi pretextul romanului, suportul său concret, intriga propriu-zisă. Ni se pare suficient să spunem că în jurul unui destin exemplar, în jurul unui om împărțit între două femei deopotrivă iubite, se alcătuiește România ultimilor ani dinaintea celui de-al doilea război; și că peregrinările eroilor ne poartă dela Bucuresti la Londra și de acolo în Portugalia pentru ca, în cele din urmă, desnodământul - dacă această misterioasă nuntă din NOAPTEA DE SANZIENE poate fi numită în limbajul critic al romanului tradițional! - desnodamântul, deci, să aibă loc în Franța, unde s'au refugiat cei scăpați din marele vălmășag al Istoriei. Ne vom mulțumi, așa dar, să semnalăm cititorului că meditația lui Mircea Eliade se ascunde aici în spatele unuia dintre cele mai frumoase romane de dragoste din literatura română. Si că acesta, la rândul său, se împrejmuie cu ceea ce ne-am obișnuit să numim o "frescă socială".

Dar nimic n'ar fi mai greșit decât să ne oprim la acest prim nivel de cetire, sesizând numai povestea unei lumi care se destramă. Să fie oare întâmplător faptul că romanul se desfășoară într'un loc și un timp al cutremurului și nimicirii așa cum mai în adânc, se risipesc, atemporal, toate cele ale lumii? Ni se pare că pentru Mircea Eliade scena istorică în care își situiază personajele, aceea supusă implacabilului timp, nu este decât o iluzie, o mască peste altceva: "Eu cred că există și ALTCEVA", afirmă Stefan, eroul romanului, "dincolo de Timp și de Istorie și că noi putem cunoaste acest ALTCEVA". Experiențele sale dureroase nu fac decât să-l călăuzească către acest ALTCEVA dincolo de Timp și de Istorie. Nu ne este greu să deslușim îndărătul acestui sistem răspunsul lui Mircea Eliade la problemele unei epoci în care războiul, eficacitatea istorică (altfel spus brutalitatea amorală), amenința planeta. Valorile lui Mircea Eliade rămân deasupra marilor năvăliri ale bestialității deși, pe planul acțiunii, cortegiul distrugerilor și paroxismul suferinței sunt arătate fără ascundere: Stefan Viziru trăeste dureri dincolo de care ființa nu-și mai găseste rostul. Dar NOAPTEA DE SANZIENE, cartea dramei noastre naționale, este și ghidul altei dimensiuni, aceea a inițiatului căruia îi e îngăduită - prin întunericul unei nopți fără seamăn - ieșirea din Labirint. Nu suntem robii acestei istorii, înfrângerea Țării noastre nu ne poate umili, polițiile trimise pe urmele noastre nu ne pot atinge atunci când pășim peste pragul deschis în noaptea de sânziene.

Lumea împrejmuitoare devine, în sfârșit, odată cu acest roman, neînsemnată în realitatea ei obiectivă: niciun lucru nu mai înseamnă nimic prin el însuși, valoarea lui e dată de transparența sa ca semn al acelui ALTCEVA care-l obsedează pe Stefan Viziru și pe prietenul lui, Biriș. Literatura nu se mai poate mulțumi cu jocuri de oglinzi, ea trebue să devină "povestire", adică relatare, altfel spus inventar al semnelor călăuzindu-ne către porțile cerului. NOAPTEA DE SANZIENE încheie ciclul romanelor lui Mircea Eliade întrucât această carte este ea însăși o poartă: înlăuntrul său autorul descoperă trecerea către locul literar unde cuvintele nu mai copiază lumea întrucât ele sunt chemate să o închipuie.

1) Editura Ion Cușa, Paris, 2 volume,

2) traduceri franceze MADEMOISELLE CHRISTINA și ANDRONIC ET LE SERPENT, Editura de l'Herne, Paris.

3) Editura Caietele Inorogului, Paris.

4) în volumul IN CURTE LA DIONIS, Editura Caietele Inorogului, Paris.

1972 - EMIL CIORAN: "LACRIMI ŞI SFINŢI"

ed. Ioan Cuşa (ETHOS)

(Bucureşti, 1937, EDITURA AUTORULUI)

Horia STAMATU

O carte de incizii și scăpărări nu poate fi rezumată, ca oricare carte-bloc pusă în slujba unor expuneri de cunoștințe sau demonstrații. Dar știm că dela prima lui carte până la ultima, Cioran a rămas gânditorul care nu vrea să învețe lumea prin expuneri savante, nici să-i schimbe cursul prin demonstrații. Este un gânditor din familia solitarilor fără nicio biserică, asa cum a fost și Nietzsche, dar, spre deosebire de acesta, Cioran nu vrea să fie nici profesor de gândire neconvețională și nici nu este gelos pe Dumnezeu, Tatăl sau Fiul. Dar nu mai puțin, Cioran este purtătorul unei adânci suferințe, a unei duble suferințe: aceea de a se fi născut, și aceea de a fi condiționat de circumstanțele ce fac din orice născut prizonierul lor. Dar indiferent "ce" s'ar fi născut Cioran, de pildă Catalan în loc de Român, el tot ar fi suferit, fiind același gânditor care protestează împotriva ruperii de eternitate prin limitarea lui în timp, și împotriva circumstanțelor impuse nu alese. Adevărul este că toți oamenii suferă din cauza acestei duble limitări, unii conștient ca Cioran și alți gânditori, poeți, artiști, iar alții, din mulțimile lumii, suferă inconștient, abrutizați de mediocritatea rutinieră a unei sub-existențe generale, determinată de "masele" sociale, rasiale, naționale, prin tirania unui colectiv sau altul.

Credem că protestul lui Cioran are niste motivări mai profunde decât ale lui Nietzsche, profesor atins de geniu, dar ajuns victima unor sfertodocți, după ce și-a încheiat chinuita viață. Si tocmai în această posibilitate sau imposibilitate de abuz a energumenilor istoriei, stă diferența de calitate în favoarea lui Cioran: el nu poate fi victima vreunui autodidact, care desconectându-i vreo vorbă din vreun context (nici acela dus la capăt), să facă din acea vorbă un slogan cu ecouri catastrofale.

Cea mai importantă preocupare a lui Cioran a fost, și rămâne, căutarea unei consolări, e drept tot mai redusă cu timpul, față de mizerabila noastră condiție de ființe fragmentare, incapabile de a domina în vreun fel întregul din care facem parte, dar în același timp persecutate de dorul chinuitor al acestui întreg. In "Lacrimi și sfinți", gânditorul, pe atunci uluitor de precoce, ne confirmă bănuiala că înclinarea Românilor este mai mare spre orfic decât spre homeric. Efectiv Românii se arată până acum mai mult lirici decât epici. Cu alte cuvinte în cultura românească, de altfel cu o literatură încă neîncheiată, apar autori de opere lirice mai pregnante decât operele românești, iar cât privește expresia dramatică românească, ea n'a ajuns încă la gravitatea nucleelor tragice din folclor, ca în "Miorița", în "Mânăstirea Argeșului", în "Toma Alimoș".

In vremea în care scria "Lacrimi și Sfinți", Cioran se plângea prietenilor că Românii n'au trecut niciodată dincolo de "povestire", ca să ajungă la "roman". Avea perfectă dreptate, dar cum au ajuns Românii tocmai cu "povestirea" la un punct culminant, vom vedea cu alt prilej. Noi credem că profunzimea, indiferent în care gen se manifestă, este tot profunzime, și cultura noastră a dat destule probe în această ordine. In 1937, Cioran era unul dintre aceia care dovedeau că există gravitate în scrisul românesc al timpului.

Posibile alinări ale tristeții în care ne ține finitudinea existenței noastre ar fi după Cioran, în "Lacrimi și sfinți", fie culmile operelor de artă, în poezie, muzică, plastică, fie niște culmi ale existenței însăși, cum sunt viețile sfinților, pentru care de altfel, din vechi, Românii au arătat mult interes. O contraparte reală a sublimului acestor vieți ar fi de găsit în muzica superioară, al cărui prototip rămâne Bach. "Lacrimi" se leagă de "sfinți-sfințenie", în sensul că sfințenia este un amestec de suferințe și entuziasm, iar lacrimile ar fi ca o distilare a dorului după origini; "Sfințenia", spune Cioran, "suge sângele", din dorința "de paradis".

La drept vorbind, această dorință, care este semnul nevoii noastre de reintegrare în unitatea originară "om-Dumnezeire", dă seama și de realitatea popoarelor: "Rostul unui popor în lume", scrie Cioran, "este să reveleze măcar un atribut al lui Dumnezeu, să ni-l prezinte într'o altă lumină sau altă umbră, și să ne descopere una din fețele lui ascunse". După câte înțelegem, aceasta ar fi ceea ce se chiamă "iubire de Dumnezeu". Recunoaștem aici ceva ce s'ar putea numi, fără să fim naționaliști, un fel românesc de a gândi, care este un fel local de a gândi "occidental" și "modern" în același timp, în sensul de "european" și "eră creștină", spațiu și spirit în care s'au format Românii, care pe cât au crezut că virtuțile sunt de origine dumnezeească, tot pe atâta au crezut că ele trebue să se realizeze în istorie, în loc să fie mumifiate prin scoaterea lor din istorie, cu adorarea bigotă, cu fetișism magic și formalism superstițios, și chiar prin expansiuni dionisiace, sau pur și simplu orgiastice. In această perspectivă Cioran aduce multe clarificări în cartea lui de tinerețe, care premerge ultima lui operă în limba română, "Crepusculul gândirii" (1940).

Excesul de Dumnezeu, am zice "dumnezeismul", îl atribue Cioran doar Spaniolilor și Rușilor, popoare despre care Nietzsche spunea că ar fi ultimele care mai au o voință. Si tocmai pentrucă au ajuns la asemenea extreme, spune Cioran, și unii și alții "au dreptul" la cel mai înverșunat ateism, în vreme ce aceia care n'au atins aceste extreme nu ar avea asemenea "drept". Acesta ar fi pentru Cioran un fel de "cinste", pentrucă el vede în ateismul foștilor dumnezeiști excesivi un fel de higienă a sacrului, o apărare a lui Dumnezeu de o anumită voracitate, de o theofagie, care poate duce chiar la nimicirea lui Dumnezeu.

Actualitatea lui Cioran în acest secol s'a dovedit pe deplin în cea de a doua fază a vieții și activității lui ca gânditor de expresie franceză. In România, până la dislocarea ei, a fost posibil să apară gânditori cu mare proecție în viitor. Iar "Lacrimi și sfinți" nu este doar o carte de gândire puternică, dar și una dintre cele mai frumoase din literatura română. ■

HYPERION

- o importantă realizare în Franța pentru Românii de pretutindeni -

DUPĂ MAI MULTE ÎNTALNIRI LA CARE AU PARTICIPAT PRINTRE ALȚII DOAMNELE ŞI DOMNII:

Ioana ANDREESCU, L.M.ARCADE, Ștefan BACIU, D.BOSNIEF-PARASCHIVESCU, T.și S.CAZABAN, M.CAZACU, P.CHIHAILA, N.CRIȘAN, Ioan CUȘA, G.DAMIAN, Horia DAMIAN, Mircea ELIADE, Vintilă HORIA, Virgil IERUNCA, Monica LOVINESCU, Ștefan MUNTEANU, B.NICOLESCU, M.PARLIER, Nicolae PETRA, C.POGHIRC, Aurel RĂUȚĂ, S. și M.M.SCHACHTER, Horia STAMATU, Sanda STOLOJAN, Mihai Dim.STURDZA, Virgil TANASE, Octavian VUIA. . .

S'A DECIS INTEMEEREA UNUI AŞEZĂMÂNT LA PARIS PENTRU PROMOVAREA CĂRȚII ROMÂNEŞTI ÎN OCCIDENT !

DUPĂ TREIZECI DE ANI

Era prin anii 1950, aceia ai unui context international greu de uitat. "Războiul rece", devenit dogorîtor în Coreea, deslănțuia prima mare epidemie de panică în apus. Puțini se gândeau să se ascundă prin alte continente în fața unui morb care se anunța interplanetar. Dar câți occidentali de mare anvergură nu-și puneau la adăpost conștiințele prin strigătoare (și firește prudente) luări de poziții. Si câți nu disperau. Cu meritul francheții, Maurice Duverger conchidea într'un articol rămas celebru: "suntem învinși !" anticipând febril ceasul Apocalipsei, măsurând totuși, fără greș, minima capacitate de rezistență a lumii libere de pe atunci. Niciodată starea de refugiat n'a fost mai anevoioasă decât la începutul deceniului șase. Vădita abdicare apuseană coincidea cu faza celor mai sângeroase crime staliniste, însă adevărul despre dincolo și dincoace de cortina de fier nu putea fi spus decât în șoaptă și cu riscul de a fi privit ca un "fauteur de guerre". Mircea Eliade scria cu îndreptățire 'Examen Leprosorum": ghettoul izolării noastre atingea limitele unei quasi ostracizări. Se trăia greu. Se muncea îndeosebi cu brațul.

Si totuși activitatea culturală a refugiaților români n'a fost niciodată mai spornică decât pe atunci și până prin anii 1960-1965. Puține sute de intelectuali au publicat aproape tot atâtea sute de titluri felurite, reviste și cărți, unele modeste, dar multe de calitate și chiar dintre acelea care vor figura cu cinste într'o zi în istoria literaturii române. Dela Rio la Paris, dela Roma la New York, intelectualii români se cunoșteau, se întâlneau sau își scriau. Revistele și cărțile pe care le redactau ori le subvenționau aproape toți, erau distribuite gratuit dela unii la alții, fără calculul reciprocității și de obicei întru beneficiul unui cerc mai larg de lectori. Generozitatea efortului era cerută de sărăcia și limitele exilului de atunci.

Firește nu mai este așa decât anacronic și nu va mai fi așa. S'ar ajunge astăzi la o situație greu de imaginat și dealtfel nejustificată și prejudiciabilă. Fiindcă numărul exilaților dornici să participe la viața culturală românească de peste hotare a devenit în ultimii ani de zece și poate de o sută de ori mai important. Fiindcă mii de Români (și chiar mii de Români stabiliți de curând în Europa sau America) au găsit condiții satisfăcătoare de existență. Dar mai ales fiindcă resortul profund al elanurilor de altădată (alternativa stringentă: mecenat sau dispariția cărții românești) aparține în acest nou context, numai trecutului. Astăzi și în viitor continuitatea unei adevărate culturi a exilului va depinde de solidaritatea și-subliniem-de contribuția materială a fiecăruia.

Vorbim despre adevarata cultură pentrucă nimeni nu dorește cărți românesti cu orice preț. Nu cu acela-excesiv- al unei degradări calitative. Cine ar accepta-o cu indiferență? Funcția complementară și anticipativă - complementară, fiindcă anticipativa - a literaturii exilului e prea evidentă ca să mai fie contestată.

Gândim firește, că miile de Români expatriați în ultimii ani vor rămâne Români. Cei mai mulți. Cei care nu doresc sau nu pot uita. Până și cei ce -solicitați hipnotic de întinderea altor orizonturi- se vor întoarce către raftul cu volume românești chemați deodată - de foarte departe dar cu ascuțimi de patetic apel - de cântece vechi, de versuri de Goga, de tustrelele Crișuri, de șoapta dojenitoare a amintirii consubstanțială a nestrămutatului Olt.

Se apropie poate ceasul cel bun, acela al redeșteptării sevelor românești aproape letargice de mai bine de treizeci de ani. Nimeni nu poate schimba mersul soarelui. Dar ciclurile istoriei se deosebesc de cele ale naturii: cultura le poate pregăti și grăbi.

L. M. ARCADE

CONSTITUIREA ASOCIAȚIEI

HYPERION, asociație creată în Franța și susținută de numeroși Francezi, răspunde unei dorințe adesea exprimată de animatorii vieții culturale românești din întregul apus, de dincolo și dincoace de ocean. Iată de ce membrii comitetului de inițiativă au deschis ședința inaugurală semnalând numeroasele scrisori de încurajare primite uneori de foarte departe. Sedința a avut loc la sediul asociației pe ziua de 7 Iulie trecut.

După lectura statutelor, unul dintre inițiatori, dl.Basarab NICOLESCU, fizician cunoscut - precum și autorul unei opere apreciate referitoare la poezia lui Ion BARBU - a insistat îndelung asupra țelului urmărit. Dl. B. NICOLESCU a subliniat îndeosebi că promovarea cărții românești în Occident (Occident, firește, în sensul larg al cuvântului) înseamnă, astăzi, un maximum de sprijin acordat editorilor români exilați. Nici-unul nu-și poate acoperi cheltuielile deși editează adesea cărți de o indiscutabilă calitate, deși numărul intelectualilor români expatriați în ultimii ani depășește cifra de zece mii. Indiferență? Nu. Maicuseamă lipsă de informație, a încheiat vorbitorul.

Dl. Mihai STURDZA, istoric, a observat că La Revue des Etudes Roumaines, publicație consacrată, este probabil mai cunoscută cercetătorilor de limbi străine decât intelectualilor români, iar Domnul Virgil Tănase a pus problema mai largă a numeroaselor opere editate de-a lungul anilor. Multe ar stârni entuziasmul cititorilor din țară. Dar câte au rămas disponibile și câți exilați de dată recentă știu unde pot fi găsite?

După alte intervenții au fost propuse și adoptate următoarele hotărîri:

- HYPERION se va strădui să facă cunoscută activitatea culturală a Românilor refugiați (cărțile dar în măsura posibilului și marcantele manifestări artistice sau științifice) printr'un buletin adresat gratuit celor interesați, precum și prin publicații în presa exilului.

- Sediul parizian, pus la dispoziția asociației de d-na Benedicte MAMALIGA, va permite consultarea cărților încredințate de editori. Grație contribuției benevole a membrilor asociației-efectivă de mai multe luni- va fi întregit și ținut la zi un fișier selectiv a cititorilor interesați. HYPERION va transmite toate informațiile de care dispune atât editorilor cât și cititorilor. Comenzile de cărți înregistrate la sediul parizian vor fi comunicate editorilor care le vor onora și recupera integralitatea prețului.

- HYPERION va încerca să găsească fondurile necesare constituirii unui premiu literar destinat periodic, deopotrivă scriitorilor și editorilor refugiați.

Pe lângă STEFAN LUPASCU și MIRCEA ELIADE au participat la ședința din 7 Iulie 1981 și au semnat actele constitutive ca membri fondatori: Doamnele: G. DAMIAN, M. LOVINESCU, I. MIEREANU, B. MAMALIGA M. PARLIER, S. STOLOJAN, Doamnele și Domnii: S. și T. CAZABAN, M. M. și S. SCHACHTER și Domnii: L. M. ARCADE, D. BOSNIEF -PARASCHIVESCU, M. CAZACU, V. CUPSA, H. DAMIAN, V. IERUNCA, C. METZIANU, B. NICOLESCU, C. POGIRC, M.STURZA, V. TANASE.

Au fost aleși: B. NICOLESCU președinte V.TANASE vice-președinte, M. STURDZA secretar, G. DAMIAN casier.

Alexandra ROŞU

DE-A LUNGUL ANILOR

printre cărțile apărute

1950	MIHAIL EMINECU:	POEZII importatntă ediție datorată lui AUREL RAUTA
1956	VINTILA HORIA:	POEZIA ROMANEASCA NOUA Antologie a poeților din exil
1962	ALEXANDRU BUSUIOCEANU:	FRUCTUL DE A TRAI Antologie alcătuită și precedată de un eseu de VIRGIL IERUNCA
1963	D.BACU:	PITESTI
1964	VIRGIL IERUNCA:	ROMANESTE
1969	GHEORGHE BRATIANU:	LA MERE NOIRE
1974	HORIA STAMATU:	KAIROS
1975	GRIGORE CUGLIER:	VI-L PREZINT PE TEAVA
1977	MIRCEA ELIADE:	IN CURTE LA DIONIS ediție originală, exemplare semnate de autor
1978	NAE IONESCU:	METAFIZICA
1979	STEFAN BACIU:	MIRA
1981	I.G.DUCA:	AMINTIRI POLITICE

CHEMARE

Concepută fără scop lucrativ, acoperindu-și cheltuielile numai din cotizații, Asociația noastră nu face comerț, nu primește comisioane și nu vă adresează, astăzi - întru ajutor- decât următorul apel:

- Completați și adresați-ne formularul alăturat;
- cumpărați -după primirea gratuită și consultarea buletinului nostru- cărțile pe care le veți alege: prețul multora e foarte modest;
- transmiteți-ne lista cunoscuților interesați.

Dar mai presus de toate amintiți-vă:

achiziționarea unui număr de zece mii de volume pe an (exilații sunt mai numeroși) ar permite editarea a zece cărți românești anual, ar revela talente tinere și manuscrise de valoare (poate că ale tale sau ale prietenilor tăi cititorule) și ar încuraja -limitându-ne tradiționalul deficit- pe cei câțiva editori neosteniți.

Cum a fost trecutul apropiat și cum va fi viitorul României se spune se presimte ori se întrevede arareori aiurea decât în cărțile ținute la index de actualul regim sau publicate peste hotare; și unele și altele aparțin numai exilului.

Citindu-le și răspândindu-le veți contribui în felul cel mai sigur la promovarea adevăratei spiritualități românești.

HYPERION

HYPERION

4 R, DU GEN.H.BERTIER
92.200 NEUILLY S/ SEINE
FRANCE

(1) Doresc să primesc buletinul asociației D-voastră în vederea achiziției:

☐ ocazionale periodice ☐

a cărților românești care m'ar interesa.

(2) Prefer lucrările:

☐ literare istorice ☐ științifice ☐

(3) Texte românești inedite putând interesa pe editori

☐ îmi sunt cunoscute nu-mi sunt cunoscute ☐

NUMELE.. SEMNATURA:

ADRESA..

ACESTE DOUĂ PAGINI, OFERITE GENEROS DE "CUVÂNTUL ROMÂNESC", APAR SUB ÎNGRIJIREA ȘI RESPONSABILITATEA ASOCIAȚIEI "HYPERION"

DIN TRECUTUL NOSTRU

CĂILE DE LUMINĂ, DE JERTFĂ ŞI DE BIRUINŢĂ ALE NEAMULUI

UNIREA PRINCIPATELOR ROMÂNE

Dr. C.I. UNTARU

La 24 Ianuarie se împlinesc 123 de ani dela Unirea Moldovei cu Muntenia în 1859, în ceea ce este cunoscut astăzi ca Stat Român.

În fond s'ar putea spune că acest eveniment istoric n'ar fi un prea mare lucru: o sută şi ceva de ani este doar viaţa, adesea, a unui om cu o sănătate mai bună, pe când Poporul Românesc a existat pe ambele coaste ale Carpaţilor din timpuri imemorabile şi va continua să existe în veşnicia istoriei omenirii.

Totuşi, 24 Ianuarie 1859, data de naştere a României, este şi va rămâne cel mai mare eveniment din întreaga istorie trecută a Neamului Nostru. Mai mare chiar decât cucerirerea Independenţei, ridicarea la rangul de Regat, sau chiar de înfăptuirea României Mari în 1918.

De ce o Unire n'a fost posibilă mai devereme se datoreşte amestecului continu al Marilor Puteri în treburile româneşti. Turcia, Austro-Ungaria, Germania, Anglia nu vedeau de loc cu ochi buni existenţa unui stat latin, puternic, la gurile Dunării. Sigură Franţa, prin Impăratul ei Napoleon al III-lea ne-a sprijinit în mod continuu, cu energie şi cu totul dezinteresat. Intrebat unde sunt interesele Franţei în ţările îndepartate din bazinul Dunărean, Napoleon al III-le a răspuns că "oriunde există o cauză dreaptă şi o civilizaţie de apărat".

Congresul dela Paris 25 Februarie 1856

După multe şi ipocrite negocieri politice între ele, Marile Puteri au ajuns în sfârşit la Congresul de mai sus la hotărîrea să numească o Comisie, care să discute soarta viitore a Principatelor Române. În fiecare provincie urma să se formeze un "Divan Ad Hoc", consituit din reprezentanţii tuturor claselor sociale, cu misiunea de a "exprima dorinţele populaţiei cu privinţă la organizarea definitivă a Principatelor". Cele două Divane s'au întrunit în Octombrie a aceluiasi an. La Iaşi, Mihail Kogălniceanu a definit aceste dorinţe ca fiind: autonomie, unire, un prinţ străin şi un guvern reprezentativ. În Divanul dela Bucureşti toate aceste puncte au fost adoptate cu unanimitate, în urale entuziaste de "Traiască România". După multe alte piedici puse în calea unei adevărate Uniri, în special din partea Angliei, la 19 August 1858 o nouă Convenţie se semnează la Paris care prevedea ca Tara noastră să fie cunoscută sub numele artificial de "Principatele Unite ale Moldovei şi Munteniei", sub suveranitatea Turcilor, care păstrau dreptul de a încasa biruri. Ca şi mai înainte, urmau să fie doi Domni, două Guverne, două Adunări legislative, însă o Comisie Centrală la Focşani, care să se ocupe de o unificare a legilor administrative, precum şi o Curte de Apel.

Adunarea Legislativă dela Iaşi, în Decembrie 1858, avea la început de ales între doi candidaţi la Domnie: fostul Domnitor Printul Mihail Sturza şi fiul său Grigore. La aceştia s'au mai adăugat Mavrogheni, Negri şi Lascăr Catargiu, care erau mai puţin serioşi. Toţi aceştia se certau între ei, ceea ce putea avea drept urmare intervenţia armată a puterilor vecine, în special a Rusiei, care ar fi putut pune capăt pentru totdeauna oricărei încercări de unire şi independenţă pentru ţările romaneşti. Pentru Români era un caz de : "Acum sau niciodată". În a doua săptămână a lui Inuarie 1859, deputaţii unionişti căutau în disperare un canditad unic, deoarece

ALEXANDRU IOAN CUZA

nici'unul dintre candidaţii de mai sus nu voia să-şi retragă candidatura. Kogălniceanu era alarmat şi un alt deputat Pisoski s'a postat la uşa Camerei Deputaţilor cu un pistol în mână şi a ameninţat că-şi va zbura creierii, dacă nu se va lua de urgenţă o decizie în aceasta privinţă. Propus prima data de Pisoski, Alexandru Ion Cuza este acceptat şi de susţinătorii lui Mihail Sturza, care vedeau că omul lor nu mai are nici'o şansă de a fi ales. La 17 Ianuarie 1859, după ce este susţinut şi de Mitropolit, Colnelul Cuza este ales cu unanimitate Domn al Moldovei.

Cu această ocazie Kogălniceanu a ţinut un înflăcărat discurs, rămas istoric prin însemnatatea lui politică, şi din care citām unele pasaje mai de seamă: "Măria Ta ! După una sută cincizeci de ani de umilire şi degradare naţională, Moldova a intrat în vechiul sau drept de aşi alege pe capul său, pe Domnul. Prin înălţarea Ta pe tronul lui Ştefan cel Mare, s'a reinstalat însăşi naţionalitatea Română. Alegându-se pe Tine Domn în Tara noastră, noi am voit să arătăm lumii ceea ce toată firea doreşte: "La legi noui, oameni noui". O, Doamne ! mare şi frumoasă îţi este misiunea. Fă ca legea să înlocuiască arbitrarul. Fă ca legea să fie tare, iar Tu, Maria-Ta, ca Domn, fii bun şi blând, fii bun mai ales pentru aceia pentru care mai toţi Domnii trecuţi au fost nepăsători sau răi. Fă ca Domnia-Ta să fie cu totul de pace şi de dreptate; împacă patimile, urile dintre noi, şi reintroduce în mijlocul nostru strămoşeasca frăţie. Fii simplu Maria Ta, fii bun, fii Domn cetăţean, urechia Ta să fie pururea deschisă la adevăr şi închisă la minciună şi linguşire. Porţi un frumos şi scump nume, numele lui Alexandru Cel Bun. Ca şi dânsul, fă o Doamne, ca prin dreptatea Europei, prin dezvoltarea instituţiilor noastre, prin simţămintele Tale patriotice, să mai putem ajunge la acele timpuri glorioase ale naţiunii noastre, când Alexandru Cel Bun zicea ambasadorilor din Bizanţ: "România n'are alt ocrotitor decât pe Dumnezeu şi Sabia sa". Să trăeşti Maria Ta".

Tot în aceste zile urma să se facă alegerea Domnului şi în Muntenia, iar norocul cel mare a fost că alegerea nu s'a putut face în aceiaşi zi ca în Moldova, căci altfel Unirea s'ar fi pierdut pentru totdeauna. În cele câteva zile de amânare s'a născut ideea unui singur Domn, această idee fiind imediat primită cu entuziasm de către popor, care a început a striga cu înflăcărare: "Cuza şi Unirea", manifestaţiile continuând în zilele de 22,23 şi 24 Ianuarie 1859, când mii de oameni veniseră la Cameră, gata de a învinge sau de a muri pentru acest ideal. În prima zi poporul a asistat la un Te-Deum, unde unii dintre cei mai înflăcăraţi şi-au arătat cuţitele, au înconjurat Camera şi mereu întrebau ce fac Deputaţii ? In ziua de 23 Ianuarie, poporul a venit din nou la Cameră, însă nici Guvernul, care susţinea candidatura Prinţului Bibescu n'a stat cu mâinile în sân, înconjurând Camera cu armata.

Când poporul a început să se adune, a găsit porţile închise şi păzite, nelăsând pe nimeni să intre înăuntru. Pe la orele 10 dimineaţa, o coloană mare de ţărani, ce veneau ca leii, au mers drept la poartă şi când cel din cap a strigat: "Hai cu Dumnezeu", poarta a zburat şi năvălind în curte s'au încăierat cu armata. Din fericire s'a ajuns repede la o înţelegere, că atât poporul cât şi armata să iasă afară din curte, ceea ce s'a petrecut fără nici o vărsare de sânge. Poporul era hotarît să forţeze Guvernul să nu-l mai susţină pe Bibescu, şi să convingă pe deputaţi să-l proclame pe alesul Moldovei. În Cameră discutându-se fără a se ajunge la vre'un rezultat, s'a ridicat atunci Vasile Boerescu, care într'un discurs emoţionant, ce a stors lacrimi nu numai deputaţilor români dar şi Consulilor străini, prezenţi la această şedinţă - a arătat că odată ce sunt cu toţii de acord asupra idei de "Unire", persoana, care ar putea înlesni unirea definitivă nu este decât Cuza Vodă, Domnul ales de Moldova.

Si astfel, Alexandru Ion I Cuza fu ales şi Domn al Munteniei pe ziua de 24 Ianuarie 1859, cea mai mare zi din istoria Românilor, cunoscută sub numele de "Unirea Principatelor".

Când s'a aflat rezultatul alegerii, un strigăt frenetic de bucurie a răsunat din pieptul poporului de afară: "Trăiască Unirea ! Trăiască Cuza-Vodă, alesul Munteniei şi Moldovei ! Trăiască România una şi nedespărţită ! !". Bucuria era generală. Toţi oamenii îşi dădeau mâna şi se sărutau ca fraţii. Nu mai erau opoziţii, nu mai erau partide disidente. Boierii se sărutau cu poporul, aceştia cu fraţii lor asupritori. În acest moment solemn, dispăruse orice ură şi deosebire de clasă. Toţi vedeau înaintea ochilor numai Unirea şi Fericirea Patriei.

După proclamarea alegerii, Camera a numit o delegaţie, compusă din Scarlat Creţulescu, Episcolul de Argeş, N. Opranu, C.A. Roseti, A. Florescu şi B. Slătineanu, care să meargă la Iaşi să comunice Domnului alegerea sa şi în Muntenia. Cu această ocazie, C.A. Roseti a rostit o memorabilă cuvântare, din care citămunele pasagii:

"Suntem mândri şi fericiţi că am fost onoraţi cu marea şi frumoasa misiune de a depune coroana lui Mihai în mâinele Măriei Tale, căruia fraţii nostrii de aici au încredinţat coroana lui Stefan. Ceea ce însă reînalţă misiunea noastră si face să tresalte de fericire inima Măriei Tale este că Românii Munteni au încoronat în Măria Ta nu un individ, ci marele principiu de viaţă al naţionalităţilor noastre. In momentul în care Adunarea electivă din Bucureşti voia să înceapă a proceda la alegerea Domnului său, văzând în faţa ochilor prăpastia adâncă a despărţirii puterilor administrative - mandatarii naţiunii stingând cu lacrimele lor focul de ură şi de diviziune ce nenorocirile trecute aprinseseră între clase si partide, se luară unii pe alţii în braţe şi săriră cu toţii fatala prăpastie strigând: "Să trăiască Alexandru Ioan I" Maria Ta în acest moment când putem în sfârşit şi noi să ne ridicăm frunţile fără de ruşine, şi să ne uităm cu recunoştinţă dar fără umilire în faţa Europei - în acel minut când stând pe tărâmul Moldovei, simţim cu toţii că aparţinem aceluiaşi mume".

Răspunzând delegaţiei parlamentare dela Bucureşti, Cuza-Vodă, a spus printre altele: "În ochii mei, actul ce l-aţi săvârşit, Domnilor Deputaţi de peste Milcov, este triumful unui principiu, ce trăieşte cu tărie în inimile Românilor, principiul frăţiei româneşti. El ne-a scăpat de pierdere în trecut, el ne reînvie în timpul de faţă si ne va duce la izbândă şi în viitor. Să traiască deci frăţia românească! Să trăiască Principatele Unite !"

După doi ani de navetă între cele două Capitale, două Adunari Legislative, două Ministere, Cuza-Voda şi-a stabilit reşedinţa la Bucureşti. La 11 Noembrie 1861 el a fost în stare să proclame: "Uniunea a fost desăvârşită, Naţiunea Română a fost restabilită. Ca reprezentant ales al ei vă prezint astăzi o singură Românie"

A fost pentru prima data în istorie când Principatelor li s'a dat un singur nume: ROMÂNIA.

Timp de 7 ani, cât a domnit în România, până la 11 Februarie 1866, când a abdicat, stabilindu-se în străinătate, Cuza-Vodă a înfăptuit multe reforme în favoarea poporului ca: secularizarea averilor mănăstireşti, dreptul universal de vot, împroprietărirea ţăranilor, reorganizarea Bisericilor Româneşti, scoţându-le de sub tutela Constantinopolului, introducerea Codului Civil Francez, instituirea unui învăţământ gratuit şi obligatoriu şi în sfârşit reorganizarea Armatei.

Cel mai mare merit însă, după părerea noastră, al lui Alexandru Ion Cuza a fost acela de a nu fi făcut nici'o greutate succesorului său la tron, Prinţul Carol de Hohenzollern Sigmaringen, care la 10 Mai 1866 a sosit la Bucureşti. Prin această atitudine patriotică, lipsită de orice interes personal, Cuza-Vodă, s'a ridicat pe culmile înalte ale acelei politici sublime, pe care Mahatma Gandhi o defineste în felul urmator: "To serve your country without love of power and authority".

Cuza-Voda a murit la Heildelberg în Germania la 5 Mai, 1873, iar la 7 Mai rămăşitele lui pământeşti au fost înmormântate la Biserica de pe moşia sa, Ruginoasa, din Jud. Suceava. Vestea morţii lui a îndoliat tot Neamul Românesc şi peste 100.000 de oameni au venit să ia parte cu inimile îndurerate la această tristă ceremonie.

Tot lui Mihail Kogalniceanu, veteranul oamenilor de Stat, naţionalisti şi luminaţi, Români, ai acelor vremuri - care cu 14 ani mai înainte, avusese onoarea, în numele Adunării Legislative dela Iasi să-L salute ca Domn al Moldovei - tot lui i-a revenit şi trista misiune de a-I face panegiricul în faţa proaspătului mormânt deschis El a spus că Domnitorul Cuza-Vodă n'a murit in inima Românilor, ci va rămâne vesnic în memoria lor atâta timp cât Românii vor trăi dela Tisa până la Nistru şi dela Dunare până în Carpaţi".

OAMENI CARE AU FOST

GEORGE BACOVIA

DESPRE POEZIA LUI BACOVIA

Nicolae NOVAC

In luna Septembrie a anului 1981, și anume in ziua de 17, s'au împlinit 100 de ani de la nașterea unuia dintre cei mai singulari și originali poeți ai Neamului nostru: George Bacovia.

Din întreaga lirică română, George Bacovia rămâne, fără doar și poate, figura cea mai stranie.

N'a scris mult. Ba dimpotrivă, extrem de puțin. Totuși, opera lui, joacă un rol mare în evoluția liricii și culturii românești. Pentrucă este unică.

Vocabularul lui Bacovia, este, în general, sărac. Sărac în sensul că el, spre deosebire de Arghezi sau Aron Cotrus, nu crează cuvinte. El ia din limbă însă, cuvinte uzuale, de cele mai multe ori lipsite de orice rezonanță poetică, dar cari, in versul lui, sunt atât de melodioase. Pe Bacovia, pare însă să nu-l intereseze câtuși de puțin lexicul. El este obsedat de imagine. Și din acest punct de vedere, Bacovia rămâne neîntrecut. Cu cuvinte puține, el crează imagini noi, puternice, zguduitoare. Bacovia, de multe ori neglijează ritmul, neglijează rima, urmărind imaginea pe care o vrea cât mai clară, cât mai plastică. Si interesant, cu același cuvânt, el reușește să creeze imagini diferite. Numai schimbându-i locul în versuri cu același conținut. Specifică, din acest punct de vedere, este poezia: "Plumb".

Dormeau adânc sicriele de plumb
Si flori de plumb și funerar vestmânt,
Stam singur în cavou...și era vânt...
Si scârțiau coroanele de plumb

Dormea întors amorul meu de plumb
Pe flori de plumb, și-am început să-l strig,
Stam singur lângă mort...și era frig...
Si-i atârnau aripile de plumb.

Insistența cu care Bacovia repeta unele cuvinte și așezarea lor în balanța versului, nu este o simplă întâmplare. Și pentru acest motiv, noi nu împărtășim părerea lui Adrian Maniu, când spune că "Poezia lui Bacovia nu are meșteșug - atât e de simplă..."

Că poezia lui Bacovia ni se pare extrem de simplă, este adevărat. Dar, poate, tocmai în acest aspect simplist al poeziei, stă ascunsă arta, marea artă a lui Bacovia. Poezia lui este gândită, calculată. Bacovia este unul dintre cei mai mari meșteșugari al liricii românești. La el fiecare cuvânt este judecat și pus acolo, tocmai acolo unde trebuia pus, pentru a da echilibru unui vers, care, după cum am spus nu respectă întotdeauna metrica, nici forma clasică a poeziei, ci urmărește, repetat, voit, insistent, imaginea și numai imaginea. Uneori Bacovia este obsedat de melodia versului și ecoul ei. Aci, melodia și ecoul, vin să întărească imaginea, pentru a stârni sentimentul. Impresiile vizuale și auditive, sunt parcă matematic calculate de poet, în așa fel încât ele redau perfect sentimentul care-l stăpânea pe poet în momentul creației. Și afirmația lui Adrian Maniu, că Bacovia își cânta poeziile, nu vine decât să ne întărească convingerea că Bacovia își meșteșugărea cu minuțiozitate poeziile...

Bacovia ar putea fi considerat cântărețul exclusiv a două anotimpuri: Iarna și Toamna. Din cele 54 de bucăți ce alcătuesc volumul de "Poesii" apărut în Editura Fundațiilor Regale (București 1934), în 11 întâlnim Iarna și în 19 Toamna. În celelalte 24, temele variază.

***

Poezia lui Bacovia începe acolo unde sfârșește bucuria. Tristă, înfiorător de

tristă și dezolantă, poezia lui Bacovia ascunde totuși nebănuite frumuseți artistice, neegalate încă în lirica românească. Neîntrecut maestru al metaforei și imaginii, Bacovia a realizat, cu un vocabular sărac, un orizont poetic de uriașe dimensiuni. Poeziile lui sunt în general scurte; două, trei sau patru strofe. În întreg volumul nu întâlnim decât 3 poezii de câte 5 strofe (Belșug, Panorama și Nervi de toamnă); una singură de 6 strofe (Decembrie); și una de 8 strofe (Marș funebru). Deasemeni, Bacovia utilizează, în general, un vers scurt...

Din tot ceea ce a realizat el, ne vine să credem ca Bacovia a considerat poezia, un giuvaer, care, cu cât e mai mic, mai cizelat, cu atât este mai prețios. Și, un lucru este cert, Bacovia a avut un adevărat cult al poeziei. Al acelei poezii care să spună mult, în cât mai puține cuvinte și într'o formă cât mai adecvată sentimentului trăit și care trebuia stârnit în cititor. Fiecare poezie a lui Bacovia este un tot. Nici un adaos și nici o schimbare, nici măcar în ceea ce privește punctuația, nu mai este posibil. Fiecare cuvânt, fiecare virgulă, fiecare punct, este pus acolo unde trebue. Totul este realizat într'o tehnică strict bacoviană și nu admite nici o altă modificare. Niciuna din poeziile lui Bacovia nu-ți lasă, după lectură, regretul că s'a sfârșit prea repede, sau impresia că poetul ar mai fi putut adăuga una sau două strofe, pentru întregire. Căci el spune în 8 sau 12 versuri, tot ceea ce trebuia să spună, fără goluri și fără așteptări sau trimiteri în închipuire pentru o completare a sentimentului.

Este adevărat că Bacovia a scris puțin. Extrem de puțin. Și tot adevărat este că nu tot ceea ce a scris el, va rămâne. Sunt bucăți, care cu vremea, vor fi uitate. Bucăți în care tehnica lui Bacovia nu depășeste comunul. Dar sunt, iarăși, bucăți ce nu pot să lipsească dintr'o antologie a liricii românești. Pentru că ele sunt unice. Pentru că ele, în orizontul poetic românesc, ocupă un loc bine stabilit. Pentru că ele au adus ceva nou, atât din punctul de vedere al concepției, cât și al realizării artistice: f e n o m e n u l B a c o v i a. Spunem "fenomen" si nu "curent". Pentru că Bacovia, cu toate încercările ce s'au făcut, n'a putut fi nici egalat și nici atins cel puțin. El a rămas unic. Bacovia n'a avut discipoli. N'a făcut școală, așa cum au făcut alți poeți ai generației sale. Dar a influențat este drept, elemente mai tinere care și-au găsit în durerile lui demiurgice, un liman, o oază în deșertul torid al chinurilor lor metafizice. Bacovia n'a fost un psihopat. Suferințele lui nu pot fi explicate pe baza psihoanalizei freudiene. Bacovia și-a purtat, omenește, crucea unui destin care a fost al său și numai al său și care n'a avut nimic comun cu sentimentele refulate sau cu neîmplinirile psihologice. Căci Bacovia n'a râvnit niciodată, nici măcar în intimitatea gândului său la cununa de lauri a gloriei trecătoare. El este cel mai modest,-am putea spune chiar, revoltător de modest, - rapsod român. De o smerenie samariteană, Bacovia a trecut prin lume, cântând psalmii durerilor omenești. Veșnicii psalmi, ai veșnicelor dureri.

BACOVIA

Îndrăznesc, cetitorule, să te îmbiu din pragul acestei cărți, (*) în câteva cuvinte de prisos, arătându-ți pe poet și versul care îl cinstim.

Zeci de ani, nenorocul a fâlfâit deasupra soartei lui ca un corb, o viață întreagă a purtat sfiiciunea căprioarei, și ochii lui sunt la fel de adânci. În loc de date biografice aflã că zâmbetul îi e cu adevăr trist - sensibilitatea l-a apropiat de acele mari înțelegeri din care se desprind cântecele de tăcere și de veșnicie. Bacovia e blând, timid, tăcut, plăpând - lipsit de ambiții sau vanități - învins înainte de a intra în viață, și pentru toate acestea făuritorul unor mari frumuseți a căror nemurire o cred boală fără leac, izbândă prea târzie.

Nu îl cunoști fiindcă fuge de lume - dar numai astfel a fost în stare să își descânte sufletul și să îmbine cu neîntrecută vrajă cuvintele. E sincer. E sobru. Din monotonia unui cuvânt repetat îngână, inventează o cadență ca a stropilor de ploaie. Știm că Bacovia desena - nimeni nu i-a văzut desenele - știm că Bacovia își cânta poeziile, nimeni nu l-a auzit cântând. Dar de aceea versurile lui păstrează putere evocatoare, viziuni fantastice și melodii îngerești. Vei găsi în paginile volumului lumini din altă lume și vei rămâne fermecat cum din alăturarea unor sărmane vorbe se instrunează bogat melodiile. Acesta e talentul în flacără sfântă. Nu te mira că e prea trist Bacovia - nu poate să fie altfel - la ce am aduce vină fiorului de groază din povestirile lui Edgar Allan Poe, plânsului clar de lună din nopțile lui Chopin, patimei nelegiuite din Baudelaire, sau am mustra zăpada că e prea albă, trandafirul însângerat și furtuna cu mireasma de cremene. Versul lui Bacovia nu poate fi decât răsfrângere, cum îl răsună acea vioară nevăzută a eului lui. Uneori ai zice că e romantismul unui vals vechiu pe clavecin, alte dăți crezi că îl desprinzi din harfa vântului, din cavalul ploii, câteodată ți se pare la fel cu clopotul jelind de peste văi, sau cu lacul ce își răscolește mâl și smaralde, clocotiri domoale și grave. La fel cântă isonul îngerilor și sfâșie sub întuneric de toamnă tânguirea cocorilor - dacă adâncești sunetul ai să simți însă că e numai versul lui Bacovia - dar că se înfrățește cu foșnetul porumbului - și cu vuetul orașului în amurg, cu promoroaca și cu flamura de doliu, cu dorul de trecut, cu doina ciobanilor, cu greierul toamnei, cu blânda clipire a stelelor, și cu acea dulce ostenire care poate este senina intrare în moarte. Bacovia, deosebit de toți poeții noștri de azi și de altădată, e singurul purtător al acestor turburătoare taine. Scrisul lui e atât de desnădăjduit, că ajunge a fi astfel altora alinare. În slujba dumnezeiască a poeziei curate, întrece amărăciunea durerilor, făurind acorduri pentru plâns și orgă.

Poezia lui Bacovia nu are meșteșug - atâta e de simplă - și nu poate fi nici întrecută, nici imitată. În surdină, cu moliciuni de catifea, cu neguri, ploaie, ninsoare sau putredă arșiță - cu mizeria târgului provincial în care a irosit, și cu splendoarea palatelor din vis, din parcuri cu năluci de statui - e numai a lui Bacovia. Din frumusețile suferinței, ca un lujer de crin pe pieptul unei copile moarte simbolizând trambița învierii, aceeași, totdeauna aceeași poezie, poate fiindcă în eternitate una singură e poezia, va jeli și pe sub ferestre întunecate și în vârtejul balurilor și în vârtejul frunzelor, și va înflori din nou în cimitirele unde groparii, răscolind oseminte, sădesc trandafiri.

Toate acestea, cetitorule, le vei afla nesfârșit în versurile lui, iar poarta cărții (cum ziceau cei vechi precuvântărilor) nu poate nici să ți le arate mai mult, nici să te mai zabovească la intrarea și apropierea paginilor inspirate. Trebue însă a mai însemna înainte pricinile pentru care poeziile lui Bacovia, deși iubite aleșilor, nu au avut parte de consacrări. Întâiul volum a apărut în preziua războiului, când mai nimeni nu avea răgaz să-l cetească, asa încât toptanul cărților s'a prefăcut în maculatură, iar penultimul manuscris a fost încredințat unei edituri care, în ajunul apariției poeziilor, a dat faliment, risipind în ciudată pierzanie toate exemplarele, fără a fi împărțit măcar câteva vitrinelor de librărie și recenziilor de literatură. Să mai pomenesc stângaci tipăriri în fascicole obscure risipite de admiratori entuziaști în colțuri de provincie? Abia acum în a doua cumpănă a vieții, socotim că grație direcției Fundației Regale, Bacovia își capătă cartea cu care e menit să stea la loc de cinste - la sufletul celor ce iubesc poezia mai mult decât în biblioteca lor. Bacovia a început a fi al poeților înainte de a fi al marelui public. Acesta e un semn netăgăduit pentru adevărul artei - și darul cu care se înfățișează la chemarea renascândă.

Aș vrea să adaug un sfat asupra felului cum trebuesc să fie cetite versurile, precum o muzică poartă în afara notelor indicațiuni de măsură. Versul lui Bacovia nu îngăduie să fie declamat - se cântă el singur cât trebue să cânte. Versul lui Bacovia trebue spus -- cât mai în reculegere - pentru ca mâhnirea lină să nu își aibe turburare, altfel adevăratul înțeles s'ar închide, ca acele flori ce nu se lasă a fi apropiate. Versul lui Bacovia nu e teatral, nu poate fi trâmbițat mulțimilor în arenă, ci cotropește pe cel ce citește singur, și cel mult poate fi citit unui singur alt suflet. Mai mult nu trebue nici pentru poezie, nici pentru adevăratul poet. Atunci însă uimitor, peste toate cele amintite, se va întrece frumusețea, în descoperirea ei, cu lăuntrice nemărginiri.

Adrian MANIU

Prefața la volumul "P O E S I I" Editura Fundațiilor Regale, București 1934.

ÎNTRE PRUT ȘI NISTRU

A rosti numele Basarabia e una cu a protesta contra dominațiunii rusești - Mihail EMINESCU

Fragment

din declarația pentru presa americană, făcută de Nicolae LUPAN cu prilejul vizitei sale în Statele Unite ale Americii

'Pentru cei ce urmăresc evoluția istorică a imperiului rus de după Petru cel Mare, e cât se poate de limpede tendința lui de expansiune, mai ales spre vest, prin anexarea cu forța de teritorii, aparținând țărilor vecine. Iar dela 1917 încoace aceste acaparări sunt prezentate ca "eliberări" sovietice. Această versiune verbală însă n'o ia în serios nici una dintre minoritățile naționale înregimentate prin foc și sabie. Știu oare americanii ce zic, spre exemplu, basarabenii sau lituanienii de aceste încorporări? Ei zic, că i-au ocupat nu sovieticii, ci rușii, că în Siberia i-au deportat și-i deportează rușii, că în închisori și lagăre de concentrare îi bagă rușii, că în colhoz i-au mânat cu forța rușii, nu sovieticii ! Și n'au nici o pretenție față de vreo minoritate conlocuitoare. În schimb, nu veți găsi pe globul pământesc un alt popor, afară de cel rus, care să fie detestat dintr'odată de atâtea popoare și neamuri.

Dictonul "cel cu puterea e și cu dreptatea" a devenit mult prea serios ca să mai poată fi luat drept glumă. Pentrucă, în timp ce toată presa periodică moscovită nu scapă nici o ocazie ca să nu evidențieze, să zicem, pretinsa prietenie de veacuri dintre români, ruși și ucrainieni, Bucureștiul nu contrapune indistructibilitatea neamului dintre Nistru, Dunăre și Tisa ca trecut istoric, limbă, datini și creație a poporului.

În timp ce pseudosavanții dela Chișinău și Moscova tratează răpirea dela 1812 a Basarabiei ca un act progresist pentru populația autohtonă, academia română preferă să treacă sub tăcere încarcerarea basarabenilor în "marea închisoare a popoarelor din Rusia".

În timp ce rușii vorbesc fără înconjur de unirea dela 1918 a Basarabiei cu patria mamă ca despre răpirea ei de către "România burghezo-moșierească", Bucureștiul nu suflă o vorbă despre acest măreț act istoric de întregire a neamului românesc.

In timp ce diplomații sovietici profită de tribuna Organizației Națiunilor Unite ca să ceară în mod demagogic libertate și autodeterminare pentru toate popoarele, nici unul dintre diplomații români sau americani nu s'a ridicat la aceeași tribună ca să zică sus și tare, că Basarabia și Bucovina sunt ținuturi românești!

În timp ce propaganda sovietică trâmbițează cu spumă la gură justețea Actului final dela Helsinki privind granițele europene de după cel de-al doilea război mondial, n'am auzit nici pe unul dintre diplomații americani să recunoască deschis că acest Act a fost unul dintre cele mai înspăimântătoare eșecuri ale diplomației dela Casa Albă și cea mai mare victorie pe care a obținut-o vreodată diplomația sovietică !"

INSTANTANEU

I-am văzut mai întâi portretul. In uniformă militară. Inscripția glăsuia că e membru al nu mai știu cărui consiliu de război. Peste vre-o cinci ani l-am auzit vorbind la radio Kiev. In spusele lui se simțea un humor țărănesc înăscut și asistența îl aplauda într'una. Apoi l-am văzut de aproape la Chișinău, unde cu ocazia sosirii lui a fost construită și amenajată într'o lună de zile Piața Gării în care se ținu un miting cu zeci de mii de participanți.

Impreună cu alți jurnaliști am pornit în urma lui prin republică. Era într'o foarte bună dispoziție, tot timpul râdea, glumea, uneori îi bătea cu mâna pe umeri pe cei din jur, mai ales pe muncitori și țărani. La fiecare pas se fotografia alături de țărani în cunoscuta lui pălărie de paie.

Ca mare adept al varietăților europene de viță de vie, el se lovea mereu de conservatismul unor conducători de gospodării agricole din raionul Străseni, unde ramura principală de producție colhoznică este viticultura.

- Nu știu cum parcă n'avem curaj, Nichita Sergheevici, să defrișăm toate sorturile locale de viță,- căutau să se dezvinovățească unii șefi de gospodării.

- Nimeni nu zice "toate" și nici dintr'odată, dar cursul spre europenizarea viticulturii Moldovei Sovietice trebue ținut fără rezerve!..Ați înțeles? - insista Hruscoiv.

Interlocutorii amuțeau.

- Ați înțeles sau n'ați înțeles? - repeta înaltul oaspete.

- Am înțeles, Nichita Sergheevici, - răspunse Plahotnîi, președintele colhozului din Trușeni, pe plantațiile căruia avea loc dialogul.

După trecerea în revistă a câmpurilor colective, șirul nesfârșit de mașini se îndreptă spre casa de cultură a colhozului. In scuarul din față cânta fanfara. La intrare Hrușcoiv a fost întâlnit cu pâine și sare. Dupa obiceiul românesc în foier oaspeții erau așteptați de un tânăr și o tânără în costume naționale cu o carafă mare de vin și pahare.

- Cinstiți, Nichita Sergheevici, un vin roșu moldovenesc,- zise tânărul.

- European,-adăugă președintele zâmbind.

Hrușciov bău paharul până la fund, spuse că vinul e bun "din moment ce i-a fost servit lui Hrușciov", dar că ar preferă să-și steargă gura de cerneala lui "Hibrid Ivanovici" cu batista lui Plahotnîi.

Toți începură să râdă. Râse și președintele.

- M-ați prins, Nichita Sergheevici,- zise el fâstâcit.

Apoi toți intrară în sală. Mesele erau încărcate cu tot felul de bunătăți ale pământului. Incepură să ocupe locurile conform rangului: unional, republican, raional . . .

Hrușciov îi zise șiret primului secretar al partidului republicii Zinovie Serdiuc, care-i era și cumnat:

- Ia uite ce repede s'au pus la cravată colhoznicii noștri!

- Am înțeles, Nichita Sergheevici,- răspunse secretarul republican.

Peste câteva clipe mulți dintre "gâtlegăi", cum îi boteză pe loc Hrușciov, fură nevoiți să cedeze locurile la colhoznici aduși în grabă să stea la masă cu conducătorul partidului și statului.

Caz autentic

Bunicul o chemă lângă el pe nepoțica Stela, care trecuse în clasa a doua, și-i spuse că mai are el în pod niște nuci de anul trecut, dar că o roagă mai întâi să-i scrie o scrisoare la Stalin. Stela își luă misiunea în serios: rupse o foaie din caietul de aritmetică, puse abecedarul pe genunchi, luă creionul, îi îmbălă vârful tocit și zise:

- Hai, nenică!

- Hai, - râse bunicul. - Măi mustăciosule, mama ta eu azi și mâne, când ai să ne dai înapoi pământul, caii și plugul, când ai să-ți iei tălpășița în mă-ta de unde ai venit?..

- Da de unde o venit el, nenică?

Toți râdeau cu poftă. Numai Steluța se uita țintă la bunic și aștepta răspunsul.

- Bine, nepoțica nenii, pentru azi ajunge. Văd că ai asudat. Să mergem să punem scara la pod. . .

Râs cu plâns. Această scenă autentică avea și are la baza ei o deplorabilă stare de lucruri. Munca în agricultura Basarabiei urmărește un scop bine definit: bunăstarea statului! Pentru că cel mai puțin posibil este orientată această muncă spre satisfacerea cerințelor materiale ale țărănimii colhoznice.

N.L.

ION NECULCE

Nicolae LUPAN

In sfârșit, îi veni și lui rândul la locul "ce i se cuvine" în compartimentul seriei "Gânditorilor moldoveni" dela Chișinău. Moldoveni ! Căci pe parcursul celor 119 pagini de mâzgălituri, zis științifice, acest cronicar al întregului nostru popor n'a avut nimic comun în timp și spațiu nici cu românii de peste Milcov, nici cu cei din Ardeal. Cu o astfel de logică, deci, nici fostul Stat Kievean, nici cel Novgorodean n'ar avea nimic comun cu Moscova. Și totuși, în literatura de specialitate, ba mai mult, în periodica rusească de pretutindeni se pot întâlni așa expresii ca Rusia Carpatică, Rusia Transcarpatică, Rusia Dunăreană, Rusia Nistriană și chiar Rusia Americană sau, de ce nu, Australiană !

Sovinismul de mare putere, sireacul ! Altfel, cum se poate explica faptul că opera literară a acestui mare cronicar român este înghesuită, ce-i drept, cu "litere de aur" doar "în analele istoriografiei moldovenești", că "a trăit veacuri și se va bucura încă multe secole de dragostea iubitorilor de slovă înțeleaptă"? Iar această "slovă" nu nimerește de loc întâmplător în contextul citat, pentrucă, vedeți dumneavoastră, opera lui Ion Neculce este unanim acceptată doar "de cititorul moldovean", ca unul ce îl are pe acest înțelept cărturar și în manualele școlare, și în ediții speciale ale letopisețului, în monografii, studii, articole de reviste care, până la această serie de "gânditori moldoveni" s'au referit doar la "talentul său de povestitor și narator de evenimente istorice", trecând sub tăcere "vederile lui de exploatator al celor mulți și cele de ideolog cu trup și suflet al cenzurii marii boeierimi".

Numai astfel, chipurile, această micromonografie se poate impune ca o analiză voit științifică prin aplicarea metodologiei omniprezente a marxism-leninismului, metodologie, ce face cu ou și cu oțet anvergura de gânditor a lui Neculce, când e vorba de "dezastruoasele" lui convingeri filosofice și social-politice atotromânești.

Un singur lucru îl salvează pe cronicar în fața învățăcelului dialectic Russev, cu doi de "s", acela că a avut norocul să-l cunoască pe Dimitrie Cantemir, marele prieten moldovean al lui Petru cel Mare. Dar nici chiar această prietenie aleasă nu îndreptățește în ochii autorului monografiei "ascensiunea carieristă" a tânărului Neculce care se ridică vertiginos dela rangul de vătaf de aprozi, la cel de mare agă, mare spătar și mare hatman al țării, din moment ce era "un antipopulist înflăcărat".

De fiecare dată însă lui Neculce îi surâde un noroc. Căci chiar a doua zi după înfrângerea rușilor dela Stănilești, Dimitrie Cantemir întocmește o listă cu cei care consimțeau să fugă în Rusia. Si iată că în capul acestui "izvod" se áfla, cine credeți (?), Ion Neculce Hatman, "exploatatorul boerofil", "și l-au dat, asta o scrie însăși Neculce, împăratului de l-au iscălit cu mâna lui". Dar, vorba Mântuitorului, "mulți chemați, puțini alesi", căci pentru cronicar curtea împărătească rămase inaccesibilă, văzându-se, astfel, nevoit să peregrineze în mizerie prin Rusia și Polonia, până când reușește, obosit și înfometat, să revină acasă. Si aici, în loc să fie țintuit la stâlpul infamiei sau să fie lichidat ca dușman al poporului, ocupă înalta funcție de vornic al Țării de Sus, adică până la Ceremuș și Hotin, redobândindu-și în același timp moșia pe care o pierduse prin fuga sa benevolă în Rusia.

Dar, cum e obiceiul scribilor angajați, monografului Russev, cu doi de "s", puțin îi pasă de spiritul patriotic sănătos al cronicei neculceene ce arfimă categoric originea noastră romană. După cum puțin îi pasă și de faptul că această cronică se evidențiază printr'o mare forță de lirism evocator, lirism pornit dela tradiția noastră orală din străbuni, tradiție plină de farmec și duioșie românească, bogată în epitete, locuțiuni și expresii pitorești, fără slavonisme și superficialități lingvistice conjuncturale.

Ceea ce contează însă pentru monograf este "decadența militantă boerească" cu concepție providențialistă a cronicarului privind feudalitatea moldovenească, din aria căreia nu este scos nici măcar Vodă Ștefan ! Cum s'ar spune, "brânza-i cu bani" pentru toată lumea. Mai ales atunci când vine vorba că bătrânul domnitor din Apus de Soare vorbește de "praful ce s'a ales din învoeli", de "Ivan - un năuc, căzut în copilărie în cap. . .", etc.

Mânia Chișinăului este evidentă față de Neculce și atunci, când acesta se pronunță contra "tălhăritului haiducesc", pentrucă, vedeți dumneavoastră, în felul acesta poate fi pusă la îndoială pretinsa activitate haiducească a hoțului de cai Cotovschi din Hâncești, ulterior zis erou legendar moldovean al războiului civil rusesc. Deși biografii acestui ucrainean năbădăios se căznesc de decenii să găsească măcar o pereche de cai furați și dați vreunei familii nevoiase și nu vânduți pe preț de nimic la bâlciurile cele mai îndepărtate de locul furtului.

Numai astfel își poate explica monograful crezul "putred" al lui Neculce care nu putea să vadă la cârmuirea țării decât un "monarh, ca emanație a divinității" (expresiile aparțin Chișinăului) și nu niște reprezentanți autentici ai "mojicimii și prostimii", cum zicea cronicarul, ce nu era decât o surcică sărită dela trunchiul macroboerimii celor doi predecesori ai săi: Grigore Ureche și Miron Costin. Pentrucă nici dumnealor, filosofează savantul dela academia de năuci de pe malul Bâcului, cu toată emanciparea domniilor sale, n'au fost în stare să înțeleagă "durerea zguduitoare a țăranilor jecmăniți de boeri".

Iar după una rece, firește, urmează una caldă, emanată dela înțelepciunea politică a lui Neculce care e convins de "misiunea eliberatoare a Rusiei în Balcani". Altfel nici nu se poate, savurează monograful dela Chișla Nouă, întrucât cronicarul nostru nu putea decât să "urmeze calea trasată de predecesorii săi, moldoveni de vază, care s'au străduit vreme îndelungată să aducă Moldova, subjugată de turci, sub ocrotirea Rusiei". Să admitem, cu atât mai mult că această afirmare se desprinde pe alocuri și din cronica lui Neculce. Un lucru însă trebue adăugat aici: faptul că cei care rămăseseră atunci mai departe sub oblăduire turcească sunt liberi demult, pe când cei care au nimerit "sub ocrotirea Rusiei" nu se pot rupe din strânsoarea prieteniei nici până în ziua de azi.

Cu atât mai mult, deci, nu poate fi iertată naivitatea cronicarului când susține că "puterea de stat cu care este investit domnul țării emană dela Dumnezeu", că "acolo unde este voia lui Dumnezeu se biruesc toate firile omenești", explicând prin asta nereusita campaniei țariste dela 1711 de pe malul Prutului. Deci, e posibil oare ca pretinsa putere divină, susținută de Neculce, să țină cu turcul asupritor și nu cu rusul "eliberator"? Era normal, deci, potrivit metodologiei marxist-leniniste, ca biografii dela Chișinău să nu insiste asupra filosofiei istoriei profesate de Neculce, ca unul ce preamărește rolul educativ al acesteia, ci să minimalizeze la maximum reala însemnătate științifică a cronicii. Si asta din simplul motiv că așa zisul studiu este dedicat "unui larg cerc de cititori care nu pot concepe" viața și activitatea marilor noștri înaintași decât prin prisma clasicilor marxist-leniniști.

Să mai îndrăznească dar cineva dintre mânuitorii contemporani de condei a-și face din legendele marelui cronicar român izvor de inspirație, așa cum și-au făcut la timpul lor Vasile Alecsandri, Dimitrie Bolintineanu sau George Coșbuc !. . .

FARA ARMÂNEASCĂ

AROMÂNII DIN PUNCT DE VEDERE ANTROPOLOGIC

Vasile TEGA

De câţiva ani, în Grecia are loc nu fenomen oarecum neobişnuit, care - în principiu- ar fi trebuit să ne bucure: este vorba de tendinţa de a se publica din ce în ce mai multe lucrări despre aromâni. Trebue însă subliniat din capul locului faptul că dacă unele dintre acestea constituie contribuţii originale şi interesante, având o reală valoare ştiinţifică (cum ar fi spre exemplu lucrările lui Socrate Liacu sau ale lui Gheorghiu Platari) altele - din păcate mai numeroase - nu sunt decât publicaţii puse în slujba promovării anumitor idealuri politice, deci simple pamflete propagandistice, lipsite de orice valoare ştiinţifică, în ciuda strădaniei autorilor lor de a ni le prezenta drept lucrări savante.

În prezentul articol ne vom ocupa de două lucrări ale antropologului Aris Pulianos, în jurul cărora s'a făcut mare vâlvă în Grecia şi în care originea grecilor şi a aromânilor este abordată din punct de vedere antropologic.

Pulianos este un antropolog grec care şi-a făcut studiile la Universitatea din Moscova, unde a obţinut un doctorat în biologie. Prima dintre cele două lucrări "I proelefsi ton elinon" (Provenienţa grecilor) (1) a apărut mai întâi în ruseşte, fiind adaptată ulterior de autor în limba greacă, în timp ce a doua "Peri tis catagoghis ton vlahon" (Despre originea aromânilor)(2) a fost publicată direct în greceşte. Ambele lucrări au fost premiate de Societatea greacă de Antropologie, iar autorul lor proclamat membru de onoare al acesteia, drept recunoştinţă pentru valoroasa sa contribuţie la avansarea cauzei elenismului.

Pulianos şi-a făcut cercetările "pe teren" la Taskent-URSS, unde se găseşte o puternică colonie greacă, stabilită acolo după încetarea războiului civil din Grecia. Eşantionajul asupra căruia s'au efectuat măsurătorile antropometrice a constat din 3364 indivizi, provenind - după spusele autorului- din toate regiunile locuite de greci, care au fost repartizaţi în 42 de grupuri.

Autorul îşi rezumă rezultatul cercetărilor sale după cum urmează:

"Cuceririle celţilor precum şi răspândirea limbilor romană şi slavă nu au avut mare influenţă şi deci nu au putut provoca schimbări de ordin morfologic în populaţia băştinaşe. De aceea se poate considera ca dovedit faptul că vlahii şi grecii sunt în majoritatea lor urmaşii populaţiei autohtone" (3)

În cea de a doua lucrare consacrată -aşa cum de altfel rezultă şi din titlu- exclusiv originii aromânilor, Pulianos este şi mai categoric: "În conformitate cu datele antropologice pe care le-am expus, putem conclude că vlahii din Macedonia vestică, din Nordul Tesaliei şi parte din Epirul de Răsărit (Deniscu, etc.) formează un tip antropologic care nu se deosebeşte de cel al grecilor din Macedonia vestică (în special regiunea Văios-Grebena) şi nici de cel al slavofonilor. Indivizii aparţinând acestui tip (vestic-macedonean) sunt brahicefali şi au tenul cel mai deschis din Grecia. Vlahii din Epirul de Răsărit (Zagor, Dodoni, precum şi fărşeroţii) sunt din punct de vedere antropologic mai aproape de "tipul epirot" (dinari, indivizii aparţinând acestui grup fiind mult mai bruni") (4)

În treacăt fie spus, aşa zişii greci al lui Pulianos din Macedonia vestică (regiunea Grebena) sunt copăcearii, adică aromânii grecizaţi acum aproape un veac şi în rândul cărora cercetătorul german G. Weigand, a întâlnit - la finele secolului trecut mulţi bătrâni care grăiau aromâneşte.

Cum era şi de aşteptat, teoria lui Pulianos - care de altfel converge perfect cu teza şi politica oficială a autorităţilor greceşti faţă de aromâni - a fost întâmpinată cu mult entuziasm şi fără nici un fel de rezerve de numeroşii intelectuali greci. Faptul acesta devine şi mai evident în lucrările publicate recent asupra aromânilor, unde găsim capitole întregi consacrate "laturei biologice şi antropologice a aromânilor", însoţite binenţeles de osanalele de rigoare adresate savantului antropolog grec - sovietic. Astfel, Antoni Colţida, profesor de filologie scrie: "Este un fapt incontestabil şi acceptat de toţi oamenii de ştiinţă că grecii şi aromânii contemporani, sunt urmaşii uneia şi aceleaşi populaţii autohtone. Faptul acesta este confirmat cu probe istorice, etnologice şi lingvistice. Convingerea de mai sus mai poate fi atestată şi cu argumente biologice şi antropologice. De sigur, o asemenea cercetare este destul de dificilă şi ar fi trebuit întreprinsă cu mulţi ani în urmă de un specialist. Nu a întârziat în cele din urmă o asemenea lucrare să vadă lumina zilei. Distinsul antropolog Aris Pulianos. . . . .bazându-se pe un studiu sistematic şi laborios ajunge la concluzia generală că din cele mai vechi timpuri şi până în zilele noastre naţiunea greacă a rămas din punct de vedere morfologic aceeaşi, chiar dacă în decursul lungii şi glorioasei sale istorii a avut deseori de suferit din partea cotropitorilor străini. În ciuda acestor greutăţi, ea a înfruntat toate pericolele, evitând astfel amestecul cu alte popoare şi deci, asimilarea. Astfel Pulianos constată "continuitatea unităţii rasiale" a grecilor în decursul vieţii lor istorice şi astfel este confirmată, în mod incontestabil, de către un savant specialist puritatea legăturilor greco-aromâne" (5) Şi Colţida continuă: "Aromânii au fost şi continuă să fie, din momentul când s'au diferenţiat numai din punct de vedere lingvistic şi nu rasial, greci puri, curaţi, fraţi şi urmaşi ai lui Leonida şi ai lui Alexandru cel Mare." (6)

Rândurile de mai sus ale lui Colţida, mi-au amintit cuvintele celebrului geograf francez D'Onesime Raclus, care vorbind despre greci, îşi încheia capitolul respectiv astfel: "Ei sunt puţin iubiţi în Turcia şi în tot Orientul: li se reproşează orgoliul naiv, insuportabil, care-i face să vadă în orice grec un urmaş direct al lui Pericle sau al lui Platon", şi continuă "Ei sunt bigoţi, intoleranţi, fiindcă religia lor este o formă a naţionalismului lor şi un puternic mijloc de grecizare cu voie sau fără voie a celorlalte rase nemusulmane din Turcia". (7)

Suntem în schimb, complet de acord cu Colţida când spune că sunt urmaşii lui Alexandru cel Mare şi confirmarea ne vine din gura celebrului orator atenian Demostene care, vorbind despre Filip al II-lea, tatl lui Alexandru, spunea: "Ce nu dispreţuiţi voi pe acest Filip? Departe de a fi grec, al nu are nimic care să ţină de greci; el nu este nici născut dintr'un sânge ilustru printre barbari" (8) În aceeaşi ordine de idei, pentru a ajuta pe profesorul Colţida să-şi îmbogăţească bagajul de cunoştinţe istorice, cităm un pasaj extras dintr'o foarte apreciată lucrare de istorie universală: "Dar cel mai mare obstacol al proiectului său (al lui Filip al II-lea de a domina Grecia -scrie istoricul Cesar Cantu- era tocmai acela de a fi străin. El trebuia să facă să fie considerat ca elin, şi a face să socotească Macedonia printre ţările elenice." (9)

Iar dacă mai este nevoie, iată un ultim exemplu: Regele macedonean Alexandru I'(498-479)a fost supranumit de Pindar "filogrecul" tocmai pentrucă nu era grec, ci arăta un deosebit interes culturii greceşti, al cărui admirator era.

Tilemahos Catughianis, în lucrarea sa despre aromâni, consacră un capitol aceleaşi teme. Autorul insistă asupra faptului că "valoroasa lucrare a distinsului antropolog aduce răspunsuri valabile în elucidarea problemei originii greceşti a aromânilor, subliniind concomitent importanţa excepţională acordată operei şi concluziilor lui Pulianos de unele societăţi cum ar fi Academia de ştiinţe din Moscova şi Societatea greacă de Antropologie. (10)

Pentru a termina această serie de exemple, voi arunca o privire rapidă asupra lucrării lui Theodoros Sarandi, care după ce rezumă esenţial concluziilor lui Pulianos, insistă asupra faptului că pe baza acestor cercetări "se dovedeşte că vlahofonii (citeşte aromânii) din ţinuturile Greciei sunt autohtoni şi nu au nici o asemănare cu românii din Dunăre şi din munţii Haemus, punându-se astfel capăt odată pentru totdeauna unei controverse care a chinuit lumea intelectuală care încerca să rezolve problema (originii aromânilor, n.n.) numai sprijinindu-se pe elemente lingvistice." (11) Şi continuă: "Cercetările şi studiile lui Aris Pulianos au ajuns şi la altă şi mai imbatabilă concluzie (sic). Vlahofonii din ţinuturile greceşti nu se aseamănă deloc între ei. Nu aparţin deci aceleaşi scări antropometrice. Din contră, se aseamănă cu elinofonii din regiunile vecine. Astfel, vlahofonii din Macedonia Occidentală se aseamănă cu vecinii lor elinofoni din regiunea Grebena şi Voios. Cei din Zagor nu au nimic comun cu vlahofinii din Macedonia vestică şi se aseamănă cu vecinii lor elinofoni greci. Acelaşi fenomen se constată de altfel pretutindeni. Faptul acesta înseamnă deci că vlahofonii din Grecia sunt fără nici un fel de îndoială locuitori băştinaşi latinizaţi. Atât de mare este această asemănare dintre vlahofoni şi ceilalţi greci, încât mulţi şi serioşi cercetători străini, deseori i-au confundat. Astfel Ann Boue scrie: "Vlahii sunt un popor pe care uneori este greu să-l deosebeşti de greci." (12)

Împărtăşim pe deplin părerea lui Sarandi şi Pulianos după care aromânii sunt autohtoni în regiunile locuite de ei, dar trebue subliniat că elementul etnic găsit de romani la sosirea lor în Macedonia nu era cel grec, ci cel trac.

Numai faptul de a constata în Macedonia un proces de romanizare, exclude dela început chiar probabilitatea existenţei elementului etnic grecesc în această regiune, pentru motivul că grecii n'au putut să fie asimilaţi prin cucerirea romană, iar limba greacă n'a cedat limbii latine.

În această privinţă este îndeajuns să amintim concluziile arheolegului grec A. Keramopulos care ca şi Pulianos, susţine teoria după care aromânii ar fi greci romanizaţi. (13) El recunoaşte că o cultură şi o civilizaţie inferioară prezintă o mai mică forţă de rezistenţă etnică şi "pentru aceasta nu s'au latinizat grecii şi semiţii şi - tot pentru aceasta- s'au latinizat dacii, moesii şi geţii, dar nu şi grecii din oraşele greceşti dela Pont şi Dunăre, de aceea Bizanţul, în timp ce era stat roman, s'a grecizat la finele secolului VI, în loc, ca stat, sâmburele său principal să latinizeze pe greci. Cu alte cuvinte, dacă ar fi fost greci în Macedonia veche, aceştia nu ar fi putut să fie latinizaţi, iar Macedonia ar fi rămas până azi o ţară grecească, aşa cum a rămas Grecia propriuzisă, care a stat şi ea sub stăpânire romană tot atât cât a stat şi Macedonia. Deci, macedonenii preromani sunt traci, iar urmaşii lor, sunt aromânii de astăzi. Actul de naştere al poporului român a început să se scrie în Macedonia, acest merit revenind consulului roman L. Paul Aemilius, cuceritorul Macedoniei, pentru ca să se încheie definitiv pe pământul Daciei prin pecetea imperială a marelui împărat Traian, legându-se astfel şi prin cucerirea romană, cei doi poli ai spaţiului trac. (14)

Nu putem trece uşor cu vederea nici procedeul folosit de Sarandi, care-pentru a ne face să credem cu orice chip că numeroşi şi serioşi oameni de ştiinţă străini deseori ne confundă cu grecii - citează în afara contextului, o frază din Ann Boue, denaturându-i astfel complet sensul. Redăm mai jos integral paragraful din care a fost extras pasajul în cauză şi ne abţinem dela orice comentariu, lăsând pe seama cititorului grija de a judeca şi de a trage concluziile de rigoare: "Un popor pe care uneori ai o oarecare greutate ca să-l deosebeşti de greci - spune Boue - sunt ţânţarii sau vlahii, stabiliţi de vreme îndelungată în Turcia şi răspândiţi -ca şi grecii în foarte multe localităţi şi oraşe din Imperiul Otoman, unde dau dovadă de mari aptitudini comerciale, element caracteristic celor două popoare.

Valahii sau ţânţarii din sud-vestul Turciei şi al Greciei vorbesc aceeaşi limbă ca şi locuitorii Valahiei şi sunt mândri ca şi ei de numele de român. Cei din Pind se cheamă megalo-vlahiţi, ceea ce evocă numele Vlahie Mari. Slavii îi numesc ţinţari, fiindcă ei înlocuiesc în graiul lor ci-ul vlahilor din Nord, printr'un ţi, astfel ei spun ţinţi în loc de cinci. Toată lumea pare a fi de acord în a vedea în vlahii dela Dunăre, resturi ale coloniilor romane amestecate cu daci. Dat fiind însă că limba valahă conţine numeroase cuvinte slave, iar pe de altă parte că imperiul roman din Orient n'a fost invadat de slavi decât în secolul al şaselea sau al şaptelea este deci foarte probabil că vlahii din Sud-vestul Turciei constituie colonii posterioare acestei date şi stabiliţi în regiunile respective în secolul al zecelea. De altfel, nu avem decât să comparăm înfăţişarea, statura şi caracterul ţânţarilor şi al vlahilor pentru a recunoaşte în ei acelaşi popor." (15)

Boue, care a avut ocazia să-i cunoască pe aromâni acasă la ei, cu prilejul numărătelor sale peregrinări în fostul Imperiu Otoman la începutul secolului trecut, îşi continuă descrierea astfel: "Ţânţarii sau valahii, constituie un popor viguros, cu figura inteligentă, foarte sobri, ospitalieri, care nu cunosc oboseala, foarte economi, ducând o viaţă fără lux"...şi adaugă: "Se găseşte printre ei acest amestec de frumoase figuri care evocă pe acelea ale romanilor" . . . ."Chiar dacă ar fi îmbrăcaţi în costume albaneze nimeni nu ar putea să-i confunde cu aceştia". (16)

■

CALINDAR PI INAR

1 Inar	Anulu Nou - Santu Vasili
5 Inar	Agiunulu a Pătăgiuñillei (Preasiñi)
6 Inar	Pătăgiunea Hristolu
7 Inar	Santu Ioan

MATERIALELE PENTRU "FARA ARMÂNEASCĂ" SE PRIMESC PE ADRESA REDACTORULUI NOSTRU:
ZAHU PANĂ, 31-25, 89-th STR. JACKSON HEIGHTS
N.Y. 11369, U.S.A.

NOUTĂȚI ÎN ȘTIINȚĂ ȘI TEHNICĂ

OUĂ DE ROBOT

Jack Mendelssohn arată că "necazul cu oamenii este că ei nu-i înțeleg pe roboți". Pentru a "crea o mai bună înțelegere între formele de viață metalice și nemetalice", inginerul Mendelssohn din Pennsylvania a creat corporația numită Intergalactic Robot Eggs.

Compania vinde ouă de roboți - care, nu este de mirare, seamănă cu niște rulmenți - într'un robotorium "închis ermetic". Ele sunt garantate să fie clocite în 1.000 de ani, sau "primești de două ori banii înapoi" - promite Mendelssohn. De fapt, insistă el, cu o îngrijire deosebită, ele pot fi clocite în trei sau patru sute de ani, deci nu este nevoie să aștepți atât de mult. Ouăle, care se vând contra $ 4,99 duzina, sunt însoțite de două scene panoramice a unor colonii tipice de roboți și un manual de instrucțiuni și menținere. Manualul sfătuește ca ouăle să fie ținute în condiții uscate (ca să nu ruginească) și departe de magneți. "Magneții pot cauza o auto-inducție reziduală și o grămadă de alte neplăceri prea oribile pentru a fi menționate." Pentru amuzamentul ouălor manualul sugerează melodii ca "Submarinul galben " ori jocuri ca "Inghețat", al cărui subiect este să vezi cine tace cel mai mult.

LUNA PLINĂ ȘI OTRAVA

In unele părți din Austria, fetele cu sânii mici stau în lumina lunii pline și speră. In timp ce încă nu s'a putut dovedi că luna plină influențează creșterea sânilor sau incită lupii, un studiu făcut în India dovedește că luna plină provoacă un impuls ciudat: să iei sau să dai otravă.

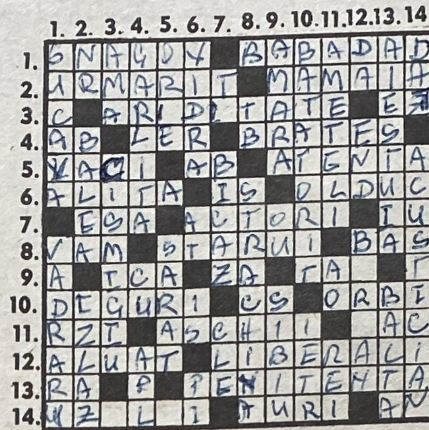
Chandeshwar Thakur și colegii săi dela Colegiul Medical Patna au găsit că numărul otrăvirilor în nopțile cu lună plină este considerabil mai mare decât în orice altă noapte a lunii.

Cercetătorii notează că luna este plină numai când pământul este în poziția dintre lună și soare și în aceste zile, gravitatea, acționând în linie dreaptă, cauzează curenți și valuri de apă înalte. Ca și apa mării, apa din corpul uman, care constituie o parte apreciabilă, este posibil să creeze "valuri umane", care la rândul lor să creeze schimbări ale creierului, ducând anumite persoane la otrăvire..

CUVINTE ÎNCRUCIȘATE

Aronel CLOTEANU-OHIO

LACURILE ROMÂNIEI

ORIZONTAL

(1) Lac, la nord de Bucuresti. - Lac, la sud de Tulcea. (2) Căutat după urme. -Oraș, situat între trei lacuri: Tașău, Siutghiol și...Marea Neagră. (3) Dușmanul lacurilor mici. - Eremia Teliuc. (4) Anda Băltărețu. -Refren tipic colindelor românești. - Lac, lângă Galați. (5) Ierbivor tibetan.(pl). -Andrei Bistreț. - Grijulie. (6) Galiță decapitată ! - Ion Strachină. - OLDUC se scrie ! (7) Eftimiu S.Amara. -Artiști. -Ileana Urșu. (8) Vasile A. Mostiștean. - A insista. - Voce corală. (9) Diminutivul lui Vasilica.-Segment de lanț. -Lac. (10) Baraj (pl). -Cleo Snagoveanu. -Fără vedere(masc. pl) (11) Radu Z. Ibășfalău. -Fâșii de lemn. - Tău. (12) Pastă făinoasă. -Ințelegător, generos, cu idei largi, nepreconcepute. (pl.) (13) Romeo Albu. -Canon sau rigori de pocăință, ce-și impune spoveditul sau i le dă preotul pentru ispășirea și iertarea păcatelor mai grele. (14) Lacul Poiana....... la nord de Slănicul Moldovei. -A polei cu aur. -O bună bucată de timp.

VERTICAL

(1) Lac, lângă Turnul Măgurele. -Lac, în Munții Făgăraș, existent prin alimentarea lui de râulețele Capra și Buda, fiind în același timp, considerat isvorul râului Argeș. (2) Număr prescurtat ! -Lac, în Munții Făgărașului, pe versandul nordic. -Fundul unui lac secat sau irigat unde crescând iarbă, a devenit pășune, imaș. (3) Asociația Muzicanților Alămiști. -Lac celebru prin faptul că este căutat cel mai des, atât iarna cât și vara și atât de vizitatori străini cât și de băștinași români. (4) Lac dobrogean, la Dunăre. - Conjuncție. -Asociația de Protecția Lacurilor. (5) Unealtă de pescuit. -Lacul....., lângă Brăila. (6) Lac, pe râul Lotru. -Antonie Tașău. -Iuliu Sinoie. -Petre Ispirescu. (7) Tomis Imbăruș. -Lac montan, la vest de Piatra Neamț, zis și Izvorul Muntelui. -Constantin L.Emilian. (8) Tudor Brateș. -Lac de șes, lângă Țăndărei. (9) Lac, la nord de Slobozia, Ialomița. -Ovul. -Oraș în Transilvania, la marginea căruia se află lacul de agrement numit "Dumbravă". (10) Pământ bine călcat. -Trei amestecați ! (11) Stări bolnave, psihiatrice. -Andrei Oltina. -Remus E.Ialpugău. (12) Dionisie Apahideanu. -"Sfârșit" în America. - Scoc. (13) Acestuia. - Lacul.....Albă, pe râul Buzău. (14) Baraj, zăgaz, stăvilar, dig sau parapet. -Specialist în domeniul studiului sunetelor.

DEZLEGAREA IN NUMARUL VIITOR

Ce ne spun vizitatorii

ÎN PIAȚĂ

Nu se găsește mai nimic (nu e noutate, nu?): brânza, ouá, unt, lapte, pește, ETC. . . Fasolea a ajuns 25 lei kg. și pe câmp este păzită cu miliția (?). Ceapă-dai cu tunul și NU se găsește, cartofii-jumătate pamânt. La ulei stă lumea la coadă uneori de cu seara ca dimineața să se întoarcă cu 2 sticle de. . .jumătate de kg. La zahăr-situația nu-i mai brează.

Ce se găsesc în schimb ? GEMURI-dela 4.50 lei la 8.75 pe borcan; Munți de BĂUTURI SPIRTOASE, OȚET și CONSERVE (fără carne, bine înțeles). Hârtia de W.C. la fel ca și șervețelele de masă sunt o problemă FOARTE MARE.

ÎN MAGAZINE

Au dispărut TOATE articolele de fabricație chinezească: lanterne, stilouri, art. de toaletă etc. care (unele) erau superioare celor românești.

ÎN RESTAURANTE

Domnește nepăsarea și OBRÁZNICIA personalului; apa minerală, Cola și berea sunt foarte GREU de găsit. Mâncarea? veșnica friptură de porc cu garnitura asortată tă (?), salatele-nu se mai dau din cauza epidemiei de holeră care a fost (?). Din toate restaurantele s'a scos anunțul "nu servim băutură decât cu mâncare", deoarece practic nu mai este mâncare. Programul restaurantelor: în jurul orei 20.30 ultima comandă.

TAXIURILE

Au dublat tariful la kilometru, nu mai ies decât 50 km. afară din oraș.

ASISTENȚA SANITARĂ

Doctorii sunt AZI mai multumiți cu ALIMENTE (ca mită) decât cu bani sau țigari americane (NU ESTE GLUMĂ).

Și pentrucă veni vorba de "americane": un pachet a ajuns la 40 de lei, de sărbători vânzându-se chiar și cu 60. Lumea nu are ce mânca, dar în schimb fumează "nasoale".

O NOUĂ TAXĂ

Dacă ai mai mult decât un câine de pază, trebue să plătești taxe. Deținerea și creșterea câinilor în apartamente este interzisă.

ȘTIRI DE ULTIMĂ ORĂ

* Din țară ne vine veste că în ultima săptămână a lunii Decembrie 1981, a fost aruncată în aer clădirea gării de călători din Arad. Se bănuește că a fost rezultatul unui act de sabotaj.

* Pe data de 25 Decembrie 1981 a izbucnit un mare incendiu la Combinatul Petro-Chimic dela Pitești. Au fost destituiți mulți funcționari în frunte cu Ion Ioniță, directorul combinatului.

DIN VIAȚA NOASTRĂ:

AUZITE, VĂZUTE, ȘI PĂȚITE

George DONEV

UNIUNEA SI LIGA ÎN ACȚIUNE!

A devenit "tradiție".

De două ori pe an, de peste 25 de ani, conducătorii Uniunii și Ligii trag semnalul de alarmă: avem nevoie de membri noi!

La ultima întrunire a Comitetului Executiv (Detroit, 10/24/81) jumătate de timp, din ședința de dimineață, a fost consacrată alegerii locului unde se va ține viitoarea convenție.

S'a discutat, s'a votat, dar unde se va ține viitoarea convenție, tot nu s'a decis.

După masă alte palavre de două ore: 18 pentru o milă, 150 și peste 150 de mile, o noapte sau două la hotel, $ 25 ori $ 50 diurnă pe zi, și câte zile se adună de vineri și până Duminică.

Discuții importante; priveau plata membrilor din Comitet!

Este adevărat că 10 minute s'au sacrificat pentru planuri de a înscrie membri noi, alte broșuri și alte polițe tipărite!

Am auzit rapoarte, rapoarte și iar rapoarte, dar coada raportului președintelui a fost amânată ca să se discute la "dezbateri", dar când s'a ajuns la dezbateri nu s'a mai dezbătut. (Se referea la vizita membrilor din C.E. făcută în RSR, N.R.)

Trecuseră 7 minute peste ora 5 p.m.

Raportul presedintelui n'a fost aprobat în întregime!

După inchiderea ședinței d. P. Lucaci și-a dat părerea că vizită făcută de membrii Comit. Executiv în România "N'a fost un plus pentru organizație!"

Situația Uniunii și Ligii, la ora actuală, se prezintă astfel:

Membri, 3733. Dintre acestia 2013 sunt cu polița neachitată și continuă plata ratelor; restul, 1760, și-au achitat polițele, dar încă nu le-au încasat. Ei plătesc 10-15 ¢ lunar la societate.

Vârsta medie? Mulți bătrâni și foarte puțini tineri.

Cât de departe este conducerea U&L de sufletul românilor noi veniți, e destul să dăm doar un exemplu. In Cleveland avem peste 800 de refugiați. Mulți vin la biserică dar la U&L nu s'au înscris nici o duzină!

BUNĂ DIMINEAȚA!

Intr'o scrisoare trimisă tuturor celor ce vor s'o citească, d. ing. Eugen Caraghiaur mărturisește că ziarul "Dreptatea" (unde era asociat cu d. Dean Milhovan) servește doar interesele partidului comunist.

D. Caraghiaur afirmă că minierii de pe Valea Jiului au fost bătuți, schingiuiți și evacuați, că în RSR nu există sindicate libere și muncitorii sunt la cheremul poliției secrete care-i atot puternică și tot ce s'a scris este exact pe dos.

E. C. mai afirmă că a fost anul trecut în țară unde toți sunt nemulțumiți, inclusiv chiar unii agenți ai poliției secrete.

În concluzie:

Scopul actual al ziarului "Dreptatea" e să dezbine refugiul și să atace de naziști, fasciști ori legionari pe ori cine se opune regimului ceaușist. etc.

Citind scrisoarea d-lui Caraghiaur ne pare rău de un singur lucru:

A cheltuit 18 cenți pe o marcă poștală.

Ce-a reușit să afle d. Caraghiaur acum, noi o știam de ani de zile.

NU PRICEP?

Cărțile, ziarele, Televizorul, etc. pomenesc mereu de crimele naziștilor întâmplate acum patru decenii, dar trebue să comitem aceeași greșală și să așteptăm până la distrugerea comunismului ca să vorbim de crimele ce se petrec sub comuniști?

A vorbi despre crimele naziste înseamnă a ne repeta.

A vorbi despre crimele din RSR înseamnă a raporta.

Si e tare mult de raportat!

NU CĂSCAȚI GURA!

Inainte de a pleca în Statele Unite, artiștii de la Teatrul Bulandra au fost instruiți ca să nu se mire de nimic ce văd în lumea liberă. "Să nu lăsați impresia că veniți dintr'o țară mai puțin civilizată" le-a spus milițianul șef.

Artiștii s'au comportat conform ordinelor primite, dar la întoarcere--în autobuzul care-i ducea dela aeroport către centru, actorul George Dinică l-a întrebat în gura mare pe șeful dela miliție:

"Acum, tovarășe colonel, avem voie să ne mirăm?"

ALO, BUCUREȘTI?

Din unele localități ale Americii se poate telefona direct în România.

Numărul 011 e codul pentru convorbiri transoceanice, 40 e codul României, urmat de codul orașului: O pentru București, apoi faceți numărul local dorit. (6 cifre)

Costul minimum 3 minute $7.05. Fiecare minut extra $2.35. Adăugați 6% taxa.

Atragem atenția celor care vorbesc la telefon cu România. Fiți prudenți. Conversația poate fi ascultată de miliție și prea multe legături cu străinătatea periclitează "sănătatea politică".

"SCÎNTEIA" PUBLICĂ ȘI ADEVĂR...

Am oferit "Cuvântul Românesc" unui nou sosit. L-a deschis și s'a oprit cu ochii la pagina sportivă.

'E din obisnuită--mi-a explicat el--este singura pagină unde comunistii nu publică "statistici" măsluite.

MICA PUBLICITATE

Anunțurile dela rubrica "MICA PUBLICITATE" sunt redactate de solicitanți

PICK-UP & DELIVERY — TELEPHONE 889 9984

Jon's Auto Service

REPARAȚII GENERALE
PENTRU TOATE FELURILE DE MAȘINI ȘI CAMIOANE

SPECIALIZING IN BRAKES AND
NEW ELECTRONIC TUNE-UP SERVICE

7092 YONGE STREET
NORTH OF STEELES AVE. — THORNHILL, ONT.

* COSTUL unui anunț, sau a unei reclame: $ 15.00 pentru 5 cm (2 inch) pe o coloană. Ziarul are 6 coloane.
$ 25 pentru 5 cm (2 inch) pe două coloane. Aceeasi reclamă repetată de trei ori costă $ 30.00 pe o coloană și $ 60.00 pe două coloane.

* NOII REFUGIAȚI care doresc să-și caute rudele și prietenii, ori cei ce vor ajutor în vederea emigrării, pot publica anunțuri gratuite.

MUZICĂ POPULARĂ ROMÂNEASCĂ

Nr.3 Cântece de petrecere, Nr.4 Romanțe, Nr.5 Cântece din Banat și Muntenia, Nr.6 Cântece Oltenești, Nr.7 Cupluri vesele, Nr.8 Muzică lăutărească, Nr.9 Ioana Radu, Mia Braia, Nr.10, Nr.11, Nr.12 Maria Tănase, Nr.14 Irina Loghin, Nr.15 Irina Loghin și Muzică din Vrancea, Nr.16 Muzică țigănească, Nr.17 Ioana Radu, Nr.18 Tangouri și Gică Petrescu.

Costul unei casete, stereo, a 60 minute $ 3.75 + $ 3.50 expediție și ambalaj. Trimiteți check sau money order la adresa:
Ionel Teo. 61-61 Woodhaven Bl, 2M, Rego Park, N.Y. 11374

A.B.C.
PLUMBING

Instalatii de gaz, apă și canal executate de maistru plumbar.
Lucrări garantate la preț redus.

1108 Yonge St. Toronto — Tel: 222-5106

Camera Română de Comerț
A Prof. Radu Buzescu

39-01 Main street, Room 505
Flushing, New York 11354, U.S.A.
Tel: (212) 539-4449
Orele 10:30 AM-6:00 PM

SECȚIA MATERIALĂ

1. **Curs Practic Engleză:** 2 Volume plus 6 casete a 90 minute fiecare: $ 55.00 (plus expediție: America $ 5.00 - alte continente $ 10.00)
P.O Box 1829 Flushing, New York 11352 USA
2. **Traduceri acte, diplome:** dela $ 5.00 în sus.
3. **Examen scris carnet conducere:** clasele 6, 5, 4 ($ 75.00); clasele 3, 2, 1 ($ 125.00)
4. **Deschideri de companii**, probleme de emigrare, pensii, etc.
5. **Editură:** Obținerea dreptului de autor.

SECȚIA IDEALĂ

1. **Instructaj** organizatoric pentru toți românii: gratuit.

VÂNZĂRI

Tablou original de Niculae Grigorescu

In ulei pe lemn, reprezentând o țărancă română în portul național.
Tabloul semnat de dimensiuni: 14" x 18" în perfectă stare de conservare.
Pentru informații suplimentare telefonați: 1-514 488 2669

WELCOME TO FLORIDA!

Petreceți vacanța într'un motel românesc
ELEGANT, CURAT, CONVENABIL

Boca Raton Motel

1801 North Federal Highway
BOCA RATON, FLORIDA 33432-1998
(305) 395-7500

Tastefully appointed guest rooms consisting of motel rooms and efficiencies with color television, heat and air conditioning. Olympic size pool restaurant and lounge serving breakfast, lunch and dinner Close to beaches, and shopping centers Daily, Weekly and Off-season rates From the Fort Lauderdale Airport take "Gray Line Limousine Service" and for only $ 10 they will bring you directly to our door...
Unde veți fi primiți prietenește de
D. și D-na Aurel și Ann Gafencu, proprietari

CAUT RUDELE ȘI PRIETENII

* Luminița, fosta prietenă și colegă de facultate dela Secția franceză a Facultății de Limbi Romanice din București, promoția 1971 a CRISTINEI MARCU, stabilită de câțiva ani cu familia în Canada, care prietenă locuia pe atunci în cartierul Dr. Taberei din Bucuresti, sosind recent în America, asteaptă cu nerăbdare și emoție vești și o roagă, în consecință, să trimită adresa ei exactă acestui ziar care deține de asemenea și adresa acesteia din New York.

* Caut pe MUNTENUS VALERIA plecată din țară în 1978 în vizită la sora ei Suciu Mariana la Montreal, Canada. Astept informații pe adresa: Lisellote Wolf, Pilgramgasse 20/13, A-1050 Viena, Austria.

* Dl. Ilie Prodan din ZANOAGA-Craiova, își anunță pe această cale noua adresă: ILIE PRODAN, Postfach 310407, 7000 Stuttgart 31, Republica Federală Germania. Sunt rugați să-mi scrie și prietenii de suferință ce m'au cunoscut la Oravița, Caransebeș, Tr.Severin și Gherla, în special Dl. Lepădătescu Ghe.

* Ing. Patraș Corneliu, aflat cu soția în lagărul Traiskirchen Austria, caută pe Ing. MARIUS VELICU, rămas în USA după specializarea din anul 1979. Roagă să-i comunice adresa în lagăr: 2514 Traiskirchen, Austria.

* Sily și Nicu Preda, împreună cu fiica, av. Kathy Istodor, dorește să ia contact cu NELLY și CARMINA GRADINARU, sau cu persoane care le-au cunoscut, ultima adresă cunoscută fiind: 33 Holly St., apt.209, Toronto, Ontario, Canada. Rugăm scrieți sau telefonați la (212) 361-9197, 35-44, 34 St. # 3B, N.Y. 11106, USA.

CĂSĂTORII

* Doamnă, origine română, naționalitate belgiană, distinsă, fizic atrăgător, cultă, vorbind 5 limbi, calități umane deosebite, dorește cunoasterea unui domn distis, cult, serios, creștin, educat, cu foarte bună poziție socială, economică, între 55-60 de ani, în vederea unei căsătorii și eventuală colaborare în activitatea sa, rezidând în USA sau Canada. Răspuns detailat și fotografia recentă. Adresa: Boite Postale 60, Chée. de Boondael, 55- 1050 Bruxelles, Belgia.

* Român stabilit în vestul Statelor Unite, dorește să corespondeze cu romănce de pretutindeni, în vederea unei posibile căsătorii. Scrieți la adresa: Ardelean Petru, 339 1/2 E.Taylor St. Apt. B, Reno, Nevada 89502, U.S.A.

Faceți reclamă prin Cuvântul Românesc

BUCUREȘTIUL ACȚIONEAZĂ SĂ DEZBINE EXILUL

Cicerone IONIȚOIU

De-abia am ajuns acasă și mi s'a spus că am fost căutat cu insistență de un coleg de liceu. Mitu Constantin, din Constanța. La puțin timp după telefonul acesta soția a fost prevenită de o cunoștință că a dat numărul nostru de telefon unui fost coleg ce mă căuta, dar n'a dat adresa.

La 19.45 în 18 Iunie, 1981, omul s'a ținut de cuvânt:

- Bine măi Cici, dar greu te găsește cineva în Paris. De trei zile te caut și nimeni nu vrea să-mi spună adresa.

- Dar lămurește-mă cu cine vorbesc, i-am dat replica.

- Cu Mitu Constantin, colegul tău dela Colegiul Carol. Ne-am văzut ultima oară prin 1947 când am băut și niște beri prin București.

(In acest timp căutam să-mi răscolesc amintirile de 40 de ani pentru a-l readuce din străfunduri).

- Vezi tu măi Mitule, e o viață de om de când nu ne-am văzut și dacă vrei amintește-mi câțiva colegi? !

- Am avut pe Marian, pe Neiculescu, pe Mladin și am fost numai în ultimile două clase colegi.-

Într'adevăr mi-a apărut figura lui, când pe Scena Teatrului Național a recitat "Noi vrem Coșbuc" de Gheorghe Pământ, recitare ce a rămas de pomină. Mi-am reamintit că era cu un an mai mare, născut în 1923, și în clasa a cincea a rămas repetent, s'a mutat la Liceul "Frații Buzești" și apoi a revenit în clasa 7-a și a 8-a când am fost colegi.

- Bine măi Mitule, când ai venit dela București și cu ce ocazie?

- Eu sunt plecat din 1966 din România, stabilit în America și sunt cetățean american.

- Mă bucur că te-am auzit.

- Te bucuri, dar eu vreau să te văd.

- Bine, ne întâlnim Duminică după biserică.

- A ! Nu se poate, eu trebue să te văd acuma. Fiindcă mâine plec la Amsterdam unde îmi vine nevasta și plecăm mai departe.

- Atunci altădată când ai timp mai mult!

- Măi Cici, trebue să ne vedem în seara asta. Eu te invit în oraș să luăm masa la un restaurant. Ești invitatul meu. Am o situație excepțională, câștig foarte bine și nu-ți face grijă de cheltuială.

- Mitule regret, dar am venit acum, e aproape ora 20 și mâine la 5 mă scol și plec la lucru.

- Ascultă-mă, sunt cu mașina aici lângă Operă și vin să te iau.

(Am crezut că poate are să-mi comunice unele lucruri dela prietenii din America).

- Uite ce este, o oră putem sta de vorbă dar vino la mine ca să nu pierd așa de mult timp.

- Gata, vin imediat. Cum ajung?

I-am explicat, l-am așteptat și într'adevăr într'un sfert de oră a sosit.

- Ascultă măi Cici, am auzit că tu, fostul meu coleg de liceu, Cicerone Ionițoiu, ai venit de vreun an și jumătate în Occident si o duci greu. Uite ce este, să fii sincer. Intre noi fosti colegi, nu merge să ne ascundem. Toți se laudă că o duc bine, deși nu este așa. Eu de câțiva ani cunosc acest lucru. E o jenă. Eu vreau din capul locului să-ți spun că vreau să te ajut. Spune-mi, dar sincer, ce faci?

- Muncesc și o duc bine, n'am de ce să mă plâng !

- Ce muncești?

- Aici, începi cu ce găsești. Am făcut netoiaj cum se zice la curățenie, iar acum sunt șef de echipă la un depozit de încărcat și descărcat mărfuri și pe stat apar ca șef de magazin.

A stat pe loc. M-a măsurat de sus în jos și de jos în sus, după care cu o voce autoritară mi s'a adresat:

- Nu se poate ! Nu se poate ca Cici să facă așa ceva. Tu care ai facultate, tu care ai fost cineva, să ajungi așa ceva. De asta am venit, să te ajut. Eu îți voi reface viața. Se poate trăi la vârsta ta și altfel. Asta a fost idealul tău?

- Aș vrea să mă lămurești (mi-a zis), ce ai tu cu legionarii?

- N'am nimic. Sper că cei veniți aici, dacă nu s'au rupt de țară, mai nutresc sentimente de solidaritate cu suferința poporului român.

- Păi dacă n'ai nimic cu ei, de ce te-ai apucat să colaborezi cu fasciștii ăștia?

- Măi Mitule, tu trebue să sti că în țară toți care s'au opus regimului dictatorial au fost făcuți fasciști. Din fasciști, trădători de țară și vânduți americanilor, nu ne-au scos. Și aici socotesc că e necesară o unire a tuturor românilor. Să vedem ce ne unește împotriva dușmanului de acolo din țară. Dar te întreb, ce anume ai auzit?

- Cum mă întrebi, când toată lumea știe că te-ai băgat în cârd cu Boldeanu, criminalul ăla care a voit să-l omoare pe Carol.

- Eu nu știu ce a fost între Preotul Boldeanu și Carol. Însă știu ce a fost între țară și Carol, și că nenorocirea de azi își are rădăcini în politica perversă pe care a dus-o acel rege.

- Da, eu am documente, am fotografii cu Boldeanu din perioada aceea, când desfășura activitate criminală.

- Foarte bine, dacă le ai publică-le !

- Și de ce te-ai apucat tu, ca să intri în C.N.R., să-l luați în brațe pe Mihai. Uite, acum s'a terminat cu C.N.R. Citește BIRE și-ai să vezi.

- Mitule, CNR-ul s'a constituit pe baza liberului consimțământ pentru un obiectiv asupra căruia au căzut cu toții de acord. Și fiecare poate să se retragă când dorește.

- Da, da acum s'a terminat cu voi. E păcat că te-ai încurcat. Eu știam că ai fost național-țărănist și așa te-am cunoscut în 1947, când am fost la București. Știam că ai avut și unele funcții.

- Am fost, am avut, dar cu tine n'am stat de vorbă, fiindcă la data aceea ori eram urmărit fiind condamnat în lipsă ori din Iulie eram arestat. Poate confunzi întâlnirea cu altcineva.

- Bine dragă, ți-am spus că e păcat să nu fac ceva pentru tine ! ? Am posibilități.

Nefiind interesat în ofertă, l-am întrebat:

- Spune-mi, cine te-a trimis la mine ?! Și în slujba cui lucrezi, că vorbești ca la Securitate ? !

- Cum poți să-ți închipui așa ceva de un fost coleg de-al tău care nu-ți dorește decât binele? Vreau să mă lămurești și pe mine ce gândești, fiindcă pentru o unire a românilor lupt și eu. Este nevoie să fim uniți aici să dovedim țărilor din Apus că politica de independență a României este reală și că dorește să scape de sub tutela Moscovei.

- România poate să-și dovedească politica de independență prin fapte reale: libertate tuturor cetățenilor, amnestie imediată tuturor deținuților și alegeri libere sub control internațional.

- Ce libertăți mai multe vrei, când azi nu mai sunt deținuți politici (mi-a ripostat).

- Mitule, ți-am spus că vorbești ca un om trimis de București și cauți să faci diversiune. Pe lângă faptul că sunt arestați cei pentru sindicate, cei pentru credință și alții, mai e și cazul special al Preotului Calciu.

- De Calciu vorbești? Tu nu ști ce crime a făcut ? Cât a schingiuit?

- Eu știu că a fost cel care a avut curajul să arate pe organizatorii crimelor, pe Dulgheru, Zeller, Nikolski, Teohari, și pentru asta a stat până în 1964 închis.

- Nu e adevărat, Cici. A fost omul lor. Și să ști că eu am stat în închisoare cu Calciu. L-am întrebat în Jilava în 1948 și mi-a spus că e născut în 1921, mai mare ca mine și era student la medicină în anul 4 sau 5.

- Mitule, nu e adevărat. Calciu e cu 7-8 ani mai tânăr, și la data aceea nu era în Jilava.

- E posibil oare, să fi stat cu un alt Calciu și să mă fi înșelat? Dar asta n'are importanță. O să i se dea drumul și o să se termine și cu el.

- E timpul, fiindcă România s'a făcut de râs.

- Ascultă Cici, fiindcă veni vorba de religie, tu ce ești?

- Ortodox.

- Si dacă ești ortodox, unde te duci la Biserică?

- La Biserica Românească.

- Ascultă-mă pe mine, Biserica Românească este cea recunoscută de București și ea adună, aici la Paris, pe toți Românii în jurul ei. Boldeanu e omul Moscovei.

- Din ce în ce mai mult mă convingi, că ești trimis de București și faci un joc murdar.

- Cum poți Cici, să fii un laș. Să n'ai pic de patriotism în tine, când țara are nevoie s'o apărăm. Ce găsești tu rău, în politica religioasă a Bucureștiului?

- În primul rând, la dispoziția Moscovei, s'a căutat să se facă din Biserică o instituție de propagandă comunistă, în toate țările. Iar acolo unde au întâmpinat rezistență, au trecut la desființare. E cazul Bisericii Unite. Ea a fost interzisă iar conducătorii ei exterminați în închisori.

- Unde ai dreptate, ți-o dau. Cu Biserica Unită s'a făcut o greșală. Dar trecând peste asta vreau să-ți spun, că am avut zilele acestea discuții la Paris cu reprezentanții Bisericii și cu enoriași care fac zid în jurul ierarhilor trimiși de București. Am dorit să discut și cu Veniamin, că mi-a fost profesor, însă mi-a spus: Domnule Milovan, nu ne putem vedea azi. Mâine n'ai timp?

- Acum se lămuresc lucrurile. Tu ești Milovan, agentul Bucureștiului în America. Tu ești plătit să scoți Scînteia pentru Exil.

Fiind ora târzie, a fost invitat să părăsească casa. Pe drum, până la Metro, mi-a atras atenția, că nu este bine că eu, ca național țărănist, m'am alăturat trădătorului de Penescu.

- Tu-l cunoști bine pe Penescu ? (l-am întrebat).

- Cum să nu. Am stat închis vis-a-vis de celula lui la Interne în 1947 și-l vedeam zilnic când venea dela anchetă înjurând pe Maniu și pe Mihalache, că au băgat oameni în pușcărie, că au vrut să trădeze țara.

- Ești sigur, că el era? Nu te cred Mitule, fiindcă întâmplarea a făcut să fiu arestat cu două săptămâni înaintea lotului dela Tămădău si am asistat la toate pregătirile ce se făceau înaintea venirii lor. Unde au stat ei nu erau celule în față, și în plus în fiecare celulă era un agent iar în spatele celulelor era un altul. Așa, că minți.

- Am stat cu ei și după ce au venit dela proces, la Jilava.

- Si aici minți, că n'au trecut prin Jilava. Au fost duși o parte la Craiova și alta la Galați. Au stat apoi la Sighet, iar după ce a murit Maniu au fost dirijați la alte închisori.

- Nu te întrebi, de ce iau dat drumul din Țară?

- Nu mă întreb, fiindcă știu că a fost cerut de Charles de Gaulle când a venit în România, deoarece a fost coleg de facultate cu Guy Mollet. Si mai știu că în acest an (1981) Bucureștiul a săvârșit un atentat împotriva lui.

- Tu crezi cu adevărat, că Bucureștiul a recurs la atentat?

- Fără nici un pic de îndoială.

- Vezi Cici, că păcătuiești. Este mâna legionarilor dela Madrid.

- Dar împotriva lui Goma și Orăscu, tot cei dela Madrid au acționat?

- Mai vorbești și de Goma ! Nu ști, cu cine e căsătorit? N-ai auzit că l-au luat în brațe evreii dela Europa Liberă, cu Noel Bernard. Tu nu ști dar eu îți spun, că Europa Liberă i-a dat 400.000 dolari. Și Noel Bernard, care e mână în mână cu Brutus Coste, i-a arnjat un turneu în America de unde a primit alți bani.

- Măi Milovane, ce grad ai în Securitate că prea bine le vorbești. Să ști că toți cei din America, știu în slujba cui lucrezi și te-au taxat ca agent și pe tine și pe Caraghiaur și pe Beza.

- Cici, tu mi-ai fost coleg. Îți vreau binele. Vreau să te ajut. Nu mai faceți caz de atâtea din țară și de suferință. Să ajutăm țara, să-și câștige independența. Uite ce este? Spune-mi ce să le comunic prietenilor din țară, fiindcă plec acolo.

- Prietenii mei, știu ce fac. Iar Securității, pe lângă faptul că îi vei transmite această discuție, mai spune-i că eu cer amnistie generală, libertate pentru partidele politice și alegeri libere sub control internațional. Numai acestea vor putea demonstra adevăratele sentimente ale poporului român și independența.

L-am lăsat în holul metroului și-am plecat.

••

Printre picături mi-a mai spus că a fost la Muenchen unde printre alții a stat de vorbă cu un anume Dumitrescu dela "Curentul", care s'a entuziasmat de cunoștințele lui vaste. S'a referit și la situația din România, susținând că oamenii, și în special țăranii, o duc bine și au de toate. Si că lipsurile nu se datoresc faptului, că n'ar exista marfă în depozite. Marfă există, însă guvernul vrea să obișnuiască oamenii să nu facă risipă.

••

Am încercat să-mi reamintesc aproape cuvânt cu cuvânt discuția și să redau limbajul în care s'a purtat.

DELA SUB-CULTURĂ LA SUPRA-CULTURĂ, ÎN NUMAI OPT ANI

Florian ONIZA

În gazeta "Contemporanul" cu data de 15 Iunie 1973, a apărut la București un articol, intitulat "Subcultura ocultismului".

Iată un pasaj din acest articol:

"Vrăjitori autodocți "lucrători" cu necuratul, vindecători miraculoși, creștini "posedați" de yoga, adepți ai parapsihologiei, "prietenii" farfuriilor zburătoare, spiritiști, hipnotizatori voluntari, amatori ai metempsihozei, astrologi și cititori în tot ce se poate, alcătuiesc astăzi peisajul caleidoscopic a ceea ce se numește - în absența unei denumiri mai precise - subcultura ezoterică".

Precum vedeți, sunt puse în aceeași oală, vrăjitoria cu para-psihologia (mai recent denumită psihotronică), religia alături de cei ce lucreaza cu necuratul, și toate aceste pe seama subculturii.

Unul din participanții la cercul de parapsihologie, a avut curajul să obiecteze că cercetarea fenomenelor cu care se ocupă parapsihologia, nu este sub-cultură, ci mai curând supra-cultură.

Iată acum, dupa 8 ani, ce scrie gazeta "Flacăra" din București:

"Minunile Djunei - Fenomene ieșite din comun":

"O tânără femeie alege din mijlocul mai multor flori un buchet de trandafiri cam ofiliți și fără miros. Execută asupra trandafirilor mai multe pase, de parcă ar vrea să-i hipnotizeze, și, minune, trandafirii își recapătă prospețimea, încep să miroase, ca stropiți cu parfum.

Pe un om îl doare puternic capul. Aceleași degete lungi, trec usor pe deasupra frunții și părului său, și, din nou minune, durerea dispare imediat, luată de un fel de adiere răcoroasă, ca o briză, ca o șoaptă de pădure".

Un ziarist, sceptic și probabil anume trimis ca s'o discrediteze pe "magiciană" a fost șocat de prima constatare a acesteia:

"Unul din ochii Dvs. nu știu de ce transmite spre mine semnale mult mai slabe decât celălalt".

- Care ochi, a întrebat scepticul?

- Dreptul, răspunse vindecătoarea.

Se spune în articol, că ziaristul a rămas stupefiat, pentrucă el de mic copil, vedea cu ochiul drept, mult mai prost decât cu celălalt.

Relatarea celor de mai sus, scrie gazeta "Flacăra" se bizuie pe cele scrise de ziaristul sceptic și pe alte informații publicate de alte reviste, cum sunt "L'Express" și "Paris Match".

Se mai spune în articolul din "Flacăra" că Djuna poate face vindecări miraculoase, datorită unor înzestrări naturale deosebite. La vârsta de doi ani, această "vrăjitoare" cum i se mai spune, a fost luată în spate de către tatăl ei, ca s'o plimbe și să se joace cu ea. Imediat după ce fetița s'a lipit de spatele său, durerile lui de sciatică, au dispărut ca prin farmec și nu au mai apărut niciodată.

Datorită puterii ei de vindecare, Djuna- "Vrăjitoarea" a ajuns să lucreze într'o clinică, unde s'au inregistrat vindecări spectaculoase ale ulcerelor de stomac, reumatismelor acute, fracturilor și altor maladii. Performanțele erau realizate de Djuna, prin simpla atingere sau cu mișcarea degetelor pe deasupra părții bolnave a corpului pacientului. Afluxul de bolnavi către clinica respectivă a început să creeze dificultăți în desfășurarea normală a activității, și miraculoasa vindecătoare ar fi putut avea neplăceri dacă savanții care au studiat-o și care au fost interesați de acest fenomen, nu ar fi luat-o sub oblăduirea lor. Se mai precizează că în 1979, Djiuna, a participat la un congres de parapsihologie, apoi s'a instalat la Moscova, unde a continuat sa uimească lumea prin vindecările ei de domeniul miracolului.

Oamenii de știință Spirkin, Pușkin, Vasiliev și Adamenko, au afirmat că performanțele Djunei-Vrăjitoarea, sunt realități, că nu-i vorba de nici o vrăjitorie sau înșelătorie. Savanții au spus că "totul are o bază științifică, numai că o bună parte din fenomenele manifestate, nu pot fi încă explicate. Cu siguranță că stiința va izbuti să explice în viitor și ceea ce astăzi ni-se pare miraculos".

În articol se mai arată că Djuna a fost întrebată de către oamenii de știință, cum explică ea vindecările pe care le obține. Iată și răspunsul ei:

"Nu-i nici un miracol la mijloc. E vorba de un câmp biologic, pe care noi, cei extrasensibili, îl avem foarte puternic. Acest câmp se schimbă în funcție de starea psihică și chiar fizică a organismului. Din acest motiv, când eu îmi plimb mâna de-alungul corpului unui pacient, pot spune imediat care sunt organele lui bolnave. Diverse maladii fac să se nască în mâna mea senzații diferite: frisoane, cresterea sau diminuarea căldurii, sau vibrații greu de definit. Sistemul energetic al corpului nostru se manifestă pe epidermă, prin puncte, pe care acupunctorii le cunosc de milenii. Prin câmpul nostru biologic noi acționăm asupra acestor puncte și activizăm procesul de restabilire. Această acțiune este imposibilă fără un raport de profundă bunăvoință față de pacient. Vindecătorul trebue să fie un om bun, să iubească oamenii. Dacă noi am izbuti să dominăm bioenergia organismului, n'am mai avea de vindecat boli; am sti să le prevenim apariția".

În încheierea articolului, se aduce un cuvânt de laudă oamenilor de știință "care nu au strâmbat din nas cu superioritate de atotștiutori, ci s'au aplecat cu grijă să cerceteze atent despre ce-i vorba. Căci progresul, se poate realiza numai pe acest drum".

În articolul apărut în 1973 în "Contemporanul" se mai relata faptul că în Franța, unul din trei francezi, își cunosc semnul zodiacal, citesc horoscoapele și cred oarecum în adevărul acestora. Dar cine poate afirma că cei ce cred în puterea de influență a astrelor sunt inculți și că pot fi socotiți cu adevărat culți numai cei ce nu cred și sfidează cercetările facute pentru cunoasterea legăturilor ce există între om și univers? Atunci primul care trebue pus pe lista inculților, ar trebui să fie Albert Einstein, acest apostol al științei pozitive, pentru că în plină maturitate de gândire a spus: "Astrologia este o știință iluminatorie. Eu am învățat mult grație ei și îi datorez foarte mult. Cunoștințele geofizice scot în relief puterea stelelor și planetelor asupra destinului terestru. La rândul ei, și în acest sens, Astrologia le întărește. Din cauza aceasta, Astrologia este un fel de elixir al vieții pentru umanitate".

Un alt mare om de știință, Louis Pasteur, încă în anul 1871, a spus că "există o influență cosmică și că în mod natural și constant, aceasta condiționează organizarea moleculară și principiile esențiale vieții".

După atotștiutorul dela "Contemporanul" din 1973, ar trebui să fie trecut și Pasteur pe lista inculților.

Am în față astrogramele lui Anwar Sadat și a lui Nicolae Ceaușescu. S'au născut amândoi în anul 1918. Și unul și altul aveau la naștere pe Uranus în constelația "Vărsătorului" deci în "domiciliu" cum spun astrologii (Ceaușescu la 23 grade iar Sadat la 24 grade). În anul 1981, Uranus a ajuns în constelatia "Scorpionului" la 90' grade, deci în cruce (rău aspect) cu poziția dela nasterea lor.

În Decembrie 1979, ocupându-mă de România, nu de Egipt, am tras concluzia că Nicolae Ceaușescu, având cavadratura dintre Uranus de pe cer și Uranus din ziua de naștere, va face imprudențe, că în 1980, va suporta zădărnicirea planurilor și că România, în anul 1981, va trece prin mari greutăți.

Cine poate spune acum, în 1981, că această previziune, nu s'a realizat? Iată o relatare a unui martor ocular:

"Am trăit un război și "un după război" dar așa ceva nu am văzut de când sunt pe lume. Cozi interminabile și foamete în adevărtul sens al cuvântului".

Nu este locul să scriu despre cauzele terestre care au produs situația dificilă prin care trece țara noastră. Despre acestea, scriu alții, cu mai multă competență. Eu nu fac decât să urmăresc configurațiile astrale și să culeg informațiile necesare studiului în sine.

Cu aceste exemple în față, poate că și autorul articolului din 1973, intitulat "Subcultura ocultismului" va începe să gândească mai mult înainte de a scrie.

Expoziția Camilian Demetrescu la Roma

-Pentru a înfrânge balaurul-

Octombrie 1981

Institutul Național de Grafică al Italiei și Ministerul bunurilor culturale au organizat în sălile Calcografiei dela Fontana Trevi, la Roma, o amplă expoziție a artistului român Camilian Demetrescu, cuprinzând 120 de proiecte de grafică - tempere și serigrafii - proiecte de structuri în aer liber și sculpturi monumentale în lemn, realizate în ultimii doi ani. Numeroasele expoziții personale organizate de artist în diferite centre culturale italiene în acești unsprezece ani de când lucrează și expune în Italia, precum și participarea la nenumărate expoziții colective (printre cari Bienala dela Veneția și Quadrienala din Roma) l-au impus atenției criticii și publicului printr'o artă de concepție abstractă, inspirată în ultimii ani de lumea arhetipală a tradiției spirituale românești.

Recenta expoziție română, a treia organizată de statul italian, a surprins prin spectaculara trecere dela precedenta fază abstractă la un figurativ metafizic. Este prima sa ieșire în public cu o artă figurativ-religioasă, o artă explicit religioasă, anumite simboluri spiritual-arhaice preexistând aluziv în formele sale plastice abstracte anterioare.

Actuala grafică și sculptură a lui Camilian Demetrescu aduce, prin mijlocirea unor simboluri romanice și bizantine, reelaborate de o sensibilitate modernă, un omagiu marii tradiții creștine și ebraice, indivizibil legate în unitatea sacră a textelor biblice.

Expoziția a fost intitulată, emblematic, "Per sconfiggere il drago" (Pentru a înfrânge balaurul). Pe afișul difuzat la Roma, ca și pe coperta catalogului, apare mâna Sfântului Gheorghe biruind noul balaur. Sensul imaginii reprodusă în culori (una din temperele expuse) e evident: "noul balaur" este monstrul atomic, înfierat cu un A mare, roșu, care poate însemna Atomic, dar în acelaș timp Anarhie și chiar Autonomia (semnul terorismului roșu în Italia).

Cum era de prevăzut, expoziția a stârnit reacții contradictorii, în unele cazuri iritare. Administrația comunală a Romei (cum se știe, primarul este comunist) a întârziat cu o săptămână după deschiderea expoziției difuzarea afișului, deși, prin contract era obligată să respecte termenul. Săptămânalul Espresso, (25.X.'81), în care pagina de artă și expoziții e controlată de Argan, publică sub semnătura lui F. Vincitorio două rânduri vehemente, acuzând Institutul Național de Grafică de faliment. Acelaș Espresso, remarcase elogiativ în trecut expozițiile lui Camilian Demetrescu, prezentate de Argan.

În ciuda acestor iritări, reacția unanimă a publicului și a criticii, chiar în unele ziare de stânga, a dovedit validitatea mesajului acestei manifestări ce merge, evident, contra curentului.

Catalogul, tipărit de editorul De Luca în impecabile condiții grafice, cuprinde o sută de reproduceri din operele expuse, precedate de un bogat aparat critic: o prezentare de Mircea Eliade, studii introductive semnate de filosoful Rosario Assunto, teologul și criticul Ennio Francia, cercetătoarea Federica di Castro, pagini din jurnalul de atelier al artistului.

Redăm unele fragmente din textele critice apărute în presa italiană sau publicate în paginile catalogului.

Paese Sera (un cotidian de stânga) prezintă în nr din 16 X 1981, sub semnătura lui Berenice, manifestarea dela Institutul Național de grafică ca pe o "Expoziție a operei grafice a unuia dintre cei mai reprezentativi artiști romani contemporani, Camilian Demetrescu. Lucrări de înaltă concepție ce fuzionează semne și simboluri ale tradiției antice"...

Mircea Eliade:

Arta actuală a lui Camilian Demetrescu pare destinat unui om contemporan amenințat să piardă treptat toate libertățile pe care abia a apucat să le cunoască, acesta fiind prețul pe care civilizația noastră va trebui să-l plătească pentru a evita o catastrofă termo-nucleară.

Demetrescu a ales ca temă a noilor sale lucrări simbolurile creștinismului primitiv și ale tradiției ebraice, deoarece, cum însuși mărturisește "civilizația occidentală se sprijină încă și astăzi pe aceste mituri". El propune o recitire a simbolurilor biblice prin mijlocirea unui limbaj gestual al mâinii, inspirat de iconografia romanică și, mai ales, de cea bizantină care îi amintește farmecul icoanelor greco-ortodoxe ale copilăriei.

Dar, dincolo de referința directă la anumite semnificații biblice, acest limbaj gestual al mâinii ar vrea să sugereze vastul câmp al posibilităților omului, care, asemeni Cosmosului, are mult mai multe dimensiuni decât cele pe care le imaginăm și pe care le-am învățat la școală, aici în Occident, de vreo trei mii de ani. Artistul știe, și o spune prin arta sa, că orice eveniment cotidian, în aparență nesemnificativ, implică o semnificație simbolică, ilustrează un simbolism primordial, transistoric, universal; iar actul de descifrare al acestor semnificații simbolice, deci religioase, a întâmplărilor de orice natură, poate deveni un instrument de iluminare, de mântuire.

Conversiunea artistică a lui Camilian Demetrescu (ultima sa expoziție pe care am văzut-o la Paria în 1978 era de opere așazis abstracte, cu toate că inspirate de mitologii arhaice), e legitimată de o profundă conversiune existențială: a ales să trăiască într'o lume țărănească, a restaurat cu mâinile sale o biserică romanică (din secolul XI) unde și-a mutat atelierul (fără însă a o profana), s'a apropiat mai adânc de creștinism, deoarece, cum însuși o spune, "simțeam nevoia puternică de a mă integra într'o religie vie, de a da un sens istoric experiențelor mele artistice."

Demetrescu e convins că redescoperirea simbolurilor creștine primitive poate redeștepta interesul pentru gândirea neoplatonică, fiind aceasta fundamentală pentru înțelegerea valorilor creștine autentice. Dar, mai mult decât atât, convins că prin creștinism s'au moștenit și s'au completat unele trăsături ale mitologiei antice, și că, deci, acest patrimoniu de mituri și simboluri antice e profund implicat în cele două testamente - ebraic și creștin - Demetrescu crede că redescoperind aceste semne simbolice și descifrând semnificația ascunsă, omul de astăzi ar putea să ajungă la izvoarele arhetipale ale experienței umane, pentru a-și cunoaște mai bine destinul.

Si poate nu greșește.

Ennio Francia:

Ce a vrut să exprime Camilian Demetrescu prin extraordinara serie de imagini dedicate "Mâinii", situată nu atât în centrul optic al compoziției plastice, cât în centrul unei aventuri personale ce se exprimă impetuos când cu infinită gingășie, când cu furie profetică așteptând, poate, un iminent apocalips?

Ceea ce Demetrescu a vrut să exprime e desigur mai ușor de intuit decât de explicat într'un limbaj obișnuit.

Mâna, această Mână duioasă și creatoare; scelerată și nemiloasă, Mâna umană . . . fie ea mâna divină ce s'a reprodus pe ea însăși în cea umană, această Mână ce conduce viața, o modelează, o exaltă și o deprimă, supusă unor forțe misterioase și adesea exterminatoare, repetată de aproape o sută de ori (în seria de imagini expuse), revine cu insistența basului obstinat a unei nesfârșite Toccate de Bach.

Să scrie un poem despre mâini, când Demetrescu găsise formele neangajate ale artei abstracte pentru a da frâu liber fanteziei . . . reprezintă fără îndoială o aventură singulară în al cărei mister nu se poate intra decât cu prudentă discreție . . . Cu parcursul unui artist abstract, care, vroind să se "încarneze", a îmbrăcat, la o răscruce a aventurii sale existențiale, cămașa creștinătății.

. . . Dela Paradisul înțeles prin cuvintele lui Cristos "Cui îi e sete să vină la Mine" . . . la Armaghedon din Falsul profet, pe a cărui mână-șarpe stă scrisă cifra apocaliptică 666, la Hermes Trismegistul (sau Demonul teoretician), mână cu șapte degete ținând în puterea lui (ca în vremea noastră) Mundusul, nenorocita Terra, dela Noul Pact al Alianței și până la splendida imagine a lui Dumnezeu oferind în dar soarele, cosmosului, Demetrescu ne povestește dificilul lui itinerar; . . . ajutându-ne să deducem că lunga sa perioadă de artă abstractă a fost o tentativă de a sonda misterul universului reducând în forme plastice conceptul de spațiu și timp . . . definit de "Relativitatea restrânsă" a lui Einstein (de pildă), ori un joc magic . . . din care artistul s'a retras îngrozit, poate, de izolarea la care știința contemporană a condamnat omul . . . Einstein însuși, cel care a provocat acest cutremur al viziunii despre univers, mărturisea odată cu o bună doză de umilință: "Lucrul cel mai frumos pe care îl putem simți e misterul".

La mister s'a întors Demetrescu în această serie de imagini care se înalță solitare și calme, chiar în ipostazele lor teribile, din memorii apocaliptice . . .

"A reintra în viață"- spune Demetrescu comentând aceste imagini - "Singura cale e aceea de a redescoperi aceste simboluri ale creștinismului originar, pentru a fi actual și contemporan".

Rosario Assunto:

(fragmente din lunga scrisoare publicată în prefața catalogului) . . . "În lucrările dumitale de astăzi se descifrează secretul originar al lumii, al unei lumi concepută ca operă de artă: mâna artistului, mâna care se supune intelectului, cum spune platonicul Michelangelo, devine în gesturile de dumneata inventate, metafora cretivității absolute. Mă gândesc la mâna înscrisă în triunghiul având pe laturi Heruvimul și Serafimul Alfa și Omega, la cealaltă mână din Fiat lux, cu al său gest de o rară eleganță ce amintește precedente forme de lemn sau metal (din faza abstractă), și, cu acelaș rafinat modelaj al materiei, la compoziția intitulată Verbul înconjurat de cei doisprezece vii . . .

. . . Există în lucrările dumitale și o mână severă, Mâna Gândirii care judecă, pedepsește: o mână osoasă, unghiulară, peremptorie ca în Alungarea din Paradis. Cum să nu-mi amintesc . . pe poarta din secolul XI a Domului din Hildesheim, mâna osoasă, inexorabilă . . . ce pronunță eterna condamnare a acelui Cain ce mereu se reîntoarce? Reminiscențe romanice inevitabile și lăudabile, la un artist ca dta care se întoarce la figurativ punând în valoare o experiență abstractă ce dăduse alte rezultate de cretivitate fantastică. Reminiscențe îndepărtate, indirecte. Mai apropiate, directe, cinstit meditate cu fantezia și cu inima exilatului, alte reminiscențe . . . Romanice și acestea, cel puțin în parte. Mă gândesc la Judecata din urmă de la Voroneț, de pildă. Dar acele mânăstiri din Patria dumitale . . . sunt poate timpul pierdut la a cărui regăsire inima dumitale aspiră: și poate că cel mai neînsemnat gest al travaliului dtale artistic aspiră la Pământul făgăduinței al artei ca act de întoarcere într'un Paradis pierdut al vieții. Ceea ce înseamnă a înălța viața deasupra măginirii sale. . . ."

Fragmente din textele critice apărute în presă:

Fortunato Bellonzi ("Il Tempo", 24 X 1981):

. . ."Fie că izvoarele artei lui Camilian Demetrescu sunt antice sau moderne, culte sau populare (acestea din urmă evidente cu deosebire în numeroasele imagini religioase ce continuă tradiția bizantină, reînnoind-o și îmbogățind-o de simboluri aluzive la realitatea modernă), operele sale ne apar imediat extrem de rafinate și meditate, și nu mai puțin executate cu perfectă măiestrie. E prezentă în ele căutarea unor forme proprii artei contemporane, dar care nu se limitează strict la epoca noastră: nici când tind la o figurație mai degrabă abstractă, nici când servesc un antropomorfism simplificat și simbolic ca în faza cea mai recentă în care artistul adâncește și clarifică valorile spirituale ale creștinismului, ale tradiției ebraice. . . într'o pasionată nevoie de interogare a istoriei și a destinului omului. . . A se vedea grupul marilor sculpturi în lemn care merită un loc de frunte în arta sacră a vremii noastre, într' atât de viu e sentimentul credinței din care forma se naște nu mai puțin autonomă și modernă . . . Bine a făcut artistul să expună în paralelă opere care nu se referă explicit la realitatea sensibilă alături de opere ce interpretează textele sacre ale Evangheliei sau Apocalipsului, vizualizând episoadele și viziunile cu mijloace bine stăpânite, în care înalta cultură a limbajului plastic se unește cu franchețea dicteului interior . . . Devine "biruință asupra balaurului" momentul revelator al mutației materiei inerte în cuvânt, lectura religioasă a marei cărți a Universului până acolo unde omului îi este dat să o înțeleagă. . . Ne vine în minte visul unui John Ruskin sau William Morris . . . confreriile artizanale născute odată cu primele amenințări ale tiraniei tehnocratice și birocratice. Cine știe dacă acest vis, într'un viitor nu prea îndepărtat, nu se va putea realiza. Important și consolator, până atunci, e faptul că cineva, ca Demetrescu de pildă, continuă să'l viseze, indicându-ne, cu opere de autentică poezie, o cale a libertății și a demnității personale." . . .

Carlo Fabrizio Carli (Il Secolo d'Italia", 10 X 1981):

"Se întâmplă din ce în ce mai rar ca o expoziție de artă să ne surprindă. . . Într'adevăr, milenara istorie a figurației plastice și pe deasupra exasperata aventură a avangărzilor ne dau impresia că nimic surprinzător nu ne mai poate aștepta la întâlnirea cu expozițiile care se succed în mod obișnuit.

Această senzație, devenită atât de rară ne-a dat-o artistul român Camilian Demetrecu (cu expoziția sa romană) . . . și considerăm deosebit de semnificativ faptul că surpriza - evident pozitivă - . . .

REFUGIAȚII DIN LAGĂRE AU LIPSĂ DE ÎMBRĂCĂMINTE

Nevoia cea mai mare e acolo unde sunt și cei mai mulți. Acest loc e Lagărul de Refugiați Traiskirchen din Austria. Indrumăm pe cei voitori să ajute cu îmbrăcăminte, să trimită pachetele pe adresa: Mrs Dorina Gabor, Karolinengase 24, 1040 Wien, Austria.

E bine de ținut în seamă că marea majoritate a refugiaților sunt bărbați. Astfel numărul femeilor și copiilor e mai redus.

Ar fi de dorit ca să se trimită îmbrăcăminte mai curațică.

Scrieți pe pachet: Fuer Fluchtlinge

ori: For Refugee

ŞTIRI DIN LUMEA ROMÂNEASCĂ

VIZITA DOMNULUI ŞI DOAMNEI NICOLAE LUPAN LA WASHINGTON ŞI CAUZA BASARABIEI ŞI BUCOVINEI

Nicolae Lupan reprezintă un caz unic în exilul românesc. El a sosit în Occident în 1974 fiind expulzat de autorităţile sovietice dela Chişinău. Neînfricatul nostru compatriot şi soţia sa Ana au trăit în ultimii 40 de ani o viaţă cu adevărat zguduitoare. O viaţă de vise şi năzuinţe trăite în România Mare depe timpuri, în Basarabia şi Bucovina sub Ruşi şi Ucrainieni, şi acum în exil alături de noi. Nicolae Lupan nu a uitat niciodată că cele două provincii sunt teritorii româneşti, că populaţia lor suferă o asuprire dublă, comunistă şi rusă, şi că mai curând sau mai târziu ele vor trebui să revină la patria mamă.

Sosiţi în occident, soţii Lupan au continuat activitatea lor românească de luptă. Nicolae Lupan s'a alăturat ziarului nostru unde publică pagina "Intre Prut şi Nistru" şi ţine conferinţe şi prelegeri ori de câte ori i se cere, afirmând permanent dreptatea cauzei româneşti.

Vizita domnului Lupan în Washington a fost extrem de fructuoasă. In contactele stabilite în capitala Statelor Unite, Niculae Lupan însoţit de soţie şi de dl Nicolae Dima, au susţinut cauza Basarabiei şi Bucovinei Româneşti. Iată pe scurt filmul acestei vizite.

Imediat după sosire, dl şi dna Lupan au făcut o vizită domnului Vlad Georgescu şi soţiei, care vor pleca în curând la Munchen pentru preluarea conducerii postului de radio Europa Liberă-secţia Română. Au fost discutate probleme de actualitate din Basarabia şi dorinţa Românilor basarabeni de a auzi mai des despre propriile lor chestiuni la radio Europa Liberă.

Joi dimineaţa 3 Decembrie 1981, domnul Lupan a fost primit de directorul diviziei Europene al Vocii Americii, după care a vizitat serviciul românesc. După aceasta, însoţiţi de Nicolae Dima, soţii Lupan au fost primiţi de membrii comisiei congresului pentru supravegherea acordurilor dela Helsinki, cărora le-a expus situaţia drepturilor omului şi drepturilor religioase în Moldova Sovietică. In aceaşi zi după amiază, familia Lupan a fost primită de şeful secţiei diplomatice-însarcinat cu România -din ministerul culturii, căruia deasemenea i-a expus situaţia Românilor din Basarabia şi atitudinea lor actuală.

Vineri dimineaţa, familia Lupan a fost primită de un grup de specialişti în studii sovietice ai ministerului culturii şi departamentului de stat. Discuţia a fost purtată în limba rusă. Vineri la prânz, domnul şi doamna Lupan au fost primiţi la biroul senatorului Henry Jackson, căruia au vrut să-i mulţumească personal pentru faptul ca datorită intervenţiei lui, ei se află acum în Occident şi nu în Siberia. Domnul Lupan i-a lăsat senatorului cu acest prilej cartea Plânsul Basarabiei cu o dedicaţie în acest sens.

Vineri după amiază, domnul Lupan şi soţia au vorbit unui grup de diplomaţi americani care urmează să plece curând în România. Prelegerea a avut loc la institutul de limbi străine al departamentului de stat.

În toate contactele stabilite şi prelegerile ţinute, soţii Lupan au făcut cunoscută în limbile română, rusă, franceză sau engleză, cauza Românilor înstrăinaţi de dincolo de Prut. În acest sens, au fost înmânate persoanelor în cauză materiale documentare, iar Vocea Americii i-a luat domnului Lupan un amplu interviu. Serile, familia Lupan a fost invitată de familia părintelui Uşeriu, precum şi de familiile Sarkissian şi Munteanu. Românii rămân ospitalieri şi excelente gazde indiferent că se află la Bucureşti, Chişinău, sau în America. Putem conchide fără modestie că vizita a fost un mare succes românesc.

Prof. Nicolae DIMA

PREZENŢĂ ROMÂNEASCĂ LA WASHINGTON

Duminică 6 Decembrie a avut loc la biblioteca congresului din Washington vernisajul celei de a zecea expoziţie a artiştilor-salariaţi ai bibliotecii. Sunt expuse câteva zeci de obiecte de artă între care picturi, gravuri, piro-gravuri, sculpturi, obiecte de artizanat popular, ceramică şi altele. Expoziţia se distinge din nou prin înalta ţinută şi valoare artistică a obiectelor expuse. Multe din obiectele prezente pe elegantele culoare şi saloane ale moderne clădiri J. Madison, ar face cinste oricărui muzeu de artă. Doamna preoteasă Eugenia Uşeriu ne-a surprins plăcut şi de data aceasta. Pirogravura ei pe lemn pictată în ulei este deacuma bine cunoscută multor Români. La ediţia 1981 a expoziţiei, ea participă cu o splendidă icoană - pirogravură pictată - înfăţişând-o pe Sfânta Fecioară Maria îmbrăcată în costum ţărănesc românesc. Vizitând expoziţia, un critic de artă a afirmat că icoana doamnei Uşeriu este una din cele mai frumoase exponate. Nu e de mirare ca ea a fost achiziţionată de un colecţionar încă înainte de a fi expusă. Eugenia Uşeriu expune de-asemenea şi alte obiecte de artizanat de lemn pirogravate cu motive populare româneşti.

ND

APEL CĂTRE TOATE ORGANIZAŢIILE ROMÂNEŞTI

Sâmbătă 19 Dec.1981, sindicatele franceze organizează o conferinţă de presă în sprijinul sindicatelor libere din Europa de Est. La conferinţă vor participa şi foşti membri ai SLOMR actualmente exilaţi în Europa de vest şi America.

Cu aceaată ocazie, organizaţia noastră, Forţa Română de Acţiune pentru Libertate, lansează o chemare adresată tuturor românilor la o demonstraţie de protest împotriva suprimării SLOMR-ului; a brutalităţii, persecuţiilor, arestărilor şi condamnărilor la care au fost supuşi toţi membrii activi ai sindicatului.

Să cerem imediata eliberare din închisoare a celor condamnaţi pe motive politice sau religioase (peste 7000 de deţinuţi). Să cerem cu fermitate eliberarea părintelui Calciu şi a lui Carmen Popescu, recent condamnată la şase ani închisoare pentru că a continuat să susţină ideea sindicatelor libere.

Vom cere preşedintelui SUA să avertizeze regimul dela Bucureşti că RSR nu va putea să profite de avantajele clauzei naţiunii celei mai favorizate, dacă nu eliberează pe cei ţinuţi în mod abuziv şi ilegal în închisori, dacă nu pune capăt încălcării grosolane a drepturilor cetăţeneşti înscrise în constituţia României comuniste.

Să arătăm celor din ţară că-i sprijinim în lupta lor. Tăcerea şi indiferenţa noastră este echivalentă cu o acceptare tacită a politicii regimului comunist dela Bucureşti. Să nu dăm ocazia să fim acuzaţi că ne-am părăsit ţara numai pentru a profita de bunurile materiale oferite de occident.

Români, veniţi să demonstraţi alături de noi ; sacrificând numai câteva ore smulse din timpul dvs., transmiteţi un mesaj călăilor neamului ca nu mai pot dispune cu impunitate de soarta fraţilor din ţară. Acest apel a fost transmis lumii, întregi, de aceea, spuneţi-vă cuvântul în orice situaţie v'aţi afla. Dacă nu este nici o reprezentanţă a României, sau nici o companie care face comerţ cu RSR, trimiteţi scrisori de protest oficialităţiilor guvernului dvs.

Preşedinte
N.DASCALU

LA ÎNCHIDEREA EDIŢIEI

Miercuri 23 Decembrie 1981, a încetat din viaţă la Munchen, în urma unui cancer pulmonar, Noel BERNARD, directorul secţiei române a postului de radio Europa Liberă.

COMEMORAREA UNIRII TRANSILVANIEI

Duminică 29 Noembrie 1981, a avut loc la New York, comemorarea Unirii Ardealului cu Patria Mamă. Despre Actul Unirii, a vorbit documentat şi interesant Dl. Dr. Issărescu, aplaudat pe merit de întreaga asistenţă. O plăcută surpriză a produs apariţia la tribună a Domnului Nicolae Lupan, venit special din Europa, pentru a aduce la cunoştinţă lumii americane, doleanţele fraţilor noştri români subjugaţi de sovietici în Basarabia. Cunoscut cititorilor noştri din articolele pe care le publică în Cuvântul Românesc, Dl Lupan a fost şi de data aceasta la înălţimea sarcinii pe care şi-a asumat-o în numele celor rămaşi în Basarabia. Despre comemorarea poetului Aron Cotruş de la moartea căruia au trecut 20 de ani, a vorbit Dl Zahu Pană, aducând amănunte biografice din viaţa poetului şi sfârşind cu recitarea mai multor poezii din opera autorului. Sedinţa s'a închis într'o atmosferă de trăire românească.

George ENESCU sărbătorit la Malaga-Spania

În ziua de 27 Noembrie 1981, în Sala de Concerte a Conservatorului din Malaga, a avut loc un concert al Orchestrei Simfonice locale în omagiul lui G. Enescu, cu ocazia primului centenar dela naşterea sa. La pupitru, maestrul Octav Calleya, despre care am mai scris într'un număr anterior al acestui ziar.

Cu o zi înainte, în Sala de festivităţi a Facultăţii de Filosofie şi Litere din Malaga, maestrul O. Calleya ţinuse a conferinţă cu ilustraţii muzicale despre viaţa şi opera lui G. Enescu.

Programul Concertului a cuprins: Rapsodia română nr. 2, Op. II şi Suita nr. I pentru orchestră, Op. 19, în partea I şi Suita nr. 2 pentru orchestră, Op. 20 şi Rapsodia română nr. 1, Op. II, toate de G. Enescu.

Faptul că O. Calleya s'a născut în România şi a studiat la Conservatorul din Bucureşti, îi permite să se identifice cu muzica genialului compozitor român şi să-i dea o interpretare cum însuşi Enescu a gândit-o.

Orchestra din Malaga, la primul contact cu muzica lui G. Enescu, a avut de întâmpinat desigur dificultăţi, pe care - însă - datorită unui maestru experimentat cum este Octav Calleya, a reuşit să le învingă şi să cucerească aplauzele binemeritate ale publicului.

Marcel Nicolau

COMPLETARE

La Conferinţa ABN-ului (ANTI BOLSHEVIC - BLOC OF NATIONS) ce a avut loc în Toronto, din partea românilor au participat următoarele persoane: dl şi dna Ing. P. Lupuşor şi dl şi dna Ing. C. Popa, din Detroit, dl Ion Cristescu, din Windsor, dl Chirila Ciuntu, tot din Windsor, dl Tony Lupu, dl Constantin Magirescu, dl Raul Marian. dna Maria Lascu, dl Edmond Lascu, dl Constantin Roman, din Toronto, dra Maria Calvăraşan şi dl Ion Calvăraşan, din Kitchener şi preot Nicolai Zelea, din Hamilton, Ontario.

LA NUNTA LUI JOHN TIPA

Un grup de foşti conducători ai Uniunii şi Ligii de pe timpul când fosta mare organizaţie a românilor americani ţinea steagul pentru dezrobirea neamului.

FOTO: GEORGE PASLARU DETROIT, MI. 10,30,81

Dela stânga la dreapta: John W. Popescu, fost preşedinte; Eugene J. Popescu, fost preşedinte; John Tipa, fost vice-preşedinte; Trifu Militaru, fost vice-preşedinte; George Bălaşu, fost vice-preşedinte; John Bondar, fost controlor.

PE SCURT

Corespondenţii agenţiilor de presă UPI, AP, raportează că România, ce-a fost odată coşniţa cu grâu a Balcanilor acum pâinea este raţionată, căci cozile în faţa magazinelor sunt la fel ca şi în Polonia (Notă: noi credem că-i şi mai rău), şi că poliţia secretă din RSR este cea mai dură din toate ţările satelite şi că activează fără milă.

S'au înregistrat greve şi acte de sabotaj în oraşele din provincie.

••

Alimentele ce se pun pe piaţă, sunt socotite ca ele să furnizeze cetăţeanului lunar: 250 gr. carne de vacă, 500 grame carne de porc, 750 grame carne de pasăre. Asta explică lungile cozi în faţa magazinelor şi măsurile drastice ca oamenii să nu stocheze alimente.

••

Miliţia din ţară, care se teme că în cazul unei revoluţii va avea soarta miliţienilor din Ungaria, acum cere ajutorul gărzilor civile alcătuite din personalul din instituţii şi intreprinderi.

Aceste gărzi civile însoţesc pe miliţieni şi-i ajută să ţină ordinea în faţa magazinelor ce vând alimente.

••

Pentruca lozinca "Muncă Voluntară" s'a dovedit a fi "Muncă Forţată", acum munca se numeşte 'Patriotică". Sub acest nume Niculiţă nu poate fi acuzat că întrebuinţează copiii (sub 14 ani) la muncă forţată şi care este contrar legilor "Organizaţiei Internaţionale a Muncii" la care RSR este semnatară.

••

Leul a fost iar devalorizat ! O ademenire pentru străini ca să viziteze RSR, să cumpere produse româneşti, etc. Această devalorizare arată totodată lupta disperată a regimului de a obţine valută.

Valoarea de schimb a dolarului a rămas, deocamdată, aceeaşi.

••

Vizitele de lucru pe care le întreprinde Niculiţă, iau aspectul unui turneu regal. Marele conducător, preşedinte, secretar, etc. etc. este primit cu pâine şi sare, i se dă cheia de aur a oraşului, diploma de cetăţean de onoare, etc. etc.

••

Sculptorul român Ioan Iancuţ a fost premiat la expoziţia internaţională de sculpturi mici ce-a avut loc la Budapesta.

••

Col. M. Gaddafi, a fost decorat de Ceauşescu cu ordinul "Steaua RSR cl. I, cu eşarfă." Elementele se adună şi se decorează.

••

Mobila românească este exportată în peste 100 de ţări.

••

Pieţele sunt aprovizionate cu cele necesare atâta timp cât cetăţenii cumpăra "cantităţi raţionale" (Rad. Buc.)

••

Raţionalizarea pâinei şi limitarea cumpărăturilor de alimente este o foarte înţeleaptă măsură deoarece prin ea se urmăreşte "ridicarea standardului de viaţa". (Radio Buc.)

••

În jud. Botoşani, la Rogojeşti, se amenajează o mare acumulare de apă, care va permite regularizarea râului Siret şi a pârâului Negoşina.

••

Nicu, odrasla pramatie a lui Niculiţă, este cultivat ca viitor mostenitor al tronului din RSR.

In calitate de pres. al Uniunii Tineretului Comunist, Nicu a vizitat Statele Unite precum şi alte ţări din America de Sud. Nicu, are calităţi mai mari decât are tată-său, e şi beţiv.

••

Laudele că în RSR omul mănâncă mai bine ca ori unde, au început să fie subiectul de batjocoră a celor din străinatate. La Televiziunea germană (Dum. 8 Noe. 81) comentatorii au criticat ironic şi şi-au bătut joc de afirmaţiile lui Ceauşescu, care afirmă că în RSR omul mânâncă mai bine decât în Germania de Vest.

••

Muncesc cu toţii şi toţi n'au de mâncare: "Sunt obligaţi să participe la recoltat toţi locuitorii satelor, înclusiv lucrătorii diferitelor intreprinderi şi instituţii. . . funcţionarii dela oraşe, elevii şi studenţii".

Legea e ca toţi să muncească, rezultatul: cozile şi raţionarea pânii.

••

"Scînteia" a aprins un tăciune. Este vorba despre o nouă revistă a cotidianului "Scînteia Tineretului" de unde nu vor lipsi producţiile culturale contemporane.

••

Calitatea mărfurilor exportate de RSR se bazează pe munca poporului nostru ". . . dar şi pe concepţia sa democratică. . ." Ce legătură are democraţia cu calitatea mărfurilor exportate o poate înţelege doar crainicul dela Radio Bucureşti.

••

Printre ţările satelite care propagă comunismul în lumea a treia, locul de frunte îl ocupă RSR.

La Bucuresti s'a deschis un nou Curs Internaţional destinat cadrelor de conducere ale unor centrale sindicale din ţările Africii, cu sediul la Scoala Centrală Sindicală din cadrul Academiei Ştefan Gheorghiu.

••

În Bucureşti pâinea se vinde pe baza Buletinului de Identitate.

IMPRESIILE UNUI TURIST AMERICAN ÎN ROMÂNIA

REVERIE PE TEMĂ ROMÂNEASCĂ

Dan DUCKER

CONTINUARE DIN NUMĂRUL PRECEDENT

În cele din urmă însă, ne dădu si nouă prin minte gândul că dacă tot urmá să ne rătăcim prin România, era mai bine să ne rătăcim undeva mai aproape de ambasada americană: aşadar, mă întorsei la TAROM şi cumpărai două bilete pe ruta Constanţa-Bucureşti. Ne dădurăm seama că s'ar putea să găsim la Bucureşti o linie de avioane internaţională care ia American Express. Mângâiaţi de această idee, ne străduirăm să petrecem cât mai bine ultimile zile pe litoral.

In afară de experienţa bizară de a mânca la diferite hoteluri dealungul plăjii, următoarele zile trecură -spre consolarea noastră- fără descoperiri extraordinare legate de riscurile călătoriei prin România. La ora mesei, însă, era tare greu de stăpânit un sentiment de singurătate a unor străini într'o ţară străină. Acele momente de izolare ne măreau neliniştea la gândul că aveam să ieşim din ţară -un gând pe care partea raţională a minţilor noastre încerca mereu să-l evite.

Dacă nu altceva, mâncând la restaurantele hotelurilor ne dădurăm seama cât este de greu să înţelegi obiceiurile străine şi, în acelaşi timp, să îţi închipui că poţi face analogii atunci când lucrurile par a fi asemănătoare. În prima dimineaţă a şederii noastre acolo, luarăm micul dejun la restaurantul unde locuiam, presupunând că puteam plăti preţul în acelaşi timp cu camera. Nu se putea, ni se spuse, aşa că plăteam bani ghiaţă, trăgând concluzia că restaurantul aparţinea probabil, unei alte firme, şi că poate era bine să încercăm diverse bucate servite la alte hoteluri de-a-lungul litoralului, în fiecare seară altul, ca să experimentăm variaţia oferită de specialităţile fiecărui hotel.

De fiecare dată următoarea scenă, sau una asemănătoare se petrecea: intram în restaurant, ne adresam unui chelner sau ospătar, şi ceream să fim conduşi la o masă. Cererea producea consternaţie. Când, în cele din urmă ne aşezau la masă, de obicei aranjată pentru patru persoane, cineva venea şi lua vesela din faţa noastră, înlocuind-o cu alta care arăta, ni se părea nouă, exact la fel ca prima. De obicei nu aveam voie să ne atingem de aperitive deşi, dacă ceream, ni se aduceau şi nouă aperitive asemănătoare.

Ospătara nu aducea niciodată nota de plată la masă. Când în cele din urmă, o găseam, părea surprinsă că voiam să plătim. Acea tranzacţie trebuie semnată de altcineva, de cineva cu mai multă autoritate. Câteodată "altcineva" era şeful ospătar sau şeful hotelului.

Nu prea regretarăm când veni ziua în care trebuia să ne întoarcem la Bucureşti. Autobuzul spre aeroport pleca la ora şase. Pregătindu-ne pentru eveniment, ne mutarăm cu o nopate înainte la un hotel în Constanţa, la mică distanţă de gară. Ajunserăm la aeroport cu mult înainte de plecare, şi, în timp ce grupurile obişnuite de oameni de afaceri, de avocaţi şi turişti se adunară pentru călătoria navetiştilor, noi ne concentrarăm atenţia asupra planului de acţiune pe care voiam să-l urmăm în capitală. De data aceasta ne gândeam prea departe. La şase şi cinsprezece, autobuzul nu sosi; la şase şi treizeci, grupul începu să arate semne de îngrijorare; la şase şi patru zeci şi cinci, apăru un fel de funcţionar care asigura grupul că autobuzul avea să sosească cu siguranţă. La ora şapte eram convinşi că aveam să fim forţaţi nu numai să rămânem în România şi că nu vom mai reuşi să ieşim din Constanţa.

În fine sosi şi autobuzul, puţin cam după ora şapte. Din frînturile de conversaţie pe care le-am auzit, am ghicit că avionul ne asteaptă la aeroport. În timpul călătoriei cu acel autobuz am avut încă ocazia să încercăm primul nostru sentiment de camaraderie cu poporul român. Cam la jumătatea drumului spre aeroport, şoferul trecu pe lângă un miliţian care imediat ne trase la o parte pe şosea pentru exces de viteză. Când ofiţerul se urcă în autobuz, pasagerii se sculară ca unul şi îi dădură un ultimatum. Nu ştiu exact ce-au spus, dar acţiunile lor şi atitudinea lor vorbea dela sine destul de clar: "Dacă nu te dai jos din autobuz şi nu ne laşi să ajungem la aeroport, te rupem în bucăţele !" Ofiţerul trebue să-şi fi dat seama că nu avea în faţa lui numai un grup de călători înfuriaţi şi nefericiţi, ci un grup de români pe punctul de a-şi descărca ura stăpânită contra autorităţii şi încetinelii birocratice: făcu calea-întoarsă cât ai zice peşte.

Ajunserăm la aeroport fără alt incident şi, văzurăm că, într'adevăr, avionul pentru Bucureşti ne astepta. Descoperirăm atunci o altă curiozitate a călătorului înapoia cortinei de fier. Pasagerii se înghesuiau să iasă din autobuz şi se îndreptară spre avionul ce áştepta, nu din cauză că erau dornici de plecare, dar din cauză că avioanele nu rezervă locuri. Urcatul în avion fu un fel de grămadă fără căpătâi şi un efort de a-i întrece pe ceilalţi călători în procesul ocupării celor mai bune scaune. Noi însă furăm fericiţi să fim urcaţi şi să avem puţin timp ca să ne pregătim pentru următoarul şoc.

După ce aterizarăm în Bureşti ne dădurăm seama curând că pentru a intra în aeroport trebue să ne aşezăm la coadă la uşă, fiind admişi în grupuri de patru sau cinci de către gărzi cu mitraliere. Atunci, fiecare al treilea sau al patrulea pasager era percheziţionat, iar apoi condus pe niste scări, în grija unui alt militar cu puşcă. La prima intrare soţia mea fu aleasă pentru percheziţionare şi, stiind-o aproape de lacrimi, ca şi mine, încercai să o aştept pe scări în aşa fel încât să mă vadă în timp ce gărzile îi cercetează bagajul. Dar o îndemnare a mitralierei militarului mă convinse că era mai bine să aştept la etajul următor.

După percheziţionare, ne mai liniştirăm nervii cu o ceaşcă de cafea turcească la restaurantul aeroportului şi, cum nu se părea că vom putea găsi un loc unde să ne lăsăm bagajele în aeroport, am lăsat-o pe Kris cu bagajele noastre şi eu am pornit să găsesc ghişeul sau agentul dela compania Pan American care sigur că avea să-mi accepte legitimaţia American Express. Din fericire găsii un agent care vorbea engleza în mod cursiv. Imi spuse că, nu, compania nu putea accepta credit dela American Express pentru simplul motiv că toate tichetele din ţară se cumpărau prin TAROM. Totuşi, având în vedere situaţia mea disperată, spera să poată aranja ceva deosebit, dar, ca să iau biletele, trebuia să merg până în centru, la biroul lor aflat în Hotelul Intercontinental. Din fericire, era încă dimineaţă, aşa că aveam vreme suficientă pentru a prinde un autobuz spre hotel, a lua biletele, şi a mă întoarce înaintea plecării cursei Pan Am spre Viena. Pentru prima dată în acele zile, tensiunea începea să scadă.

Când ajunserăm la Intercontinental şi avurăm biletele în mână simţirăm că ne apropriam de casă. Nimic nu mai putea să meargă prost acum. Nu mai furăm intimidaţi de gărzile dela uşa aeroportului sau de gândul că vom fi percheziţionaţi din nou. De data aceasta fu rândul meu să fiu cercetat. În timp ce deschideam valiza pentru sentinelă, îmi dădui seama că aveam în mână valiza soţiei, pentrucă a ei era mai mare şi mai grea. În plus, pe lângă haine şi amintirile pe care le cumpărase dela Mamaia, soţia mea avea si o cantitate de tampoane suficientă pentru sabaticul ei de şase luni ! Sentinela probabil că nu văzuse aşa ceva mai înainte. El ridică un tampon şi mă întrebă ce este. Chiar dacă vocabularul meu german şi francez conţinea echivalentul dorit, el nu vorbea decât româneşte. În fine, izbutii să-i explic cu mare greutate despre ce este vorba. În acel moment îl lăsă să cadă ca pe un glonte, închise valiza şi mă porni spre scări.

Aşezaţi la cafeneaua aeroportului după câteva minute, strângând în mână biletele, şi urmărind cu atenţie tabla care indica orele de zbor, în aşteptarea celui mai apropiat moment când ne puteam urca în avion, incidentul cu tamponul ne păru concluzia farsică potrivită a aventurilor noastre în România. Neliniştea şi tensiunea zilelor precedente se relaxară în explozii de râs, de fiecare dată când ne aminteam privirea şocată pe faţa sentinelei în momentul când înţelesese ce ţinea în mână ! Ca de obicei însă, relaxarea fu prematură. Cu patruzeci şi cinci de minute înainte de plecare, mă uitai la tablou şi îmi dădui seama că zborul nostru fusese anulat. Singura cursă directă între Bucureşti şi Viena din acea zi fusese eliminată !

În acel moment singura noastră reacţie fu să comandăm încă o ceaşcă de cafea. Gândul de a ne întâlni din nou cu TAROM sau ONT sau o birocraţie similară or de a ne lupta iar ca să ne comunicăm situaţia să explicăm iar către o faţă zâmbitoare, neînţelegătoare, că nu doream nimic altceva decât să ieşim din România şi să ne întoarcem la Viena, era mai mult decât puteam contempla. Cred că am fi şi acum în cafeneaua dela aeroport, aşteptând să ne ia cineva si să ne ducă acolo, dacă n'ar fi apărut în faţa noastră un înger, în forma unui student american. Si el avea un bilet pentru Viena, dar aflase că pasagerii pentru acea cursă fuseseră transferaţi pe o cursă Air France care mergea la Belgrad, unde aveau să se transfere iar pe compania Austria Air Lines, până la Viena.

Mult mai târziu, în acea după amiază, păşirăm în cele din urmă prin poarta "Nothing to Declare" a aeroportului din Viena. Cu oftaturi profunde de relaxare ne urcarăm în autobuz şi ne îndreptarăm la apartamentul nostru. Si acu, după patru ani, încă nu ştiu dacă experienţa a meritat să fie trăită. Data viitoare, însă, fără îndoială că vom călători "în grup". •

REPORTAJE DIN ȚARA

Despre transportul cu calea ferată

Transporturile reprezintă coloana vertebrală în activitatea economică a unei țări. Mijloacele de transport publice sau proprii "cărăușesc" produsele finite, semifabricatele, etc., dela producători la consumatori și materiile prime la producător, precum și asigurarea transportului pasagerilor. Din cele patru mijloace de transport existente: calea ferată, auto, naval și aerian, vom face câteva considerații asupra primului: calea ferată.

O pondere importantă în transporturi, o are transportul pe calea ferată, în special de mărfuri. Aici volumul cel mai mare pe țară îl are Ministerul Economiei Forestiere, pentru transportul materialelor de construcții, agregatelor de balastieră și de carieră (pietriș, nisip, piatră spartă) și produselor lemnoase. Astfel când s'a solicitat un plan de transport "justificat" de 81 milioane de tone/an 1980, s'au aprobat numai 71 milioane tone/an și se realizează 65 milioane tone/an.

Care sunt cauzele acestei situații ? Este cert că realizările nu satisfac nevoile minimale de transport pe calea ferată, "cărăușul" nu a putut asigura întregul volum contractat cu furnizorii de produse. Motivele sunt multe și aparțin atât intreprinderilor furnizoare cât și căilor ferate.

În primul rând la furnizori, încă nu este rezolvată organizarea fronturilor de încărcare-descărcare. Aici nu se dă suficientă atenție la mărirea rămpilor și a liniilor de încărcare, la asigurarea permanentă a mâinii de lucru în toate schimburile. Deasemeni nu s'a trecut mai hotărât la mecanizarea operațiunilor de încărcare-descărcare și utilizarea mai accentuată a mijloacelor moderne de transport: palete, containere, pachete, transcontainere, care permit mecanizarea. O altă vină la furnizori, este lipsa de marfă la încărcare conform contractului de transport, din cauza nerealizării ritmice a planului de producție; astfel în prima decadă nu este marfă suficientă, iar ultima decadă nu sunt vagoane pentru volumul de marfă realizat.

Desigur eliminarea neajunsurilor arătate în sarcina furnizorilor, cere intervenție promptă, hotărâtă și alocarea unor fonduri de investiții pentru: utilaje și construcții necesare mecanizării lucrărilor de încărcare-descărcare și mărirea fronturilor de lucru. De asemeni dotarea căilor ferate cu suficiente palete, containere, transcontainere, pe care să le pună la dispoziția furnizorilor atunci când le cer și în cantități suficiente. Se mai poate îmbunătății activitatea de întreținere și reparație a liniilor proprii de garaj, însă foarte importantă este ritmicitatea producției, pentrucă fără marfă suficientă la rămpile de încărcare, toate celelate eforturi sunt inutile.

În al doilea rând, la calea ferată sunt lungi perioade când nu se dau vagoane conform contractului semnat, stocurile de mărfuri depășind capacitățile magaziilor, sunt depozitate uneori sub cerul liber și supuse deprecierilor. Acest fenomen se întâmplă mai ales în perioada recoltei (Septembrie - Noembrie), Când prioritate are transportul cerealelor și legumelor.

Important pentru producătorii de mobilă export URSS, este ca partenerul străin să asigure vagoanele sovietice în volum necesar la baza export Rădăuți și la fabrica Satu Mare. Sunt lungi perioade când se sistează transportul mobilei export URSS de la fabrici și când la Rădăuți și Dornești așteaptă multe zile câte 300-400 vagoane încărcate cu mobilă export, iar la Satu Mare fabrica de mobilă nu mai are unde pune mobila export; toate acestea din cauza neasigurării la timp cu vagoane sovietice; deși se semnează protocoale, se fac discuții și deplasări de specialiști !

Cimentul necesită un volum important de vagoane pentru transport, în special vagoane cisterne de tip ZCV. Din cauza insuficienței parcului de vagoane cisternă (1200 bucăți), nu s'a asigurat transportul cimentului de la fabrici conform contractului, iar stocurile la producători s'au dublat, fiind pericol de oprirea producției. La acest tip de vagoane nu s'a reușit să se facă curățirea interioară de crusta formată, astfel că aceste vagoane transportă permanent o "greutate înglobată" mai mare cu 300-600 Kg, cantitate cu care sunt frustați beneficiarii de ciment, deoarece calea ferată consideră greutatea vagonului gol ca și cum ar fi curat. Este adevărat că foarte greu se face curățenia interioară a crustei de ciment depusă, însă aceste operații nu sunt încă bine organizate nici la calea ferată, nici la fabricile furnizoare.

Sunt perioade când calea ferată pune la încărcare un număr prea mare de vagoane, în special acolo unde sunt mari restanțe la sfârșit de lună, iar expeditorii nu sunt organizați să încarce 3-4 reprize încontinuu și atunci stația de cale ferată anulează restanțele din oficiu, fără penalizări ! În fond sunt mulțumiți ambii parteneri: calea ferată si-a făcut planul prin anulări fără penalizări, iar furnizorul este mulțumit că nu plătește penalizări pentru neîncărcare la timp. Dar . . . marfa (dacă s'a produs și este pe rampa de expediție) rămâne nelivrată, întreprinderea nu'și realizează încasările.

Destul de frecvente sunt situațiile când garnituri de vagoane și trenuri de marfă stau blocate în stațiile de cale ferată spre Constanța, din cauza aglomerării și blocării portului și triajului, precum și din cauza încărcării la nave în ritm prea redus. În același timp trebuie menționate și gâtuirile de transport datorate: podului peste Dunăre dela Cernavodă (unde se lucrează la lărgire și mărirea numărului de linii), nedublării complete a unor magistrale de cale ferată și neelectrificării lor, precum și insuficiența liniilor de manipulare în unele gări și triaje.

Este adevărat că nevoile de transport ale țării cresc mai mult decât parcul de transport și nu este bine când se caută rezolvarea pe hârtie prin mărirea coeficientului de utilizarea vagoanelor: adică un vagon să facă pe lună trei voiaje medii, în loc de două. Dar dacă pe lângă creșterea mai accentuată a dotării cu vagoane, expeditorii și primitorii nu se organizează bine pentru a descărca-încărca cât mai repede, situația nu se poate îmbunătății mai rapid. ■

DEZASTRUL ROMÂNIEI ÎN PRESA STRĂINĂ:

FRANKFURTER ALLGEMEINE

RĂZBOIUL LUI CEAUȘESCU ÎMPOTRIVA ȚĂRANILOR

de Viktor MAIER

"Autoaprovizionarea" este azi una din vorbele mari în România. La origine se numea prin aceasta numai obligația fiecărui județ de-a asigura aprovizionarea populației corespunzătoare, prin mijloacele de care dispune județul. Pentru orașele mari și regiunile de munte este prevăzut un fond central al aprovizionării. Se pare însă că între timp noțiunea de "autoaprovizionare" a căpătat subit pentru populația rurală a României un sens cu totul literal și personal. Ambele decrete ale Consiliului de Stat pe care Ceaușescu le-a dat spre publicare în presă la 10 și 18 Octombrie, se pare că nu chiar în ultimă ocurență au fost scoase pentruca locuitorii dela țară să fie excluși dela posibilitățile enunțate cu precădere pentru cei din orașe. În decrete se dispune ca Românii să se aprovizioneze numai acolo unde locuesc. Aceasta este spus în mod expres oarecum numai pentru pâine și făină, pentru zahăr și untdelemn este cel puțin sugerat, iar prin măsuri elastice și prin imputernicirile date autorităților locale măsurile se pot extinde la toate produsele agricole. Acest principiu de pe-acum pune probleme Românilor care călătoresc. Dar ceea ce este mai important e faptul că aprovizionare oarecum organizată cu alimente există practic numai la orașe. Până acum țăranii veneau la orașe nu numai pentru zahăr și untdelemn, dar și pentru pâine. În parte pâinea și făina sunt baza nutrețului, privat sau pe bază de contract, în special pentru porci. Acum acest lucru este interzis. "Acum nu mai putem să ținem niciun porc", spunea o țărancă Săsoaică din Transilvania. Aceasta înseamnă că în câteva luni porcii din România vor fi reduși la jumătate. Grădinile particulare sunt în mai toate părțile foarte mici. Loc de grădină primește dela colectivul agricol numai acela care lucrează cel puțin 50 de zile după normă la colhoz. În special pentru bătrâni viața din satele românești va fi foarte grea. O raționare în sensul propriu al cuvântului nu este plănuită la țară și tehnic vorbind abia dacă ar fi posibilă. Cantitatea publicată de 150 kilograme de grâu și 30 porumb pe an în România este, după cum și Ceaușescu constata într'o cuvântare, socoteala unei cantități medii, după care să se organizeze aprovizionarea. Cu interzicerea populației rurale de a se aproviziona la orașe, pe de-o parte se ridică pentru orășeni cantitatea de produse agrare, și pe de altă parte se dă un supliment liber pentru export. România se găsește într'o asa dificilă situație economică și în așa fel strânsă cu usa din cauza plății datoriilor, încât mobilizează totul pentru exportul de devize. Potențialul de export al României în devize grele este ceva peste patru miliarde de dolari. Din acestea trebuesc plătite mai întâi ratele datoriilor de 1,5 miliarde, fără a căror restituire se anulează contractele, și pe deasupra încă 1,5 miliarde pentru țiței. Necesitatea de a importa țiței se datorează supradimensionalelor instalații de petrochimie. Din ce în ce mai mulți fac vinovată de această investiție unilaterală pe nevasta lui Ceaușescu, Elena. (care cum se știe se consideră "chimistă", n.r)

Peste cele cam 12,5 milioane de tone de țiței proprii, România trebue să importe anual cel puțin 12 milioane și aproape exclusiv în devize, pentru a putea pune în acțiune măcar 50 până la 60 la sută din capacitatea instalațiilor de petrochimie. Uniunea Sovietică urmează să furnizeze cam 1,5 până la 2 milioane. Produsele alimentare se spune în București că se duc pentru exportul petrolifer în țări ca Iran, Kuweit sau Libia. Cu Iran s'a stabilit de curând o nouă convenție. Pentru alte nevoi, inclusiv pentru investiții nu rămâne mai nimic în această țară. Calculele pentru petrochimie se bazează pe cele mai ieftine prețuri, din timpuri trecute, și care nicăieri în alte părți nu mai au curs.

Observatori străini la București subliniază ca urmare a dificultăților economice o intensificare a relațiilor româno-sovietice, mai întâi în domeniul economic, dar cu precise influențe în cel politic. Numeroase delegații economice sovietice s'au perindat în ultimul timp în România.

Nu ar fi surprinzător dacă România ar începe să primească din Rusia mai multe feluri de mărfuri importante, inclusiv materii prime și chiar țiței. În compensare se arată că România participă precumpănitor la proiectele comune (iarăși "sovrom-uri", n.r.). Observatori vestici se așteaptă la o tot mai strânsă aliniere economică la Soviete, și chiar să urmeze anumite "propuneri" sovietice cu privire la politica economică.

În măsura în care Ceaușescu vrea să dea greutățile unilateral, pe seama populației rurale, el urmează atât tradiționalul dispreț din România față de țărani (poate cu excepția Transilvaniei), dar și întreaga orientare de până acum a regimului său. Contrariul celor ce se petrec în Ungaria sau Bulgaria, ar fi de neconceput o politică a lui Ceaușescu în care să se urmărească prin stimulări materiale ridicarea nivelului agricol. O situație în care țăranii ar trăi mai bine ca muncitorii industriali este cu totul în afara sistemului de concepte al lui Ceaușescu. După toți anii de neglijare a economiei agrare și cu exploatarea ei ca "sursă primară de acumulare", urmează acum o aruncare înapoi a țărănimii la propria gospodărire, dar în cadre cu mult mai restrânse ca înainte. Observatori străini la București constată că Ceaușescu a proclamat "războiul împotriva țăranilor".

Efectiv țăranii cărora li s'a refuzat dreptul de a cumpăra alimente dela orașe, au provocat diverse incidente în mai multe părți. Sunt chiar informații asupra unor cazuri mai grave, pe care este greu să le verificăm. La București se vorbește că disprețul față de țărani a dus la revoltele dela 1907; "Garda de Fier", mișcarea legionară de dreapta de înainte și din timpul războiului trecut, s'a recrutat cu deosebire din regiunile cu țărani dezamăgiți. În România, spre deosebire de Polonia, nu sunt de prevăzut agitații muncitorești, după opinia diplomaților de acolo, dar ei nu exclud deloc revoltele țărănești. ■

DOAMNA „DOCTOR HORMONIS-PAUSA" ȘI SEMIZEUL DIN SCORNICEȘTI

HISTORY OF THE ROMANIAN COMMUNIST PARTY

Robert R. King

În sfârşit o istorie a P.C.R.-lui (...dar nu în R.S.R.)

Partidul comunist român nu a putut până acum să-şi publice propria istorie, în ciuda repetatelor intenţii anunţate public de a se elabora un manual de istorie a partidului. Cauzele par a fi multiple şi sunt corelate în general cu atitudinea sau mai bine zis politica regimurilor comuniste faţă de istorie şi de trecut. Aceste raporturi speciale dintre comunism şi istorie au dus la celebra butadă că: "pentru un regim comunist, singurul lucru cu totul sigur este viitorul, dat fiind că trecutul se schimbă fără încetare". Ministerul Adevărului orwellian funcţionează la Bucureşti tot atât de bine ca şi în celelalte capitale comuniste, şi nu este deloc vorba să fie suprimat.

Asadar, motivul principal al acestei tărăgănări în cazul României este - cred eu - că până acum partidul nu a găsit o linie definitivă de prezentare a trecutului său, un trecut cu care nu se poate făli, trecut pe care va trebui să-l manipuleze, să-l trunchieze şi să-l răstălmăcească în aşa fel ca să dovedească - în pofida unor erori trecătoare - infailibilitatea politicii pe care a propovăduit-o şi pe care a dus-o. Mai ales în România, o astfel de sarcină este îndeosebi anevoioasă dat fiind că PCR-ul - care de-a lungul existenţei sale a fost un instrument politic în slujba unor interese străine - are pretenţia de a se identifica acum cu trecutul şi aspiraţiile naţionale ale poporului românesc.

Aşa cum am spus, comuniştii români promit de mult timp o istorie a partidului lor. Primul pas în această direcţie a fost crearea în 1951 a Institutului de istorie a partidului de pe lângă C.C. al PMR. In 1955, la cel de-al 2-lea Congres al partidului, Gheorghiu-Dej anunţase că va fi întocmită o istorie a partidului. Dar, campania de destalinizare iniţiată câteva luni mai târziu de către Nichita Hrusciov, a ridicat o serie de probleme complicate care au întârziat realizarea promisiunii lui Dej. La Congresul partidului din 1960, problema elaborării acestei istorii nici nu a fost menţionată. Dimpotrivă, la plenara CC din Decembrie 1961, în cursul căreia a fost criticată perioada stalinistă din România, Gheorghiu-Dej a anunţat din nou publicarea unei Istorii a partidului. Dar Era Gheorghiu-Dej ia sfârşit în Martie 1965 fără ca să existe o istorie oficială a partidului. In Iulie 1965, la Congresul al IX-lea al partidului - devenit acum partidul comunist român - congres cu care începe Era Ceausescu, se anunţă din nou planuri pentru publicarea istoriei. Iar în luna Octombrie a aceluiaşi an ia fiinţă o comisie specială pentru elaborarea istoriei PCR. Din această comisie - condusă de N. Ceauşescu, noul secretar al partidului - fac parte toţi membrii Prezidiului Permanent şi toţi secretarii CC responsabili cu problemele ideologice. S'a şi precizat atunci că un rezumat al istoriei PCR urmă să fie publicat în 1966, iar textul complet al acestui manual urmând să apară la sfârşitul lui 1967. Termenele fixate au trecut însă, şi aceste lucrări nu au văzut lumina tiparului, pare-se din cauză că în sânul conducerii partidului s'au ivit controverse cu privire la modul de tratare a rolului lui Gheorghiu-Dej şi a epocii sale.

In 1971 şi ulterior în anii 1975-76 asistăm la Bucureşti la o campanie de recrudescenţă, de reactivare ideologică, în contextul căreia lipsa unei istorii a partidului este cu deosebire resimţită. Tot în această epocă se conturează o nouă concepţie cu privire la scrierea istoriei. Intr'un discurs rostit la Academia Ştefan Gheorghiu, Ceauşescu sugerează ca istoria partidului să fie integrată şi tratată în cadrul istoriei generale a României (la Bucuresti se pretinde dealtfel că "periodizarea istoriei muncitoresti se confundă cu periodizarea istoriei patriei". Iar la facultăţile de drept şi la cele de istorie şi filozofie din ţară, se predă un curs despre problemele fundamentale ale istoriei Patriei si PCR). Oricare ar fi valoarea ei, o astfel de propunere prezintă două avantaje din punct de vedere comunist: în primul rând ea ar contribui la eforturile de a se lega partidul mai strâns de naţiune; şi în al doilea rând ea ar permite să se reducă spaţiul consacrat exclusiv problemelor partidului şi să se evite mai uşor unele din aspectele cele mai controversate şi delicate din trecutul partidului. In sfârşit în 1976, N. Ceauşescu subliniază din nou necesitatea şi importanţa unei istorii definitive şi oficiale a partidului comunist român. Ea nu a apărut însă nici până la începutul lui 1981, an în care se sărbătoreşte cea de-a 60-a aniversare a partidului.

Totuşi, ca să fim obiectivi, în România, în ultimii 30 de ani au apărut o serie de materiale şi de documente cu privire la istoria partidului, texte folosite adesea ca "o sursă de inspiraţie" pentru educarea cadrelor sau pentru propaganda în sânul populaţiei. In 1951, institutul pentru istoria partidului a publicat un volum de documente privind perioada 1917-1944. O altă selecţie mai largă urma să apară ulterior într'o colecţie de volume, dar nu a văzut lumina tiparului. Intre 1956 şi 1960, Institutul a publicat un volum intitulat "Lecţii în sprijinul celor care studiază istoria P.M.R.", volum considerat ca primul efort mai serios de elaborare a acestei istorii care dă atâta bătaie de cap conducerii partidului. In 1969, partidul a publicat un nou volum de documente referitoare la perioada de dinainte de întemeierea partidului, adică anul 1921. In general, după ani şi ani de activitate editorială, au apărut mai multe volume de documente de preistoria partidului, de la 1829 la 1921 - mai bine zis a mişcării muncitoreşti din România, aşa cum o văd şi o interpretează comuniştii.

Si iată că acum un tânăr cercetător american ne oferă prima istorie oarecum completă a PCR-ului. Este vorba de "A History of the Romanian Communist Party" scrisă de Robert R. King, un volum de aproape 200 de pagini, apărut la Hoover Institution Press, Stanford University, California, la sfârşitul lui 1980, în colecţia Histories of Ruling Communist Parties. Robert King a avut la dispoziţie documentele de partid publicate la Bucureşti şi trebue să recunoaştem că având la îndemână numai aceste materiale s'a descurcat onorabil, căci nu ne puteam aştepta la desvăluiri senzaţionale din partea sa. Numai cu unele din interpretările sale nu sunt de acord.

In capitolul intitulat "Moştenirea perioadei postbelice", autorul descrie în termeni obiectivi situaţia partidului comunist român întemeiat în mai 1921, partid care aşa cum bine subliniază, era numai o sucursală a Kominternului, şi care nu se bucura de nici un sprijin popular. King precizează, potrivit documentelor cercetate, că în 1924 partidul comunist român număra circa 2500 de membri, iar la cel de-al 5-lea Congres din 1931, un reprezentant oficial comunist indica cifra de 1.200. Dată fiind structura şi caracterul său antiromânesc, minusculul partid comunist român s'a văzut obligat să-şi concentreze propaganda şi să încerce să-şi recruteze aderenţii din rândurile minorităţilor (în special evrei şi unguri) - care reprezentau în acea perioadă aproape 30% din populaţia ţării noastre. Dar şi în această direcţie el nu a reusit - dovadă numărul insignificant al membrilor partidului precum şi al voturilor obţinute la diversele consultări electorale la care partidul se prezenta sub diferite etichete politice, în perioada interbelică. Un raport al Kominternului din 1928 critica P.C.R. pentrucă nu are nici o priză asupra minorităţilor şi sindicatelor româneşti.

Eşecul comuniştilor români de a câştiga de partea lor clasa muncitoare şi pe ţărani, se explică în primul rând prin caracterul antinaţional al partidului. King arată că deşi existau unele nemulţumiri printre muncitorii şi ţăranii români la acea epocă, totuşi aceştia preferau - şi de departe - partidele istorice: Liberal şi Naţional Ţărănist. In eforturile lor propagandistice şi de recrutare de adepţi -scrie autorul - comuniştii români s'au izbit deasemenea şi de succesul pe care Garda de Fier îl avea în rândurile muncitorilor precum şi la sate. King scrie textual (pag. 26): "In Germania şi alte ţări vest-europene, clasa muncitoare s'a alăturat în mod tradiţional stângii politice. Dar în România, numeroşi muncitori s'au identificat cu Garda de Fier. Garda a avut mai mult succes decât comuniştii în eforturile de a câştiga sprijin popular printre ţăranii români - care sunt naţionalişti şi credincioşi - deoarece ea se identificase cu naţionalismul românesc şi cu Biserica, în timp ce partidul comunist era considerat ca un element străin, antinaţional. Opoziţia lui (a partidului) împotriva religiei, l'a înstrăinat şi mai mult de populaţie".

Este păcat că în acest capitol consacrat epocii interbelice, autorul nu precizează că interzicerea partidului comunist în 1924 a avut o bază legală, juridică şi nu a fost făcută din consideraţii politice sau meschine calcule electorale, aşa cum pretind astăzi comuniştii. Partidul era anticonstituţional prin faptul că preconiza şi activa pentru dezmembrarea teritoriului naţional (în special retrocedarea Basarabiei Uniunii Sovietice), teritoriu care era indivizibil şi inalienabil, cum proclama Constituţia din 1923.

Deasemeni, tot în legatură cu această perioadă, King ar fi putut menţiona numele conducătorilor partidului comunist român pentru a sublinia şi mai mult caracterul său de instrument al unei puteri străine, mai ales că aceste nume sunt acum pomenite la Bucureşti. Astfel, între cele două războaie, PCR-ul a avut printre alţii ca secretari generali pe: Elek Koblos, ales secretar general la Congresul al 3-lea dela Viena în August 1923; Vitali Holostenco, ales în fruntea partidului la cel de-al 4-lea Congres dela Harkov în Iunie 1928, şi Danieluk Ştefanski, ales la Congresul al 5-lea din decembrie 1931 la Moscova.

Am stăruit mai mult asupra istoriei PCR-ului în perioada interbelică, deoarece ea este cea mai puţin cunoscută de tineretul de astăzi, deoarece este faza ei cea mai controversată şi deoarece ea pune în lumină menirea acestui partid de a fi fost dela origine o agentură a unei puteri străine, cu caracter antiromânesc, antinaţional.

Capitolele următoare, consacrate altor aspecte şi purtând respectiv titlurile: "Drumul spre putere", "Transformările instituţionale", "Caracterul elitei de partid" sau "Partid şi societate" tratează o serie de probleme privind în special organizaţia internă, structura partidului.

Ultimele două capitole se intitulează: "Schimbarea atitudinii faţă de tradiţia naţională şi de naţiune" şi "Politica internaţională a partidului". In ele, King reia interpretările care au avut şi continuă să aibe curs în opinia publică occidentală cu privire la relaţiile partid - naţiune în România şi la relaţiile româno-sovietice în ultimii 15 ani. Nu voi discuta în deaproape aici temeinicia acestor interpretări; este ştiut însă că ele au fost provocate în primul rând de unele gesturi spectaculare ale regimului comunist de la Bucureşti, de unele declaraţii gălăgioase ale liderilor comunişti români. Desigur, tânărul cercetător american poate vorbi despre "efortul încununat de succes de a lega partidul cu tradiţia naţională românească şi de a-l identifica cu interesele naţionale" (pag. 137). Desigur, el poate vorbi despre "românizarea" PCR-ului şi poate afirma că "în ultimele două decenii, conducerea PCR a promovat în mod precaut interesele naţionale ale României în problemele internaţionale şi şi-a sporit în mod treptat autonomia faţă de Uniunea Sovietică" (p. 135). Nu crede însă King că un naţionalism sincer, adevărat s'ar strădui să asigure eficacitatea economică, să ofere populaţiei un minimum de bună stare (şi nu să facă din România ţara cu nivelul de trai cel mai scăzut din blocul sovietic)? Sau că un regim cu adevărat identificat cu interesele poporului ar încerca să apere pe cetăţeni de arbitrariul şi abuzurile pe care tocmai partidul le promovează, le comite şi le încurajează (făcând ca România să fie una din ţările cele mai represive din lume)? Si atunci când evocă discuţiile dintre istoricii români şi sovietici cu privire la Basarabia - pentru a pune mai bine în lumină atitudinea naţionalistă a regimului de la Bucuresti - King uită să menţioneze că în Iunie 1976, la Congresul Educaţiei Politice şi al Culturii Socialiste, Nicolae Ceauşescu a declarat răspicat că "România nu are probleme teritoriale sau de altă natură cu Uniunea Sovietică". De atunci, controversele istorice cu privire la ţinutul dintre Prut şi Nistru au încetat. Cercetătorul american nu acordă atenţia cuvenită unor declaraţii ale şefului comuniştilor români, afirmaţii care dovedesc ce semnificaţie au pentru PCR patriotismul şi iubirea de trecutul ţării. Ceauşescu a declarat astfel tot în Iunie 1976 că "a fi patriot. . . mai înseamnă a face tot ce este posibil pentru sporirea avuţiei naţionale şi proprietăţii socialiste, a nu cruţa nici un efort pentru a aplica politica partidului" (Scînteia, 3 Iunie 1976), iar pentru Ceauşescu, studiul istoriei "este strâns legat de desvoltarea forţelor de producţie" (interview în Frankfurter Rundschau, 27 Iulie 1976).

In ciuda unor nuanţe, pe care King încearcă să le introducă în aceste două ultime capitole ale cărţii sale - ca de pildă distincţia între "independenţă" şi "autonomie" - nu putem fi de loc de acord cu concluziile sale când scrie între altele că: "partidul comunist român a mers mai departe decât oricare alt partid est-european pentru a se alătura (to align itself) sentimentelor naţionale . . . Autonomia politicii externe faţă de Uniunea Sovietică a fost extinsă în mod abil în ultimele două decenii, şi acest fapt a adus PCR-ului un considerabil prestigiu (recognition) pe plan internaţional şi l-a făcut în acelaş timp să obţină sprijin popular" (p. 149-150).

In legătură cu acest "sprijin popular", s'a întrebat oare Robert King, făcând această afirmaţie, câte voturi ar obţine, în cazul unor alegeri libere în România, acest partid comunist care pretinde că numără astăzi circa 3 milioane de membri? Si dacă s'ar permite alcătuirea de sindicate libere în ţara noastră, ce s'ar alege de sindicatele oficiale - curelele de transmisie ale regimului - în care sunt înglobaţi astăzi cu forţa aproape 7 milioane de muncitori?

Si mai ştie Robert King că unii valoroşi istorici şi cercetători din Occident, care la începutul anilor 70 erau entuziasmaţi de "comunismul naţional românesc", îşi exprimă astăzi pe faţă dezamăgirea sau preferă să păstreze tăcerea? Eu însumi - şi parva licet componere magnis - gândindu-mă în ultimii ani la "erezia" comuniştilor români, - în cazul că ar fi vorba într'adevăr de o erezie-, m'am întrebat dacă nu i s'ar putea aplica acestui fenomen formula teologiei creştine: haeresis opportet esse. . .

Acestea fiind spuse, cartea lui King este interesantă mai ales prin datele sale bibliografice, prin vastul material documentar pe care îl conţine, punându-l la dispoziţia cititorilor occidentali, şi prin efortul pe care îl face de a cuprinde pentru prima oară întreaga evoluţie a PCR-ului de la întemeiere până în ziua de astăzi. Numai unele din interpretările sale lasă de dorit, iar repetarea unor sabloane care circulă în presa internaţională - cu privire la politica externă a acestui partid - putea fi evitată. Dat fiind că este vorba de o expunere stiinţifică, autorul trebuia să purceadă la o analiză mai temeinică a noţiunilor de independenţă, autonomie, specific naţional, caracter original etc. şi să se întrebe dacă ele pot fi valabile într'o ţară din Europa răsăriteană şi pentru un partid inevitabil vasal al Uniunii Sovietice.

Adevărul este că nu vom putea cunoaste toate dedesubturile istoriei PCR decât atunci când va fi posibil să se consulte în mod liber arhivele Cominternului (respectiv Cominformului), ale Comitetului Central sovietic dela Moscova sau documentele şi instrucţiile secrete de partid de la Bucuresti. Până atunci se pot face cu privire la această istorie, afirmaţii necontrolate şi se pot emite - involuntar dealtfel - judecăţi de valoare hazardate.

Mihai CISMĂRESCU

PE SCURT DIN ŢARĂ

CRONICĂ RADIOFONICĂ

LEGALIZAREA INANIŢIEI!

Lipsa de alimente în RSR a provocat migrene iar Niculae încearcă să amuţească ghiorăitul maţelor cu decrete-aspirinoase.

Prima măsură e ca cetăţenii să nu mai facă risipă.

Risipa ar însemna că ai prea mult şi iroseşti ! Un cuvânt bine ales de cei ce mânuesc serviciul de dezinformare.

Dar un om cu materia cenuşie nevopsită se întreabă cum poţi să faci risipă din ce n'ai?

Cum poţi să risipeşti oul, spărgându-l în capul vecinului, când tu n'ai văzut un ou de o lună?

Cum poţi să risipeşti laptele, dându-l pisicii, dacă tu nu poţi să-ţi hrăneşti copilul?

Decretul Consiliului de Stat e căptuşit cu speranţe găurite şi prevede" întărirea . . .asigurarea. . .aprovizionarea . . .etc." şi arată în amănunte de unde, când, cum, cât şi cine poate să cumpere din magazinele alimentare.

Aprovizionarea populaţiei cu pâine, făina şi mălai se face " . . .potrivit principiilor autoconducerii şi autoaprovizionării teritoriale, pe localităţi în care cetăţeanul domiciliază sau îşi are locul de muncă".

Dacă pe un cetăţean îl apucă foamea în alt cartier de unde locueşte sau munceşte, el nu poate cumpăra o bucată de pâine deoarece -scriu ziariştii rsr-işti ar fi contrar ". . . cerinţelor unei alimentaţii raţionale şi tendinţelor fundamentale ştiinţific în consumul alimentar pe plan internaţional".

Fratele din ţară are şi el o mângâiere!

E flămând pe baza principiilor ştiinţifice introduse pe plan internaţional de cei ce propăvăduesc fericirea multilaterală pe toate meridianele !

După o ultimă statistică în Bucureşti s'ar afla 770 de monumente istorice. Pe lista acestor monumente (Ateneul, Casa Vernescu, Turnul Bărăţiei, Palatul Mogoşoaia, etc.). Locaşul unde slujeşte Patriarhul, nu-i pe listă !

MELBOURNE, Australia --Echipa de fotbal a RSR s'a prezentat la campionatele de fotbal ale juniorilor cu numărul de 18 jucători. La plecare numărul s'a redus la 17.

Gheorghe Viscrianu a cerut azil politic.

Articolul 11, din noul decret ce priveşte autoaprovizionarea populaţiei, prevede: 'Persoanele aflate ocazional în oraşe pot cumpăra pâine pentru consumul imediat". Câtă fericire pe cetăţeanul român, îşi poate cumpăra o pâine !

SE TAIE COADA!

Cetăţenii aştepând în faţa magazinelor cu alimente oferă o carte de vizită ce arată situaţia reală din ţară.

S'a dat ordin ca oamenii securităţii să supravegheze aceste cozi. Când sunt prea lungi şi încurcă circulaţia, sau oamenii devin nervoşi, vine miliţianul şi-i spune omului să meargă acasă şi să vină mâine.

Totodată, conform ultimului ordin, li se cere legitimaţia şi dacă omul este din alt cartier, el e arestat şi de multe ori i se face percheziţie acasă ca nu cumva să stocheze alimente.

..

15.000 de specialişti români acordă asistenţă tehnică în 60 de ţări din Africa, Asia şi America Latină.

RSR are oameni capabili ca să-i exporte şi credem că se găsesc şi oameni capabil ce n'au reuşit încă să fugă.

Atunci care-i secretul că în străinătate tehnicienii români au succes pe când în RSR domneşte foamea?

Dacă v'aţi gândit că de vină e Niculiţă, aţi ghicit unde-i mărul putred.

CUMPĂRĂ PE DATORIE ŞI VINDE PE VALUTĂ

România caută să cumpere o cantitate de 3 milioane de tone de grâu. Jumătate din această cantitate va fi furnizată de Statele Unite.

Din grâul cumpărat RSR vinde o parte, ţărilor socialiste, contra valută forte.

Cu valuta obţinută pe grâul luat dela gura cetăţeanului, Ceauşescu caută să-şi plătească datoriile contractate de pe urma industrializării pripite şi fără cap.

UN PLAN CINCINAL PENTRU SEMĂNAREA PETROLULUI, E.T.C.

'Resursele naturale au în ţara noastră (Benone Enescu, Radio Bucureşti) un caracter tot mai limitat . . . trebue să exploatăm zăcăminte situate la adâncimi tot mai mari sau cu un conţinut tot mai REDUS decât alte minerale utile. În acest timp pentru asigurarea unor materii prime de bază, petrol, cox, minereu de fier, cupru, bumbac, absolut necesare desvoltării economiei româneşti, apelând şi la importuri iar . . . importul acestora este tot mai costisitor."

Dar cu toate că trebue să se recunoască, vrând nevrând, realitatea că ţara este sărăcită şi avuţiile ei pe sfârşite, comuniştii continuă să viseze în poziţie perpendiculară şi promite că RSR ". . . pe parcursul deceniului în care ne aflăm 1981-1990 să nu mai depindă de aprovizionarea cu materii prime şi materiale din sursă externă."

Ne întrebăm:

De unde-şi va procura peste 10 ani RSR materiile prime, din surse interne, când deabia se găsesc acum, "cu un conţinut tot mai redus" şi ". . . la adâncimi tot mai mari".

O promisiune goală, ca toate promisiunile la începutul cincinalelor.

Ori, probabil, că Academiciana Lenuţa, cu renume mondial, va arunca din avion, peste munţi, sămânţă de petrol, cox, cupru şi alte minerale !

DIN PRESA COMUNISTĂ

Foto 1

Foto 2

Foto 3

Foto 4

AŞA SE CONSTRUEŞTE SOCIALISMUL ÎN R.S.R.

Compilăm din ziarul "România Liberă" (3 7 81) eforturile disperate a celor care vor să dea viaţă unui regim fără suflet.

"Neglijenţa, dezordinea, lipsa spiritului gospodăresc te întâmpină încă dela sosire în staţia C.F.R. Topliţa (din regiunea Harghita, N. R.). Rampele acestei gări sunt blocate şi transformate într'un uriaş depozit al indolenţei, unde zac, de aproape un an, câteva mii de tone material de construcţii aduse pentru şantierele oraşului."

Foto 5

MATERIAL NOU...

Pe rampa gării Topliţa, ziaristul Dumitru Budjoiu află:

'Panouri mari crăpate, chesoane şi fâşii flambate, prefabricate din beton armat ciuntite, BCA-uri şi cărămizi sparte . . . descărcate alandala, amestecate cu ciment, cu nisip (peste 350 tone) cu mormane de moloz . . . . " (foto 1,2 şi 3)

Falimentul industrial, lipsa de alimente, de locuinţe, ce domneşte azi în RSR nu-s decât moştenirea nepăsării.

Iar nepăsarea îşi are rădăcinele înfipte în inima teoriilor comuniste.

Când i-ai luat omului dreptul de a se bucura de munca lui, atunci de ce să mai muncească?

Pot să scrie ziarele, pot să ameninţe cei mari, pot să urle activiştii de partid, românul se răzbună:

El tace, şi nu face !

S.O.S.-URI DISPERATE

Un funcţionar dela staţia Topliţa spune:

"Degeaba declarăm şi somăm pe cei dela Trustul de construcţii-montaj Mureş, şantierul Topliţa, ei fac tot ce vor, adică aproape nu fac nimic".

'Ei trebue să-şi amenajeze un depozit corespunzător pentru aceste produse. Noi le-am aprobat ca să întrebuinţeze temporar o jumătate de rampă de pe linia 7-a şi acuma au ocupat toată rampa şi au uitat că aceste bunuri sunt ale lor şi ni le-a lăsat nouă în cârcă."

FACE ŞI ORDINE

Intre timp constructorii au trimis pe unul Pintea Simion, şef de brigadă, ca să facă ordine. Se află pe rampă de o lună de zile, dar ordine tot n'a făcut.

Ar vrea el să le transporte, să le sorteze şi să le depoziteze dar singur, fără oameni, cu puţine maşini, cu o macara defectă, i-ar trebui încă un an ca să rezolve problema.

Dar dacă materialele de construcţie stau părăginite în gară, nici cele care au ajuns pe terenul de construcţie nu-s într'o situaţie mai bună.

VEŞNICA NEPĂSARE

"Si la loturile de lucru aceeasi nepăsare şi dezordine (foto 4,5,6). Şeful şantierului, tov. Pop Iuliu, încearcă să se scuze:

--"Ştiţi, n'avem spaţiu de depozitare, edilii nu neau asigurat terenul necesar şi de aceea lăsăm materialele pe unde putem".

Dar cei dela Consiliile Populare au alte declaraţii de făcut:

Le-am dat 2000 de metri pătraţi de teren lângă fabrica de tricotaje.

--E cam mlăştinos, a răspuns şeful şantierului. . .

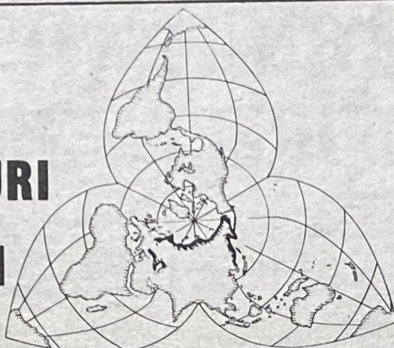
"Între timp materialul de construcţie se descarcă din vagoane pe rampă, de pe rampă se încarcă pe camioane şi se duce la depozitul intermediar, unde se descarcă şi se încarcă spre a ajunge pe şantier unde-i întrebuinţat la clădirea locuinţelor."

Aşa construesc comuniştii paradisul !

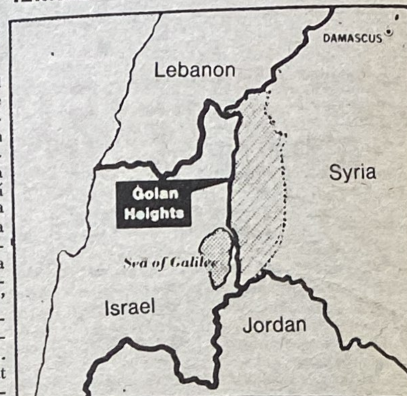
Foto 6

DIN CELE TREI COLȚURI ALE LUMII

Rubrică întocmită de ARGUS

IZRAEL

Consiliul de Securitate al O.N.U. a votat la 17 Decembrie 1981, în unanimitate (15-0) o rezoluție care declară ilegală anexarea de către Statul Izrael a Inălțimilor Golan, ocupate după evenimentele din 1967 și a declarat că viitoare măsuri vor fi luate în cazul că Izraelul nu se supune înaltului for internațional. Consiliul a declarat "nulă și neavenită" și "fără efect internațional legal", hotărîrea Kneset-ului izraelian, de anexare a teritorului și a hotărît o nouă întrunire care să nu depășească data de 5 Ianuarie 1982, să fie convocată pentru "măsurile de pedeapsă" ce urmează a fi aplicate împotriva Izraelului, dacă persistă în actul ilegal de anexare. La Casa Albă, Preș. Reagan a declarat că a suspendat tratatul de colaborare și ajutor încheiat cu Izraelul, în toamna anului trecut. Fostul Președinte Carter, arhitectul Pactului dela Camp David a declarat că Izraelul a comis "o greșală tragică". Politica de aroganță, expansiune și rasistă pe care a promovat-o și continuă să o ducă Premierul Begin, au pus Izraelul în cea mai dificilă situație internațională. După mutarea organelor guvernamentale și declararea Ierusalimului capitala Statului -act ilegal și de provocare internațională- anul trecut a urmat bombardarea reactorului atomic în construcție în Irak act agresiv calificat și uciderea în masă a populației civile din Liban, prin bombardarea orașelor și zonelor civile din acea țară, iar actul de anexare recent este al treilea act de agresiune într'un singur an. Toate aceste acțiuni au fost condamnate de O.N.U. La ora aceasta, Izraelul este statul care a comis cele mai multe agresiuni și are cele mai multe condamnări din partea O.N.U. și alte foruri internaționale. In fața acestor situații, sfidând întreaga opinie internațională, Begin răspunde mai provocator ca Hitler pe vremuri, fără să fi tras o anumită concluzie din soarta ultimilor dictatori. Ceea ce este curios, este faptul că evreii, cunoscuți pentru marea lor abilitate, nu-și dau seama de prăpastia în care îi duce fostul terorist Begin.

GRECIA

Andreas Papandreou

Domnul Papandreu, putea fi un Prim Ministru acceptabil dacă l-ar fi urmat pe Președintele Franței Mitterand, în problemele de politică externă sau cel puțin în cele privind Pactul Atlanticului. Având de plătit polițele politice ale tatălui său, Papandreu vrea să pozeze în postura Generalului De Gaulle, fără să aibe nici prestanța nici capacitatea fostului Sef al Rezistenței franceze. La ultima Conferință a NATO-ului dela Bruxelles, reprezentantul Greciei a demonstrat că țara sa nu merită nici pe departe sacrificiul făcut de Europa la propunerea lui Churchill ca Grecia să rămână în zona Europei Libere. Grecii n'au învățat nimic din războiul civil de care i-au scăpat americanii. De n'ar fi fost și frații noștri aromâni în Grecia, tare le-am fi dorit o "eliberare sovietică" să-i sature de fumuri și agitații.

CHINA

Să creadă naivii și detentiștii de orice fel în umanizarea comunismului. Guvernul comunist dela Peking, a căutat să justifice cu orice chip, că sentința de condamnare la doi ani de reeducare în lagărele de muncă a tinerei Li Shuang, este justă și morală. Tânăra chinezoaică a cunoscut un francez care lucra în cadrul ambasadei Franței la Peking, Emmanuel Bellefroid. Amândoi s'au îndrăgostit și francezul înaintase formele de căsătorie, dar legea rasită chineză nu îngăduie căsătoria cu rasa albă.

HONDURAS

Alegerea Președintelui Roberto Cordova în Honduras marchează terminarea dictaturii militare de până acum. O normalizare a situației interne este posibilă cu ajutorul financiar al Statelor Unite.

ROMÂNIA

Circul ceaușist întrece în grotesc orice imaginație. Peste 100.000 de persoane au fost scoase pe străzi la București, Timișoara și alte orașe din țară să manifeste împotriva înarmărilor nucleare atât ale NATO cât și ale Pactului dela Varșovia. Dacă mai există persoane care pot lua drept serioase asemenea manifestări, îi compătimim.

GERMANIA

Germanii din Apus s'au întâlnit cu germanii din Răsărit traversând granița care desparte Germania de Germania. La conferința de nivel înalt a lipsit protocolul întâlnirii a doi șefi de state, interpretul, căci cu toate eforturile făcute, nu s'a găsit un poliglot care să traducă germanilor din Apus ce spun germanii din Răsărit, nici viceversa. In consecință cei doi șefi de state germane, au fost obligați să învețe singuri germana pentru a se înțelege în cadrul discuțiilor dintre cele două state. La Chișinău a fost altfel când Ceaușescu s'a întâlnit cu Bodiul.

ORGANIZAȚIA NAȚIUNILOR UNITE

Când doi se ceartă, Cueller câștigă ! Disputată într'o manieră fără precedent, alegerea noului Secretar la Organizației Națiunilor Unite, a adus câștig de cauză diplomatului peruvian Javier Perez de Cuellar, ales al cincilea Secretar al Națiunilor Unite. Cursa dintre fostul secretar Kurt Waldheim și reprezentantul Tanzaniei Salim A. Salim, a fost blocată de vetourile Statelor Unite împotriva lui Salim și China contra lui Waldheim. Noul Secretar General își începe activitatea pe data de 1 Ianuarie 1982. Rușii s'au abținut dela vot.

POLONIA

Duminică 13 Decembrie, 1981 Generalul Woiciech Jaruzelski, conducătorul partidului și guvernului polonez, a introdus legea marțială pe întreaga țară, înaugurând un nou stil de opresiune: dictatura militară comunistă. Vestea a căzut ca o bombă, cunoscându-se atitudinea din trecut a generalului Jaruzelski, care a refuzat să tragă în muncitorii polonezi. In urma introducerii acestei legi, au fost arestați conducătorii sindicatului liber polonez "Solidaritatea" și alte peste 50.000 de persoane în întreaga țară. Trupele de securitate și miliție -singurele care mai ascultă ordinele guvernului- au luat cu asalt fabricile. Numărul morților și răniților nu este cunoscut până la ora când închidem ediția. Cum a fost posibilă introducerea legii marțiale ? Postul de radio BBC, a transmis și Departamentul de Stat American a confirmat că impunerea acestei legi, a fost făcută sub presiunea ultimatumului primit Joi spre Vineri (10-11) Decembrie din partea mareșalului sovietic Victor Kulicov, Comandantul Pactului dela Varșovia. Corespondentul BBC din Varșovia, Tim Sebastian a comunicat termenii ultimatumului: "Dacă n'o faceți voi, o vom face noi". Pe baza acestui ultimatum, concluziile trase de corespondentul britanic, sunt acelea că dacă Jaruzelski, nu va reuși să stăpânească situația, rușii vor invada Polonia. Pe de altă parte, Președintele Reagan, a avertizat pe ruși foarte serios că o invadare a Poloniei, va avea consecințe grave. El a mai declarat că numai naivii pot crede că în spatele acestei acțiuni nu se află rușii și a complectat: "Noi nu suntem naivi". După prima derută, reacția polonezilor a fost hotărîtă. Ei au ocupat fabricile și armata nu i-a putut obliga să intre în program normal de lucru. Polonezii care se aflau prin Austria, s'au întors imediat în țara lor să fie prezenți la lupte; Minerii din Katovice, a amenințat că dacă vine armata, vor arunca mina în aer și vor pieri sub dărâmături; ambasadorul polonez la Washington, Spasovski, a cerut azil politic în Statele Unite, care i-a fost aprobat imediat de Preș. Reagan. Delcarând că în urma întunericului care s'a lăsat peste Polonia, el numai poate servi un guvern care luptă împotriva propriului său popor, ambasadorul s'a solidarizat cu sindicatul liber "Solidaritatea".. Situația continuă să fie gravă.

TRUPE DE MILITIE SI SECURITATE INCONJURAND ACADEMIA DE STIINTE DIN VARSOVIA OCUPATA DE STUDENTI SI PROFESORI PROTESTAND CONTRA LEGII MARTIALE. PESTE 300 DE PERSOANE AU FOST ARESTATE MARTI, 15 DECEMBRIE 1981, CAND TRUPELE SECURITATII AU ATACAT ACADEMIA DE STIINTE

IZRAEL

Auzi Nae ce trăznaie, a căzut Begin în baie !. Supărat de vânzarea avioanelor AWASC americane, către Arabia Saudită și de faptul că mai multe țări europene au socotit că planul Arabiei Saudite poate forma o bază de discuție, pentru pace în Orientul Mijlociu. Begin a fost lovit de aplopexie și a căzut în baie fracturându-și un picior. Cu un picior în... afară, a venit în Kneset ca să voteze anexarea Inălțimilor Golan, Statului Izrael. Lumea arde și Begin o ține tot cu a lui. Oare nu se găsește niciun consilier care să-i dea un sfat de decență ?

SIRIA

In ultimele alegeri parlamentare care au avut loc în Siria, comuniștii au pierdut cele opt locuri pe care le-au avut în parlamentul anterior.

Actualitatea internațională

BILANȚ ȘI PERSPECTIVE

Gheorghe BĂLTEANU

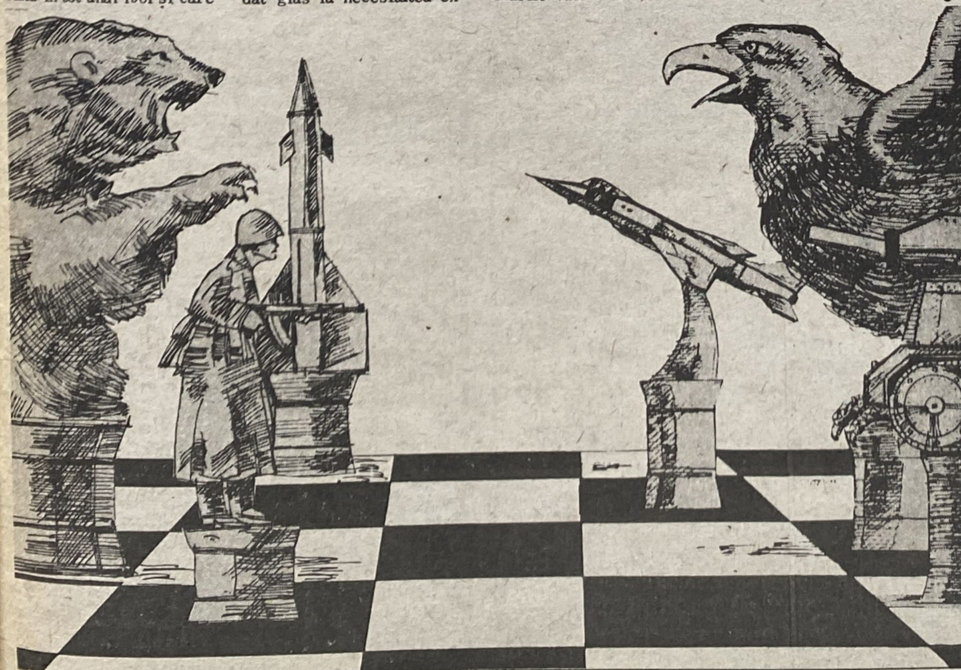
Orice bilanț începe cu soldul inițial, în cazul nostru, cel dela 1 Ianuarie 1981: ostatecii americani din Iran-problemă rezolvată la 20.1.1981, revoluția și haosul din Iran, "complexul" din Orientul Mijlociu și criza petrolului rămân nerezolvate, ocuparea Afganistanului de către trupele sovietice invadatoare se cimentează. Se cimentează și situația din Cambodgia și Laos, ocupate de trupele vietnameze. Constatăm cu îngrijorare că problemele omenirii care rămân nerezolvate de la an la an se înmulțesc ceea ce duce la o acumulare de situații conflictuale care nu pot avea ca rezultat decât explozia, adică războiul atomic. Pentru unele cazuri mai există și o altă variantă: acceptarea dezastrului sau a sclaviei ca situația normală. De la revoluția comunistă din Octombrie 1917 până astăzi au existat situații care erau considerate insuportabile dar și trecătoare. După zeci de ani ele există și sunt considerate "normale". Acesta este și marele pericol care așteaptă și popoarele din Europa de Est, ocupate de trupele sovietice în 1944-1945, care se găsesc încă sub ocupația sovietică prin exercitarea tiraniei Moscovei prin partidele comuniste. Occidentul deja confundă țara cu regimul politic antinațional. Întreaga omenire ar putea să reflecteze cum poate Moscova să amenințe țări și popoare de pe tot globul în condițiile în care în propriul imperiu popoarele sunt antisovietice și anticomuniste. Iată dece victoria muncitorilor polonezi din August 1980, victorie care a continuat printr'o puternică mișcare sindicală-socială în tot anul 1981 și care are toate șansele să se extindă și în alte țări captive, este evenimentul cel mai important din lume. Anul 1981 a fost "Anul SOLIDARITĂȚII" !, ce trebue să se imprime în inimile tuturor celor ce trăiesc în lagărul groazei, ca și celor născuți acolo și care trăiesc în Diasporă. Să nu uitam ! Pentru noi, în primul rând în lume se găsește Patria și Națiunea care la sfârșitul anului 1981 se găsesc în aceeași stare disperată ca în 1944. La fel este situația în țările vecine. Se impune sprijinirea mișcării sindicale, se impune un efort comun care să trezească milioane de captivi, să trezească omenirea. Până nu este prea târziu. De acolo vine salvarea sau dezastrul. În domnia liniștită a Moscovei peste cei 350 de milioane de captivi sau în lupta pentru dreptul lor la existența umană și eliberarea lor, constă secretul tuturor marilor confruntări Est-Vest: înarmarea sau dezarmarea, negocierile de toate nuanțele pentru dezarmare (rachete, bombe atomice, cu hidrogen, cu neutron, bombardiere, opțiunea zero etc.), ca și tot felul de alte negocieri, mișcarea "pacifistă" din Vestul Europei, coloana cincea "legală" sovietică de pe tot globul pământesc, expansiunea sovietică în Lumea a treia, amenințarea coastelor Americii de Sud cu extinderea spre Nord, submarinul atomic spion din apele suedeze, terorismul internațional, conflictul din jurul Mediteranei, criza economică, teama față de războiul atomic, intimidarea internațională și forțarea capitulării. Anul 1981 a demonstrat, iar Lech Walesa, genialul muncitor, a dat glas la necesitatea extinderii mișcării muncitorești în toate țările captive. A da de lucru Rușilor acasă, a produce revoluție la ei, a crea lupta de eliberare în imperiul sovietic, echivalează cu efectul unui bombardament atomic în URSS, bombardament în care mor doar comuniștii și rămân popoarele. Dacă la 31 Decembrie 1981 Occidentul a înțeles că de aceasta depinde viitorul omenirii, și nu doar de negocierile de dezarmare, omenirea este salvată. Dacă bilanțul anului 1981 s'a încheiat fără această înțelegere, orice altceva este fără valoare sau are o valoare redusă. An de an s'a dovedit cu prisosință aceasta, și tot an de an s'a continuat să se tragă slabe învățăminte, în condițiile în care posibilitățile sovietice devin tot mai variate și mai eficiente în dezechilibrarea omenirii în vederea cuceririi ei. Să ne mirăm că Moscova poate organiza împușcarea președintelui Americii, a Papei și a președintelui Egiptului la ei acasă? Și încă într'un singur an.

La toate acestea constatăm cu durere slăbirea credinței în Dumnezeu, în forța spiritului Său, slăbirea influenței Bisericii creștine în lume cu toate eforturile Papei Ioan Pavel al doilea. Educația este greșită, omul a fost înlocuit de un număr de computer, ateismul este la modă iar ideologia comunistă împinge la dezorientare, anarhie, vandalism și imoralitate generală. Este parte din ofensiva strategiei globale sovietice.

Pentru a se înlătura efectele negative este nevoie de distrugerea sursei care le produce, și este necesar să se acționeze la temelie dacă se vrea construcție trainică. Marile valori umane trebue retrezite. Creșterea explozivă a populației, scăderea vertiginoasă a rezervelor naturale, energie și materii prime, secătuirea pământului de forța rodniciei, poluarea mediului înconjurător au demonstrat concret în 1981 o situație rea pe pământ. Iar situația putea să fie și mai neagră, dar venirea lui Ronald Reagan la conducerea USA a adus demonstrarea că un anumit echilibru se poate restabili pe pământ prin măsuri ferme și clare, luate prompt. Doar fermitatea poate impune agresorilor permanenți din Moscova. Fermitate în echilibrarea militară, în inițiativa politică pe glob și în folosirea bogăției economice.

La trecerea din 1981 spre 1982 constatăm încercarea de echilibrare a Europei de Vest prin negocieri USA-URSS. Deși pornite de pe poziții foarte distanțate și cu slabe perspective de apropiere imediată, ele crează posibilitatea Europei de Vest să-și regăsească cadența pierdută prin marile demonstrații ale armatei civile prosovietice, prin rezultatul alegerilor din Franța și Grecia, prin criza economică și creșterea șomajului. Toate răsplătite cu o vizită la domiciliu de către Leonid Brejnev în RFG la sfârșitul lunii Noiembrie.

Astfel fiind situația generală ne putem da seama de perspectivele anului 1982. Presiunea sovietică va continua. Foamea și tirania polițistă vor face ravagii în imperiul sovietic, NATO va avea probleme în interiorul său. Două sunt motivele ce ne pot bucura: extinderea mișcării sindicale în țările captive din lagărul sovietic și continuarea politicii ferme a lui Ronald Reagan față de Uniunea Sovietică. ●

Efemeride

La început de an pe alte meleaguri decât cele în care am fost născuți și crescuți, comunicând în alte limbi decât cea pe care am auzit-o din leagăn, dacă am încerca să ne găsim vecin vreun român de-al nostru, nu suntem siguri că ne putem înțelege, deși vorbim și scriem românește.

Numărul românilor care au părăsit țara-în ultimul deceniu în special- depășește după unii cifra de 100.000. Adăugați la românii mai vechi, comunitatea românească emigrată din țară, atinge câteva sute de mii de români. O forță considerabilă, chiar dacă este răspândită pe mai multe continente. Pe drept cuvânt cei proțăpiți în fruntea administrației numită de ruși în România au motive de îngrijorare. . . . .

Dacă am ridica însă puțin perdeaua să vedem ce face această forță, realitățile ce ni s'ar înfățișa, ar constitui justificate stări de alarmă.

Un grup masiv din cei care "au ales libertatea" sunt foști membri de partid cu și fără funcții în ierarhia comunistă- dar pe posturi profesionale cheie, datorită carnetului de membru - care au dus-o foarte bine în țară și s'au aranjat ca "refugiați" foarte bine și aici. După ce și-au adus soacre, cumnați, veri și verișoare, fac aproape în fiecare an câte o vizită în România. Copiii lor care în țară ar fi trebuit să-și tocească serios coatele pentru a reuși la examene unde se prezentau peste 30 pentru un loc, intră fără examene de admitere în facultăți - medicină și politehnică - sfidând cu chewingum-ul și blugii americani marca "Lee" sau "Jordache" pe năpăstuiții lor colegi care n'au avut părinți directori să plece și să rămâie în străinătate. Pe părinții și copiii care au părăsit țara pentru un trai de huzur, nu-i interesează nici tragedia neamului lor, nici idealurile către care tinde lumea liberă. Cu aceeași ușurință cu care făcându-și loc cu coatele în țară îți suflau în față "fascist" sau "reacționar", ei îi critică și pe francezi, italieni, germani, sau pe americani, fără vreo preferința pentru republicani sau democrați. Goi de orice preocupări, dar fioroși în goana după căpătuială, arsenalul lor este inepuizabil dela lingușiri și umilință până la nerușinarea aroganței. . . . .

Disidenții sau catârii exilului, sunt o altă categorie de refugiați din România, care habar n'au pe ce lume trăiesc. Treziți în special după nenorocitul de Helsinki, și-au zis că nu strică puțină gălăgie, că vine eliberarea și cine să ocupe locurile din față. Străin de întreaga luptă de rezistență națională în care este încleștat adevăratul neam românesc de când prima ciubotă rusească a trecut Nistrul, ei n'au căutat să afle izvorul pur al luptei de decenii contra comunismului, dar au urmat "după ureche" cuvântul miraculos care deschide poarta consacrării "disident". Trecut din gură în gură ca un șlagăr la modă, vorba aceasta a încercat să înlăture - ca țiganul din poveste- pe adevăratul prinț al luptelor românesti contra comunismului: Rezistența Națională. Ce apare însă destul de străveziu este audiența deschisă acestei categorii "disidente", în detrimentul adevăraților luptători, care se încearcă să fie împinsi cât mai în întuneric, ceea ce ne îndreptățește să credem că în cuibul viitoarei Românii libere, au băgat de pe acum ouă de cuc . . . . . .

Revenind la categoria celor "activi" care masteresc tribune și baricade politice, constatăm că "Exilul" n'a depășit faza politicianistă dinainte de 1938. Apelativul "Frați Români" . . . . și îndemnul la unitate este scris pe placardele tuturor formațiilor din Exil dar, această unitate o solicită fiecare sub firma proprie ca o mobilizare sub semnul electoral al fiecărui partid. De aici injurii, calomnii și toate cele ca într'o "lume liberă". Să-i pici cu ceară, unul nu s'ar clinti un pas pentru a se uni cu ceilalți. Disputele se mai poartă încă pe cancanurile electorale de altădată și scribi de mahala patronează foi care împroașcă în jur miros de stârv și spurcăciune. "Directorii" foilor care n'au văzut încă la față un milițian sau securist, ne vorbesc de stafii și vampiri ca într'un film de groază din cele scoase cu duzina la Hollywood, la care ei au fost martori fie vânzând bragă în România, fie auzite dela o tanti a bunicii care a venit surdă în America.

A fost totuși o excepție care s'a concretizat într'un act datat 3 Iunie 1978. După ani de tatonări, ciocniri și înțelegeri reciproce, câțiva oameni de bine, au reușit să unească ceea ce părea de neunit. Ce le-au văzut ochii și le-au auzit urechile celor care au făptuit această unitate, o vor spune la urmași de urmași. Să se sature să mai unească Exilul Românesc !

Si totuși Românii vor să fie uniți ! Ce lipsește la ora aceasta, este o personalitate politică. Românii nu au în Exil, ceea ce se cheamă un leader și nici nu sunt semne că va apare curând. Dar de această carență suferă omenirea întreagă ! Sunt epoci albe în istoria lumii, când omenirea nu a avut oameni iluminați și totuși n'a pierit. În asemenea cazuri s'au adunat câțiva oameni cumsecade și sfătuindu-se între ei - de la fiecare câte puțin- au trecut cu bine golul istoric.

CRONICA VREMII

Trădarea intelectualilor,

este veche și își continuă performanțele încă în zilele noastre. S'a vorbit mult despre acest soi de intelectualitate și se va mai vorbi încă multă vreme, căci nu se întrevăd remediile adecvate pentru o astfel de maladie.

Nu vrem să intrăm în expuneri obositoare de istorie sau definiție a intelectualului și intelectualității, mai ales, că noi nu credem într'o categorie existențială de intelectuali.

Fiecare om este dotat cu intelect, deci cu o putere spirituală de a cunoaște și de a se orienta în lume. Dacă se vorbește de intelectuali, ca o categorie specială, asta se face prin deviații de semnificații, și în fond ar fi vorba doar de pseudo-intelectuali, care au adăugat o spoială de cultură informativă fondului specific sufletesc inițial și educației de familie. Omul este om, ca demnitate și idealitate, numai în măsura în care își fondează omenia pe valorile morale.

Dar, în lumea noastră contemporană, suntem obișnuiți să lucrăm -de multe ori- cu noțiuni artificiale și pline de contradicții. Deci, acceptăm și noi conceptul curent de intelectual, pentru a vorbi pe limba obișnuită. În acest context, afirmăm că "intelectualii" au trădat și trădează. Nu toți, dar mulți dintre ei.

Odată cu invazia barbariei sovietice, pe pământul românesc, după 23 August, 1944, primii care au pactizat, cu hoardele interne și externe bolsevice, au fost "intelectualii" ; Pseudo-intelectualii, ca: George Călinescu, Dr. Bagdasar, Mihail Sadoveanu, Octav Livezeanu, Gheorghe Tătărescu, Dr. Stoilov, Miron Nicolescu, Mitiță Constantinescu, Mihail Ralea, Mihai Beniuc, Dr.Lupu, Mircea Florian,care cu toții s'au îmbulzit să participe la organizarea și consolidarea "Asociației pentru strângerea relațiilor cu Rusia Sovietică" (ARLUS).

Țăranii români- adevărații intelectuali- și creatori ai unei concepții românești despre lume și viață, nu au trădat. Nici muncitorii români, nu au depășit limitele bunei cuviințe. Ei, cel mult, s'au văzut părăsiți și văduviți de o conducere realistă, sănătoasă și bine orientată, care să-i îndrumeze și să-i ajute. (Când Dr. Ilie Lazăr a început să formeze cadrele unui corp muncitoresc român -sub egida național-țărăniștilor- în 1945-1947, succesul lui a fost extraordinar, căci muncitorii români aveau conștiința identității lor românești; ei nu aveau nimic comun cu "proletariatul internațional" , sau cu cel sovietic).

Luptele de partizani -din Munții Făgărașului- purtate ani de zile, împotriva opresiunii sovietice și comuniste române, de către fragezii frați de cruce al liceelor românești și ai satelor făgărășene, au fost masiv și permanent susținute de către țăranii români -din absolut toate satele de o parte și alta a Oltului ardelean.

Una din paginile cele mai rușinoase ale istoriei românești -după 23 August 1944- o constitue trădarea intelectualilor români, care au pactizat cu barbarii sovietici, și cu plebea marxistă românească. Căci au participat la batjocorirea a tot ceea ce fusese creat de geniul românesc în toate domeniile de activitate și gândire. Mai mult, au acceptat să participe la procesul de destrămare al culturii și civilizației românești, în cele mai variate forme. După 23 August, Mihail Sadoveanu a scris o broșură cu titlul: "Lumina vine dela Răsărit", cum afirmase după primul război mondial, la Iași, profesorul universitar, socialistul Paul Bujor. Fără rușine și fără bunul simț de a se gândi la figura lui Ștefan cel Mare pe care o evocase cu atâta talent și admirație în cărțile sale literare. Orice fel de explicații s'ar oferi și orice scuze s'ar invoca, un lucru rămâne cert; Sadoveanu, ca și toți ceilalți a "trădat" viața și valorile românești, în fața unui inamic care amenința însăși existența acestei vieți și acestor valori.

Pe lângă aceste figuri românești, pseudo-intelectuali și anti-români, au existat în țară figuri necunoscute, care în felul lor, și după nevoile lor, au făcut același lucru, pe o scară mai mică, dar au abdicat dela lupta pe baricade, căutând formule de acomodare pentru salvarea lor proprie.

Au făcut și ei "trădarea" lor, fără mare răsunet, dar nefastă în consecințele ei. Unii au reușit să se strecoare în lumea liberă, și, din "figuri șterse", "minore", în cuprinsul românesc s'au văzut dintr'o dată, în libertate, mari "eroi naționali", și "cenzori" ai celor ce n'au "trădat" și n'au făcut compromisuri.

Cine sunt aceștia și ce fel de hram poartă ? Toți cei ce în viața lor au fost "ape călduțe" care nu s'au aprins de văpăile credințelor în marile idealuri omenești sau românești. Au trăit la marginea vieții românești și, la venirea sovieticilor și a marxiștilor români, s'au reconciliat cu noua formă de viață a societății românești.

În lumea liberă, au venit atrași, unii din ei de libertate, alții de bună stare și comoditate.

Aici, însă, în condiții de libertate totală au devenit promotori de valori politice și adversari "spectaculari" ai altor tendințe, orientări și formațiuni; mai ales celor "de dreapta" și ai "mișcării legionare". Ei sunt "democrați", "socialiști", "liberali", "social-democrați", etc, etc. Prioritatea lor nu este să se încadreze coloanelor de luptă anti-comunistă, ci să-și mărturisească crezurile lor -de pseudo-intelectuali -anti-legionari. Și tocmai pentru aceasta sunt "Pseudo-intelectuali; căci nu au obiectivitate, nu au cavalerism politic și nu au simțul proporțiilor.

Dacă ești "democrat" se cuvine, în minimă instanță să recunoști și dreptul altora de a-și exprima convingerile politice, să nu lovești cu mijloace necinstite și să nu uiți propria ta micime, pe care însuși ți-ai creat-o, printr'o "compromitere temporală" cu comuniștii români, în timpul rezidenței în țară.

De ce nu are mișcarea legionară dreptul de manifestare publică ?

De unde reise, după logica obișnuită, superioritatea altor orientări politice sau ideologice, față de mișcarea legionară ?

De nicăieri. Doar, din "totalitarismul" adversarilor mișcării legionare, care s'au "decretat" singurii salvatori și îndrumători ai neamului românesc, în modul cel mai arbitrar și absurd. Concepția democratică presupune pluralismul politic. Este deci o îngâmfare,o pseudo-intelectualitate, să pretinzi -în sfera democrației- că numai propriul tău partid este legitim și ireproșabil în atitudinile și viziunii lui politice. Să pretinzi că ai monopolul adevărurilor politice. Partid înseamnă "parte" nu întreg. O confuzie a părții cu întregul, duce la "totalitarism" , ca rezultat al incapacității de a pricepe sensurile realităților, adică, al pseudo-intelectualității". A continua pe această cale înseamnă a perpetua "trădarea intelectualilor". La care se adaugă și faptul că, unii dintre cei veniți din țară, în condiții misterioase, au venit cu instrucțiuni de a încerca să contribue la dislocare unității românilor din exil. Si, pentrucă mișcarea legionară e o forță politică, ideologică și pur românescă, care poate polariza energiile exilului, ea este vizată în primul rând. Căci intenția guvernului comunist român este să lichideze forțele exilului; de aceea au dat indicații "zeloșilor" pseudo-intelectuali, să nu se "trădeze" pe ei înșiși, să rămână ceea ce sunt, adică, "trădători" permanenți, cum au fost și în țară. Asta, e singura liberate și privilegiu de care se bucură.

Ion BOIERU

NOTE SI COMENTARII

CEVA MULT MAI PRESUS

Am spus în acest loc în numărul din Decembrie 1981 că: viața sau moartea Uniunii și Ligii, nu-i numai o problemă a respectivei organizații fraternale românești din Statele Unite, ci: CEVA MULT MAI PRESUS.

Noi cei ce am devenit membrii Uniunii și Ligii, imediat după sosirea noastră pe aceste meleaguri ca "persoane deplasate", sau 'D.P.", cum ni se spunea pe acea vreme, după terminarea celui de al doilea Război Mondial, și am luptat, pe cât ne-a fost în putere, pentru supraviețuirea ei, ne-am dat seama dela început că, alături de bisericile ortodoxe și unite, Uniunea și Liga reprezintă un CAP DE POD românesc și un BASTION național, peste Ocean, în aceste vremuri de restriște mondială, când pecinginea comunistă se întindea pe tot Mapamondul, datorită miopiei politice a conducătorilor Statelor Unite și Marea Britanie, recte: Roosevelt și Churchill, ce i-au pus plocon, la conferința dela Yalta, "unchiului" Stalin, întreg răsăritul Europei.

Constatând că, pe drept cuvânt, Uniunea și Liga a fost cu adevărat un CAP DE POD și un BASTION românesc, în timpul și după terminarea primului război mondial, când, prin bisericile românești din Statele Unite și Uniune și Ligă și societățile aparținătoare ei, s'a dus lupta frumoasă pentru recunoașterea Transilvaniei la conferința de pace ce a urmat, ca fiind leagănul românismului și făcând deci parte integrantă din trupul României, puteam oare să neglijăm acest adevăr istoric și să nu ne integrăm, cu trup și suflet, în această organizație? . . .

Dar, cu regret, cu mare și nespus regret, pentru istoria de mâine, ne vedem obligați a mărturisi că, pentru dragostea dezinteresată a noastră, a "noilor veniți" și pentru lupta ce-am dus pentru întărirea și mărirea numerică a ei, ni s'a pus dangaua de: "fugari și transfugi fasciști, ce vor să pună mâna pe conducerea Uniunii și Ligii și societăților ei".

Ce bazaconii, ce idioate bazaconii ce se mai răspândesc și de prezent, prin grai viu sau prin unele "gazetuțe", zise "îndipindente", (vorba lui Ceauș-Vodă), ce apar în Statele Unite și Canada.

Dar, asta este și rămâne: "o altă mâncare de pește". Împuțită, desigur, dar actuală.

La acest punct de răscruce istorică pentru viața românească din Statele Unite și Canada, cu regret, cu mare regret, ne-am dat în fine seama că unii conducători și veterani ai Uniunii și Ligii, din inconștiență, sau din cine știe ce alte motive meschine, personale sau de gașcă, comit un "HARA-KIRI", celei mai mari grupări organizate de peste hotarele României, iar Președintele ei, doarme în turnul său de fildeș, mulțumindu-se că, în sfârșit și-a văzut realizat visul ce-l nutrea de mulți, foarte mulți ani.

Aceste păcate, acest act de sinucidere chiar am putea spune, a dus Uniunea și Liga și ziarul AMERICA unde se găsesc astăzi. Apelurile la înrolarea "noilor veniți" în rândurile ei, sunt și rămân simple predici în pustiu, atâta timp cât nu se procedează la o totală RE-NAȘTERE, a acestei organizații fraternale, pe baze noi de înțelegere mutuală și adevărată fraternitate.

Sloganul strigat de vreo 20 de ani noilor veniți, de care, eu însumi am făcut caz, pe vremea când împlineam funcția de redactor al ziarului AMERICA, anume: "Nu întrebați ce a făcut Uniunea și Liga pentru voi, întrebați-vă ce-ați făcut voi pentru Uniune și Ligă", nu mai corespunde istoriei, la ora de față. Și asta, pentru simplul motiv că, de prezent, Uniunea și Liga, nu mai este ceea ce a fost cândva, ci un organism bolnav, cuprins de cancerul delăsării care roade pe dinlăuntru și care, în cele din urmă, cu sau fără voia celor ce mai iubesc încă această organizație-cândva măreață, - va duce la inevitabila ei moarte.

Ceea ce se cere, și se cere de urgență, pentru propria-i salvare, este o operație radicală, care să înlăture din cadrul ei aceste "mădulare" atinse de ucigașa boală a "discursului" cu guvernul anti-creștin și anti-democratic, dela București.

Târziu, desigur, foarte târziu, căci, între timp Uniunea și Liga, a pierdut mulți membrii și elemente de valoare dintre "noii veniți"; dar, vorba aia: "Mai bine mai târziu, decât niciodată".

Pentru asta însă, este absolută nevoie de curaj, de foarte mult curaj din partea actualei conduceri.

Il va avea oare?. . .

Sumbru semn de întrebare, de care depinde nu numai viitorul unei organizații fraternale românești din lumea liberă, ci însuși prezența și lupta, pentru noi Românii de peste hotare, pe care trebue s'o ducem împotriva dușmanilor creștinătății. . .

. . . Si asta, da, e cu mult mai presus decât câteva interese meschine personale ale unuia sau altuia. Căci: ora 25, ora morții, se apropie.

Mormântul a fost deja săpat de dușmani, iar groparii așteaptă cu lopata în mână, s'arunce pământul uitării și rușinei, peste sicriul Uniunii și Ligii.

Nicolae NOVAC

CUVÂNTUL ROMÂNESC
THE ROMANIAN VOICE
ISSN 0705-8365

Redacția și administrația:

P.O. BOX 4217
STATION D.
HAMILTON, ONTARIO
L8V 4L6
CANADA
TELEPHONE:
(416) 387-1832

Pentru orice schimbare de adresă, anunțați redacția ziarului cu cel puțin 4 săptămâni de zile înainte.